

Årsredovisning 2014

Migrationsverket

Produktion: Migrationsverket
www.migrationsverket.se
Omslagsfoto: Tomislav Stjepic
Diarienummer: 1.3.2-2015-7891

Foto: Tomislav Stjepic

Människor flyr undan krig och våld

Vi kan blicka tillbaka på ett år då fler människor än någonsin har tvingats på flykt undan våld och förföljelse i världen. Orsaken är bland annat krig och oro i Mellanöstern, Afrika och andra länder. I Syrien har flyktingkatastrofen vuxit ytterligare i omfattning. Över tre miljoner människor har nu lämnat det krigsdrabbade landet.

De allra flesta som flyr från sitt land stannar i konflikternas närområden men en liten andel lyckas ta sig till världen. Sverige hör till de länder i Europa som tar emot flest asylsökande. Under 2014 sökte sig 650 000 människor till EU i hopp om skydd undan krig och förföljelse. Av dem kom ungefär 81 000 personer till vårt land. Det var en kraftig ökning i förhållande till föregående år och fler än vi har sett sedan 90-talets början. Och drygt 32 000 asylsökande fick under året uppehållstillstånd i Sverige. Även om det är få i förhållande till flyktingkatastrofens vidd ställde ökade krav på samhällets samlade förmåga att ta emot dem som flytt på ett bra sätt. Det gäller också mottagandet av ensamkommande barn. Under året sökte cirka 7 000 barn utan vårdnadshavare asyl, vilket är 83 procent fler än 2013.

För Migrationsverkets del har den kraftiga ökningen av antalet asylsökande skapat stora utmaningar. Osäkerheten i omvärlden ställde krav på beredskap för olika scenarier inför året. Den uppgång som skedde med tyngdpunkt på andra halvåret ställde krav på snabb anpassning. Genom en strategisk och operativ planering med bland annat beredskapsplaner, omprioriteringar, utökade öppettider och ett intensivt arbete med att få fram boendeplatser har vi klarat utmaningen väl. Alla delar av organisationen har arbetat helhjärtat med att lösa uppdraget. Det har handlat om att snabbt tillföra resurser för att med bibehållen kvalitet öka kapaciteten vid ansökningsenheter,

prövningsenheter och i mottagningsverksamheten. Ansökningsenheterna har vuxit i antal och har fått kraftigt utökade öppettider genom schemaläggning av arbetet. Inom asylprövningen har kapaciteten utökats på befintliga orter och nyetableringar planeras. Arbetet med boendeförsörjning har utvecklats och intensifierats. Tack vare de åtgärder vi har satt in har vi bland annat kunnat ta emot och registrera alla asylansökningar, tillgodose platsbehovet och erbjudit boende till alla sökande som behövt det. Migrationsverkets nu över 5 000 medarbetare är värdiga stort beröm för den enorma arbetsinsatsen. Sammantaget har vi utökat Migrationsverkets personalstyrka med cirka tusen personer under året. Det är i sig en stor utmaning att på kort tid nyrekrytera och utbilda personal och det finns en gräns för i vilken omfattning och hur snabbt en organisation kan växa utan att det får negativa effekter. Att väntetiderna och antalet öppna asylärenden har ökat under året har varit i det närmaste oundvikligt mot bakgrund av det stora antalet sökande. Vi kan dock se att antalet avgjorda ärenden ökat under andra halvåret, vilket tyder på att rekryteringarna har börjat ge effekt.

Flyktingsituationen är ett ansvar för hela samhället. Migrationsverket har fortsatt att vara drivande i arbetet med att ytterligare utveckla samarbetet med andra strategiska myndigheter samt med Sveriges kommuner och landsting. Fokus under 2014 har varit att hitta lösningar för de personer som efter uppehållstillstånd blir kvar inom Migrationsverkets mottagningsystem alltför länge. Ett antal gemensamma förslag har tagits fram och försöksverksamheter har påbörjats. Mycket talar för att de utmaningar vi idag ser inom migrations- och integrationsområdet kommer att kvarstå under lång tid med anledning av situationen i omvärlden. Det behövs därför ett fortsatt

och livaktigt engagemang i samhällsplaneringen från alla berörda aktörer.

En av de största utmaningarna under året har fortsatt varit kapaciteten när det gäller boende för asylsökande. Dagens brist på hyreslägenheter innebär att Migrationsverket nästan helt tvingas förlita sig till boenden i form av vandrarhem, campingstugor och liknande. Behovet av att upphandla sådana så kallade tillfälliga boenden skapar oönskade effekter, bland annat bidrar det till en ojämnn fördelning av asylsökande över landet. För enskilda kommuner och landsting handlar det bland annat om svårigheter att planera för sjukvård, socialtjänst, barnomsorg och skola. Migrationsverket strävar därför efter att hitta mer långsiktiga lösningar för att möta behovet av asylboenden. Det behövs också ökad kapacitet i kommunerna att ta emot dem som får uppehållstillstånd. Idag fastnar många av dem i asylboendena i väntan på kommunplats.

Sverige är ett av drygt 25 länder som erbjuder FN:s flyktingorgan UNHCR en årlig flyktingkvot. Även i år har vi i samarbete med UNHCR till fullo uppnått kvoten och överfört 1 900 kvotflyktingar till Sverige. Det är flyktingar som är särskilt utsatta och som inte sällan har tvingats leva länge under svåra omständigheter i flyktingläger. Vi har också samverkat med länsstyrelserna för att förbereda ett bra mottagande av kvotflyktingarna i kommunerna. Vi kan också vara stolta över att under Migrationsverkets ledning av det internationella arbetet med att vidarebösätta flyktingar från Syrien har antalet platser för kvotflyktingar i Europa ökat markant, från 7 000 till 66 000.

Även om flyktinginvandringen varit mest i fokus under året vill jag framhålla att Migrationsverket även har gjort en stor arbetsinsats för de många anhöriga, arbetstagare, studerande, forskare och besökare som söker sig till Sverige. Av dessa var det dock fler som väntade på beslut vid slutet av 2014 än året innan, trots att något färre sökte om

tillstånd. Förklaringen till de ökade väntetiderna är delvis att asylområdet varit prioriterat. För att korta väntetiderna har verket bland annat satsat på ett intensivt projekt för avarbetning av äldre ärenden. Vi har också fortsatt digitaliseringen. Idag kan den som ansöker om medborgarskap, arbetstillstånd och uppehållstillstånd för studier eller som anhörig göra sin ansökan via webben. Flertalet ansökningar kan också handläggas digitalt genom hela processen. Genom digitaliseringen kan verket på ett bättre sätt kvalitetssäkra handläggningen samtidigt som väntetiderna blir kortare. De som lämnar in kompletta webbansökningar i arbetsmarknadsärenden får i dag sitt beslut inom 14 dagar. Antalet kompletta webbansökningar i sådana ärenden har fördubblats under året.

Trots vi har lagt mycket stor kraft på att möta den stora ökningen av antalet asylsökande och bedriva den dagliga operativa verksamheten har vi också med kraft drivit myndighetens långsiktiga utvecklingsarbete framåt. Under året har vi bland annat förberett och påbörjat övergången till den nya regionala organisation som trädde i kraft den 1 januari 2015. Jag är övertygad om att vi med de förändringar som görs får ännu bättre förutsättningar att möta de utmaningar som väntar i framtiden. Viktiga syften är att främja effektiva och smidiga processer, kvalitetssäkra processerna samt minska avståndet mellan chef och medarbetare.

Jag vill rikta mitt tack till alla medarbetare som under det gångna året gjort en imponerande insats för att möta de stora behoven vi stått inför varje dag. Många länder i vår del av världen uttrycker i ord hur viktigt det är att värla asylrätten. Men ofta stannar det vid just ord. Sverige hör till de länder som faktiskt gör skillnad.

Anders Danielsson

Årsredovisningens undertecknande

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Norrköping den 19 februari 2015

Anders Danielsson

Generaldirektör

Innehållsförteckning

Resultatredovisning

Sammanställning av måluppfyllelse	8
Migrationsverket.....	9
Asyl.....	60
Arbete, besök, bosättning och medborgarskap.....	114
Omprövning av beslut och processföring.....	132
Arbete inom Europeiska unionen och övrigt internationellt arbete	136
Ekonomisk översikt.....	150
Väsentliga uppgifter.....	153
Resultaträkning.....	154
Balansräkning.....	155
Anslagsredovisning.....	156
Finansieringsanalys	160
Tilläggsupplysningar och noter.....	161
 Bilagor	173
Förklaring till bilagorna	173
Bilaga 1 Asylsökningar 2014	174
Bilaga 2 Självmant återvändande (inkl Dublinären) 2012-2014, fördelat på medborgarskap	175
Bilaga 3 Grunder för beviljade förstagångstillstånd till flyktingar m.fl. 2014.....	176
Bilaga 4 Grunder för beviljade förstagångstillstånd till anhöriga 2014.....	177
Bilaga 5 Grunder för registrering av uppehållsrätt för EES-medborgare och beviljade uppehållskort 2014.....	178
Bilaga 6 Grunder för beviljade uppehållstillstånd för varaktigt bosatta i annat EU-land och för medborgare i Schweiz 2014.....	179
Bilaga 7 Grunder för beviljade tillstånd avseende tidsbegränsade uppehållstillstånd 2014	180
Bilaga 8 Grunder för beviljade förstagångstillstånd avseende arbetsmarknadsärenden 2014	181
Bilaga 9 Grunder för beviljade förstagångstillstånd avseende gäststuderande, doktorander och adoptivbarn 2014	182
Bilaga 10 Beviljade uppehållstillstånd avseende verkställighetshindersärenden 2014	183
Bilaga 11 Avgjorda medborgarskapsärenden, anmälan och naturalisation 2012-2014.....	184
Bilaga 12 Utbetalade statliga ersättningar till kommuner och landsting för flyktingmottagande 2012-2014	185
Bilaga 13 Dygnskostnad för asylsökande	186
Bilaga 14 Koppling mellan ekonomisk översikt och resultaträkning	187
Bilaga 15 Ensamkommande barn – kostnad efter boendeform 2013 och 2014	188

Migration

Måluppfyllelse

Under de senaste åren har ett ökat antal männskor sökt sig till Sverige för att få skydd. 2011 sökte 29 600 personer asyl i Sverige. Migrationsverket har därefter ställts inför ökade utmaningar för varje år. 2012 sökte 44 000 personer asyl, vilket ökade till 54 300 år 2013 för att nå upp till 81 300 asylsökande under året som varit. Vi hade alltså redan 2012 en drastisk ökning som sedan fortgått under ytterligare två år.

Migrationsverket har mött utmaningarna med en genombrottad strategisk och operativ planering och nödvändiga resursförstärkningar både vad det gäller personal, lokaler och boende för asylsökande. Samtidigt har ett omfattande utvecklingsarbete och planering för en omorganisation pågått. Migrationsverket gör bedömningen att vi klarat utmaningarna väl.

Här följer en översikt över Migrationsverkets bedömning av verkets måluppfyllelse 2014.

Jämförelse görs med utfallet 2013 års bedömning.

Mål	2013	2014	
Förutsebart och enhetligt beslutsfattande med hög rättslig kvalitet	Uppnått	Delvis uppnått *)	Se sida 10
Bedriva en kostnadseffektiv verksamhet som präglas av kontinuerlig utveckling	Uppnått	Uppnått	Se sida 31
God service	Delvis uppnått	Delvis uppnått	Se sida 41
Tillgodose sökandens och andra intressenters behov vid prövning	-	Delvis uppnått	Se sida 49
Motverka missbruk av regler. Säkerställa att felaktiga utbetalningar inte görs samt att motverka bidragsbrott	Uppnått	Uppnått	Se sida 52
Utbetalningsperioden för dagersättning ska anpassas till den asylsökandes vistelsetid i Migrationsverkets mottagande, så att risken för missbruk minskar och kostnadseffektiviteten ökar	-	Uppnått	Se sida 52
Skapa förutsättningar för ett effektiv och långsiktigt hållbart asylsystem som värnar asylrätten	Uppnått	Uppnått	Se sida 62
Verka för att den sammantagna vistelsetiden i mottagandet blir så kort som möjligt	Uppnått	Uppnått	Se sida 62
Vistelsetiden i Migrationsverkets mottagande för asylsökande från länder från vilka andelen ärenden där avvisning med omedelbar verkställighet kan ske är hög, ska påtagligt förkortas	-	Uppnått	Se sida 62
Underlätta en behovsstyrd arbetskraftsinvandring och annan rörlighet över gränser inom ramen för den reglerade invandringen	Delvis uppnått	Delvis uppnått	Se sida 137
Fördjupa det europeiska och internationella samarbetet	Uppnått	Uppnått	Se sida 115

*) Anledningen till att graden av måluppfyllelse sänkts för 2014 beror på att vi under året utvecklat och använt en modell för systematisk kvalitetsuppföljning. Användandet av denna modell gör att fler brister kan upptäckas. Den rättsliga kvaliteten gällande asylprövningen bedöms vara uppnådd, men gällande övriga verksamhetsområden saknas tillräcklig information för att verket med säkerhet ska kunna dra slutsatsen att målet är helt uppnått.

Rättslig kvalitet

MÅL:

Förutsebart och enhetligt beslutsfattande med hög rättslig kvalitet.

ÅTERRAPPORTERING

- Åtgärder samt effekter av genomförda åtgärder för att möta variationer i handläggningstider
- Åtgärder samt effekter av genomförda åtgärder för att kraftigt förkorta handläggningstiderna för arbetstillstånd
- Hur många åldersbedöningar som gjorts rörande asylsökande ensamkommande barn och hur många av dessa som har genomförts i enlighet med Socialstyrelsens riktlinjer
- I hur många fall den sökandes ålder har justerats och vad som har föranlett justeringen
- Vidtagna åtgärder för att åldern hos asylsökande ensamkommande barn utreds så tidigt som möjligt
- Vidtagna åtgärder för att öka användningen av medicinska åldersbedömningar jämfört med tidigare år i ärenden där åldern är oklar och det inte är uppenbart att den asylsökande är under eller över 18 år
- Hur arbetet för rättslig kvalitet och likformig tillämpning i asylärenden, där sexuell läggning och könsidentitet åberopas, fortskrider samt
- Hur erfarenheterna från utvecklingsarbetet på hbt-området har tillvaratagits för att öka den rättsliga kvaliteten i verksamheten

MÅLUPPFYLLElse:

Migrationsverket gör bedömningen att målet avseende rättslig kvalitet i asylprövningen är uppfyllt. De senaste årens kvalitetsåtgärder och kvalitetsuppfölningar inom asylområdet medför att Migrationsverket idag med hög grad av säkerhet kan göra bedömningen att verkets utredningar och beslut efter asylansökan håller en hög rättslig kvalitet. UNHCR har bidragit till, och är mycket positiv till de senaste årens kvalitetsarbete och anser att Migrationsverket idag klarar av att själv kontrollera kvaliteten. UNHCR kommer att fortsätta

utöva sin övervakande roll enligt sitt mandat, men kommer nästa år att lägga huvuddelen av sina resurser i Sverige på att främja genomförandet av de ändrade EU-direktiven samt stärka kvaliteten hos andra aktörer i asylprocessen. I de övriga länderna i Norra Europa kommer UNHCR att fokusera en betydande del av sina resurser på att stödja dessa länder i deras kvalitetsutveckling.

Migrationsverket gör bedömningen att målet avseende rättslig kvalitet i asylprövningen är uppfyllt.

Eftersom kvalitetsarbetet inom övriga verksamhetsområden inte haft tillgång till samma resurser som asylområdet har Migrationsverkets ledning ännu inte erhållit tillräckligt med information om den generella kvaliteten för att med samma grad av säkerhet dra slutsatsen att utredningarna och besluten håller hög rättslig kvalitet. Resultaten av de tematiska uppföljningarna som genomförts under året visar dock tecken på att kvaliteten är god.

När det gäller likvärdig behandling är vår bedömning att vi bedriver ett ambitiöst arbete kring detta, men det har ännu inte fått genomslag i organisationen fullt ut varför vi på detta område enbart delvis har nått målet om förutsebart och enhetligt beslutsfattande med hög rättslig kvalitet. Migrationsverket bedömning är att vi kommit långt med att utveckla förutsättningar för ett förutsebart och enhetligt beslutsfattande med hög rättslig kvalitet med likvärdig behandling. Det återstår dock en del innan detta återspeglas fullt ut i praktiken.

Verket har satt ett ambitiöst mål att samtliga medarbetare i kärnverksamheten ska ha fått utbildning i verktyget konsekvensanalys för likvärdig behandling senast under 2016. För att verktyget ska användas fullt ut behövs tid och resurser för att driva arbetet och stötta enheter i användandet av metoden. Metoden behöver också arbetas in i datasystemen för att få fullt genomslag. Detta konkurrerar i dagsläget med behovet att klara av den stora ökningen av ansökningar.

Vad det gäller arbetet specifikt med hbt-frågor har arbetssättet med hbt-specialister fallit väl ut och utvecklas också kontinuerligt. Detta har också väckt internationellt intresse. Kvalitetsuppföljningar inom asylprövningen visar också att vi har kommit ett steg närmare att säkerställa och följa upp kvalitet på det här området. Generellt

- UNHCR har en övervakande roll av flyktingars och statslösas rättigheter enligt FN födragen. UNHCRs regionkontor i Norra Europa arbetar med lagstiftningsfrågor, vidarebosättningsfrågor, integration, statslöshet och andra asylprövningsfrågor i Sverige, Norge, Danmark, Finland, Estland, Lettland, Litauen och Island.

- Projektet Den Lärande Organisationen (DLO) har till övervägande del varit finansierad av flyktingfonden. Denna fond har inte kunnat användas till övriga verksamhetsområdens utveckling. När projektet avslutades sista juni ombildades DLO till en enhet.

går det också att se en ökad medvetenhet om behovet av olika perspektiv, som exempelvis vikten av att använda ett normkritiskt perspektiv i bemötande och handläggning, men även i exempelvis kvalitetsuppföljningar. Vi kan också se att det finns ett behov av att fördjupa sig i frågor kring likvärdig behandling ute på enheterna, vilket framgick under bland annat de medställningar som genomfördes i projekt GenusQvalitet.

Nästa års kvalitetsarbete inriktas i huvudsak på att föra över *Den Lärande Organisationens* (DLO) metoder för kontroll av övriga ärendeslag och att skapa en nationell kvalitetsuppföljning som omfattar alla ärenden på Migrationsverket för att med säkerhet uttala sig om den generella kvaliteten i hela prövningsverksamheten.

Utöver detta kommer arbetet med kvalitetshöjande åtgärder att fortgå inom alla ärendeslag eftersom den expanderande verksamheten kräver omfattande utbildningsinsatser.

Arbetet med metoder för systematisk kvalitetsuppföljning

Migrationsverket har i sitt arbete för att höja den rättsliga kvaliteten i asylärenden kommit mycket långt eftersom området i sin ordinarie verksamhet sedan 2013 arbetat enligt DLO:s system för kvalitetsuppföljning och därutöver under 2014 genomfört ett arbete med att göra språket i beslutet mer lättbegripliga. Övriga verksamhetsområden har fram till i år använt de metoder för uppföljning som experter inom området utarbetat för olika typer av ärendeslag.

Migrationsverkets utmaning under 2015 och nästföljande år är att överföra de positiva erfarenheterna från kvalitetsprövningen av asylprövningen till övriga prövningsområden. Organisationsförändringen genom *Bra ska bli bättre* bedöms vara en positiv motor för detta arbete eftersom all prövningsverksamhet samlas under gemensam operativ ledning och det skapas en kvalitetsavdelning som ansvarar för processkvalitet samtidigt som rättsavdelningen ansvarar för den rättsliga kvaliteten.

Myndigheten har under 2013 genomfört ett antal kvalitetsseminarier för att med stöd av DLO:s erfarenheter utarbeta en modell för systematisk kvalitetsuppföljning som omfattar all prövningsverksamhet på Migrationsverket.

Modellen kan huvudsakligen härledas till förvaltningslagens allmänna krav på handläggningen av förvaltningsärende och har som mål att skapa varaktiga förbättringar av den rättsliga kvaliteten. Det innebär att det måste finnas en återkoppling mellan förhållandena: insats – uppföljning av insatsens effekt – behov av nya insatser – förnyad bedömning av effekten.

Den systematiska uppföljningen av den rättsliga kvaliteten ska också kopplas till Migrationsverkets mål och uppdrag med beaktande av välderade risker för att ge en tydlighet gentemot ledning och uppdragsgivaren.

Modellen för systematisk kvalitetsuppföljning har beslutats och arbetet enligt modellen påbörjats. Men eftersom verksamhetsområdena haft olika ingångsförutsättningar har årets kvalitetsarbete inom verksamhetsområdena Besök, bosättning och medborgarskap, Mottagning samt Förvaltningsprocess huvudsakligen inriktats på ett inledande arbete med utarbetande av mallar för att i framtiden kunna implementera modellen.

Efter en inventering av behovet av tematiska kvalitetsuppföljningar i december 2013 och med beaktande av uppdraget i 2014 års regleringsbrev beslutade rättschefen i början av året att lämna ett antal uppdrag om tematisk rättslig kvalitetuppföljning till olika verksamhetsområden samt uppdrag om att utveckla mallar för uppföljning i enlighet med DLO:s metoder. De tematiska kvalitetsuppföljningarna och arbetet med att utarbeta mallar har redovisats var tredje månad för rättschefen och ledningsgruppen.

Utöver de tematiska kvalitetsuppföljningarna har det även genomförts enhetsuppföljningar och enhetligehetsuppföljningar. Syftet med dessa uppföljningar är att ge enheterna återkoppling i deras arbete för att skapa ett kontinuerligt lärande och genom kvalitetshöjande åtgärder på enhetsnivå höja den rättsliga kvaliteten i utredningar och beslut.

Eftersom de tematiska kvalitetsuppföljningarna inte ger en översiktlig bild över den rättsliga kvaliteten i all prövningsverksamhet och enhetsuppföljningarna samt enhetligehetsuppföljningarna huvudsakligen är inriktade på ett lärande i vardagen beslutade rättschefen i september att en pilot med nationell kvalitetsuppföljning skulle genomföras inom verksamhetsområdet Asylprövning. Syftet med piloten var att testa om den nationella kvalitetsuppföljningen skulle visa sig vara användbar som ett instrument för att få en översiktlig bild av den rättsliga kvaliteten.

Metoden för urval till den nationella kvalitetsuppföljningen arbetades fram av DLO med stöd av statistiker. Antalet ärenden som ingick i kvalitetsuppföljningen var cirka 150 eftersom detta antal ger ett högt konfidensintervall med låg variabilitet. Vidare beslutades att ett proportionellt stratifierat urval bör användas, vilket innebär att ärendena delas in i grupper utifrån vilken region beslutet är fattat. Uppföljningen omfattar endast ett begränsat antal frågor, som valts ut som särskilt viktiga från enhetsuppföljningarna.

- **Enhetsuppföljning** är en uppföljning av en viss enhet. Syftet med enhetsuppföljningarna är att enheten ska få återkoppling av den rättsliga kvaliteten för ett lärande i vardagen. Enhetligehetsuppföljningarnas syfte är att undersöka skillnader i utgången av beslut mellan olika prövningsenheter

Genomförda kvalitetsuppföljningar – resultat och vidare arbete

Under året har det på samtliga asylenheter genomförts en enhetsuppföljning i enlighet med DLO:s metoder. I merparten av uppföljningarna har förutom asylexpert medarbetare från rättslig styrning och förvaltningsprocess deltagit.

Under året har därtill följande tematiska kvalitetsuppföljningar genomförts och redovisats vid rättschefens beredningar:

Verksamhetsområdet asylprövning

- Medborgare i Uzbekistan
- Förordnanden med omedelbar verkställighet i ärenden gällande medborgare från Albanien, Bosnien Hercegovina, Serbien och Kosovo
- Analys av domar från migrationsdomstolarna: ändrade och återförvisade mål
- Två effektuppföljningar av hbt-ärenden efter vidtagna kvalitetshöjande åtgärder
- ID-utredningar i syriska ärenden
- 100 äldsta öppna ärendena
- Bedömning av tillförlitlighet och trovärdighet
- Förvaltningskvalitet i ärenden
- Effektuppföljning av bedömning i ärenden rörande

religionsskäl (inklusive konvertering) efter vidtagna kvalitetshöjande åtgärder

- Exklusionsbeslut

Exklusionsbeslut. Beslut om att exkludera en person från flyktingstatus eller övrig skyddsstatus på grund av brott som den enskilde gjort sig skyldig till.

Verksamhetsområdet besök, bosättning och medborgarskap

- Kontroll i misstanke- och brottsregistret innan beslut i medborgarskapsärenden
- Effektuppföljning av handläggningstiden i EES efter vidtagna kvalitetshöjande åtgärder
- Beslut om främlingspass
- Ärenden som handläggs enbart elektroniskt (E3) – arbetstillståndsärenden och studerandeärenden
- Enmansbeslut – permanent uppehållstillstånd grundat på anknytning
- Webbaserade ansökningar

Verksamhetsområdet mottagning

- Barnkonsekvensanalyser
- 20 äldsta ärendena i mottagningssystemet
- Pilotuppföljning enligt DLO:s metod av beslut om ekonomiska bistånd; särskilt bidrag
- Pilotuppföljning enligt DLO:s metod av beslut om förvar av transporttekniska skäl
- Pilotuppföljning enligt DLO:s metod av beslut om återreseförbud och beslut i enlighet med återvändande-direktivet

Verksamhetsområdet förvaltningsprocess

- Pilotuppföljning enligt DLO:s metod av yttranden till domstol
- Pilotuppföljning enligt DLO:s metod av ärenden om verkställighetshinder enligt 12 kap 18 § första stycket 3 utlänningslagen

Övriga

- Kvalitetsuppföljning av offentliga biträden efter införandet av nytt bokningssystem
- Migrationsverkets tillgänglighet per telefon
- Bemötande

Resultaten och slutsatserna som kan dras av de tematiska uppföljningarna är följande:

Positiva resultat

- När kvalitetshöjande åtgärder vidtagits visar uppföljningarna stora förbättringar i kvaliteten (exempelvis asylärenden där hbt-skäl eller religionsskäl anförs samt handläggningstiden i EES-ärenden)
- Orsaken till den utdragna processen i merparten av de äldsta ärendena inom verksamhetsområdet asyl beror inte på omständigheter som Migrationsverket kan påverka.
- Förordnandena om omedelbar verkställighet i ärenden rörande ansökningar från medborgare i Albanien, Serbien, Bosnien Hercegovina och Kosovo följer lag och praxis.
- Kontroll i misstanke- och brottsregistret görs alltid innan beslut i medborgarskapsärenden.
- Det nya bokningssystemet för offentliga biträden synes inte ha försämrat kvaliteten av arbetet utfört av förordnade offentliga biträden.

Kvalitetsuppföljningen som gav få indikationer av den rättsiga kvaliteten

- Analyser av ändrade och återförvisade mål från domstolarna ger endast marginella resultat eftersom det i många fall handlar om nya omständigheter som åberopats först i domstolsprocessen.
- Pilotuppföljningarna avser endast ett fåtal ärenden på ett fåtal enheter. Någon generell slutsats är därför svår att dra.

Förbättringsområden

- Det rättsliga ställningstagandet om bedömning av tillförlitlighet och trovärdighet har ännu inte fått genomslag i verksamheten. Svårbedömda asylärenden med mycket trovärdighetsbedömningar kräver därför ytterligare utbildningsåtgärder under 2015.
- Identitet och hemvist är svårutredda frågor. Kvalitetsuppföljningarna visar brister i ärendena. Bristande id-utredning är allvarligt eftersom verket ansvarar för att uppehållstillstånd inte beviljas till personer, som inte är berättigade till detta, och brister i id-utredningen i grundärendet påverkar även handläggningstiderna i återvändandeärendet. Frågorna kräver därför ytterligare rättsligt stöd och utbildningsinsatser under 2015.
- De barnkonsekvensanalyser som görs utformas ganska schablonmässigt. Under 2014 har utlänningslagen ändrats i vissa delar som härför sig till barn, vilket bland annat lett till att Migrationsverket utarbetat ytterligare rättsligt stöd. Ny uppföljning kommer därför att göras under 2015.
- Det finns tecken på att ”snabba” ärenden – såsom främplingspass, ekonomiskt bistånd och elektroniska ärenden – ibland går lite för fort varvid den rättsliga kvaliteten eftersätts. Behov finns att granska frågan ytterligare nästa år.

För första gången har en nationell kvalitetsuppföljning genomförts av 150 ärenden inom asylområdet. Syftet med denna nationella kvalitetsuppföljning var att få ett generellt resultat av de viktigaste frågorna från andra uppföljningar och kontrollera standarden över hela riket. Resultaten av den nationella kvalitetsuppföljningen visar att utredningarna och besluten generellt sett håller en hög standard, i vissa fall till och med en mycket hög standard. Huvuddelen av ärendena innehöll öppna, icke-normativa frågor. I cirka 12 procent av ärendena fanns det områden (identitet och hemvist, individuella skäl, bevisvärdering och barnkonsekvensanalyser) som fortsatt kräver förbättringsåtgärder. Eftersom brister i dessa områden är allvarliga kommer Migrationsverkets åtgärder under 2015 att inrikta på dessa frågor.

Arbetet med språklig förbättring av beslut inom verksamhetsområdet asylprövning

Under 2014 har en arbetsgrupp på uppdrag av rättschefen arbetat med att förbättra begripligheten i verkets asylbeslut. Det långsiktiga målet med kvalitetsarbetet är att besluten ska bli lättare att förstå för de huvudsakliga mottagarna, de asylsökande.

Deltagarna i arbetsgruppen är medarbetare med kompetens i språkfrågor och asylrättsliga frågor. Gruppens arbete har bestått i att ta fram nya beslutmallar och ett webbaserat handläggningsstöd för beslutsskrivning, samt att introducera dessa i verksamheten i samband med en obli-

gatorisk utbildning för den handläggande personalen inom asylprövningen. Utbildningen gavs i samarbete med *Den lärande organisationen*, ett projekt inom asylprövningen. Arbetsgruppen har också vidareutvecklat analysverktyget som används vid kvalitetsuppföljningar av asylbeslutet för att i större utsträckning kunna identifiera brister när det gäller begripligheten.

Satsningen på begripliga beslut är en del i verkets arbete med den rättsliga kvaliteten och arbetet planeras fortsätta inom andra delar av verksamheten. En av utgångspunkterna för arbetet är Migrationsspråkutredningens betänkande Begripliga beslut på migrationsområdet.

Övrigt kvalitetsarbete

Inom verksamhetsområde besök, bosättning och medborgarskap finns det samordningsgrupper som ansvarar för olika delar av verksamheten och arbetar med frågor som rör arbetsställstånd, barn, EES/ registreringsärenden, gäststudierande samt anknytningsärenden och besöksärenden. I dessa samordningsgrupper diskuteras framför allt praxisfrågor, men även rutiner och mallar. Varje grupp leds av en expert som är specialiserad på den ärendekategori som diskuteras i respektive samordningsgrupp. Arbetet i dessa grupper resulterar i uppdateringar av handböcker och andra styrdokument. Handböckerna uppdateras löpande.

I syfte att upprätthålla hög kvalitet på handläggningen och säkra enhetligheten inom området genomförs kontinuerligt kvalitetsuppföljningar av avgjorda ärenden. Kvalitetsgranskningar har huvudsakligen ett framåtblickande syfte att förbättra verksamheten och säkerställa en hög kvalitet i prövningen. Om eventuella brister upptäcks vid granskningen är det viktigt att lämna och återkoppla förslag till förbättring för att förhindra upprepningar av dessa. Det är också viktigt i en granskning att lyfta fram det som fungerar väl. I början av året beslutade området vilka olika kvalitetsuppföljningar som skulle genomföras under året samt att gemensamma mallar ska användas vid kvalitetsuppföljning. Under året har området genomfört kvalitetsuppföljningar i förstagångsansökningar i anknytningsärenden, förlängningsansökningar i anknytningsärenden, förstagångsansökningar i studerandeärenden, uppehållskort, förstagångsansökningar i arbetsmarknadsärenden samt avslagsbeslut i arbetsmarknadsärenden där beslutet förenats med utvisning.

Utöver den kvalitetsuppföljning som nämns ovan har samtliga enheter som arbetar med ärendehantering inom området besök och bosättning under året genomfört kvalitetsuppföljningar löpande, var fjortonde dag. Dessa kvalitetsuppföljningar är ett komplement till de uppföljningar som nämns ovan, i syfte att snabbt upptäcka eventuella felaktigheter i handläggningen. Enheterna plockar slumpvis ut ett antal avgjorda ärenden, både bifall

och avslag, vid varje uppföljning. Efter genomförd uppföljning sammantälls en rapport där eventuella avvikelser från praxis och handläggningsrutiner framgår samt om det finns andra brister eller hinder mot en effektiv handläggning. Iakttagelser som gjorts vid uppföljningarna återkopplas även till berörda handläggare och beslutsfattare av enhetscheferna. Genom uppföljningarna kan också behov av kompetensutveckling och kompetenshöjning fångas upp. Dessa iakttagelser kan även leda till ändringar i handböcker och andra styrdokument.

Inom handläggningen av besök och bosättningsärenden fattas ett stort antal enmansbeslut. Det är tydligt reglerat i en ärendespecifik delegeringsordning vilka medarbetare som får fatta dessa beslut. Enhetscheferna inom området utfärdar individuella delegeringar till de medarbetare chefen bedömer har kompetens att fatta enmansbeslut. Tvåmansbeslut i beslut om bifall krävs i ärendekategorier som är att betrakta som komplicerade eller som förekommer i begränsat antal. Enhetscheferna ser kontinuerligt över de personliga delegeringarna och säkerställer att delegeringen är anpassad till de arbetsuppgifter medarbetaren normalt utför och att medarbetarna har kompetens att utföra arbetsuppgifterna denne har delegering till. Den personliga delegeringen upphävs när en medarbetare tillfälligt lämnar enheten för att arbeta på en annan enhet eller utanför Migrationsverket.

För att säkerställa rättslig kvalitet i handläggningen av medborgarskapsärenden finns bland annat en checklista som ska följas i varje ärende och som också är en bra grund vid kvalitetsuppföljningar. Medborgarskapsenheten arbetar enligt en tydlig delegeringsordning där individuell delegation ges efter kompetens. Tvåmansbeslut krävs för vissa ärenden. Detta gäller framförallt ärenden där bedömningar måste göras, exempelvis när det råder oklarhet kring styrkande av identitet eller när den sökande har skulder hos kronofogden. Fortlöpande sker också en kvalitetsgranskning av handläggares enmansbeslut. Granskningen görs av expert och erfarna beslutsfattare. Resultat återkopplas både skriftligt och muntligt.

Variationer i handläggningstider

De globala migrationsmönstren skiftar ständigt. Migrationsverkets förmåga att anpassa verksamheten efter dessa mönster är avgörande för hur vi lyckas med vårt uppdrag. Under det gångna året har satsningen på ökad flexibilitet därför fortsatt.

En viktig målsättning är att varaktigt öka förmågan att kunna möta olika växlingar, till exempel avseende antal sökande och sammansättningen av inkommande ärenden, genom inre flexibilitet och operativ samordning av verkets totala resurser. Detta arbete handlar bland annat om att jämma ut flöden i verksamheten som helhet och att använda resurserna på bästa sätt.

Migrationsverket har under året fattat en serie samordningsbeslut för att kunna möta variationer i handläggningstider. Exempel på sådana beslut är att:

- Utveckla standard för videoutredning.
- Pröva ett nytt arbetssätt där den sökandes behov av familjeäterförening prövas i anslutning till asylprocessen.
- Pröva ett nytt arbetssätt för att hantera prövning av asylsökningar som bedöms som uppenbart ogrundade och återvändande gällande personer som fått avslagsbeslut som kan verkställas omedelbart.
- Prioritera olika ärendeprofiler inom asylprövningen.
- Genomföra en riktad insats för att minska antalet öppna ärenden inom verksamhetsområde besök, bosättning och medborgarskap.
- Inhämta omvärldsanalys gällande Dublinärenden.
- Inhämta omvärldsanalys gällande migranter från Syrien och Eritrea.
- Fortsatt resurssättning för ärenden i den så kallade snabbprocessen.
- Prioritera verkställbara beslut inom normalprocessen.

Effekter

Under 2013 prioriterade Migrationsverket utbyggnaden av videorum för att kunna genomföra utredningar via video. Användandegraden av dessa videorum har dock varit låg. Migrationsverkets operative chef fattade därför den 3 mars 2014 beslut om att myndigheten skulle utveckla standard för videoutredning. Även i senare beslut om att genomföra pilotverksamhet gällande asylrelaterad familjeäterförening har den operativa chefen uppdragit till verksamheten att möjligheten till videoutredningar ska beaktas. Under 2014 har videorummen på enheterna haft en ungefärlig beläggning på 59 procent avseende asylutredningar. Därtill kommer att lokalerna i viss utsträckning används till andra möten. Det föreligger stora skillnader mellan olika regioner och orter gällande beläggningsgrad. Generellt kan konstateras att enheterna i norra och södra Sverige är de som i högst utsträckning arbetar med videoutredningar medan till exempel Stockholm använder videoutredningar i mycket låg utsträckning. Denna skillnad kan oftast förklaras med omständigheter som var de sökande bor, var tolkar och offentliga biträden finns med mera. Migrationsverket kommer under 2015 arbeta för att ytterligare öka användandet av videoutrustningen, men även ta ställning till om utrustning ska flyttas från orter där man har en mindre nyttjandegrad till andra orter där man kan se ett större behov.

Inom ramen för en pilotstudie fattade myndighetens operative chef den 17 mars 2014 beslut om att pröva ett nytt arbetssätt för att hantera prövning av asylsökningar samt återvändande gällande ärenden som bedöms som uppenbart ogrundade och där beslut kan verkställas omedelbart. Migrationsverket har därför genomfört pilotverksamheter i Malmö och i Solna från den 23 april till den 31 oktober 2014. Syftet har varit att ta fram förslag till ett nytt arbetssätt gällande uppenbart ogrundade ärenden. Pilotstudierna har bedrivits med interprofessionella team

(IPT) där man använt personal från olika verksamhetsområden med en ambition att i olika grad kunna handlägga ärenden från ansökan till återvändande, en så kallad "end-to-end-process". De bågge pilotverksamheterna slutrappporterade den 14 november 2014 och har redovisat förhållandevis skilda resultat. I Malmö har end-to-end tiden minskat från 89 dagar 2013 till 25 dagar för de ärenden som teamet har handlagt under pilotperioden. I Solna har end-to-end tiden minskat från 149 dagar 2013 till 49 dagar för de ärenden som teamen handlagt under pilotperioden. Den huvudsakliga skillnaden mellan verksamheten i Malmö och i Solna har att göra med lokala förutsättningar; i Malmö kommer den absoluta majoriteten av asylsökande i aktuell kategori från länderna på västra Balkan medan sammansättningen är mycket mer diversifierad i Solna (exempelvis har de i Solna handlagt 21 olika nationaliteter inom projektet). En annan omständighet som påverkat resultatet är att de flesta asylsökande inom projektet i Malmö bott på anläggningsboende (ABO) vilket gjort det lättare att snabbt kalla till utredningar och i övrigt upprätthålla kommunikation med de sökande. I Solna har merparten av de asylsökande däremot bott i egna boenden (EBO) vilket lett till längre ledtider då det tar längre tid att kalla till utredningar och hantera övrig kommunikation med personer som bor i EBO. Sammanfattningsvis har dock de bågge pilotverksamheterna varit lyckosamma och ledtiderna inom processen har förkortats. Mest tydligt har detta varit i Malmö. Mot den bakgrundens beslutade den operative chefen den 30 oktober 2014, om fortsatt resurssättning i den så kallad snabbprocessen, och att det arbetssätt som utvecklats inom ramen för pilotverksamheten i Malmö ska ligga till grund för utveckling i Göteborg och i Stockholm.

Migrationsverket fattade den 14 mars 2014 beslut om pilotverksamheter i Solna och i Göteborg där man i ett

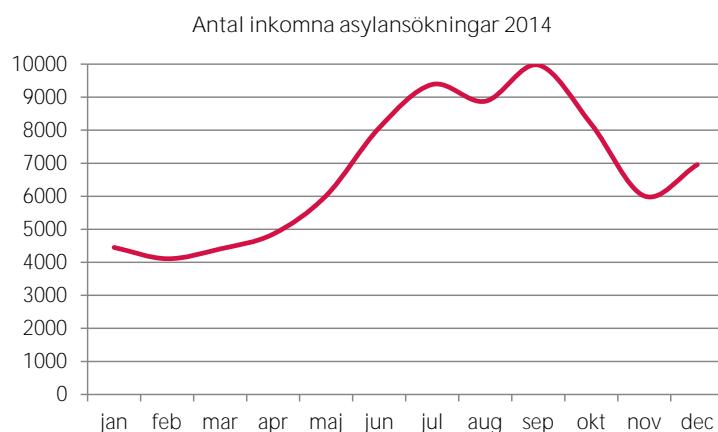
nytt arbetssätt prövar den sökandes behov av familjeäterförening i anslutning till asylprocessen. Detta arbete bedrevs med start den 28 april 2014 och i IPT-team och med kompetens från såväl asylprövning som från tillståndsprövning. Projektet slutrapparterade den 15 oktober 2014. Ärenden som hanterades inom projektet var asylsökande från Syrien som bedömdes kunna styrka sin identitet och som uppgav sig ha anhöriga utomlands som ville ansöka om uppehållstillstånd grundat på anknytning efter att den asylsökande beviljats uppehållstillstånd i Sverige. Projektet avslutades i förtid, den 1 oktober 2014, på grund av bristande förutsättningar. Bland dessa märks tekniska problem, såsom att den anhörige som vill ansöka om uppehållstillstånd på grund av anknytning inte kunde ansöka innan den asylsökande folkbokfört sig i Sverige samt fler hinder kopplade till Migrationsverkets ärendehanteringssystem. Flera lärdomar har dock kunnat dras av projektet i arbetet med att effektivisera den asylrelaterade anhöriginvandringen.

Den 5 maj 2014 fattade Migrationsverket beslut om att myndigheten ska sträva efter att noga överväga vilken inriktning som varje enskilt inkommende asylärende ska ha. I samband med att ett ärende tas emot på Migrationsverket är det viktigt att tjänstemännen som hanterar den initiala processen har rätt kompetens för att kunna bedöma vilken ärendeprofil varje ärende ska ha. Migrationsverket fattade redan under 2013 beslut om styrprinciper, bland annat om att tidigt sortera asylärenden. Dessa styrprinciper reviderades av Migrationsverket under första kvartalet 2014 och Migrationsverket avser utveckla detta arbete under 2015.

I beslut den 30 juli 2014 gavs några av myndighetens verksamhetsområden i uppdrag att prioritera hanteringen av verkställbara beslut inom normalprocessen i syfte att öka kapaciteten i boendesystemet, detta mot bakgrund av det höga antalet nya asylsökande som kommer till Sverige.

Figur 1

Antal inkomna ärenden 2014

Inom asylprövningen har olika utvecklingsarbeten bedrivits för att förbättra denna process, men på grund av det hårda tryck som verksamheten varit satt under på grund av det höga antalet asylsökande har man inte nått så långt som man önskade. Åtgärder som ändå vidtagits är bland annat att försöka hålla korta väntetider till asylutredningar i dessa ärenden. Mottagningsverksamheten har fokuserat på arbete med återvändandeärenden inom normalprocessen som bedöms ha en förväntat hög genomströmning. Länder som bedömdes ha en sådan hög genomströmning var Albanien, Bosnien och Hercegovina, Kosovo, Makedonien, Montenegro och Serbien. Under 2014 har alltså ärenden med förväntat hög genomströmning i normalprocessen i huvudsak gällt asylsökande från västra Balkan och målsättningen har varit att 80 procent av de som fått avslag ska ha återvänt självmant efter 60 dagar från beslut. Migrationsverket har haft en särskild veckovis bevakning av dessa ärenden i samband med återvändandeprocessen, liksom av återvändandeärenden kopplade till Dublinprocessen och OH/OT-processen.

- **OH/OT processen** – om en ansökan bedöms vara uppenbart ogrundad, och beslut om avvisning därmed kunna tas med omedelbar verkställighet till hemlandet eller tredje land, ska ärendet sorteras som OH/OT.

Avseende asylsökande från västra Balkan som återvänt självmant har ledtiden från beslut till utflytt sjunkit från 120 dagar 2013 till 77 dagar 2014, denna siffra inbegriper dock alla självmant återvändande asylsökande från västra Balkan oavsett beslutstyp.

Migrationsverket har tagit fram omvärldsanalytiska rapporter om dels migranter från Syrien och Eritrea, dels Dublinärenden och då särskilt Dublinärenden med koppling till Italien. Rapporterna har i huvudsak använts som underlag i olika sammanhang där det gällt asylsökande i dessa kategorier.

Variationer inom handläggningen av asylärenden

Ansökningsenheterna

Året har präglats av kraftiga variationer vad gäller antalet nya asylsökande. Variationen av antalet nya sökande som kommit månadsvis under året är över 5 000. Även antalet asylsökande som anlände till de olika ansökningsorterna har skiftat kraftigt. Ett grundläggande mål har varit att den sökande får sina rättigheter tillgodosedda omedelbart, får lämna in asylansökan och att boende ordnas, med mera. För att kunna möta dessa variationer har ansökningsenheterna och ankomstboendena förstärkts kraftigt under året. Inledningsvis har detta skett med personal från asyl-

Foto: Tomislav Stjepic

prövningensheterna och med nyrekrytering. Vi har infört utökade öppettider genom sjudagarsvecka och schemalägning för personalen. I syfte att klara ett snabbt och bra första mottagande har verket även transporterat sökande till annan ort där ansökan lämnats in. Det har framförallt skett genom att de har åkt buss i Migrationsverkets regi till en annan ansökningsort. Genom denna åtgärd har tiderna i den initiala processen hållits ned och kvaliteten i det första mottagandet har kunnat upprätthållas.

Asylprövningensheterna

En viktig del i asylprocessen är att den som söker om asyl vet vad nästa steg är och när det sker. Alla sökande får därför redan vid ansökningstillfället reda på när och var den muntliga asylutredningen kommer att ske.

För asylprövningensheternas del har utmaningen varit att möta upp med att göra ett stort antal utredningstider tillgängliga. Det ökade antalet sökande har inneburit att tiden från ansökan till utredning ökat under året.

Variationer över tid och det ökade antalet sökande har inneburit att balansen med öppna asylärenden ökat under året, särskilt sista halvåret. Det har inneburit att många sökande och ombud kontaktar handläggare på asylprövningensheterna med begäran om förtur och frågor om handläggningen. Detta har enheterna försökt lösa med olika åtgärder och tydliga telefontider för att upprätthålla en god service.

Utgång av utredningstider mellan asylprövningsorter

I möjligaste mån strävar vi efter att asylprövning ska ske så nära den ort som den sökande befinner sig på. Detta har inte kunnat upprätthållas fullt ut under året. Det beror på att de nya mottagningsplatser som tillkommer är beroende på hur upphandlingar av platser sker, vilket får till följd att styrning av erbjudandet av boende till sökande alla gånger inte blir optimalt i förhållande till prövningsort.

Migrationsverket arbetar aktivt med att ha en jämn fördelning mellan prövningsorterna för att väntan till asylutredning ska vara så rättvis som möjligt. Ytterligare en faktor som påverkar tillgängliga utredningstider är att ett stort antal nya tider tillkommer när nya medarbetare rekryteras. Över tid har uppstått situationer där sökande som ansöker senare får en tid för utredning tidigare än de som ansökt före dem. Verket har vidtagit åtgärder som att göra fler utredningstider tillgängliga och att alla enheter har tillgängliga utredningstider som korresponderar över tid mellan enheterna. Åtgärderna bör framåt minska denna önskade effekt, men samtidigt är det svårt att helt undvika detta.

Reviderade styrprinciper för asylprocessen och beredskapsplanering

Åtgärder för att möta variationer i ärendevolymer

I syfte att möta förändringar inom asylprocessen, dels variationer av olika ärendeslag, dels variationer av antalet nya asylsökanden har olika åtgärder vidtagits.

I december 2012 beslutade Migrationsverket om införande av styrprinciper. Under våren 2013 beslutades också om en beredskapsplan av verksamhetscheferna. Med anledning av beredskapsplanens tillkomst förtydligades och reviderades även de gemensamma styrprinciperna. I december 2013 reviderades även beredskapsplanen mot bakgrund av det då ökande antalet asylsökande. Mot bakgrund av den nya Dublinförordningen som trädde i kraft den 1 januari 2014 har styrprinciperna setts över i mars 2014. Syftet med att förändra styrprinciperna är att bibehålla ett effektivt flöde i asylprocessen. Grunderna i styrprinciperna kvarstår. Det vill säga att ärenden som av ansövningensheterna sorteras som "snabba" ska prioriteras i asylprocessen (asylprövning och återvändande). Så kallade snabba ärenden är Dublinärenden och ärenden där presumptionen inledningsvis är omedelbar verkställighet (8 § 19 kap. utlänningslagen).

Mot bakgrund av det kraftigt ökande antalet asylsökande under 2014, verkets prognos inför 2015 och den nya organisationen beslutade den operativa chefen om en ny beredskapsplan i december 2014. Den nya planen består av två delar, en strategisk beredskapsplan och en operativ beredskapsplan.

Styrprinciper

Tidig sortering av asylärenden är en viktig styrprincip för Migrationsverkets asylprövning. Sorteringen ger förutsättningar att på ett tidigt stadium lämna ett besked till sökanden hur den fortsatta handläggningen ska genomföras.

Det övergripande syftet med styrprinciperna är att volymerna i anläggningsboendet (ABO/ABT) inte ska öka. Screening och sortering ska ske på ansövningensheterna. Omsortering kan ske av en prövningenshet utifrån ärendets karaktär efter utredning och på en mottagningshet utifrån omständigheter kring boendet. Centralt är att ärendeprofilen styr boendeplaceringen.

Styrprinciperna utgår från följande ärendeprofiler:

- Kommunplacering. Ärenden där presumption bifall på asylansökan och kommunplacering föreligger ska hänsätas till mottagningsenheter och om möjligt där video-utredningskapacitet kan användas.
- Barnfamiljer och personer med särskilda behov. En individuell bedömning i boendefrågan ska alltid göras beträffande barnfamiljer och personer med särskilda behov. I den bedömningen ska hänsyn tas till barn-

perspektivet, men även exempelvis eventuell skolgång och behov av sjukvård. Barnfamiljer och personer som av någon anledning har svårigheter att resa ska prioriteras för utredning vid videoutredningsort.

- Beslut med förordnande om omedelbar verkställighet. Boende ska erbjudas med närhet till Migrationsverkets prövning och där mottagningen har utresekapacitet. Utifrån effektivitet ska denna typ av boende förläggas i anslutning till ansökningsort. Fördelning mellan aktuella orter kan ske med hänsyn till kapacitet.
- Återtagande från annan medlemsstat med verkställbart av- eller utvisningsbeslut. En person med verkställbart av- eller utvisningsbeslut överförs från annan medlemsstat huvudsakligen till Malmö och Stockholm. Boende ska erbjudas utifrån hur snabbt beslutet bedöms kunna verkställas. Vid verkställighet som kan ske utan större dröjsmål ska boende erbjudas i anslutning till ansökningsort. Övriga inom ärendeprofilen hanteras som nya asylärenden och sorteras enligt gällande prioritetsordning/ärendeprofil.
- Överföring till annan medlemsstat. En person som förekommer i EURODAC eller VIS databaser ska kommuniceras på ansökningsenheten. Ärenden där svar ska lämnas av annan stat inom två veckor ska erbjudas boenden i anslutning till ansökningsort (återtagandeärenden – asylansökan inlämnad i annan stat). Övriga inom ärendeprofilen ska erbjudas boende på mottagningsenheter med goda kommunikationer till utreseort inför en överföring till annan medlemsstat.

För att förenkla möjligheten att förutsäga förväntad handläggningstid i Dublinärenden infördes under våren 2014 en utvecklad sortering i fyra kategorier med hänsyn till den nya Dublinförordningens uppbyggnad. Förändringen syftar till en ökad förutsägbarhet och transparens av Dublinprocessen. Vidare tydliggörs det att alla handläggningsåtgärder i Dublinprocessen är en del av Styrprinciperna. Sorteringen syftar till att ge förutsättningar att följa ärendeflöden och planera verksamheten av såväl beslutsfattande som överföringar/verkställigheter.

Beredskapsplaner

Mot bakgrund av de senaste årens kraftiga ökningar av antalet asylsökande och de variationer av antalet sökande över tid som föreligger har Migrationsverket en beredskapsplanering för att möta de behov som verksamheten och de asylsökande har. Planen tar sikte på att dels klara att ta emot ett ökande antal asylsökande inom prognosarna och klara volymvariationer, dels på att klara ett ökat antal ansökningar som bedöms som uppenbart ogrundade och ett ökat antal Dublinärenden. Förberedelserna inrikts således främst mot den initiala processen och att det finns tillräckligt med boendeplatser. Planeringen är ett stöd för den initiala processen (ansökningsenhe-

ter, ankomstboende och styrprinciper) samt arbetet med att skaffa boendeplatser för asylsökanden (mottagningsenheter och lokalförsörjning).

Variationer inom handläggningen av besök och bosättningsärenden

För att få en minskad variation i väntetiderna har vi under 2014 fortsatt att arbeta proaktivt med ärendestyrning för att matcha ärenden mot resurser. Väntetiderna varierar kraftigt mellan enheterna beroende på ärendeslag och belastning. Även mellan enheter med samma ärendeslag. Därför har vi infört mer ingående krav på löpande rapportering från enheterna om utvecklingen i de äldre ärendena. Genom denna rapportering har vi lättare kunnat omfordela ärenden efter resurser.

Under året har vi även genomfört ett utvecklingsprojekt där syfte var att minska antalet äldre anknytningsärenden, analysera orsakerna till den ökade väntetiden samt utveckla arbetsmetoder för att öka effektiviteten i handläggningen. Projektets uppdrag var att fatta beslut i 11 800 första-gångsansökningar i anknytningsärenden som var sex månader eller äldre. Efter avslutat projekt hade 12 900 ärenden avgjorts och de analyser som gjordes i projektet kommer att vara mycket värdefulla för det fortsatta arbetet.

Variationer inom handläggningen av medborgarskapsärenden

Medborgarskapsenheten arbetar sedan några år tillbaka i team, som dimensioneras för att hålla jämna och förutsebara väntetider och samtidigt kunna möta variationer i ärendevolymer. Ett team arbetar med beslutsklara ärenden, medan fyra team arbetar med elektroniska- respektive pappersansökningar, varav två med utredningskrävande ärenden och två med ärenden som är komplett eller med visst kompletteringsbehov. Handläggningen har varit inriktad mot de äldsta ärendena och effekten är att väntetiderna hålls relativt lika mellan de olika flödena. Ur effektivitetssynpunkt har inrikningen dock varit att avgöra beslutsklara ärenden snarast efter att de kommit in och screenats. Ärenden rörande statslösa och självständiga barnansökningar har likaså gått ut för omedelbar handläggning. En självständig barnansökan är en ansökan som bara avser barn under 18 år, där någon av föräldrarna redan är svensk medborgare och har vårdnaden om barnet. Det vanliga är annars att barnet ingår i förälders ansökan.

Förkortade handläggningstider för arbetstillstånd

Texten återfinns på sidan 118

Arbetet med åldersbedömningar

Efter samtal med Migrationsverket utfärdade Socialstyrelsen 2012 ett ställningstagande rörande medicinsk åldersbedömning av barn i övre tonåren. I ställningstagandet fastslås att medicinska metoder, det vill säga läkarundersökning och röntgen, är de lämpligaste.

Migrationsöverdomstolen har klargjort att det är den asylsökande som påstår sig vara underårig, som har bevisbörden för att göra sin uppgivna ålder sannolik. Han eller hon kan erbjudas möjligheten att använda en läkarundersökning som ett bevismedel för att uppfylla sin bevisbörda. Det finns dock ingen skyldighet för Migrationsverket att erbjuda en läkarundersökning, endast en skyldighet att informera om möjligheten att genomgå en sådan. En medicinsk åldersbedömning är dock endast ett av flera bevismedel som den enskilde kan använda sig av. En sammantagen bedömning måste göras av hela utredningsmaterialet. Om det efter en sådan bedömning kan konstateras att den sökande inte förmått göra sannolikt att han eller hon är under 18 år ska personen i fråga betraktas som vuxen vid bedömningen av frågan om uppehållstillsstånd.

Genom ett rättsligt ställningstagande angående åldersbedömning har handläggande personal fått riktlinjer för handläggningen av asylärenden där en åldersbedömning kan bli aktuell. Rutinen för att bedöma sökandes ålder är i korthet följande. Uppgiven ålder registreras vid ansöningstillfället. Om identitetshandlingar har getts in prövas i första hand om dessa medför att den sökande gjort sin ålder sannolik. Därefter genomförs en muntlig utredning av en tjänsteman med barnkompetens och barnrätskompetens. Om det under utredningen uppkommer tveksamheter om den sökandes ålder ställs åldersrelaterade frågor om viktiga händelser i hemlandet. Uppgifter från andra länder, från släktningar, referensdossier eller kommunens socialtjänst, god man, skolan med flera inhämtas också. För det fall den sökandes ålder därefter alltjämt är oklar erbjuds den sökande att genomgå en medicinsk åldersbedömning. Resultatet av den medicinska åldersbedömningen värderas tillsammans med övrig bevisning och utredning. Beslut om åldern fattas i normalfallet samtidigt som ärendet beslutas i sak.

Av Socialstyrelsens rekommendationer för medicinska åldersbedömningar framgår vad som i en egenligen mening kan benämñas medicinsk åldersbedömning. En sådan ordning som Socialstyrelsen rekommenderar och den organisation som krävs för detta har i begränsad utsträckning kommit på plats under 2014, vilket innebär att Migrationsverket till skillnad från föregående år haft möjlighet att genomföra ett mindre antal medicinska åldersbedömningar under året. I likhet med föregående år erbjöd dock verket i vissa fall medicinska åldersutredningar, vilket i huvudsak utgjorts av rätsodontologisk bedöm-

ning av tandutveckling. Alla tandutvecklingsbedömningar görs av Rättsmedicinalverket och röntgenbilden tas av folktandvården på orten där barnet bor. I några få fall har handledsbedömning genomförts. Handröntgen görs då på en vårdcentral eller sjukhus. Bedömningen görs av barnradiolog på Drottning Silvias barnsjukhus i Göteborg.

Enligt Socialstyrelsens rekommendationer om medicinsk åldersbedömning av barn i övre tonåren ingår följande moment:

- Pediatric undersökning
- Tandröntgen
- Skelettal handledsröntgen
- En samlad bedömning av ovanstående tre undersökningar

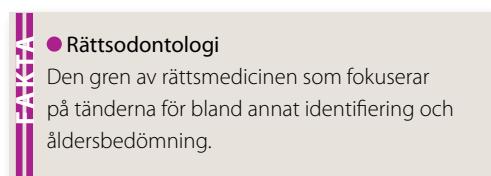
Migrationsverket erbjuder barn utan vårdnadshavare att gå igenom medicinsk ålderbedömning i de fall då ärendet i övrigt är att betrakta som utrett, men där barnet inte har kunnat göra sannolikt att han eller hon är under 18 år vare sig med stöd av handlingar eller med de uppgifter som lämnats i övrigt. Migrationsverket gör alltid en samlad bedömning av resultatet av den medicinska åldersbedömningen och de uppgifter som i övrigt kommit fram i ärendet innan beslut fattas angående barnets ålder. I slutet av 2013 slöt Migrationsverket, efter upphandling, avtal om genomförande av medicinska åldersbedömningar med Södersjukhuset (Stockholm) och Västerbottnens läns landsting (Umeå). Avtalen gäller från 2014-03-13 till 2015-03-12 och kan därefter förlängas med 1+1+1 år.

I sammanhanget kan konstateras att Migrationsverket hittills endast slutit avtal med två sjukhus i landet. Detta innebär att arbetet med åldersbedömningar fortfarande är mycket tidskrävande. Det saknas alltså fortfarande etablerade kontakter inom de flesta landsting som är villiga att åta sig undersökning och bedömning för pediatric undersökning, men även radiologisk undersökning och bedömning av handledsröntgen, vilket innebär att kontakerna med olika vårdcentraler och landsting tar mycket tid i anspråk.

Flera olika och samverkande faktorer har bidragit till att en lägre andel medicinska åldersutredningar genomförts under 2014 än under föregående år. Avtalen med ovan nämnda leverantörer slöts när antalet ansökningar från ensamkommande barn var på en lägre nivå, vilket betyder att kapaciteten inte funnits för den stora ökningen av antalet ansökningar som skett under 2014. I de områden det funnits avtal med utförare av medicinsk åldersutredning har åldersutredningarna i enlighet med Socialstyrelsens rekommendationer inte nått önskvärt resultat. Den huvudsakliga orsaken till detta är att intygen som erhållits från landstingen saknat motiveringar och det har inte heller efter begäran kunnat erhållas några kompletteringar. Efter juli 2014 har några medicinska åldersbedömningar inte genomförts vid Södersjukhuset och enbart ett fåtal

har genomförts vid Västerbottens läns landsting efter det att avtalet trädde i kraft. Genom upphandlingen av de utförare av medicinsk åldersbedömning som nämnts ovan begränsades möjligheterna för verket i dessa områden att vända sig till tidigare etablerade kontakter inom sjukvården, dels på grund av rättsliga förutsättningar avseende genomförd upphandling, dels genom att tidigare etablerade utförare vid förfrågan hänvisat till verkets ingångna avtal med nya utförare.

Under hösten 2014 har möten hållits med utförare (upphandlad vårdinrättning) samt företrädare för Barnläkarföreningen om hur man kan komma tillräffa med dena situation. Det ovan beskrivna förhållandet råder dock alltjämt och Migrationsverket har mot denna bakgrund inte slutit ytterligare avtal med utförare av medicinska åldersutredningar.

Statistik över genomförda åldersbedömningar

På grund av de flertalet medicinska undersökningar och bedömningar som ingår i en åldersbedömning, ledtiderna mellan dessa och Migrationsverkets olika handläggningsåtgärder i ärendet är det av tekniska skäl svårt att ta fram statistik på årsbasis med hög tillförlitlighet. Den statistik som redovisas nedan är inte fullt jämförbar med den som redovisades för 2013 eftersom den senare togs fram med inslag av manuell räkning och elektroniska uttag som inte omfattade hela året.

Nedanstående statistik bygger på elektroniskt uttag ur verkets datasystem och manuella sammanställningar från de enheter som begärt medicinska åldersbedömningar hos de utförare som verket slutit avtal med. Statistiken avser åldersbedömningar som inkommit 2014. Det elektroniska uttaget bygger på registreringar som görs manuellt i datasystemet. Det elektroniska uttaget har även krävt en manuell genomgång för att särskilja vilka olika medicinska undersökningar som genomförts, det vill säga att separera de som gjorts enligt Socialstyrelsens riktlinjer och de som innehåller en eller flera av de moment som riktlinjerna föreskriver.

Migrationsverket har under 2014 begärt medicinska åldersbedömningar eller medicinska åldersutredningar i 624 fall. Vid årsskiftet hade, enligt registreringar i verkets datasystem, svar inkommit i 219 av dessa fall. Väntetiderna för dessa utredningar är således mycket långa. Det ska även noteras att många av de svar som inkommit under inledningen av 2014 naturligen härrör från begäran som gjordes under 2013.

Figur 2

Genomförda åldersbedömningar

Genomförda åldersbedömningar	Antal
Antal ensamkommande barn under året	7 049
Medicinska åldersbedömningar som gjorts under året	44
Åldersjustering har gjorts efter genomförd medicinsk åldersbedömning	8
Åldersjustering har gjorts utan att en medicinsk åldersbedömning genomförts	202

Under året har det i 208 ärenden genomförts någon form av medicinsk åldersutredning. De olika typer av medicinska åldersutredning som gjorts under 2014 var sammanlagt 164 och framgår av nedanstående tabell.

Figur 3

Genomförda åldersutredningar

Medicinsk åldersutredning	Antal
Rättsodontologisk bedömning, handledsbedömning	83
Rättsodontologisk bedömning	68
Handledsbedömning	13
Summa	164

Figur 4

Genomförda åldersjusteringar

Åldersjusteringar	Antal ålders- justeringar	Procent åldersjusteringar i förhållande till antal ensamkommande barn under perioden
Med medicinsk utredning	161	2 %
Utan medicinsk utredning	202	3 %
Summa	363	5 %

Statistiken visar att det gjorts sammanlagt 363 åldersjusteringar under året, vilket motsvarar cirka 5 procent av antalet ärenden avseende ensamkommande barn. Föregående år uppgick antalet till 342. Vidare framkommer att andelen ålderjusteringar efter genomförda medicinska åldersutredningar låg på cirka 46 procent.

Likvärdig behandling

Satsning på utvecklingsarbete och kompetenshöjning

Migrationsverket har under 2014 påbörjat ett omfattande arbete för likvärdig behandling för att höja den rättsliga kvaliteten. Arbetet innebär en satsning på utvecklingsarbete och kompetenshöjning med fokus på jämställdhetsintegrering och normkritik för att motverka diskriminering och säkerställa likvärdig behandling. Satsningen beslutades om i maj 2014 och innehåller dels en handlingsplan för likvärdig behandling för perioden 2014–2016 dels ett verktyg för konsekvensanalys för likvärdig behandling.

Handlingsplan för likvärdig behandling

I Handlingsplan för likvärdig behandling beskrivs en riktning för myndighetens arbete för likvärdig behandling samt ett antal förbättringsåtgärder för perioden 2014–2016. Tre övergripande målområden för likvärdig behandling och mot diskriminering presenteras: Likvärdig behandling, arbetssätt och rätt kompetens.

Handlingsplanen innehåller också en åtgärdsplan med ett antal uppdrag till verksamheten och enheterna inom de tre målområdena.

Konsekvensanalys för likvärdig behandling

Konsekvensanalys för likvärdig behandling är en metod för att i dagligt arbete belysa och beakta kvinnor och mäns villkor, motverka diskriminering och säkerställa likvärdig behandling. Verktyget har ett tydligt normkritiskt angreppsätt och kräver självreflektion. Verktyget ska användas i all handläggning och allt beslutsfattande som rör migranter. Samtliga medarbetare inom kärnverksamheterna ska senast december 2016 ha deltagit i utbildning i konsekvensanalys för likvärdig behandling. Ett utbildningsmaterial för att genomföra utbildningen teamvis finns framtaget.

Likvärdig behandling – ett pågående utvecklingsarbete

Erfarenheterna från utvecklingsarbetet inom hbt-området har således tillvaratagits för att öka den rättsliga kvaliteten i verksamheten genom satsningen på det bredare arbetet kring likvärdig behandling. Utvecklingen har skett genom

projektet GenusQvalitet som Migrationsverket bedrev under perioden 2013–2014 och som medfinansierades av Europeiska flyktingfonden.

Projektets syfte var att tydliggöra och konkretisera Migrationsverkets arbete inom genus och hbt-området samt att utveckla arbetssätt som säkerställer att alla sökande får en likvärdig behandling, vilket ledde fram till tidigare nämnd handlingsplan och konsekvensanalys för likvärdig behandling. Inom ramen för projektet genomfördes ett stort antal medstötningar i verksamheten samt flera seminarier för att undersöka hur myndigheten på bästa sätt kan arbeta specifikt med hbt och genusfrågor utifrån hur arbetet sker idag och vad som kan förbättras. Resultatet blev att det i handlingsplanen för likvärdig behandling finns både riktade och generella satsningar – framtagna utifrån de identifierade behoven i verksamheten – för att förbättra den rättsliga kvaliteten. Medan verktyget konsekvensanalys för likvärdig behandling svarar mot de behov medarbetarna uttryckt avseende stöd för reflektion och normkritiskt tänkande i det dagliga arbetet.

Utvecklingen har således gått mot att sammankoppla utvecklingsarbete för jämställdhetsintegrering och mot diskriminering i ett konkret normkritiskt verktyg som är lätt att använda i praktiken. Genom att arbeta jämställdhetsintegrerat utifrån ett normkritiskt perspektiv flyttas fokus från de individer som anses avvikande till att synliggöra de strukturer som gör dem avvikande.

En annan viktig aspekt i utvecklingsarbetet har varit kopplingen mellan hur vi är som medarbetare och som tjänstemän. I utvecklingsarbetet har arbetet med värderings- och utvecklingsarbete på både kund- och medarbetarsidan skett parallellt genom ett nära samarbete mellan projekt GenusQvalitet och personalspecialister inom Migrationsverket, vilket resulterat i en Handlingsplan för likvärdig behandling som riktar sig mot de sökande och en Plan för lika rättigheter och möjligheter som riktar sig mot medarbetare.

Plan för lika rättigheter och möjligheter

Under året har Migrationsverket tagit fram en plan för lika rättigheter och möjligheter. Syftet med planen är att integrera likvärdig behandling, i form av resursfördelning, bemötande och tillgänglighet, i myndighetsstyrningen. För att uppnå målet att alla mänskors rättigheter och möjligheter tas tillvara ska åtgärder vidtas vad gäller styrning, samordning, uppföljning, kompetensutveckling och arbetssätt. Åtgärderna ska integreras i den ordinarie verksamhetsplaneringen under 2014-2016. Ett exempel på åtgärd som vidtogs under 2014 är att jämställdhetsanalys av löner och villkor integrerats i det årliga lönebildningsarbetet. Likvärdig behandling är en fråga om kvalitet och därför ska det vara en naturlig del av vårt arbetssätt.

Fortsatt utvecklingsarbete för hög rättslig kvalitet på hbt-området

Migrationsverket bedriver ett fortsatt aktivt arbete för att säkerställa rättslig kvalitet och likformig tillämpning i asylärenden, där sexuell läggning och könsidentitet åberopas. Arbetssättet med hbt-specialister, vilka är med som en tredje part i samtliga ärenden där hbt-relaterade asylskäl förekommer, har fortsatt under 2014. Detta gäller också vid prövning av verkställighetshinder, där handläggningen av ärenden där hbt-skäl åberopas stöds med särskild kompetens i likhet med vad som gäller för de som prövar asylsökningar. Precis som för dem som prövar asylsökningar ska det vid prövning av verkställighetshinder på varje ort finnas minst en person som är utsedd och särskilt utbildad, så kallad hbt-specialist, för att delta i handläggning av hbt-ärenden. Ett målmedvetet arbete har skett under året för att höja kvaliteten på verkställighetshindernas ärenden. Varje vecka har chefen för verksamhetsområdet en beredning där svåra ärenden föredras. Ärenden där hbt-skäl åberopas först på verkställighetsstadiet föredras på beredningen om förslaget är avslag eller ej ny prövning.

- **Normkritik** är ett verktyg för att komma åt själva grunden till varför ojämlikhet uppstår. Det handlar om att ställa kritiska frågor kring de normer som en verksamhet vilar på, kring vilka som inkluderas respektive exkluderas i verksamheten, vilka som den är anpassad efter och vilka som missgynnas. Syftet med att granska normer är att begripa vad som möjliggör diskriminering och att bli medveten om sina egna förställningar för att kunna ge alla individer samma förutsättningar.

Jämställdhetsintegrering är den huvudsakliga strategin i Sverige för att uppnå de jämställdhetspolitiska målen. Jämställdhetsintegrering innebär organisering, förbättring, utveckling och utvärdering av beslutsprocesser, så att ett jämställdhetsperspektiv införlivas i allt beslutsfattande, på alla nivåer, och i alla steg av processen, av de aktörer som normalt deltar i beslutsfattandet. Strategin har vuxit fram för att motverka tendensen till att jämställdhetsfrågorna hamnar i skymundan eller sidoordnas andra frågor och verksamheter.

Arbetssättet med hbt-specialister följs upp kontinuerligt för att kunna förbättras och utvecklas. Uppföljningar har visat att hbt-specialisterna oftast deltar i handläggningen av ärenden i ett tidigt skede, i samband med eller direkt efter en utredning. Specialisternas deltagande i beslutet har också medfört att asylärenden där könsidentitet, könsuttryck och/eller sexuell läggning förekommer utreds bättre än tidigare. I den uppföljning som genomförts under 2014 framgår det vidare att det i utredningarna ställts frågor utifrån UNHCR:s riktlinjer om olika teman, vilket ses som positivt. Även om ordningen med hbt-specialister bedöms fungera och vara värdefull, är det tydligt att det fortfarande finns flera förbättringsområden samt behov av fortsatt fördjupad uppföljning.

Hbt-specialisterna är utbildade i bland annat normkritik och att intervjuva utsatta personer. Dessa utbildningar är relevanta för att utreda/handlägga hbt-personer men även för att identifiera och ifrågasätta andra normer och för att utreda/handlägga andra utsatta personer. Hbt-specialisternas kompetens är således mer omfattande än att gälla enbart hbt-personer, vilket bidrar till en högre rättslig kvalitet vad gäller fler grupper av utsatta personer. I föredragningssituationerna diskuteras normer och kunskaper sprids till kolleger som inte är hbt-specialister.

Kvalitetsuppföljning

Arbetet med kvalitetsuppföljningar inom asylprövningen fortsätter och under 2014 har kvalitetsuppföljningar genomförts på samtliga enheter. Två områden som alltid belyses i uppföljningarna är om frågorna i asylutredningarna och bedömningen i beslutet är fria från normativitet, vilket också gäller för dem som prövar verkställighetsärenden. Begreppet normativitet ska här ses i en vid tolkning och innefatta till exempel kulturnormativitet och uppfattningar om könsstereotyper och roller. Dessa frågor gör att normativitet belyses på samtliga enheter i både utredningsdelen och beslutsdelen. Varje enhet har representanter som är involverade i uppföljningen av sin enhet och får då möjlighet att undersöka hur enheten fungerar i denna del. Detta ökar medvetenheten på enheten och kvaliteten i arbetet. Samtidigt har det under hösten uppmärksammats att analysen som görs i samband med uppföljningarna skulle kunna vidareutvecklas för att på ett bättre sätt kunna fånga upp frågan om normativitet.

Under 2014 genomfördes även en pilot för nationell kvalitetsundersökning för att få en nationell bild utifrån ett statistiskt säkerställt antal ärenden. Denna innehöll också en fråga om beslutet är fritt från normativitet. Därmed belyses frågan om normativitet i beslutet även på ett nationellt plan. Resultat är dock ännu inte sammanställt.

Genus och normkritik i handläggningsstöd och uppföljningar inom asylprövningen

Migrationsverket har under hösten vidareutvecklat handläggningsstödet för asylutredningar och beslutsskrivning. Handläggningsstödet finns på Migrationsverkets intranät och samtliga medarbetare på myndigheten kan ta del av det. Delen för asylutredningar har haft ett avsnitt om statsjänstemannarollen och normativitet. Dessa avsnitt är för närvarande under omarbetsning för att genomsyras av ett tydligare genus- och normkritiskt perspektiv. Begreppet likvärdig behandling kommer också att införas i avsnitten. Målet med omarbetsningarna är att perspektiven ska förstås som en självklar del i arbetet med asylutredningar. Genusperspektivet har också tydliggjorts för att få större fokus på kön och makt. Det normkritiska perspektivet och likvärdig behandling har lyfts fram för att tydliggöra diskrimineringslagen. Samtliga perspektiv har lyfts fram som kunskapsfrågor och kopplats till myndighetens uppdrag och värdegrund.

Utredningsresor och seminarium

Migrationsverkets enhet för landinformation, Lifos, har under året genomfört en kompetenshöjning inom hbt-området för egna medarbetare. Efter denna kompetenshöjning har en ny metod för landinformationsinhämtning och analys utarbetats. Denna metod fokuserar i högre grad på den sociala kontexten som finns i landet för gruppen hbt-personer. Rapporter om hbt-situationen i Kosovo, Armenien, Albanien och Georgien har utarbetats.

Under våren 2014 gjorde Lifos en utredningsresa till Uganda och Nigeria för att studera hur normerna och synen på hbt-personer ser ut. En rapport som beskriver de normer som finns i det nigerianska samhället när det gäller relationer och familjebildning, samhällets attityder till hbt-personer samt även det juridiska ramverket har publicerats av Lifos.

I september genomfördes ett seminarium som hängde ihop med resan. Informationen om situationen för hbt-personer i länderna är efterfrågad i hela Europa. På seminariet föreläste hbt-aktivister från Nigeria och Uganda, en Afrikaexpert från The Danish Institute for Human Rights samt Migrationsverkets personal utifrån vår utredningsresa. Deltagare var kolleger från migrationsmyndigheterna i Norge, Danmark, Nederländerna, Österrike, Lettland och Luxemburg. Från Migrationsverket deltog ett 15-tal hbt-specialister samt representanter från de andra verksamhetsområdena. Även frivilligorganisationer var inbjudna och UNHCR deltog. Under eftermiddagen av seminariets andra dag hölls en workshop för deltagare från prövningsverksamheten för att diskutera praxisfrågor när det gäller hbt-personer från Uganda och Nigeria medan Lifos genomförde en workshop om utvecklandet av insamling av landinformation rörande hbt-frågor.

Internationella kontakter

Migrationsverkets arbete med hbt och genusfrågorna och de satsningar som gjorts inom myndigheten på området de senaste åren har resulterat i att fler länder och internationella organisationer visat intresse för att ta del av verkets arbete. Under året har förfrågningarna om att besöka verket generellt sett stigit kraftigt och arbetet med hbt och genusfrågorna lyfts inte sällan fram i besöken. Den franska migrationsmyndigheten OFPRA samt Storbritanniens inrikesministerium tillsammans med UNHCR har båda gjort ett tvådagarsbesök på Migrationsverket med fokus på verkets arbete på hbt och genusområdet. Studiebesöken ger Migrationsverket en möjlighet att lära sig mer om hur andra länder och internationella organisationer arbetar och ser på arbetet med frågorna samtidigt som det ger Migrationsverket en möjlighet att sprida vår kunskap om vad som fungerat bra tillsammans med våra värderingar, vilket kan leda till en bättre situation för hbt-personer som söker skydd i andra länder.

Kompetens- och utbildningssatsningar

Hbt-specialister och utbildning i normkritik

Migrationsverket har sedan våren 2013 utbildat ett antal hbt-specialister i enlighet med den särskilda handläggningsordningen för hbt-ärenden. Fler hbt-specialister har utbildats under hösten 2014. Ett särskilt kompetensutvecklingsprogram för hbt-specialister har utarbetats och består av grundläggande och fördjupad utbildning i normkritik och utbildning i utredning av utsatta grupper samt seminarier om asylrättsliga frågor och landinformation. Under hösten 2014 har 23 nya hbt-specialister utbildats.

Viss vidareutbildning har hållits för befintliga hbt-specialister, dels fick samtliga delta på kick-offen för utbildningen för de nya specialisterna, dels fick vissa delta vid ett seminarium om hbt-frågor gällande Nigeria och Uganda som Migrationsverket anordnade efter att ha genomfört en utredningsresa till nämnda länder.

Migrationsverket har också en utbildning i normkritik vilken även innehåller en asylrättslig påbyggnadsdel. Målgruppen för utbildningen är såväl beslutsfattare som handläggare inom asylprövningen. Både nyanställda och mer erfarna medarbetare samt hbt-specialister har gått kursen. Under 2014 hölls utbildningen normkritik/hbt vid fem tillfällen och totalt har 73 medarbetare, inklusive hbt-specialister, gått denna kurs 2014.

Migrationsverket har fortfarande en grundläggande utbildningen i normkritik, vilken har genomförts vid tre tillfällen under 2014. Målgruppen för denna utbildning är samtliga medarbetare som möter migranter. Syftet med kursen är att synliggöra hur normer påverkar vår prövning och vårt bemötande av asylsökande inom hela asylområdet.

EASO

Tillsammans med flera andra medlemsstater medverkar Sverige med två experter i den grupp som för EU:s stödkontor för asylfrågor i Malta (EASO) håller på att ta fram en ny utbildningsmodul om kön, könsuttryck och sexuell läggning. Utbildningen kommer att heta "EASO Training Module on Gender, Gender Identity and Sexual Orientation". Kursen består i en webbaserad utbildningsdel som kommer att ta cirka 20 timmar att genomföra samt ett seminarium som ska hållas på nationell nivå under två dagar. I webbdelen kommer deltagarna att få kunskaper om normer och normkritik, skyddsgrundande behandling som drabbar mäniskor på grund av kön, könsuttryck eller sexuell läggning, den europeiska lagstiftningen kring kön, könsuttryck och sexuell läggning samt att intervju och skriva beslut i ärenden där kön, könsuttryck och sexuell läggning är en faktor.

Migration och heder

Projektet *Migration och heder* som genomförts under 2013-2014, med hjälp av medfinansiering från Länsstyrelsen Östergötland, har avslutats. Projektet har utformat en interaktiv utbildning som finns tillgänglig på Migrationsverkets intranät för alla medarbetare. Utbildningens syfte är att utgöra ett handläggningsstöd för den enskilde tjänstemannen vid mötet med hedersrealterat våld och förtryck. I arbetet med att ta fram utbildningen har projektet haft extern och intern referensgrupp och en styrgrupp.

Övrigt

Självutvärderingsmodell

Migrationsverket har sedan tidigare utvecklat en modell för självutvärdering i hbt- och genusfrågor. Modellen har under 2014 bland annat använts vid avsparksseminarium för projekt *Migration och heder*. Modellen anpassades till frågor om migration och heder och kunde sedan användas för att synliggöra ett nuläge och tänkbara utvecklingssteg avseende hantering av hedersrelaterat förtryck och våld.

Utmaningar för personer som gjort könsbyte

Under 2014 har arbetet med förbättringar för personer som gjort könsbyte fortsatt. Bland annat pågår ett arbete med att förtydliga rutinerna för utfärdande av främlingspass.

Barnrättsperspektivet

Antalet öppna barnärenden inom samtliga områden vid årets slut uppgick till över 45 000. Det är 11 000 fler barn än för ett år sedan.

Under året har myndigheten fortsatt att satsa på att höja barnkompetensen genom utbildningen "Barn i Migration" som är en del av Migrationsprogrammet. Utbildningen riktar sig till handläggare, beslutsfattare, teamledare och experter inom samtliga verksamhetsområden.

Under 2014 deltog 126 personer i utbildningen. Vidare har 66 personer deltagit i utbildningen ETC Interviewing Children (EASO Training Curriculum). Det har även genomförts riktade utbildningsinsatser kring specifika frågor samt lärande i arbetet med hjälp av bland annat case-metodik.

Under 2014 har Migrationsverket fortsatt arbetet kring barnärenden i syfte att ytterligare förbättra och utveckla

en enhetlig och rättssäker prövning av dessa ärenden.

Alla barnärenden prövas individuellt och hänsyn till barnets bästa tas i alla delar av processen – val av offentligt biträde, tolk, handläggare och annat som kan vara viktigt för barnet såsom anpassning av lokaler, boende och tillgänglighet. Barnkonsekvensanalyser används inför beslut och andra åtgärder som rör barn.

Figur 5

Barn i mottagningssystemet vid utgången av december

	2013	2014
Barn utan vårdnadshavare (asyl)	2 547	4 951
Barn i familj (asyl)	12 813	17 053
Barn i tillståndsärenden	18 980	23 355
Totalt antal barn	34 340	45 359

Tabellen redovisar barn inskrivna i mottagningssystemet samt i tillståndsärenden som öppna medborgarskaps-, pass-, tillstånds- och EES-ärenden.

Migrationsverket utreder och bedömer barns egna asylskäl bland annat genom ett muntligt samtal med barnet och/eller dess ställföreträdare. Samtalet med barnet sker först efter ett medgivande från vårdnadshavare, särskild förordnad vårdnadshavare eller god man. Vid varje ansökan sker en bedömning om det är lämpligt att höra varje enskilt barn eller inte. Bedömningen sker exempelvis utifrån barnets ålder, mognad och psykiska hälsa. År barnet för litet för att höras kan i stället ett så kallat barnfokuserat föräldrasamtal genomföras. Vid detta samtal med barnets föräldrar ska Migrationsverket utreda asylskälen och de särskilt ömmande skälen vari ingår barnets fysiska och psykiska hälsotillstånd såväl före som efter inresan i Sverige, barnets situation i Sverige och barnets situation i hemlandet såväl före inresan som vid ett eventuellt återvänt. Både ensamkommande barns och barn i familjs egna asylskäl utreds, bedöms och redovisas i besluten. Barn hörs också i ärenden som utmynnar i utvisningsbeslut med omedelbar verkställighet.

Barnkonsekvensanalyser

Barnkonsekvensanalyser är den metod som myndigheten använder inför beslut och andra åtgärder som rör barn. Det är ett sätt att systematiskt beakta barnets bästa i ärendet. Genom barnkonsekvensanalyser säkerställs att barns egna asylskäl, utreds, bedöms och redovisas i besluten. Under året har arbetet fortsatt för att stärka kompetensen gällande barnkonsekvensanalyser både genom utbildningar och särskilda seminarier, varav ett tillsammans med UNHCR och UNICEF bland annat för nyanställd personal.

Stöd till verksamheten

Den 1 juli 2014 infördes en ändring i utlänningslagen som innebär att beviskravet för barn har sänkts något. Istället för synnerligen ömmande omständigheter med viss bevislättnad gäller nu särskilt ömmande omständigheter. Samtidigt gjordes ett tillägg i bestämmelserna om verkställighetshinder. Uppehållstillstånd kan beviljas på verkställighetsstadet om det finns medicinska hinder eller någon annan särskild anledning till att utvisningsbeslut inte bör verkställas. Numera står det att när det gäller barn behöver de omständigheter som kommer fram inte ha samma allvar och tyngd som krävs för att en vuxen ska få tillstånd. Migrationsverket har tagit fram rättsligt stödmaterial för bedömningen av särskilt ömmande omständigheter och prövning av verkställighetshinder i barnärenden. För att förbereda och säkerställa rättsäker och enhetlig handläggning och prövning av särskilt ömmande omständigheter i barnärenden hölls ett seminarium i juni och ett uppföljningsseminarium i september. En handlingsplan har tagits fram och uppdaterats. För att säkerställa enhetlig prövning har vi haft gemensam beredning av svåra barnärenden.

Lagändringen om särskilt ömmande omständigheter

innebar en kraftig ökning av antalet ärenden om verkställighetshinder för barn. Antalet nästan fördubblades i juli. Därefter har antalet ärenden åter minskat men stabiliseras på en något högre nivå än tidigare. Andelen beviljade uppehållstillstånd i barnärenden avseende verkställighetshinder enligt 12 kap. 18 § Utlänningslagen har ökat något, till 11 procent jämfört med 8 procent före lagändringen.

Den 1 juli infördes också lagändringar som gäller starkt skydd mot tvångsäktenskap och barnäktenskap samt ett svenskt tillträde till Europarådets konvention om våld mot kvinnor. För Migrationsverkets verksamhet innebär lagändringarna främst att möjligheten att erkänna utländska barnäktenskap och tvångsäktenskap begränsas ytterligare, liksom att motsvarande begränsning införs när det gäller möjligheten att erkänna äktenskap som ingåtts utan att båda parterna varit närvarande (fullmaktsäktenskap). Avsnittet om rätt till familjeåterförening i migrationshandboken har uppdaterats.

En särskild bestämmelse om uppehållstillstånd för en utlännings som är förälder till och vårdnadshavare för samt sammanbor med ett barn som är bosatt i Sverige infördes i utlänningslagen (5 kap. 3 a § första stycket 3) den 1 augusti 2014. Syftet med den nya bestämmelsen är att tydliggöra regelverket när det gäller dessa föräldrar och säkerställa principen om barnets bästa. Vårdnadshavaren ska inte behöva ha sökt och beviljats uppehållstillstånd före inresan utan ska kunna beviljas detta på plats i Sverige. Föräldrar som är vårdnadshavare och barn som omfattas av den nya tillståndsgrunden kan även få en DNA-analys utförd på statens bekostnad (13 kap. 15 § och 16 §). Med anledning av lagändringen har migrationshandboken uppdaterats i relevanta delar.

Ett rättsligt ställningstagande klargör hur Migrationsverket ska handlägga intyg enligt Haagkonventionen i adoptionsärenden. Konventionen innehåller procedurregler för att förhindra handel med barn och att barn olagligen förs bort från hemlandet. När en adoption genomförs enligt konventionens bestämmelser ska Migrationsverket utfärda ett intyg om att barnet kommer att få tillstånd att resa in i Sverige och bosätta sig här. Det rättsliga ställningstagande ger stöd i hur det ska gå till. Relevanta avsnitt i migrationshandboken har uppdaterats.

Rättschefen har i juni 2014 fastställt en ny styrsignal för åldersbedömningar. Detta har skett med anledning av en dom från Migrationsöverdomstolen tidigare i år, MIF 2014:1. Som ett led i ett förbättrat kvalitetsarbete har rättsenheten besökt samtliga av Migrationsverkets barnprövningsenheter i landet för att tala om just åldersbedömningar.

Rättsliga ställningstaganden om ställföreträderskap och medgivande fastställdes i slutet av 2014 och syftet är att klargöra bland annat bevisfrågorna kring dessa två komplexa frågeställningar.

Kvalitetsuppföljningar genomförs kontinuerligt inom

asylprocessen på alla enheter som handlägger barn. Projektet DLO, Den lärande organisationen, har bidragit med metodstöd. Syftet är att alla mottagnings- och asylenheters handläggning och beslut ska följas upp en gång per år och att styrkor och förbättringsområden tas upp. Därefter ansvarar enheterna för att göra en handlingsplan som sedan följs upp. Omkring hälften av alla mottagningsenheter har under 2014 begärt och fått stöd i det operativa arbetet med att genomföra barnkonsekvensanalyser. Vidare har två nationella seminarier för mottagningsenheternas handläggare med barnkompetens genomförts under 2014. Med stöd av DLO har även två asylenheters asylären den utvärderats rörande ensamkommande barn beträffande ett visst land. Under hösten har också en enhetlighetsuppföljning gjorts med två barnenheter för att se om skillnader finns i handläggning och prövning av ensamkommande barn.

Vidare har samtliga enheter som hanterar ärenden rörande verkställighetshinder följt upp arbetet utifrån barnpolicyt genom självutvärderingar. Dessa utvärderingar har ökat medvetenheten om barnpolicyt och vad som behöver förbättras, vilket kommer att resultera i att åtgärdsplaner tas fram under 2015.

Även om barn är placerade enligt socialtjänstlagen (2001:453), SoL, eller lagen (1990:52) om särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU, kan de komma att utvisas eller avvisas enligt utlänningslagen (2005:716). Frågan om vem som ansvarar för dessa barn är komplex. Det beror bland annat på att flera aktörer ofta är involverade i barnets situation utifrån skilda ansvarsområden. En arbetsgrupp tillsattes 2013 med uppdrag att utreda hur behovet ser ut, och hur Migrationsverket kan utveckla arbetet med dessa barn och hur samverkan med andra aktörer kan förbättras. En intern handlingsplan har tagits fram och under 2014 har det genomförts en ärendeuppföljning som legat till grund för en översyn av rutiner och riktlinjer. Arbetet fortsätter under 2015.

Barnkompetens

Under 2014 har fem grundutbildningar och två påbyggnadsutbildningar rörande barn i migration genomförts. Ett omfattande utvecklingsarbete har gjorts under året för att göra utbildningen mer casebaserad och bättre möta behoven.

Arbete pågår kontinuerligt med att utveckla formerna för kompetensutveckling inom barnområdet. Målet är att barnkompetensen ska utvecklas kontinuerligt på alla nivåer och områden genom effektiva former för kompetensutveckling. En kvalitativ metod för uppföljning och kompetensutveckling kring barn har också utformats genom utvecklandet av en modell för självutvärdering för medarbetarna. Resultatet påvisar vilka utvecklingsområden som finns inom organisationen, och den används som ett stöd vad gäller att identifiera vilka områden som bör prioriteras under 2014.

Samverkan

Arbetet kring placerade barn och återvändande som startades 2013 har fortsatt under året. Migrationsverket anordnade under november månad ett seminarium bestående av deltagare från externa aktörer, såsom Socialstyrelsen, Barnombudsmannen, polismyndigheten och representanter från socialtjänsten. Syftet var att gemensamt diskutera hur olika aktörer kan samverka kring barn som är placerade och som ska återvända. Seminariet resulterade i en revidering av den gemensamma handlingsplan som respektive myndighet ska arbeta med.

Projektet Ensamkommande barn – lokalt och regionalt utvecklingsstöd är sista delen i SKL:s och Migrationsverkets arbete för ett förbättrat mottagande av ensamkommande barn, nu även i samverkan med Socialstyrelsen och länsstyrelserna. Projektet har medfinansierats av Europeiska flyktningfonden. Projektet har utbildat och gett stöd till utvalda nyckelpersoner i deras utvecklingsarbete med ensamkommande barn. Projektet har också tagit fram en webbaserad nationell utbildning för gode män. Projektet startade i januari 2012 och pågick till juni 2014. Den sista spridningskonferensen genomfördes under februari 2014.

Migrationsverket har under hösten 2014 genomfört ett studiebesök i Nederländerna. Syftet har varit att lära sig av deras arbete med människohandel och ensamkommande barn. Nederländerna har sedan 2006 arbetat metodiskt med just den här frågan. Besöket kommer att resultera i en rapport som därefter ska leda till nya styrsignaler, rutiner och eventuellt även nya arbetsätt.

Intresset för Migrationsverkets arbete med barnfrågor och de satsningar som gjorts inom myndigheten på området de senaste åren har resulterat i att fler länder och internationella organisationer än tidigare har vänt sig till Migrationsverket med en förfrågan om att få göra ett studiebesök och få lära sig mer om hur verket arbetar med barnfrågan. Under året har förfrågningarna om att besöka verket generellt sett stigit kraftigt och inte sällan vill delegationerna höra om vårt arbete med barn i migrationsprocessen. Verket har bland annat tagit emot ett studiebesök från Rädda Barnen samt norska migrationsmyndigheten UDI med huvudsyfte att lära sig mer om våra arbetsmetoder när barn är inblandade.

Såväl vid expertmötena som vid delegationsbesöken har Migrationsverket fått dela med sig av metoder, arbetsätt och värderingar som är viktiga för oss och som fungerat bra vilket kan leda till en bättre situation för de barn som söker skydd i EU. Samtidigt har vi fått möjlighet att lära oss av andra länders erfarenheter.

Återvändande och reintegrering

Migrationsverket har under året ingått avtal med både barnrättsorganisationer och barnrättsadvokater i syfte att kunna genomföra familjeefterforskningar och erbjuda reintegreringsstöd vid ett återvändande till hemländer som till

exempel Uganda, Marocko, Etiopien och Tunisien. I Uganda har en barnrättsorganisation genomfört åtta familjeefterforsknings medan en barnrättsadvokat genomförde fem familjeefterforsknings i Etiopien. I Marocko undertecknades ett avtal med en organisation i december 2014, och familjeefterforsknings kommer starta i januari 2015. I avtalet anges att organisationen kommer genomföra 30 familjeefterforsknings under 2015. Utöver avtal med organisationer/advokater har Migrationsverket även direktsamarbete med myndigheter, framförallt på västra Balkan, där länder som Albanien, Kosovo och Bosnien genomfört kring 20 familjeefterforsknings under 2014.

Däremot finns det fortfarande länder där det har visat sig vara svårt att få till ett samarbete gällande barnrättsfrågor, vilket framförallt beror på att Sverige har en liten, eller ingen representation alls i de länderna. Därför har Migrationsverket genomfört tre utredningsresor till olika länder, där fokus enbart legat på ett ordnat mottagande vid återväntande i form av familjer eller organisationer/myndigheter. Detta har lett till att arbetet med att söka efter familjer inför ett återväntande har kunnat starta, även om det återstår en del arbete innan alla rutiner finns på plats. Utredningsresorna har dessutom resulterat i tre separata rapporter gällande den barnrätsliga situationen i länderna som migrationsdomstolarna samt Migrationsverkets förvaltningsprocess och asylprövning kan använda i sina processer.

Projektet ERPUM (European Return Platform for Unaccompanied Minors) avslutades den 30 juni 2014. Arbetet har lett till samarbete med Nederländerna, Storbritannien och Norge. Den övergripande målsättningen har varit att organisera familjeåterförening och ett ordnat mottagande av ensamkommande barn från Afghanistan, Irak och Marocko. Det juridiska ramverket har byggts på slutsatser från EU Action Plan on Unaccompanied Minors (2010–2014) och projektet har delfinansierats av Återvändandefonden. Till slutkonferensen släpptes rapporten *Separation – Reunification: Four countries cooperation on family tracing and return of unaccompanied minors* och underlaget *There must be other Ways*. Rapporten sammanträffar de dialoger som förts med olika organisationer i Afghanistan, Irak och Marocko kring ramverk och praktiska möjligheter för minderåriga att återvända, vilket även inkluderar hur man spårar familjer.

● Uteslutande/Exklusion:

Uteslutande innebär att en person som till exempel begått brott mot mänskligheten kan uteslutas från rätten att betraktas som flykting/skydds-behövande.

Beaktande av säkerhetsrisker

I 12 § 15 p. Förordning (2007:996) med instruktion för Migrationsverket anges att verket ska bistå Säkerhetspolisen i dess verksamhet för att förebygga och avslöja brott mot rikets säkerhet och i frågor som rör terrorism. I instruktionen anges även att Migrationsverket ska anmäla till Polismyndigheten eller åklagare om det i ett ärende hos verket framkommer misstankar om folkmord, brott mot mänskligheten eller krigsförbrytelser. Vidare framgår av 1 kap 7 § utlänningslagen att Säkerhetspolisen kan lämna invändningar rörande en ansökan om uppehållstillstånd m.m. och bland annat rekommendera att en utlännings ska utvisas. I vissa fall hanteras säkerhetsärenden enligt lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll.

Enligt 4 kap. 2b-c §§ är en utlännning utesluten från att anses som flykting eller annan skyddsbehövande om det finns synnerlig anledning att anta att han eller hon har gjort sig skyldig till bland annat brott mot freden, krigsförbrytelse, brott mot mänskligheten eller andra grova brott. Det gäller även en utlännning som har anstiftat eller på annat sätt deltagit i förövandet av de brott eller gärningar som nämns. En utlännning är enligt 2c § även utesluten från att anses som alternativt skyddsbehövande och övrig skyddsbehövande om det finns synnerlig anledning att anta att han eller hon utgör en fara för rikets säkerhet.

Av verksamhetschefens för asylprövning instruktion framgår vilka åtgärder som handläggare bör vidta vid misstankar om folkrättsbrott och säkerhetsrisker. Av denna framgår bland annat att en expert ska delta i handläggningen i alla ärenden där misstankar uppkommit om brott som kan innebära uteslutade från skyddsstatus.

Samarbetet och samråd med Säkerhetspolisen är en viktig del i arbetet med att upptäcka eventuella brott och vidta nödvändiga åtgärder. Samråd med Säkerhetspolisen sker fortlöpande och regelbundet såväl lokalt som centralt. Enskilda handläggare och beslutsfattare samråder med polisen då indikationer som talar för att folkrättsbrott med mera begåtts eller andra säkerhetsrisker föreligger. Säkerhetspolisen bistår verket angående vilka omständigheter som typiskt bör föranleda samråd med polisen. I ett flertal ärenden resulterar samrådet i ett formellt remissförfarande enligt 1 kap. 7 § utlänningslagen.

Samarbetet med Säkerhetspolisen har under året ytterligare fördjupats och förstärkts. Migrationsverket har under året bland annat tagit initiativet till ett återkommande särskilt samrådsforum angående bland annat konflikten i Syrien och Irak, där även Polismyndighetens Krigsbrottskommision ingår.

Migrationsverket har under året genom olika kvalitets höjande aktiviteter och åtgärder fortlöpande betonat vikten av att uppmärksamma och noggrant pröva frågor om uteslutande på grund av eventuell misstanke om brott med mera. Bland annat kan nämnas att särskilda utbild-

ningar genomförs på asylprövningsenheterna i syfte att ytterligare öka kompetensen och förståelsen för frågor kring krigsbrott, brott mot mänskligheten med mera och uteslutande från skyddsstatus särskilt i ljuset av den syriska konflikten. Rättsliga experter har hållit i dessa. Asylprövningsområdet har under året även publicerat en sammanställning av relevant information (tillämpliga bestämmelser, förarbeten, praxis i nationella och internationella instanser, vägledande dokument från UNHCR, särskilt relevant landinformation med mera) som finns att tillgå när det gäller utredning och prövning av fråga om brott som kan leda till uteslutande från skyddsstatus och anmälan till polisen.

Asylprövningsområdet har även genomfört särskilda utbildningar inom ramen för det Europeiska stödkontorets för asylfrågor (EASO) utbildningsplattform (Training Module on Exclusion). Utbildningen fokuserar på samtliga relevanta delar i processen i att identifiera, handlägga och pröva frågan om uteslutande där misstankar om folkrättsbrott uppkommit. Experter har under året genomgått läraryrbildning och dessa ansvarar för att genomföra utbildningar för handläggare och beslutsfattare på asylprövningsenheter. Utbildningar har genomförts under året och dessa utbildningar kommer att utgöra en återkommande viktig del i att ytterligare stärka kompetensen inom området.

Inom ramen för DLO har även ytterligare aktiviteter och åtgärder genomförts. En så kallad caseövning som rör utredning och bedömning av uteslutandegrunder har bland annat tagits fram och denna har spelats i flera team inom asylprövningen. Övningen finns idag tillgänglig för samtliga team i den så kallade casebanken. Ett särskilt handläggningsstöd för asylutredningar och beslutskrivning har även arbetats fram och detta handläggningsstöd har nyligen kompletterats med ett avsnitt om att utreda uteslutandegrunder.

Om en flykting eller annan skyddsbehövande ska uteslutas från skyddsstatus, görs därefter en prövning om det föreligger verkställighetshinder enligt 12 kap. utlänningslagen. Med hänsyn till den prövningen av skyddskälen som föregått prövningen av uteslutande förekommer det i de flesta fallen sådana verkställighetshinder. Om det förekommer verkställighetshinder kan ett tidsbegränsat upppehållstillstånd – oftast ettårigt – beviljas med stöd av 5 kap. 11 § utlänningslagen.

Migrationsverket har under året gjort tretton anmälningar om misstänkta brott till krigsbrottskommissionen.

Det gällde medborgare i Afghanistan, Azerbajdzjan, Bangladesh, Eritrea, Etiopien, Libyen, Serbien, Sierra Leone, Somalia, Syrien samt statslös.

För närvarande saknar Migrationsverket möjlighet till exakt statistik över beslut där den asylsökande uteslutits från att anses som flykting eller annan skyddsbehövande på grund av misstanke om krigsbrott, brott mot mänskligheten eller andra grova brott. Ett utvecklingsarbete pågår för att föra in ett sådant verktyg i handläggningssystemet. En manuell sammanställning visar att beslut fattats i ett 20-tal sådana ärenden under året.

Sedan den 1 juli 2009 är Migrationsverket representerat i såväl Nationellt underrättelsescenter (NUC) som Regionala underrättelsecenter (RUC). NUC och RUC är två samverkansorgan mellan Ekobrottmyndigheten, Kriminalvården, Kronofogdemyndigheten, Kustbevakningen, Rikspolisstyrelsen, Skatteverket, Säkerhetspolisen, Tullverket och Försäkringskassan.

Migrationsverket deltar även i den myndighetssamverkan som startats genom den nationella samordnaren Mona Sahlin för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism.

FAKTA ● **Krigsbrott:** Krigsbrott är ett samlingsbegrepp som används i dagligt tal för folkmord, folkrättsbrott och grovt folkrättsbrott. Folkmord kan innebära att döda, allvarligt skada eller tvångssterilisera medlemmar i en utsatt folkgrupp. Folkrättsbrott kan innebära att man angriper civila personer genom att till exempel plundra och förstöra deras egendom i samband med väpnade konflikter. Internationellt används brottsbeteckningarna folkmord, brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser.

Foto: Tomislav Stjepic

Kostnadseffektiv verksamhet

MÅL:

Bedriva en kostnadseffektiv verksamhet som präglas av kontinuerlig utveckling.

ÅTERRAPPORTERING:

En samlad redogörelse för bedömda effekter av genomförda utvecklingsinsatser, såväl ekonomiska effekter som nyttan för sökanden och andra intressenter

MÅLUPPFYLLElse:

Migrationsverket bedömer att målet är uppnått. Trots utmaningarna med den stora ökningen av asylsökande, att ett alltför stort antal personer med upphållstillstånd finns kvar i mottagningssystemet, ett flertal nyöppnade boenden och enheter samt det stora antalet nyanställda har Migrationsverket målmedvetet fortsatt sitt breda utvecklingsarbete under året. Förutom det ständigt pågående förbättringsarbetet enligt lean och ett antal pågående och nystartade utvecklingsprojekt har verket också förberett för den nya organisationen som sjösattes i början av 2015. Den nya organisationen fanns i vissa delar redan på plats under hösten 2014, då en kvalitetsavdelning bildades. Där definierades verkets processer och processägare rekryterades för de olika processer som uppstår i mötet mellan sökande och Migrationsverket. En processägare för processen service och bemötande, som inte är en fristående process, utan ingår i samtliga av de övriga processerna, rekryterades också.

Migrationsverket bedömnings är att allt detta sammantaget har gjort att verket inte bara bibehållit kvali-

tet i verksamheten, utan även kraftfullt bidragit till uppdraget att verka för att de migrationspolitiska målen uppnås genom att skapa förutsättningar för ett effektivt och långsiktigt hållbart asylsystem som värnar asylrätten, underlättar en behovsstyrda arbetskraftsvandring och annan rörlighet över gränser inom ramen för den reglerade invandringen samt fördjupat det europeiska och internationella samarbetet. Verkets prognos har fungerat som ett gott stöd i planeringen av verksamheten och bedömningen av myndighetenens behov av resurser. Vi har fått de medel vi äskade utifrån våra bedömningar av vilken utvidgning av personalstyrka som vi kunde genomföra. Verksamheten har bedrivits med god kontroll över de medel vi förfogat över.

Genom olika utvecklingsprojekt bedriver Migrationsverket ett systematiskt och omfattande utvecklingsarbete för att effektivisera verksamheten och öka servicen och därigenom också öka kostnadseffektiviteten. De nyttor som uppstår är av både ekonomisk och kvalitativ karaktär, och uppstår inte enbart inom myndigheten uppdrag, utan även inom det system där Migrationsverket verkar. Flera stora utvecklingsinsatser innebär stora investeringar som lånefinansieras, och där nyttorna uppstår flera år efter att utvecklingen påbörjats.

E-satsningen är ett exempel på utvecklingsarbete som genererar stora initiala kostnader, och där nyttoeffekterna inte hämtas hem förrän dels alla delar är på plats, och dels ett nytt arbetssätt införlits. Den digitaliserade förvaltningen används av såväl Migrationsverkets personal som av våra intressenter. Det är också ett exempel på ett utvecklingsarbete där olika projekt bedrivs parallellt för att tillsammans ge största möjliga nyttta.

Produktivitet och effektivitet

Med den utökning av verksamheten som Migrationsverket haft under året har också kostnaderna ökat. I ett läge med kraftig utökning med många nya anställda på kort tid ökar inte produktionen i samma takt. Verksamheten tappar i produktivitet under expansionsfasen när nya anställda introduceras och redan befintlig personal behöver bidra till de nyas introduktion. Att öka kapaciteten kostar, men det skulle kosta mer på sikt att inte ta den kostnaden nu. Kostnader för ännu längre vistelsetider i mottagningsystemet och kostnader för att administrera ännu större balanser skulle bli högre om kapaciteten för verkets olika processer inte ökar. Kostnaden för boendedygn har trots fortsatt ökning av kapaciteten hållits stabil.

Utvecklingsarbete

Migrationsverket driver ett systematisk och omfattande utvecklingsarbete för att effektivisera det interna arbetet och öka servicen till våra intressenter.

Den viktigaste aspekten på utvecklingsarbetet är att skapa positiva effekter och nyttor. För att stärka vårt arbetae avseende hemtagning av nyttor har följande utvecklingsarbete pågått under 2014 och fortsätter under 2015:

1. Nyuttoanalyser och hemtagningsplaner tas fram i samtliga projekt och kvalitetssäkras vid beslut om genomförande. Nästa steg kommer att omfatta beslut om överlämning till mottagaren.
2. Framtagning av ett nyttoregister pågår för att säkra hemtagning av effekter. I detta ligger även att få till ett bättre och tydligare hemtagningsansvar.
3. Regelbundna utbildningar avseende nyttorealisering genomförs i Migrationsprogrammet som är Migrationsverkets centrala utbildningsprogram och ingår som en obligatorisk del i Migrationsverkets interna chefsprogram.
4. Medverkan i E-delegationens Nyttorealiseringensnätverk för att utveckla vår kompetens och förmåga avseende nyttorealisering.
5. Nyuttoanalyser av utvecklingsförslag och nya idéer som ännu inte är fastslagna har genomförts för att skapa underlag till framtida planering av utveckling samt kommande budgetunderlag.

Det är ibland svårt att isolerat se nyttor med enskilda insatser, eftersom de inte sällan förutsätter även annan utveckling för att nå sin fulla potential. Ett exempel på insatser som förutsätter annan utveckling är det utvecklingsarbetet som är nödvändigt i anslutning till digitaliseringen. Hemtagning av nyttorna av digitaliseringen för såväl sökande som handläggare är beroende av att tekniska platfromar, administrativa system och ledningssystem samt nya arbetssätt utvecklas i samma takt.

● Vad är skillnaden på **nytta** och **effekt**?

Nytta har alltid ett kvantifierbart värde uttryckt i pengar, resurser eller kvalitetsmått (tid, volym, nöjd kund etcetera.) Nytta är en mätbar förändring vilken uppfattas som positiv av en eller flera intressenter och som bidrar till ett eller flera verksamhetsmål. Nyttohemtagning får vi först när en förbättring används och ger nytta.

Effekt är en förändring som inträffar som en följd av en vidtagen åtgärd och som annars inte skulle ha inträffat. Effekter kan ibland uppstå i flera led, i en så kallad effektkedja, där en insats leder till en effekt som i sin tur leder till en annan effekt och så vidare. I E-delegationens vägledning i nyttorealisering bryts effekter ner till nyttor, kostnader och onyttor.

Nedan beskrivs ett antal utvecklingsinsatser varav några har slutförts under året och nyttohemtagning har påbörjats. Några pågår fortfaranden men nyttohemtagningen har ändå kunnat inledas. Någon utvecklingsinsats har inte medfört enskild nytta, men är en förutsättning för nyttor i andra utvecklingsinsatser. Uppgifter om nyttor har hämtats från genomförda nyuttoanalyser och hemtagningsplaner om inte annat anges.

Utveckling inom IAM-området (Identitets- och åtkomstkontroll)

Migrationsverket har tidigare haft en tidskrävande hantering av personalens behörigheter i våra datasystem, såväl avseende anställd personal som byter arbetsuppgifter som vid nyanställningar. Processen har i många steg varit manuell och ledtiderna har därmed blivit långa.

Utvecklingen inom IAM-området (Identitets- och åtkomstkontroll) har skett i flera steg. Tidigare har verket utvecklat hanteringen av ändringar av behörigheter för redan anställda. Under året har sedan en vidareutveckling av behörighetsportalen skett så att även nyanställningsprocessen kan hanteras på ett enklare och mer kvalitetsräknat sätt.

Kostnaderna för personal har kunnat hållas på en lägre nivå än vad som varit fallet om utvecklingen inte genomförts. Under 2012 och 2013 krävdes fyra årsarbetskrafter för arbetet. Trots att antalet ärenden ökade med 33 procent under 2014, från 32 500 ärenden 2013 till 43 225 ärenden 2014, behövde inte personalresurserna öka med mer än 13 procent, motsvarande en halv årsarbetskraft. Migrationsverket har genom utvecklingsarbetet undvikit en ökad kostnad för arbetstid motsvarande drygt 1 000 timmar.

Vidare har administrationen av behörigheter som görs centralt på verket kunnat minska. När Behörighetsporta-

len utvecklats fullt ut uppskattas tidsåtgången per beställning till fem minuter istället för de 15 minuter per ärende som gått åt under 2013. Under 2014 har en successiv utrullning av Behörighetsportalen påbörjats, vilket innebär att den totala förväntade nyttohemtagningen ännu inte uppfyllts. Däremot kan vi se tidsbesparningar för de typer av ärenden som under 2014 börjat hanteras i Behörighetsportalen med mellan 50-80 procent per ärende.

Beträffande administrationen kring behörighetshantering som görs av behörighetsbeställare ute på enheterna, bedöms också denna kunna uppgå till en besparing på 10 minuter per ärende. Det handlar i snitt om 13 000 ärenden, vilket ger en besparing om cirka 2 100 timmar. Denna nyta kunde dock inte hämtas hem under 2014, då behörighetsbeställare endast använt behörighetsportalen successivt från oktober till och med december 2014. Sanntolk kommer besparingen gällande 10 minuter per ärende avseende behörighetsbeställare att kunna hämtas hem under 2015.

Collaborative Interview Project (CIP) – Improved identification through dialogue

Projektet är ett samarbete mellan Migrationsverket och Rikskriminalpolisen (RKP) och Centrala gränskontrollenheten (CGE) som pågår från den 1 september 2013 till den 31 december 2015.

Det är en viktig princip att de avlägsnandebeslut som svenska myndigheter fattar verkställs. Annars hamnar mäniskor i en limboliknande situation där varken reintegrationen i hemlandet eller etableringen i Sverige kan påbörjas.

Personer som befinner sig i Sverige med ett verkställbart avlägsnandebeslut kan ha svårigheter att erhålla resehandlingar om de saknar handlingar för att fastställa identitet och medborgarskap. Projektet har utarbetat en metod som innebär att en delegation från hemlandet besöker Sverige för att på plats genomföra intervjuer i syfte att möjliggöra utfärdandet av resehandlingar. Delegationen har haft mandat att avgöra om en person har medborgarskap i aktuellt land.

Under hösten 2013 samt hösten 2014 har delegationer från Vietnam kommit till Sverige för att intervju personer från Vietnam med lagakraftvunna avlägsnandebeslut. Syftet med intervjuerna var att kunna fastställa medborgarskapet och därmed kunna utfärda resehandlingar.

Som ett resultat av delegationernas båda besök utfärdades knappt 50 resehandlingar och hittills har 34 personer återvänt. De har alla återvänt under 2014. Ett flertal av de personer som erhöll resehandling hade förmögnen inte kunnat återvända till Vietnam utan besök av en delegation.

Med delegationerna följde även en lokalanställd från svenska ambassaden. Återkopplingen från den svenska ambassaden i Hanoi är att både ambassaden och delega-

tionen tyckte att samarbetet har fungerat utmärkt och att vietnamesiska myndigheter är intresserade av en fortsättning.

Projektet har som mål att genomföra två till tre delegationsbesök under 2015. Vilka länder som blir aktuella är inte beslutade ännu.

DLO – Den lärande organisationen

Projekt *Den lärande organisationen* har utvecklat verktyg och metoder för lärande. Dessa ger medarbetare och chefer stöd i att genomföra en enhetlig och rättsäker prövning av asylrärenden vilket ska ge sökande en kort väntan på ett korrekt och lättbegripligt beslut. Medarbetarna inom asylprövningen ges förutsättningar för lärande och utveckling av sin kompetens. När projektet avslutades sista juni 2014 hade förutsättningarna för en asylprövningsprocess som präglas av hög kvalitet och enhetlighet ökats, genom att det fanns en fastslagen standard för rättslig kvalitet samt arbetsformer som främjar möjligheterna till ett lärande i vardagen. Verktygen och metoderna har implementerats inom asylprövningen och de är idag en del av ordinarie verksamhet.

REVA

Projektet REVA 3 (Rättsäkert och effektivt verkställighetsarbete, del 3) som avslutats under 2014 har tagit fram en handlingsplan för samverkan mellan polismyndighetens gränspolis, Kriminalvårdens transporttjänst och Migrationsverket. Samverkansformerna mellan myndigheterna har därigenom utvecklats och verkställighetsarbetet har blivit mer enhetligt. Inom projektet har också ett transitförvar startats under 2013 för att säkra förvarskapaciteten. Det har skapat färre häktesplaceringar av personer inför verkställigheter av av- och utvisningsbeslut och har bidragit till en mer human situation för de förvarstagna och en mer kostnadseffektiv verksamhet. Projektet har delfinansierats av Återvändandefonden vilket har fått till följd att vissa personer inte kunnat placeras på transitförvaret på grund av regelverket för fondfinansieringen. De ärenden som har varit tvungna att uteslutas har bland annat varit Dublinärenden och personer som är utvisade av domstol på grund av brott med mera. Verksamheten vid transitförvaret har fortsatt inom ordinarie verksamhet efter projektets avslutande och har då inkluderat alla typer av verkställighetsärenden.

ERPUM

Migrationsverket har lett projektet ERPUM (European Return Platform for Unaccompanied Minors), som har varit ett samarbete mellan Sverige, Nederländerna, Storbritannien och Norge. Projektet har varit en viktig nätverksbygare när det gäller familjeåterföreningar. Nyttor som uppstått efter projektets genomförande är bland annat

förbättrade möjligheter att verka för en god familjeäterförening och förbättrade samverkansrelationer mellan de olika partnerländerna samt mottagande tredje länder.

e-Arkiv

Projekt e-arkiv är en förutsättning för full digital ärendehandläggning och projektet kommer att överlämnas till förvaltning våren 2015. Arbete med att digitalisera handlingar från 2007 och framåt kommer att pågå under hela 2015. Detta ökar förutsättningarna för ett mer flexibelt sätt att fördela arbetsuppgifter, då handlingarna inte behöver flyttas fysiskt när de blir tillgängliga digitalt.

En av de förväntade effekterna med projektet e-Arkiv är att det blir minskad dossieradministration i verksamheten. Nyttan hämtas alltså hem inom ärendehanteringen, men möjliggörs av att projektet utvecklar arkivet. På sikt kommer också det minskade pappersflödet medföra ett minskat behov av arkivutbyggnad, och minskade portokostnader med mera.

Arkivets personal har redan märkt av en minskning av inkomna handlingar i pappersformat, vilket beror på att ärendehanteringssystemet E3 hanterar allt mer information i digital form. Detta innebär att trots den stora ökningen av antalet ärenden har bedömningen gjorts att antalet nyrekryteringar för att digitalisera arkivet inte behöver ökas.

Digitalisering – BBM 100

Projekt BBM 100 syftar till att utveckla ärendehanteringssystemet E3, vilket möjliggör för Migrationsverkets personal att handlägga ansökningar i ett elektroniskt och standardiserat ärendeflöde. Vidare utvecklas också e-tjänster som möjliggör för sökande att lämna kompletta ansökningar i tillståndsärenden elektroniskt. Samtidigt med utvecklingen pågår ett skanningsprojekt. Detta är ett bra exempel på hur olika utvecklingsåtgärder är beroende av varandra och i vissa fall även varandras förutsättningar.

Uttecklingen av BBM 100 är ännu ej avslutad, men vi ser redan nu en positiv utveckling vad avser ökad andel elektroniska ansökningar. Detta gör handläggningen effektivare och bättre kvalitetssäkrad vilket är till nytta för sökande i form av kortare väntetider och rättssäkrare beslut.

Migrationsverket har under året intensifierat utvecklingsarbetet när det gäller digitalisering av verksamheten. Idag finns webbtjänster för medborgarskaps- arbetstillstånds-, studerande-, EES- och anknytningsärenden och flertalet ansökningar kan handläggas utan pappersdosierer i det elektroniska handläggningsstödet E3. Efter april 2015 kommer samtliga ansökningar från dessa ärendekategorier att kunna hanteras helt digitalt. Antalet och andelen webbansökningar under 2014 redovisas under respektive ärendekategori i kapitlet Abete, besök och boställning.

Webbtjänsterna utvecklas för att ge den sökande möjligheten att göra rätt från början och lämna in en komplett ansökan. Vi tydliggör vilken information vi vill ha av den sökande för att kunna fatta beslut i ärendet. Det elektroniska handläggningsstödet E3 utvecklas parallellt för att vi på ett effektivare sätt ska kunna utföra de åtgärder som ärendet kräver. Genom att skapa standarder där checklister, sidosystem och rutiner byggs in i handläggningsstödet kan beslutsfattandet kvalitetssäkras och göras mer enhetligt ur ett sökande perspektiv.

Under 2014 har vi fortsatt arbetet med att utveckla och införa nya elektroniska tjänster, standarder och stöd för digital handläggning på verkets webbplats och i handläggningsstödet E3 för både förstagångs- och förlängningsärenden. Bland annat är det nu möjligt att komplettera ärenden digitalt i E3 och det är också möjligt att föredra ärenden digitalt genom den nya funktionen för tvåmansbeslut. Dessa nyheter tillsammans med ett flertal förbättringar av redan befintliga e-tjänster och e-stöd, har ökat antalet ärenden som kan hanteras helt elektroniskt.

från ansökan till beslut. Vidare har vi genom en förbättrad målgruppsanalys kunnat kvalitetssäkra och anpassa de nya e-tjänsterna ur ett sökandeperspektiv, vilket lett till en förbättrad hantering av de olika webbformulär som fylls i och utväxlas mellan den sökande, arbetsgivaren, Migrationsverket och andra myndigheter.

Digitaliseringen leder bland annat till minskade kostnader för försändelser, färre telefonsamtal, fler kompletta ärenden samt ökad flexibilitet i form av större möjligheter att styra ärenden till de enheter som har kapacitet och lättare att omfördela resurser vid variationer i flöde. Man blir geografiskt oberoende genom den digitala hanteringen.

För att möjliggöra en digital hantering av samtliga sökningar kommer inkomna pappershandlingar att scannas och registreras vid en central enhet. Under hösten 2014 har förberedelser pågått med erfarenhetsutbyte från andra myndigheter som arbetar med scanning och planering av utbildning och fastställande av rutiner som ska gälla för verksamheten.

En annan effekt av digitaliseringen är ökade möjligheter till ledning och styrning samt processmätningar och uppföljning. E3 tillsammans med ett standardiserat arbetssätt har ökat möjligheterna för den dagliga ledningen och styrningen på enhets- och teamnivå, vilket är en förutsättning för en effektiv verksamhet. Alla ser inflödet, vilket underlättar matchningen av kapacitet. E3 driver ett ärende genom handläggningen och ger handläggaren stöd längs vägen i form av checklistor, sidosystem och rutiner. Detta gör det också enklare och snabbare att utbilda ny personal att handlägga tillståndsärenden. De standardiserade processerna leder, genom mer enhetlighet i handläggning och beslut, även till högre rättslig kvalitet. "Det ska vara lätt att göra rätt från början" – både för de sökande och för medarbetare.

Under året har följande funktioner för e-tjänster levererats:

- Ny e-tjänst för att sökande som ansöker om uppehållstillsstånd för studier ska kunna komplettera sina ärenden digitalt
- Ny e-tjänst EU/EES-medborgare som söker tillstånd på anknytning till någon som är bosatt i Sverige
- Ny e-tjänst för att arbetsgivare ska kunna lämna kompletteringar i arbetstillståndsärenden digitalt
- En helt omarbetad e-tjänst för arbetstillstånd där arbetsgivare eller uppdragsgivare i Sverige påbörjar ansökan om arbetstillstånd genom att skapa ett anställningserbjudande

 ● E3 är Migrationsverkets handläggningstöd för en helt digital handläggning av ärenden. Projekt BBM-100 ansvarar för E3 fram till att handläggningstödet överlämnats till förvaltning, vilket planeras till våren 2015

E-tjänster

En förutsättning för att förkorta handläggningstiderna är att underlätta för den som ansöker om ett uppehållstillsstånd att lämna in de uppgifter som är nödvändiga för att en ansökan ska vara komplett och kunna avgöras så snart som möjligt. Webbansökan på Migrationsverkets webbplats utformas så att det ska vara så lätt som möjligt att göra rätt från början och därmed få ett beslut så snart som möjligt. Webbplatsen har under året fått en bättre funktionalitet och användarvänlighet och är tydligt inriktad på de olika behov som både sökande och arbetsgivare har.

Elektronisk tidsbokning

Det elektroniska tidsbokningssystemet har under 2014 utvecklats enligt 2013 års plan. Samtliga enheter inom verksamhetsområdet har fått tillgång till en ny version som innebär att de sökande kan boka tid för en eller flera personer. Under 2014 har systemet kontinuerligt utvecklats och anpassats efter både administratörers och sökandes behov. Exempelvis är designen idag responsiv och anpassar sig efter den tekniska enhet den sökande använder. Det ska vara enkelt att boka tid oavsett om du bokar tid med hjälp av en telefon eller en dator.

Tillståndsenheterna i Solna, Boden och Sundsvall ingår sedan sommaren i en pilot för att pröva en nyare version med skärmar för de sökande, en utökad receptionsfunktion samt ankomstregistrering. På dessa orter kan de sökande boka en tid, få en bekräftelse per mail och registrera sin ankomst på en ankomstregistreringsstation i vänthalen. Administratören kan arbeta i systemet i realtid och enkelt klicka fram nästa sökande i tid. Den sökande kan då se på skärmarna att det är dennes tur att gå fram till luckan.

Piloten har hittills visat goda resultat och kommer under 2015 troligtvis att rullas ut på övriga tillståndsenheter. Vi arbetar fortfarande med en strategi för hur tidsbokningssystemet ska kunna användas för spontanbesökare som inte kan boka tid i förväg. En sådan funktionalitet kan bli aktuell under 2015. Vi har även börjat analysera vilka ärenden inom andra verksamhetsområden som lämpar sig för tidsbokning.

Tidsbokningen, skärmarna och ankomstregistreringen har resulterat i flera positiva aspekter:

Bättre service åt sökande

- Väntetiden har minskat drastiskt, från några timmar till några minuter
- Förbättrad service då sökanden inte behöver vänta lika länge. De sökande vet att de har en tid och att det finns personal som tar hand om deras ärende vid den tidpunkten.

Bättre arbetsmiljö

- Det elektroniska tidsbokningssystemet har lett till mycket jämnare flöde av besökare
- Lugnare tempo i expeditionen
- Mindre buller
- Verksamheten behöver mindre yta i expeditionen, vilket blir billigare i längden
- Ökad möjlighet till uttag av flexledighet. Samtliga besök var tidigare spontanbesök och de flesta besökare kom sent på eftermiddagen. Medarbetarna kunde därmed inte utföra arbetet under ordinarie arbetstid.

Effektivare och därmed billigare

- Stor resursbesparing. Tidigare arbetade tre medarbetare heltid med administration av bokningar. Med det nya systemet behövs endast ett par timmar per månad för denna administration.
- Vi vet hur många som besöker oss, det är lättare att planera bemanningen

Bättre säkerhet för medarbetare och sökande

- Färre incidenter, eftersom väntetiderna har blivit kortare. Tidigare tillkallades polis minst en gång per månad till tillståndsenheten i Solna med anledning av våldsamma besökare. Sedan tidsbokningen infördes där har polis aldrig behövt tillkallas.

Videoförhandlingar i förvarsärenden

Migrationsverket har under 2014 påbörjat ett arbete för att kunna ha videoförhandlingar i förvarsärenden. De involverade parterna i pilotfasen är Migrationsdomstolen i Stockholm samt Migrationsverkets förvar i Märsta och förvaltningsprocessenheter i Stockholm. Målet är att den muntliga förhandlingen genomförs via videolänk vilket innebär att den förvarstagna inte behöver flyttas från förvaret till domstolen och att verkets processförare kan medverka från sina arbetsplatser. En förutsättning för att göra detta är att det finns säkra linjer för överföring av rörliga bilder mellan myndigheterna, en vilja hos alla parter att använda den befintliga teknologin och videoutrustning på de aktuella lokaliteterna. De två första förutsättningarna finns, men den sista är inte helt klar än. Om allt går enligt planen ska utrustningen finnas på plats under februari 2015 vilket innebär att vi under mars 2015 kan göra de första testerna innan videoförhandlingar kan användas i verksamheten. På Migrationsverket förväntar vi oss att spara restid för verkets anställda, men den stora vinstenen får Kriminalvårdens transporttjänst som inte längre behöver utföra dessa transporter. Förvaren kan också spara restid i ärenden med häktesplacerade. I nuläget måste personalen på förvaren åka till häktet för att ha samtal med de häktesplacerade, men denna teknologi och arbetssätt kan detta göras via videolänk. Också här kan man spara mycket restid.

Prognosarbetet

Migrationsverket lämnar kommenterade prognoser till regeringen fyra gånger om året. Syftet med de kommenterade prognoserna är att förse regeringen med verkets bedömningar av förändringar i omvärlden och vilka konsekvenser de får för verksamhet och ekonomi. Hur många som söker sig till Sverige påverkas i hög grad av situationen i omvärlden och kan snabbt förändras, vilket har stor betydelse för både verksamhet och kostnader på migrationsområdet.

Prognosläget inför 2014 var mycket svårbedömt vad det gäller antalet asylsökande. Planeringsantagandet vid ingången av året var 59 000 asylsökande år 2014 med ett brett prognosintervall på mellan 52 000 – 67 000. I årets första två prognoser bedömde verket att det kunde bli en säsongsförskjutning och att den förväntade höstökningen kanske skulle komma att inledas redan under våren. De mest betydande osäkerhetsfaktorerna som lyftes i februariprognosken var risken för att det skulle ske en spridning av konflikten i Syrien till grannländerna Irak och Libanon, samt den fortsatta utvecklingen i Nordafrika och då främst resvägarna genom Egypten och Libyen mot Europa. I aprilprognosken betonades att nästan alla kritiska osäkerhetsfaktorer, om de inträffade, pekade uppåt mot fler asylsökande. Under juni månad skedde en kraftig ökning av asylsökande, främst bestående av eritreanska medborgare, vilket resulterade i att verket i juliprognosken valde att höja prognosintervallet och huvudscenariot till 80 000 asylsökande. I novemberprognosken kunde det höga prognosantagandet bekräftas och kom också att sammanfalla väl med det faktiska antal som ansökte om asyl under 2014.

Det finns inget som talar för ett snabbt slut på konflikten i Syrien. Så länge situationen i MENA-regionen (Mellanöstern och Nordafrika) består kommer antalet asylsökande i Europa och Sverige vara högt.

Konfliktutvecklingen i Irak bidrar också till en ökad instabilitet i regionen. Inför 2015 bedöms därför osäkerheten om det exakta antalet asylsökande vara fortsatt stor med en fortsatt ojämnn fördelning över året. Detta har bidragit till att oktoberprognosken för 2015 landade i ett bredare intervall än någonsin tidigare – mellan 80 000 – 105 000 asylsökande och med ett planerings- och beräkningsunderlag på 95 000 asylsökande.

Den osäkra utvecklingen i omvärlden har gjort att myndigheten under året ytterligare utvecklat arbetet med prognos och omvärldsbekämpning. Genom en strukturerad omvärldsbekämpning kan vi på ett tidigt stadium identifiera viktiga händelser och drivkrafter av betydelse för migrationen till Sverige. Prognoserna och verkets omvärldsbekämpning blir även alltmer en viktig del av vår kunskapspridning till allmänhet och närsamhälle.

Kompetensförsörjning

Under 2014 har flera åtgärder vidtagits så att sådan kompetens finns som ger Migrationsverket förmåga att möta de krav som ställs på myndigheten.

Betydande insatser har gjorts inom rekryterings-, bemannings och kompetensutvecklingsområdet. Omfattande centrala insatser har genomförts för att introducera alla nyanställda. Personalomsättningen som har minskat med ungefär 3 procentenheter sedan 2012 var under året 12,3 procent. Det har inte förändrat att andelen kvinnor fortfarande är drygt 63 procent. Däremot har det medfört ytterligare föryngring i personalstyrkan.

Andelen medarbetare under 30 år har sedan förra året ökat från ungefär 21 till 25 procent av personalen. Andelen som uppnår pensionsålder inom fem år har minskat från 6 till 5 procent. Åldersgruppen 30–49 år har minskat från 53 till 51 procent medan gruppen över 50 år har minskat från 27 till 24 procent.

Även under detta år har vi blivit många fler medarbetare. Samtidigt som många har slutat har mer än 1 400 rekryteringar genomförts. Med expansionsrekryteringar på cirka 18 procent har personalstyrkan expanderat mer än under både 2012 och 2013. Vid årets slut var 5 360 personer anställda på verket. Av dem var 5 119 var anställda med månadslön, drygt 800 fler än förra året. Ungefär 9 procent av dessa anställningar utgjordes av visstidsanställningar, en minskning med omkring 3 procentenheter.

2014 har innehållit såväl lokala som centrala kompetenshöjande inslag i arbetsvärlden. Merparten har haft fokus på att skapa större anpassning till yttre krav, behov och förutsättningar. Inom asylprövningen har medarbetare bland annat skolats i att skriva mer mottagaranpassade beslut med hjälp av fallstudieövningar som utarbetats i det nu avslutade projektet Den lärande organisationen. En del satsningar på kompetenshöjning har fördjupats inom flera verksamhets- och sakområden. Ett exempel är satsningen inom utvecklingsarbetet för ökad tillgänglighet för funktionsnedsatta, ett arbete som fått extern utmärkelse under året.

Strategiskt och proaktivt HR-arbete

2014 har verket också bland annat inrättat ett kompetenscenter och förberett och påbörjat en centralisering av personalförsörjningen. Det nya kompetenscentret och personalförsörjningens omstrukturering ska betraktas som några av flera delar i den förändring av personalområdet som påbörjades under året. Migrationsverket har börjat kalla området för HR (Humana Resurser) vilket innebär att ett förändrat arbetssätt har implementerats med ett strategiskt fokus på bland annat kompetens och ledarförsörjning. Den påbörjade utvecklingen handlar om standardisering av ett arbete som kontinuerligt ska ligga steget före. Detta för att förbättra våra medarbetares förutsättningar, att klara av att möta de krav som ställs på verksamheten på kort och lång sikt och bidra till myndighetens måluppfyllelse. Till hjälp tas systematiska och strategiska tillvägagångssätt och verktyg som kvalitetssäkrar kompetensen och arbetsmiljön, samt ökar flexibiliteten och kostnadseffektiviteten i kompetensförsörjningen.

Centralisering av personalförsörjning

Centraliseringen av personalförsörjningen har möjliggjort en fortsatt utveckling av myndighetens personalplanering, av en marknadsföring av Migrationsverket som en attraktiv arbetsplats och av rekryteringen. Insatser har inletts för att ännu bättre förstå vilken kompetens som myndigheten behöver och vad som önskas av Migrationsverket som arbetsgivare. Inte bara gällande löner och förmåner utan också vad gäller arbetsmiljö, karriärvägar, kollegor, jämförlighet, mångfald och kompetensutveckling.

Ansvar för all rekrytering har koncentrerats till ett gemensamt rekryteringscenter och kravprofiler har utarbetats i en fortsatt standardisering av en kompetensbaserad rekryteringsprocess. Profilerna har gjort rekryteringsbeslutet mer välgrundade och ökat möjligheterna till ett bättre bemötande gentemot alla arbetsökande, oberoende av om de får en anställning eller inte. Genom en utvecklad personalplanering, ett mer kostnadseffektivt rekryteringsförfarande som kvalitetssäkrar kompetensen och ett fokus på att attrahera har förutsättningarna för att rekrytera och behålla medarbetare som trivs, presterar bra och utvecklas som individer förbättrats.

• Tillgänglighet för funktionshindrade och drift.

Migrationsverket har valts till Årets bubblare för sitt tillgänglighetsarbete inom ramen för genomförandet av regeringens handikappolitiska strategi 2011–2016. Utmärkelsen delas ut av Myndigheten för delaktighet och går till den strategimyndighet som tagit störst kliv framåt i arbetet för att alla, oavsett funktionsförmåga, ska kunna vara delaktiga i samhället. Utmärkelsen delades ut vid konferensen Delaktighetsdagen i

Stockholm 10 december med motiveringen: Migrationsverket har på ett föredömligt sätt tagit ett helhetsgrepp kring uppdraget och genomför starka insatser på flera nivåer för att nå delmålen. Myndigheten har satsat på kompetenshöjning hos personalen, inventerat samtliga lokaler och på ett exemplariskt sätt ökat tillgängligheten till myndighetens information och kommunikation, bland annat genom att ta fram en ny tillgänglig webbplats.

Etablering av kompetenscenter

Verkets kompetenscenter har bland annat inlett en utveckling av det organiserade lärandet som utvecklar förutsättningarna för att kvalitetsära och styra kompetensen än mer. Ytterligare insatser har gjorts för mer elektroniskt lärande och en fortsatt utveckling av en kompetensportal. Introduktionen för nyanställda som tillhandahållits centralt har omarbetats. Den nya introduktionen kommer att implementeras under 2015. Utöver regionala delar har denna även fått en ökad betoning på att lära genom att göra, ett tydligare inslag i det vardagliga arbetet inom alla arbetsområden.

I ett intensifierat samarbete med universitet och högskolor håller en Migrationsakademi på att utformas. Akademien, som ska säkra att verket har rätt kompetens, ersätter från och med 2015 successivt Migrationsprogrammet, det nuvarande programmet för den kompetensutveckling som sker internt varigenom flera prioriterade utbildningar har tillhandahållits under året.

Chefsutvecklingen och ledarförsörjningen har gjorts mer systematisk. Myndighetens chefsprofil som har fastställts under 2014 har bidragit till systematiseringen. Ledarskapet har genomlysts i syfte att identifiera styrkor och utvecklingsområden som dagens chefs- och ledarskap har för att möta framtidens krav och behov, men också skapa rutiner för chefs- och ledarförsörjning. I genomlysningens spår har verket kunnat frambringa en arbetsprocess och metod för chefs- och ledarförsörjning som syftar till att identifiera medarbetare med potential att i framtiden gå in i en ledarroll, eller utvecklas i en annan. Vidare har en ny struktur utformats för utveckling av chefer och ledare i deras befintliga roll som börjar tillämpas under mars 2015.

Partnerskap för stöd och kvalitetsäring

HR-stödet till chefer och verksamhet har även rustats med sakkunniga på HR-området. Tillsammans har ett samarbete upprättats med inriktning på sammanhang mellan arbetet för att uppnå verksamhetsmålen och insatserna för chefer och medarbetare. Partnerskapet rör en kvalitetssäring av

Migrationsverkets HR-arbete. Det handlar om stöttning av chefer och verksamhet vid till exempel chefsrekrytering, ledarutveckling, ledning och styrning av personal, löneförhandlingar och rehabilitering.

Integrering av likvärdig behandling

Arbetet kring medarbetarnas förutsättningar har varit mångsidigt, varierat och omfattande. Planen för lika rättigheter och möjligheter som har antagits under året är i sig gedigen och sträcker sig med sina åtgärder till och med 2016. I den tas sikte på integrering av likvärdig behandling i samtliga processer inom myndigheten och därigenom vidareutveckling av verksamheten. Ett exempel på en konsekvens av planens åtgärder är att jämställdhetsanalys av löner och villkor har integrerats i det återkommande lönebildningsarbetet.

Anpassning av befattningsstruktur

I flera sammanhang har verkets befattningsstruktur och dess nomenklatur varit föremål för översyn. Anpassningar av denna till bland annat den kommande regionindelningen av kärnverksamheten har skett på alla nivåer. Hänsyn har också tagits till behovet av en befattningsstruktur som ger medarbetarna tydligare roller, liksom ökade möjligheter till styrning, uppföljning och måluppfyllelse.

Användning av uppförandekod

En uppförandekod har tagits fram för att det också ska bli tydligare för all personal hur vi bör agera i vardagen då lagar och regler inte ger tillräcklig vägledning och för att ytterligare förankra värdegrundens hos de anställda. Koden som konkretisrar kraven i anställningen och talar om vad som förväntas i statjänstemannarollen, avseende bland annat förhållningssätt och bemötande, kommer att implementeras under 2015.

Närmare samverkan med arbetsstagarorganisationer

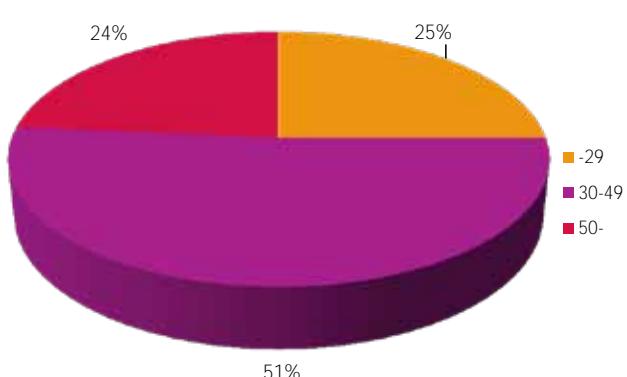
Arbets- och anställningsvillkor har behandlats i närmare samverkan med centrala fackliga arbetsstagarorganisationer för att ytterligare se till att medarbetare med viktig kompetens kan rekryteras eller behållas, samt att rätt personer motiveras. I synnerhet med hänsyn till det regionindelade Migrationsverket från och med 1 januari 2015.

Migrationsverket som arbetsgivare och arbetsstagarorganisationerna har samarbetat inte minst kring löneresisionen för att säkra att löner och lönesättning är i linje med myndighetens strategiska initiativ.

2013 visade jämställdhetsindexet för Migrationsverket från Nyckeltalsinstitutet bland annat ojämnn könsfördelning inom en stor majoritet av verkets yrkesgrupper. Institutet pekade på det positiva med jämställdhet i arbetstidsfattningen i avtal och de relativt jämställda lönerna men underströk också problemet med kvinnornas sämre karriär-

Figur 6

Åldersfördelning av medarbetare 2014

möjligheter på verket.

Migrationsverkets egen jämställdhetsanalys 2013-2014, som även arbetstagarorganisationer har arbetat med och står bakom, framhöll bland annat att verket utvecklat en sakligare lönesättning mellan likvärdiga kvinno- och mansdominerade arbetsområden. Genom sakligare lönesättning ökade under året våra kvinnliga medarbetares medellön ytterligare från cirka 96,3 till 96,4 procent av de manliga kollegornas. Emellertid framhöll analysen också att jämställdheten mellan könen även fortsättningsvis måste främjas. Det går exempelvis argumentera för att könsfördelningen i chefsgrupperna bör återspeglar könsfördelningen på verket i stort. Denna återspeglung har dock minskat under 2014 från 79 till 75 procent.

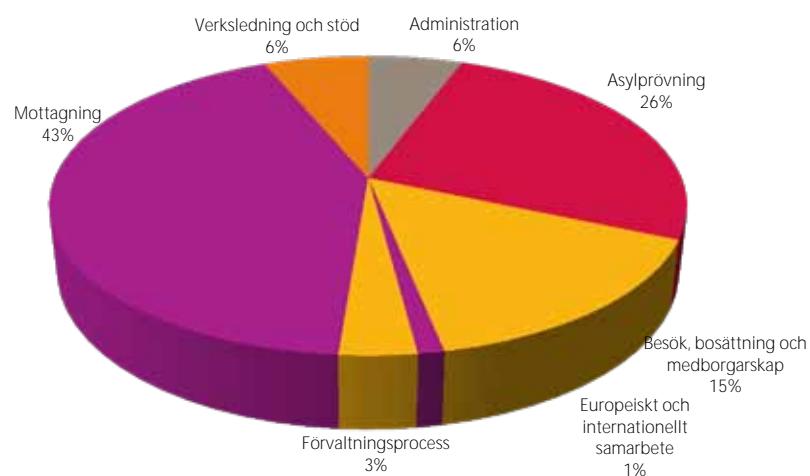
Systematisering av arbetsmiljöarbete och hälsofrämjande

Under 2014 har Migrationsverket fortsatt att arbeta långsiktigt trots ett högt tryck på verksamheten och bibehållit strävan att göra arbetsmiljöarbetet mer systematiskt. Arbetsmiljöarbetet har fortfarande utifrån strategin som utarbetades förra året med hänsyn till föreskrifterna om ett systematiskt arbetsmiljöarbete och dessas fokusområden; undersöka, riskbedöma, åtgärda och följa upp. Särskilt fokus har legat på att utveckla förutsättningarna för undersökning av verksamheten och för att bättre veta hur de anställda mår. Inte minst för att kunna göra en bättre bedömning av de arbetsmiljörisker som eventuellt kan synliggöras vid arbetsmiljöundersökningar och för att kunna vidta nödvändiga åtgärder för att minska riskerna, liksom göra bättre uppföljningar av åtgärderna.

Sjukfrånvaron har emellertid fortsatt att öka i relation till den tillgängliga arbetstiden. Bland både de anställda kvinnorna, vilka liksom 2013 och 2012 totalt sett under 2014 haft en högre sjukfrånvaro än verkets manliga med-

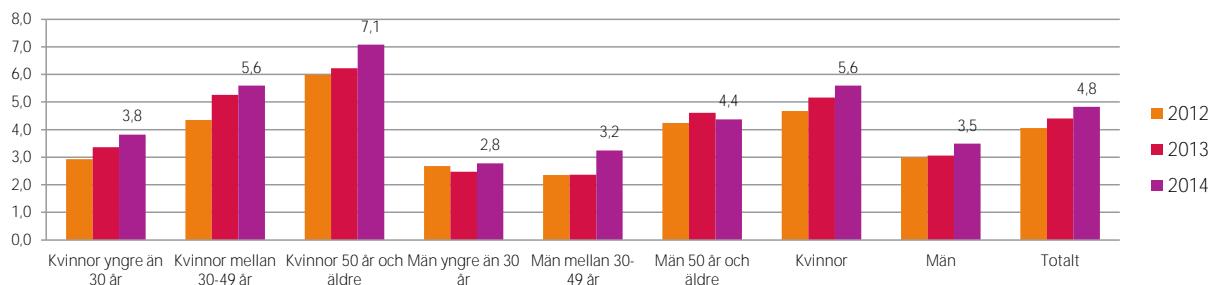
Figur 7

Procentuell fördelning av årsarbetskrafter per verksamhetsområde 2014

Figur 8

Sjukfrånvaro som andel av tillgänglig tid, procent

arbetare, och männen men främst bland kvinnorna. Totalt sett har denna ökat från 4,1 procent 2012 och 4,4 procent 2013 till 4,8 procent 2014. En ökning har skett av både kort- och långtidssjukfrånvaron, det vill säga sjukfallsperioderna på minst 60 kalenderdagar. Kortidssjukfrånvaron har ökat från 1,9 procent 2012 och 2 procent 2013 till 2,1 procent 2014. Ökningen har varit ungefär densamma mellan verkets kvinnliga och manliga medarbetare. Det är dock framförallt långtidssjukfrånvaron som har fortsatt att öka. Denna har ökat från 2,2 procent 2012 och 2,4 procent 2013 till 2,7 procent 2014. I relation till den totala sjukfrånvaron har de långa sjukfallsperioderna ökat från 39,7 procent 2012, och 41,9 procent 2013 till 43,7 procent 2014. Ökningen av långtidssjukfrånvaron mellan 2012 och 2014 har skett bland verkets kvinnliga medarbetare och manliga anställda i åldrarna 30-49 år.

Frisktalet, vilken beräknas som andelen total tillgänglig arbetstid för alla anställda som har haft maximalt 40 sjukfrånvarotimmar och maximalt tre sjuktillfällen i relation till tillgänglig arbetstid, har dessutom minskat ytterligare under året. Minskningen har skett från 67,7 procent 2012 och 60,2 procent 2013 till 59,6 procent. Sett från 2013 har dock männen frisktal ökat från 67,7 procent till 68,1 procent medan kvinnornas har fortsatt att minska från 55,9 procent till 54,7 procent. Under perioden 2012–2014 har kvinnornas frisktal i genomsnitt varit 12,1 procentenheter lägre än männen.

En fortsatt systematisering av det undersökande steget och efterföljande fokusområden i arbetsmiljöarbetet förväntas förbättra möjligheterna att säkra att det inte finns bristande arbetsförhållanden som riskerar medarbetarnas hälsa och därigenom viljan och förmågan till effektiva arbetsinsatser. Ett viktigt led i denna systematisering är den verksgemensamma medarbetarundersökning som är under upphandling. Undersökningen ska genomföras under det kommande året. Senast en medarbetarundersökning genomfördes var 2011. Den nya medarbetarundersökningen kommer därför att kunna bidra med viktig information till insatser för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och för att säkerställa en tillfredsställande arbetsmiljö.

Inom ramen för inriktningen på årets arbetsmiljöarbeta, att möjliggöra bättre förståelse och kunskap om vilka aspekter av verksamheten som behöver särskilda arbetsmiljösatsningar, har ett arbete också påbörjats för att utveckla ett incidentrapporteringssystem för hantering av arbetsskador och tillbud. Systemet beräknas vara i drift under 2015. Vidare har företagshälsovården involverats mer i verkets arbetsmiljöarbete. Under 2014 har bland an-

nat Migrationsverket och företagshälsovården i samråd utarbetat riktlinjer för ebolasmitta och rekommendationer för vaccination av medarbetarna. En ny grundläggande arbetsmiljöutbildning för verkets chefer har genomförts under företagshälsovårdens ledning, en satsning som kommer att ligga till grund för kommande utbildningar 2015. Samarbetet med företagshälsovården har också utvecklats på så sätt att det har blivit mer systematiskt. Avtal och utfall av beställda tjänster har följts upp regelbundet och metodiskt för att bland annat säkerställa att rehabilitering i företagshälsovårdens regi på ett ändamålsenligt sätt återfår medarbetare i arbete. Under nästa år planeras Migrationsverket dessutom att utveckla ett hälsostategiskt arbete. Det förväntas främja en bättre hälsa hos de anställda.

2014 har den tillgängliga arbetstiden i genomsnitt varit 1 490 timmar per anställning, 131 timmar mindre än 2013, men 138 timmar mer än 2012. Trots minskningen sedan förra året har Migrationsverket under året sammanlagt tillgängliggjort i genomsnitt 4 174 årsarbetskrafter, 635 fler än 2013 och 1 137 fler än 2012.

26 procent av den genomsnittliga årsarbetskraften har under året använts inom asylprövningen. Detta kan jämföras med 2013 och 2012 då 24 respektive 20 procent av den genomsnittliga årsarbetskraften användes inom verksamhetsområdet. 2013 och 2012 användes 16 respektive 19 procent av den genomsnittliga årsarbetskraften inom verksamhetsområde besök, bosättning och medborgarskap och 4 respektive 5 procentenheter inom förvaltningsprocessen. Jämfört med 2013 och 2012 har därmed 1 respektive 4 procentenheter mindre av den genomsnittliga årsarbetskraften använts inom verksamhetsområde besök, bosättning och medborgarskap 2014 och 1 respektive 2 procentenheter mindre inom förvaltningsprocessen. Den procentuella fördelningen av den genomsnittliga årsarbetskraften har under perioden 2012-2014 i övrigt varit densamma.

God service

MÅL:

Service som möter sökandes och andra intressenters behov.

ÅTERRAPPORTERING:

Migrationsverket ska särskilt redovisa:

- fördelningen mellan elektroniska och manuella ansökningar,
- effekter av de åtgärder myndigheten vidtagit för att öka andelen elektroniska respektive kompletta ansökningar,
- vilka insatser i E-strategin som prioriterats för att utveckla myndighetens verksamhet och bedömda effekter av genomförda utvecklingsinsatser samt
- vidtagna åtgärder för att bidra till förbättrade förutsättningar för kommunerna att planera för att ta emot nya anlända invandrare och deras anhöriga, bland annat information rörande behovet av kommunplatser och statlig kommunersättning

MÅLUPPFYLLElse:

Migrationsverket bedömer att målet är delvis uppnått. Trots ett målmedvetet utvecklingsarbete mot bättre service genom förbättrad tillgänglighet till verket kvarstod under 2014 långa väntetider vid verkets nationella kundtjänst samt problem för sökande att få telefonkontakt med ärendehandläggare. Utvecklingsarbetet har bland annat bestått av inrättande av telefonlinjer på enheterna som alltid är bemannade, pilotprojekt om

resurssamverkan mellan den nationella kundtjänsten och kärnverksamheten, utökade öppettider i ansökningsenheter och receptioner, samt öppnande av Kundcenter i Malmö.

Migrationsverket har också under året intensifierat utvecklingsarbetet med digitalisering av verksamheten. Efter april 2015 kommer samtliga ansökningar i ärendekategorierna medborgarskap, arbetsmarknadsärenden, studerandeärenden, EES och bosättningsärenden att kunna hanteras helt digitalt. Under året har vi även fortsatt att utveckla och förtäliga Migrationsverkets hemsida med information till sökande och andra intressenter. I arbetsmarknadsärenden informerar vi att de sökande får ett snabbt beslut om en komplett ansökan utan kompletterings- eller utredningsbehov lämnas in digitalt. Webbansökan på Migrationsverkets webbplats är utformad så att det ska vara så lätt som möjligt att göra rätt från början och därmed få ett beslut så snart som möjligt. Webbplatsen har under året fått en bättre funktionalitet och användarvänlighet och är tydligt inriktad på de olika behov som både sökande och arbetsgivare har.

Mottagningsenheter dit sökande kan vända sig med frågor, ansöka om särskilt bidrag och få vägledning och information om samhället finns över hela landet. På de platser där Migrationsverket har boenden men inget kontor gör verkets boendepersonal regelbundna besök för att se till att allt fungerar kring boendet och kan svara på frågor från de boende. På de flesta orter finns ett samarbete med civilsamhället som kan erbjuda olika aktiviteter och stöd till asylsökande. Migrationsverket har också gjort en mängd satsningar för att bättre samverka med kommuner och andra aktörer vid mottagandet av nyanlända.

Migrationsverket ska i all verksamhet utgå från den sökandes behov. Vi ska utan dröjsmål fatta korrekt beslut som den sökande kan förstå, ge skydd till den som behöver det, samt ge vägledning och stöd att ta nästa steg. Så beskriver vi syftet med vårt arbete i verksamhetsplanen 2014. Den omorganisation som förebereruts under 2014 tar sitt avstamp i detta syfte. För att i all verksamhet kunna utgå från den sökandes behov indelas verksamheten från och med januari 2015 i de processer som uppstår i de sökandes möte med Migrationsverket och det svenska regeringsverket; att komma till Sverige, att stanna i Sverige, att återvända, att behöva skydd samt att bli svensk medborgare. Till detta kommer processen service och bemötande som ska genomsyra de övriga processerna och där vi redan under hösten 2014 utsett en processägare. Men även innan ansvarig processägare var på plats fortsatte Migrationsverket sitt arbete att utveckla servicen. Inom olika verksamhetsområden har insatser gjorts för att förbättra service som möter sökandes och andra intressenters behov både vad det gäller tid, tillgänglighet, bemötande och begriplighet.

Tid

Under 2014 fick den som ringde till Migrationsverket ofta vänta länge i telefon om man alls kom fram. På grund av detta ringde många upprepade gånger vilket späddes på antalet inkommande samtal ytterligare. De i genomsnitt cirka 33 000 påringningarna till kundtjänsten varje vecka kom från ungefär 11 500 personer, det vill säga varje person som ringde, ringde ungefär tre gånger under en vecka. Knappt hälften av dessa personer kom fram till kundtjänsten. Och de som kom fram hade i genomsnitt väntat i telefonkö i drygt en halvtimme. Migrationsverkets kundtjänst har således inte haft kapacitet att ta emot alla inkommande samtal under 2014. För att råda bot på detta har ett nytt arbetsätt planerats och ett pilotförsök har genomförts under året. Försöket gällde de samtal som handlade om arbetstillstånd, där medarbetare i tillståndsärenden fick prova på att bemanna kundtjänsten och svara på frågor. Resultatet av piloten visade på en mycket högre tillgänglighet och kortare svarstider. Samtidigt kunde handläggarna använda samtalet till att föra ärendet framåt.

Arbetssättet kommer att implementeras på övrig kundtjänst under 2015. Inom ramen för Migrationsverkets omorganisation ska verkets kundtjänst bli en integrerad del av ärendehandläggningen och inte enbart vara ett callcenter som verkar skilt från övrig operativ verksamhet. Medarbetare inom tillståndsprövningen, kommer under 2015 att utbildas för att som en del av sina arbetsuppgifter bemanna den nationella kundtjänsten. Tillståndsprövningen rör ärenden om besök, bosättning och medborgarskap vilket inbegriper arbete, studier och anknytning. Det är till största delen dessa ärendekategorier som samtalet till kundtjänsten gäller. Asylärenden utgör endast en mindre del av samtalet,

eftersom de asylsökande har kontakt med handläggare inom mottagningsverksamheten.

Men de asylsökande har möts av mycket förlängda väntetider från ansökan till utredning och även i viss mån från utredning till beslut. Prövningsenheterna inom asylsökningsprocessen har därför vidtagit åtgärder för att förutsättningar till jämn arbetsbelastning och förutsägbara väntetider för de sökande genom att från november 2014 möjliggöra bokning av asylutredningar till och med september 2015. De sökande har också informerats om de långa väntetiderna till asylutredning, som uppstått under 2014. Informationsblad lämnas ut i samband med att den sökande får sin kallelse till asylutredning. Informationsbladen finns även tillgängliga för att delas ut i exempelvis välkomstmappen eller för att sättas upp i väntrum och receptioner.

Vidare har Migrationsverket under året intensifierat utvecklingsarbetet med digitalisering av verksamheten. Efter april 2015 kommer samtliga ansökningar i ärendekategorierna medborgarskap, arbetsmarknadsärenden, studieärrenden, EES och bosättningsärenden att kunna hanteras helt digitalt, inte bara vid ansökan men också i handläggning och beslut av ärendet. Detta medför såväl tidsvinster i handläggningen som en förbättrad tillgänglighet genom webbtjänsterna.

Tillgänglighet

Den 1 juli 2014 inrättades enhetstelefoner för telefonförfrångningar vid samtliga enheter inom område besök, bosättning och medborgarskap för att förbättra tillgängligheten för sökande och andra intressenter. Telefonlinjerna är bemannade under kontorstid varje dag och detta har ökat tillgängligheten vid enheterna.

Migrationsverket öppnade i februari 2014 i Malmö verkets första kundcenter med full service. I genomsnitt har kundcentret i Malmö tagit emot cirka 1 000 besökare per dag. Med Kundcenter skapas en gemensam arena dit kunder och övriga intressenter kan vända sig för att få hjälp med sitt ärende. Verksamheten vid ett Kundcenter bedrivs med besökaren i centrum. Genom att ha en och samma ingång oavsett ärendeprocess, kan myndigheten öka nytan för kunden och samtidigt göra samordningsvinster. Oavsett vilket ärende man har till Migrationsverket så har man kommit rätt och man möts som besökare av kunnig personal som har en god överblick över hela Migrationsverkets verksamhet. Enklare och snabba frågor hanteras direkt i första ledet, medan frågor som kräver en djupare kompetens eller tar längre tid hänvisas vidare till rätt personal med rätt specialkompetens.

En tidsbokningsmodell för flera ärenden har också införts på flera orter där den sökande kan boka tid för till exempel biometri eller ansökan om främlingspass. På flera orter har detta medfört betydligt kortare väntetider vid besök i myndighetens expeditioner och en ökad servicegrader för sökande.

Migrationsverket har under 2014 fortsatt sitt arbete med att se till att de sökande i möjligaste mån slipper göra långa resor för att möta oss. Vi arbetar för att video-utredningar skall ses som ett naturligt inslag inom asylprövningsprocessen. Vi har nu ett utbyggt nät av videourrustning på flera nyckelorter i Sverige. Vi har också infört mekanismer för att säkra möjligheterna till uppföljning. Sedan mars 2014 finns teknik för att få fram antalet genomförda utredningar per video. Utgångspunkten för 2014 har varit att kraftigt öka förmågan att använda oss av videoutredningar. Systemet för att mäta antal videoutredningar infördes i mars 2014 och därför kan inte jämförslser göras med tidigare år. Från början av mars till sista december genomfördes cirka 1 500 videoutredningar.

Det stora antalet asylsökande som har kommit till Sverige under 2014 har medfört att Migrationsverket har fått öka sin kapacitet på ansökningsenheterna runt om i landet för att kunna ge service till alla sökande. Ett stort antal nya medarbetare har rekryterats och ansökningsenheterna i Malmö, Göteborg och Märsta har under andra halvåret haft öppet sju dagar i veckan. Ansökningsenheten i Solna har haft öppet sex dagar i veckan under samma tid. Vidare har en ansökningsfunktion öppnats i Flen för att utöka Migrationsverkets möjlighet att ta emot ansökningar och samtidigt ge de sökande möjlighet att lämna in ansökan på ytterligare ett ställe. I maj hade vi en kapacitet vid ansökningsenheterna att ta emot cirka 1 350 sökande i veckan. Kapaciteten efter vidtagna åtgärder är cirka 2 500 sökande i veckan.

Migrationsverkets ambition är att ha en god lokal närväro på de orter där vi etablerar boenden för asylsökande. Med anledning av att många människor har sökt sig till Sverige och ansökt om asyl har myndigheten under året etablerat boenden spridda över hela landet. I dagsläget har Migrationsverket boenden på drygt 300 orter runt om i Sverige. Avstånden mellan boende och närmaste enhet eller kontor kan vara långa. För att kunna ge den service som följer av uppdraget är det viktigt att Migrationsverket har personal i rimlig närhet till de asylsökandes boenden. De sökande har bland annat behov av att få samhällsinformation och praktisk information kring boendet. Det gäller dessutom att vägleda och underlätta för asylsökande att hitta rätt information vid rätt tillfälle.

Migrationsverkets personal reser regelbundet ut till samtliga boenden i landet men det finns behov och önskemål om att utöka den lokala närvaren ytterligare. En utökad lokal närväro är inte bara en fråga om service och information till den enskilde utan också en fråga om att underlätta ett gott lokalt samarbetsklimat kring de asylsökande i kommuner och närsamhälle. Några kommuner anser att de får ta ett för stort ansvar för service till de asylsökande. Av den anledningen har Migrationsverket under året tillsammans med Länsstyrelsen i Värmland, Sveriges kommuner och landsting samt kommunerna i Värmland

fortsatt samarbetet från 2013 som syftade till att stärka engagemanget bland berörda aktörer. Det var dock få kommuner i Värmland som deltog och försöket lades därför ned. Men varje mottagningsenhet har kontakt med närsamhället såsom kommun, landsting, frivilligorganisationer etc. och kontakter sker genom att dessa bjuds in till möten på Migrationsverket eller vice versa. När kontakter har upparrbetats kan kontakter också skötas mer informellt via telefon och e-post. Eftersom antalet personer i Migrationsverkets boenden har utökats kraftigt under 2014, från 52 800 den 31 december 2013 till 79 400 den 31 december 2014, så har även antalet orter där verket är etablerat ökat. Detta begränsar självfallet verkets möjligheter att finnas tillgängligt på varje ort i en någon större omfattning. Men på de allra flesta orter där Migrationsverket har lokaler eller boende finns nära kontakter med närsamhället, såsom kommun, landsting, skola och frivilligorganisationer.

Bemötande

I Migrationsverkets introduktions- och grundutbildningar ingår flera moment av bemötandefrågor. I introduktionen av nyanställda ingår även medsittringar i asylutredningar med mentorer där samtalsmetodik och bemötande belyses och diskuteras. Den lärande organisationen (DLO), har utvecklat en så kallad casebank för att underlätta lärandet i vardagen. Den innehåller kortare caseövningar som rör Migrationsverket verksamhet och flera övningar handlar om bemötandefrågor.

Löpande genomförs utbildningar för medarbetarna kring bemötande och samtalsmetodik, hbt-kompetens samt barnaspekten i migrantprocessen. Projekt Migration och Heder har pågått från oktober 2013 till och med november 2014. Det resulterade i en interaktiv utbildning i hedersproblematik för Migrationsverkets medarbetare som fanns tillgänglig i slutet av 2014.

Vidare pågår vid enheterna ständigt en diskussion om vikten av ett bra bemötande – både gentemot de sökande och mot medarbetarna.

Begriplighet

För att förbättra servicen till de sökande, och för att stärka den rättsliga kvaliteten, har Migrationsverket under året genomfört ett stort arbete med begripligheten i asylbeslutet. Medarbetare från asylprövningen har tillsammans med verkets språkexpert arbetat fram nya beslutsmallar och ett webbaserat handläggningsstöd för beslutsskrivning och introducerat dem i verksamheten.

De nya beslutsmallarna är utformade för att vara pedagogiska både för användarna, genom att lyfta fram den juridiska metoden, och för de sökande, genom att leda dem genom beslutet och enkelt förklara hur prövningen går till. Mallarnas utformning uppmuntrar också till större språklig enkelhet. Handläggningsstödet för beslutsskriv-

ning innehåller två delar, varav den ena behandlar beslutsskrivning på ett mer generellt plan, med avsnitt om exempelvis klarspråk, formella krav på beslutets utformning och juridisk argumentation. Den andra delen erbjuder konkret stöd i beslutsskrivningen med råd om hur beslutsmallarna ska användas och exempel på vanligt förekommande formuleringar som är problematiska ur begriplighetssynpunkt, samt alternativa formuleringar.

Beslutsmallarna och handläggningsstödet för beslutsskrivning introducerades i verksamheten i en obligatorisk utbildning för all handläggande personal inom asylprövningen. Utbildningen gavs i samarbete med projektet Den lärande organisationen (DLO), som samtidigt introducerade sina metoder och verktyg. Varje asylprövningenshet inledde sin utbildning med två heldagar, som bland annat inkluderade en längre föreläsning om begripliga beslut och praktiska övningar. Därefter fortsatte utbildningen under ytterligare sex veckor parallellt med den ordinarie verksamheten, då enheten med stöd av förändringsledare från Den lärande organisationen genomförde övningar i bland annat beslutsskrivning. Den sista asylprövningensheten avslutade sitt sjuveckorsprogram i november.

Arbetet med begripliga beslut har gjort medarbetarna inom asylprövningen mer medvetna verkets skyldighet att uttrycka sig begripligt i besluten. Arbetet har också haft dem grundläggande kunskaper om vad som gör texter lätt respektive svåra att förstå. Genom handläggningsstödet för beslutsskrivning finns nu också gemensamma riktlinjer för utformningen av asylbesluten. Därmed finns förutsättningarna för ett långsiktigt förbättringsarbete. För att begripligheten i besluten kontinuerligt ska kunna mätas har arbetsgruppen för begripliga beslut även vidareutvecklat analysverktyget som används vid de årliga kvalitetsuppföljningarna av asylbesluten.

Viktiga utgångspunkter i arbetet med asylbesluten har varit Migrationsspråkutredningens betänkande Begripliga beslut på migrationsområdet från 2013, UNHCR:s rapport Kvalitet i svensk asylprövning från 2011, språklagen och Språkrådets rekommendationer om utformningen av myndighetsbeslut.

Under året har vi fortsatt att utveckla och förtydliga Migrationsverkets hemsida med information till sökande och andra intressenter. Vi tydliggör vilken information vi behöver ha av den sökande för att kunna fatta beslut i ärendet. I arbetsmarknadsärenden informerar vi att de sökande får ett snabbt beslut om en komplett ansökan utan kompletterings- eller utredningsbehov lämnas in digitalt. Webbansökan på Migrationsverkets webbplats är utformat så att det ska vara så lätt som möjligt att göra rätt från början och därmed få ett beslut så snart som möjligt. Webbplatsen har under året fått en bättre funktionalitet och användarvänlighet och är tydligt inriktad på de olika behov som både sökande och arbetsgivare har.

Även i framtagandet av det nationella programmet för

den nya Asyl-, Migrations- och Integrationsfonden, AMIF, har en stor ansträngning gjorts för att förenkla språket i programmet för att underlätta för framtida projektägare.

Elektroniska och manuella ansökningar

Fördelningen mellan elektroniska och manuella ansökningar redovisas under respektive ärendekategori i kapitlet Arbete, besök och bosättning.

Åtgärder

För att få in fler elektroniska och kompleta ansökningar samt minska antalet frågor via telefon och mail görs löpande uppdateringar, förtydliganden och andra förbättringar på hemsidan. Hur förändringarna på hemsidan påverkar användandet följs upp genom en rad olika mätningar.

I början av året infördes en möjlighet att ansöka via webben i arbetsmarknadsärenden med särskilda beviskrav. Detta gjordes för att få in fler ansökningar den elektroniska vägen. I syfte att motverka miss bruk och underlätta för sökande och arbetsgivare att göra rätt från början infördes en ny webbansökan i maj 2014.

I den nya webbansökan kan arbetsgivaren se när arbetstagaren påbörjat ansökan och även se när ansökan är inskickad. Vidare finns numera möjlighet att komplettera ärendet digitalt. Samtidigt som den nya webbansökan lanserades gjordes en uppdatering av informationen på de största språken. Informationen om att en komplett ansökan ger beslut inom två veckor är ett tydligt incitament för de sökande att lämna in kompletta ansökningar vilket minskar arbetsinsatsen och snabbar upp handläggningstiderna. Detta gäller samtliga arbetsgivare, inte bara de som är certifierade. Även certifierade arbetsgivare får längre väntetider med inkompletta ansökningar. Certifieringen startade i ett skede när vi inte hade möjlighet att automatiskt se vilka ansökningar som var kompletta när de kom in. Nu har detta arbete kommit långt, även om det ännu inte går att identifiera kompletta ansökningar inom vissa kategorier, exempelvis artister, idrottsutövare och före detta asylsökande.

Samtidigt med den nya webbansökan åtog vi oss, via ett serviceåtagande, att inkompletta ansökningar om arbetstillstånd ska få en begäran om komplettering inom fyra månader. Vidare har Migrationsverket löpande kommunikation med fackförbunden, både avseende vikten av att yttra sig och vilken information Migrationsverket behöver.

I översynen av Migrationsverkets kundserviceverksamhet som rapporterades i november 2013 fanns ett förslag på samverkanspilot Resurssamverkan, mellan Migrationsverkets kundtjänst och de enheter som handlägger arbetsmarknadsärenden. I denna samverkanspilot, som påbörjades den 1 februari 2014 och pågick året ut, prövade 30 medarbetare att använda telefonsamtal som verktyg i

handläggningen av arbetsmarknadsärenden. Det handlade om att kombinera telefon samtal och handläggning av ärenden så att samtalens förde ärendena framåt. Medarbetare från tre enheter som vanligtvis handlägger arbetsmarknadsärenden och Migrationsverkets kundtjänst medverkade i piloten. Piloten provade olika modeller. Förutom att svara på frågor undersökte medarbetarna möjligheterna att öppna ett nytt ärende i samband med telefon samtal, ta över ett pågående ärende eller begära inkompletteringer i ärendet. I samverkanspiloten bemannade 15 personer från Migrationsverkets kundtjänst och 15 personer från enheterna i Malmö, Uppsala och Stockholm en särskild telefonlinje i kundtjänsten. De svarade i telefon två timmar per dag. Resten av tiden har samtliga deltagare i piloten handlagt ärenden och besvarat mail.

Bakgrunden till projektet var olika problem som Migrationsverkets kundtjänst hade noterat, bland annat att cirka 60–70 procent av samtalens till Migrationsverkets kundtjänst var ”onödiga”, det vill säga hade kunnat undvikas med tydlig information tidigare i processen. Det gemensamma och övergripande målet var att fler ansökningar ska vara kompletta när de skickas in samt att frågorna till kundtjänsten, på lång sikt, ska minska. Ett ytterligare mål var att samverkanspiloten skulle bidra till att Migrationsverket får fler medarbetare med fler kompetenser, vilket ligger i linje med utvecklingen av de interprofessionella teamen. En utvärdering av försöket visar att tillgängligheten ökade avsevärt, med större andel besvarade samtal och kortare väntetider. Det visade också att en del av ärenden definitivt kan föras framåt genom att ärendet kompletteras eller handläggning kan påbörjas. Vidare såg vi att handläggarna får insikt om vad den egna enheten genererar för onödig efterfrågan inom andra delar av verksamheten vilket leder till ökad samsyn på processen som helhet. Piloten utföll alltså med ett gott resultat, och Migrationsverkets intentioner är att ha en full integrerad kundtjänst vid utgången av 2015 som tar avstamp i modellen för resurssamverkan.

Effekter

Genom de åtgärder som vidtagits under året har vi förkortat väntetiderna för de webbansökningar som är kompletta. De som lämnar in kompletta webbansökningar får sitt beslut inom 14 dagar från ansökan. Andelen kompletta ansökningar om arbetstillstånd har ökat markant under året, från 17 procent av det totala antalet inkomna ansökningarna under 2013 till 42 procent under 2014. Det innebar att nästan 21 900 webbansökningar 2014 var kompletta. Året innan var det antalet cirka 9 900. Åtgärderna har alltså haft ett gott utslag.

Vi kan nu även lättare se varför ansökningarna inte är kompletta. På så vis kan vi arbeta vidare mot målet att få in ännu fler kompletta ansökningar. De orsaker som vi identifierat är bland annat att uppgifter som krävs inte är

möjliga att skicka in (om arbetsgivaren exempelvis inte har ekonomiska förutsättningar eller i förlängningsansökningar inte har betalat rätt lön), det saknas en vilja att skicka in uppgifter, informationen är för svår att ta till sig, uppgifter krävs från både arbetstagare och arbetsgivare samt att ärendet kan ha ändrat karaktär under handläggningen. Dessutom kan handläggningen påverkas av att efterfrågade uppgifter som skickats in måste kontrolleras samt att fackförbund inte medverkar med yttrandet och information.

E-strategin

För att uppnå regeringens mål om en statsförvaltning där Enkelhet, Öppenhet och Innovationskraft är tre centrala värden har Migrationsverket aktivt arbetat med ett antal utvecklingsinsatser som alla i varierande omfattning bidrar till denna målbild. Vissa initiativ har haft sin grund i intern verksamhetsutveckling med primärt syfte till intern effektivisering medan andra springer ur en mer generell tanke om digitalisering och en förenklad vardag för medborgare, företagare och andra intressenter. I denna redovisning visar vi på hur Migrationsverkets utvecklingsinsatser bidrar till att uppfylla de tre mål och nio delmål som regeringen beskriver i sin e-strategi – Med medborgaren i centrum. Förutom de utvecklingsinsatser som beskrivs i listan nedan har även Migrationsverket aktivt deltagit i myndighetsgemensamma initiativ som E-delegationen för att där bidra till att regeringens mål uppfylls.

Vissa av nedan angivna utvecklingsinsatser och deras bedömda nyttor beskrivs närmare under avsnittet Kostnadseffektiv verksamhet.

En enklare vardag för medborgare

1. Digitala tjänster ska utformas efter användarnas behov
2. Digitala tjänster ska vara enkla och säkra att använda
3. Det ska bli lättare att hitta rätt digital tjänst

Utvecklingsinsatser

- VIS - förenkling för visumsökande som bland annat innehåller tjänst för tidsbokning på ambassad
- Tidsbokning för tillståndssökande av vissa tillståndsärenden. För närvarande genomförs en pilot på tre enheter där utökad funktionalitet prövas
- BBM 100 – e-tjänster för att söka tillstånd
- E-MO – e-tjänster för kommuner och landsting
- Kostnadsräkningar 1 – e-tjänst för offentliga biträden

Öppnare förvaltning som stödjer innovation och delaktighet

1. Det ska bli lättare att hitta och använda öppna data
2. Fler ska kunna tillhandahålla statens digitala tjänster
3. Möjligheter till insyn och delaktighet i verksamheten ska öka

Utvecklingsinsatser

- e-Arkiv – tagit fram e-arkiv för bevarande av handlingar
- Tjänstekatalog – deltagit i framtagande av katalogen samt publicerat tjänster.

Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten

1. Statsförvaltningens informationsutbyte ska bygga på gemensamma standarder
2. Statsförvaltningens informationssäkerhet ska förbättras
3. Statsförvaltningens verksamhet ska effektiviseras genom ökad digitalisering

Utvecklingsinsatser

- Behörighetsportal – syftar till att underlätta för att medarbetare ska ha rätt behörigheter till interna handläggningsstöd
- e-Arkiv – använder förvaltningsgemensamma specifikationer för innehållet i arkivet
- Ärendefördelning – system för att på effektivt sätt använda handläggarnas kalendrar i samband med bokning av utredningsmöten
- Skanning – ger effektivare åtkomst till handlingar då de skannas och inte behöver skickas fysiskt

Förbättrade förutsättningar för mottagande av nyanlända

Migrationsverket har under året på olika sätt arbetat för att öka kommunernas kunskap och därmed förutsättningar för att ta emot fler nyanlända invandrare. Under 2014 togs knappt 46 000 nyanlända emot i kommunerna, vilket är en ökning med 33 procent jämfört med 2013 (knappt 34 500 nyanlända) och det högsta antalet mottagna sedan mitten av 1990-talet. Det är dock svårt att särskilja om någon särskild insats haft extra betydelse för kommunernas beredskap och kapacitet, eftersom mottagandet påverkas av en komplex väv av olika faktorer, till exempel:

- Det ökade antalet asylsökande har resulterat i anläggningsboenden på allt fler orter i Sverige. Ett stort antal asylsökande kan påverka kommunernas beredskap och kapacitet att ta emot nyanlända. Det kan också bidra till att sådana orter får ett större mottagande än de annars skulle haft genom att ett antal personer efter uppehållstillstånd väljer att stanna kvar i den kommun de vistats i under asyltiden.
- De långa väntetiderna på anvisning för bosättning bidrar till att allt fler väljer att bosätta sig på egen hand. Ännu en bidragande orsak till detta torde vara förändringen den 1 april 2014 som innebär att en nyanländ inte kan få en etableringsplan och därmed etableringsersättning förrän han eller hon är mottagen i en kommun.
- Införandet av prestationsbaserade ersättningar för högt mottagande till de 145 kommuner som tog emot flest nyanlända personer under 2013 i förhållande till sin befolkning om de hade en överenskommelse om flyktingmottagande den 1 januari 2014. Utöver den vanliga ersättningen får dessa kommuner en extra schabloniserad utbetalning per mottagen nyanländ.
- Det ökade antalet ensamkommande barn. Ensamkommande barn anvisas inte plats efter uppehållstillstånd utan tas emot i kommun redan under asyltiden. De ingår dock i personkretsen för nyanlända och utgör alltså en del av det antal nyanlända som en kommun tar emot. I vissa kommuner bidrar detta till ett totalt sett ökat flyktingmottagande medan det i andra kommuner bidrar till större svårigheter att få fram platser för anvisning av nyanlända.

Ensamkommande barn och utvidgad anvisning

Kommunernas planering för att ta emot nyanlända invandrare inbefattar också en beredskap och kapacitet att ta emot asylsökande ensamkommande barn. Från den 1 januari 2014 medför en ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA), att Migrations-

- **Anvisning av ensamkommande barn.** Sedan 2014 har Migrationsverket möjlighet att göra utvidgade anvisningar till kommuner för mottagande av ensamkommande barn oavsett om kommunen har en överenskommelse om att ta emot ensamkommande barn eller inte. Anvisningarna sker utifrån olika steg som i samarbete med länsstyrelserna, som ansvarar för fördelningstal på kommunal nivå, är framtagna i dialog med Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) samt i vissa delar också med Barnombudsmannen.

- Steg 1** Till kommun till vilken barnet anses ha viss anknytning
- Steg 2** Till kommun med överenskommelse som anmält ledig plats
- Steg 3** Till kommun
- a) utan överenskommelse
 - b) med överenskommelse, men vars mottagande med platser inte ännu är uppbyggt
 - c) med överenskommelse, men där de överenskomna platserna är färre än kommunens fördelingstal
- Steg 4** Till samtliga kommuner i en jämnviklad turordning.

verket fått en utvidgad möjlighet att anvisa kommuner att ta emot asylsökande ensamkommande barn.

Lagändringen har medfört att fler kommuner nu har överenskommelse om att ta emot ensamkommande barn. Inför årsskiftet 2013/2014 hade Migrationsverket överenskommelse med 274 kommuner om drygt 4 100 platser, varav drygt 1 000 platser skulle vara tillgängliga för asylsökande. Övriga platser kan kommunerna reservera för de ensamkommande barn som fått sin asylansökan beviljad. Inför årsskiftet 2014/2015 har det skett en omfattande ökning så att Migrationsverket hade överenskommelse med 288 kommuner om nära 8 000 platser, varav knappt 3 400 ska vara tillgängliga för asylsökande. Trots detta finns ett fortsatt behov av fler platser, på grund av den fortsatta ökningen av antalet ensamkommande barn som söker asyl.

Under 2014 anvisade Migrationsverket nära 7 100 ensamkommande barn en plats. Fördelningen på de olika stegen som används för anvisning var:

Steg 1	2 818	anvisningar
Steg 2	2 263	anvisningar
Steg 3	1 600	anvisningar
Steg 4	379	anvisningar

Särskilda informationsinsatser

Redan under hösten 2013 utvecklades statistiken på Migrationsverket externa webbplats för att tydligare visa hur mottagningen av nyanlända är spridd över landet, vilka grupper som tagits emot och hur flyttning sker under de första 24 månaderna, samt hur många av de nyanlända som är eller var ensamkommande barn. Samtidigt fortsätter Migrationsverket att varje månad uppdatera den sammanställning som visar förhållandet mellan befolkning i kommunerna, kommunernas överenskommelser med länsstyrelserna och det faktiska mottagandet av nyanlända. I samband med att Migrationsverkets prognoser publiceras, har även särskilt riktade nyhetsbrev till kommunerna skickats ut samt publicerats på webben.

Med anledning av de prestationsbaserade ersättningar som infördes 2014 deltog även Migrationsverket vid ett antal av de politikerdialoger som genomfördes av länsstyrelserna. Vid de tillfällen när Migrationsverket inte kunde delta, fanns istället möjlighet att visa två filmer där Migrationsverket berättar om ensamkommande barn och om de olika statliga ersättningar som kommunerna kan få eller söka.

Myndighetsgemensamt arbete

Inom ramen för den så kallade Bosättningsgruppen inom Samverkansdelegationen har Migrationsverket tillsammans med berörda myndigheter genomfört ett antal aktiviteter och åtgärder under året. Det som årligen återkommer är framtagning av Arbetsförmedlingens länstal, det vill säga beräkningar över vilka volymer som kommunernas överenskommelser om mottagning av nyanlända i ett

län bör uppgå till, samt de särskilda informations- och prognosbrev som skickas ut två gånger under året efter Migrationsverkets prognosar.

Liksom 2013 genomfördes en endagskonferens kring särskild bosättning i oktober för erfarenhetsutbyte och gemensam kompetensutveckling för representanter i berörda myndigheter.

Bosättningsgruppen har även gjort en gemensam översyn av metod och handläggerstöd hos Migrationsverket och Arbetsförmedlingen för att bidra till att minska andelen nyanlända som tackar nej till anvisad bosättning. För Migrationsverkets del handlar det exempelvis om vilken information som ges vid de så kallade PUT-samtalen, det vill säga vid det tillfälle då den nyanlände meddelas att han eller hon har fått uppehållstillstånd. Det har resulterat i att ökat fokus läggs på vikten av folkbokföring och i tydligare information i de informationsblad till den sökande som finns på flera språk.

- Samverkansdelegationen, som bildades 2007, arbetar för att vidareutveckla och stärka samarbetet mellan aktörerna kring nyanländas etablering. I delegationen, som sedan 2010 leds av Arbetsförmedlingen, ingår även Migrationsverket, länsstyrelserna och Försäkringskassan samt, som adjungerad, Sveriges kommuner och landsting (SKL).

I slutet av året blev det klart att Migrationsverket med hjälp av visitkortsfoldrar samt affischer för receptioner och liknande utrymmen kommer att kunna sprida information om Informationsverige.se som är länsstyrelsernas gemensamma webbportal för samhällsinformation till nyanlända.

Gruppen har även arbetat vidare med frågan om framtida genombärgningsboende i den kommun den nyanlände blivit placeras, utifrån förslaget från det särskilda Samverkansuppdraget ([se sidan x](#)). Främst har myndigheterna sett att en sådan möjlighet skulle kunna finnas inom ramen för de medel som länsstyrelserna förfogar över, men utan ökade resurser kan det endast ske i mycket begränsad form.

Bosättningsgruppen är dessutom referensgrupp för det EU-finansierade SMAK-projektet, som påbörjades den 1 oktober 2013 och ska vara slutfört den sista juni 2015. Projektet arbetar för en ökad kunskap om och beredskap hos kommunerna att ta emot vidarebosatta, det vill säga kvotflyktingar.

Utveckling kring bosättning och statlig ersättning

Migrationsverket har under året vidareutvecklat arbetet med tätare kommunikation med kommunerna och flexibilitet och lyhördhet i arbetssättet i förhållande till kommunernas behov och önskemål. Migrationsverket har nått

ut till fler kommuner och andra aktörer genom att återkommande delta vid kommun- och länsdialoger där behovet av vidarebosättning har belysts såväl för ett faktiskt mottagande som i arbetet med läns- och planeringstal. Samtidigt har verket inom ramen för 32 § i förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningsutökat möjligheterna för kommunerna att få ersättning för initiala kostnader i samband med mottagning av vidarebosatta. Under andra halvåret 2014 togs en särskild bosättningsstrategi fram på uppdrag av generaldirektören. Det är en strategi för ett långsiktigt arbete att effektivt kunna bosätta, förbereda och överföra vidarebosatta. I den omfattas även de nyanlända i Migrationsverkets anläggningsboende för vilka Migrationsverket har ansvar för bosättningen, det vill säga de som på grund av särskilda behov inte har möjlighet att delta i etableringsinsatser.

Under året har genom införandet av de prestationsbaserade ersättningarna ett återkommande problem vid utskrivningar till kommun blivit än mer påtagligt. En korrekt registrering av hur en nyanländ lämnar Migrationsverkets mottagningssystem krävs för att den så kallade anvisningsschablonen ska betalas ut, det vill säga den prestationsbaserade ersättningen för de nyanlända som tas emot i kommunen efter anvisning av Migrationsverket eller Arbetsförmedlingen. Här arbetar de två myndigheterna tillsammans för att få de formella och tekniska förutsättningarna för en framtida digital överföring av uppgifter om anvisning i stället för som idag ett antal manuella steg som kan medföra bristfälligheter i registreringen. En myndighetsgemensam hemställan om förordningsändringar för att komma till rätta med problemen har förberetts under 2014 och lämnades till regeringen i början av 2015.

Tyvärr har problemen, som även medför missvisande statistik, bidragit till att försvåra länsstyrelsernas förhandlingsarbete med en del kommuner. En utmaning har också varit att nå ut med informationen till verkets alla medarbetare, varav många nya, i den ansträngda situation som gäller i och med det stora antalet personer i Migrationsverkets mottagningssystem. Dessutom förekommer otყdighet kring vad som gäller när en person eller familj väljer att bosätta sig på egen hand. Det har förekommit att kommuner hör av sig till Migrationsverket eller Arbetsförmedlingen i hopp om att dessa nyanlända kan bli anvisade i efterhand så att kommunen kan erhålla den prestationsbaserade ersättningen även för dessa personer.

Under året har därför Migrationsverkets statsbidragsfunktion tagit fram ett särskilt utbildningsmaterial och rutiner för att snabbt åtgärdta de felregistreringar som görs som innebär att en kommun får alternativt inte få ersättning. Samtidigt påbörjade Arbetsförmedlingen innan årsgränsen arbetet med att uppdatera och utveckla sina ruti-

ner och mallar så att snabbare och tydligare information ska lämnas till mottagningsenheter om att en anvisning skett, alternativt avbrutits.

Etablering i kommuner av boenden för asylsökande

Utöver Migrationsverkets samverkan med kommuner och berörda myndigheter för ett ökat mottagande av nyanlända, består samverkan med kommuner även av kontakter i samband med etablering och avveckling av boenden för asylsökande. En av utmaningarna är att antalet asylsökande som kommer till Sverige varierar över tid beroende på situationen i världen. Under andra halvåret 2014 kom i genomsnitt 1 900 asylsökande per vecka till Sverige, vilket var drygt 600 personer fler per vecka jämfört med samma period året innan. De flesta av dessa behövde hjälp med boendet. Vid utgången av 2014 var totalt 79 400 personer inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem, varav 52 700 i anläggningsboende (ABO), motsvarande 66 procent, och 26 800 själva hade ordnat ett eget boende (EBO), motsvarande 34 procent.

I första hand hyr Migrationsverket lägenheter för asylsökande men när dessa inte räcker till upphandlas tillfälliga anläggningsboenden enligt lagen om offentlig upphandling (LOU). Verkets möjligheter att styra den geografiska etableringen av sådana boenden är små. Placeringen styrs av vilka entreprenörer som får tilldelning i upphandlingen. Det har fått till följd att vissa kommuner fått ta ett oproportionerligt stort ansvar för den svenska asylmottagningen.

Innan tilldelningsbeslut har fattats begränsar sekretessbestämmelser i LOU Migrationsverkets möjligheter att ta kontakt med kommuner där etablering kan bli aktuell. Migrationsverket är dock väl medvetet om att mottagande av asylsökande ställer stora krav på samhällsservice och har arbetat med detta under 2014 genom att informera kommunerna om LOU. Dessutom framgår av upphandlingsunderlaget att en leverantör som vill lämna ett anbud måste ha informerat berörda kommun om detta för att komma ifråga för ett tilldelningsbeslut. Denna skyldighet har införts under 2014 för att ge kommunerna bättre framförhållning i planeringen av mottagandet av asylsökande. Under normala omständigheter är Migrationsverkets ambition att etablera boenden för asylsökande i samarbete med de berörda kommunerna. Men med anledning av den situation som verket ställts inför har vi inte alltid haft möjlighet att föra en dialog i så god tid före etableringarna som vi skulle ønska. Under 2015 kommer verket att se över möjligheterna att göra undantag i upphandlingen för kommuner som i förhållande till sina förutsättningar redan tar en stor del av det nationella ansvaret för mottagande av asylsökande.

Tillgodose sökandes och andra intressenters behov vid prövning

MÅL:

Med hänsyn till ärendets beskaffenhet tillgodose sökandes och andra intressenters behov vid prövning

ÅTERRAPPORTERING:

Migrationsverket ska särskilt redovisa:

- effekter av de åtgärder som vidtagits för att möta sökandes och andra intressenters behov inom tillstånds- och medborgarskapsärenden, exklusive ansökningar från EU eller EES och Schweiz samt
- analys av arbetsmarknads- och studerandeärenden, bl.a. omfattande medborgarskap, ålder, tillståndstider och yrken.

MÅLUPPFYLLElse:

Migrationsverket bedömer att målet delvis har uppnåtts. Verket har fortsatt utvecklingen med bättre och tydligare information både via webben, informationsblad och vid personliga kontakter. Utvecklingen med bättre och tydligare information på verkets hemsida avser samtliga ärendekategorier. Informationen finns på drygt 20 olika språk. Men de många samtalens till verkets Kundtjänst med så kallad "onödig efterfrågan" visar att vi inte i alla delar nått fram.

I syfte att tillgodose sökandes och arbetsgivares behov vid prövning har Migrationsverket under 2014 arbetat för att ge alla sökande och arbetsgivare tydlig information om vad som krävs för en komplett ansökan och att vi levererar ett snabbt beslut om en komplett ansökan skickas in. Vidare samarbetade Migrationsverket med svenska ambassaden i Bangkok inför bärplock-

arsäsongen 2014 för att på bästa sätt sprida information direkt till de bemanningsföretag i Thailand som anställer bärblockare. Information skickades ut direkt till arbetsgivarna om den kommande säsongen och vad som krävs för en komplett ansökan. Information skickades även ut direkt till de uppdragsgivare i Sverige som arbetat med bärblockare under föregående säsong.

Vad gäller asylsökande har de långa väntetiderna lett till många frågor från sökande. Därför togs ett informationsblad om de långa väntetiderna för asylutredning fram. Information om orsaken till de långa väntetiderna och att det är svårt att få förtur finns också på verkets webbsidor. Dessutom har vi fortsatt att utveckla möjligheterna till videoutredningar, vilket möter olika sökandes behov av färre och kortare resor.

Asylsökandes ansökningar om särskilt bidrag för till exempel vinterkläder lämnas oftast in vid personliga besök. Migrationsverkets personal verifierar då att ansökan är fullständig och svarar på frågor från sökande. För asylsökande genomförs ett samtal där information ges om rättigheter och skyldigheter för den asylsökande samt information om möjligheterna till skolgång och hälso- och sjukvård. Vid detta samtal tas sökandes individuella behov upp för att tillgodose dessa vad gäller specialistvård, krav på särskilt boende etc.

Analysen av arbetsmarknads- och studerandeärenden

Texten återfinns på i kapitlet Arbete, besök, bosättning.

Tillgodose sökandes och andra intressenters behov vid prövning av tillståndsärenden

Migrationsverket ska särskilt redovisa effekter av de åtgärder som vidtagits för att möta sökandens och andra intressenters behov inom bland annat tillståndsärenden. Under året har ett antal åtgärder vidtagits i detta syfte.

När det gäller arbetsmarknadsärenden, studerandeärenden och bosättningsärenden samt medborgarskapsärenden har vi under året fortsatt att utveckla och öka möjligheten att lämna in webbansökningar. Andelen webbansökningar som är kompletta och där vi kan fatta snabba beslut har ökat under året.

För att utveckla arbetet med studerandeärenden deltar Migrationsverket i *Forum för internationalisering*, som skapades i slutet av 2008 på Utbildningsdepartementets initiativ, vars syfte är att underlättा samordning av de berörda myndigheternas och organisationernas arbete. Forumet träffas två till tre gånger per år och arbetet samordnas av Universitets- och högskolerådet. Den genomsnittliga handläggningstiden för studerandeärenden var under året 47 dagar.

Vad gäller arbetsmarknadsärenden har Migrationsver-

ket under 2014 arbetat för att ge alla sökande och arbetsgivare ett tydligt incitament i att om de lägger ner tid på att skicka in en komplett ansökan om arbetstillstånd, levererar vi ett snabbt beslut. De sökande får ett snabbt beslut om en komplett ansökan lämnas in digitalt, utan kompletterings- eller utredningsbehov. Det finns tydlig information på hemsidan om detta och vad de sökande kan göra för att få ett beslut inom två veckor. Det är viktigt att notera att detta gäller samtliga arbetsgivare, inte bara de som är certifierade. Även certifierade arbetsgivare får längre väntetider när de lämnar in ansökningar som inte är kompletta. Certifieringen startade i ett skede när vi inte hade möjlighet att automatiskt se vilka ansökningar som var kompletta direkt när de kom in. Migrationsverket har därför beslutat att nya arbetsgivare inte kommer att kunna ansöka om att få bli certifierade efter den 1 december 2014. Det pågår nu en översyn av det fortsatta arbetet med certifiering av arbetsgivare.

I syfte att underlätta för de sökande och arbetsgivare att göra rätt från början infördes en ny webbansökan i maj 2014. I den nya webbansökan kan arbetsgivaren se när arbetstagaren påbörjat sin ansökan och även se när ansökan är inskickad. Det finns numera även möjlighet att komplettera ärendet digitalt.

Ansökningar från arbetstagare där det är av stor vikt att arbetstagaren snabbt kommer på plats hos arbetsgivaren är prioriterade. Här kan särskilt nämnas säsongsarbetare, idrottsutövare och artister.

Som en åtgärd för att beakta arbetsgivarens behov har Migrationsverket arbetat för att hålla korta väntetider i kompletta ärenden där förutsättningarna är uppfyllda. Under 2014 avgjordes 76 procent av de arbetsmarknadsärenden som beviljades, inom tre månader. Detta är en ökning jämfört med 2013 då 73 procent av alla beviljade ansökningar avgjordes inom tre månader.

Sedan våren 2013 finns en egen telefonlinje till Migrationsverkets kundtjänst för arbetsgivare, i syfte att de snabbt ska kunna få svar på sina frågor. Svarstiden på denna linje är ett fåtal minuter.

Även inför bärblockarsäsongen 2014 samarbetade Migrationsverket med svenska ambassaden i Bangkok för att på bästa sätt sprida information direkt till de bemanningsföretag i Thailand som anställer bärblockare. Information skickades ut direkt till arbetsgivarna om den kommande säsongen och vad som krävs för en komplett ansökan. Information skickades även ut direkt till de uppdragsgivare i Sverige som arbetat med bärblockare under föregående säsong.

I januari 2014 bjöd Migrationsverket in berörda statliga aktörer till ett uppföljningsmöte om bärssäsongen 2013. Inbjudna var Justitiedepartementet, Arbetsmarknadsdepartementet, Rikskriminalpolisen, Rikspolisstyrelsen, Läns-

styrelsen, Arbetsmiljöverket, Kommunal och Skatteverket. Samtliga deltagare vid mötet var överens om att bärssäsongen 2013 varit förhållandevis bra både för tredjelandsmedborgare och för EU-medborgare. Samtliga deltagare var även överens om vikten av fortsatt samverkan mellan myndigheter för att förebygga problem inom bärbranschen.

Migrationsverket har även löpande kommunikation med fackförbunden, både avseende vikten av att yttra sig och vilken information Migrationsverket behöver.

Tillgodose sökandes och andra intressenters behov vid prövning av asylansökningar

Det är relativt lätt att peka på ett antal legitima behov från den sökandes sida under prövningen. En del kretsar oundvikligen kring den sökandes behov av information om vad som ska hänta under prövningen och när det kommer att hänta. Till exempel – När kallas jag till utredning? När fattar Migrationsverket beslut i mitt ärende? Förutsägbarhet kan även nämnas som ett legitimt behov. Samtidigt kan individuella och kollektiva behov komma i konflikt med varandra. Behov kan beaktas från den sökandes perspektiv, andra intressenter/allmänhetens perspektiv (såväl som från myndighetsutövningens perspektiv). Att i alla delar närmare undersöka sökandes behov är förknippat med svårigheter. Därför är det ofta myndighetens tolkning av den sökandes underförstådda behov som vägleder arbetet. Enligt verkets mening måste det anses som rimligt att den sökande efterfrågar ett rättssäkert beslut på sin ansökan inom kortast rimliga tid och att få tillförlitlig information om de olika stegen i denna process och när de infaller.

Det har varit svårt att ge de sökande tillräcklig information om tidpunkten för kommande steg i processen. Prövningskapaciteten har visserligen byggts ut kontinuerligt, men till exempel ledtiderna mellan ansökan och asylutredning har ökat. 2013 var den genomsnittliga tiden 49 dagar, under 2014 hade den ökat till 78 dagar. De genomsnittliga ledtiderna mellan asylutredningen och beslut i ärenden var 2013 57 dagar och under 2014 något lägre, 54 dagar. De långa väntetiderna har lett till många frågor från sökande om varför man får vänta så länge och om man till exempel kan få förtur med att göra asylutredningen. Under sommaren beslutades därför att den sökande skulle få ett informationsblad som delas ut med kallelsen till asylutredning om de långa väntetiderna för asylutredning. Förhoppningen är att informationsbladet minskar antalet frågor om förtur till handläggare och personal i receptioner, Kundcenter och Kundtjänst. Informationsbladet finns översatt till arabiska, engelska, dari, pashto, somaliska och tigrinja. Informationsbladet har också satts

upp i receptioners och Kundcenters väntrum.

På Migrationsverkets webbplats finns frågor och svar (så kallade FAQs – Frequently Asked Questions) som informerar om orsaken till de långa väntetiderna och att det är svårt att få förtur. Verket ser kontinuerligt över informationen på sin webbplats och strävar också efter att regelbundet uppdatera de frågor och svar som finns på webbplatsen.

Asylutredning via video utgör en möjlighet att tillgodose sökandes behov sett till varierande förutsättningar att resa till prövningssorten. Videoutredningarna har medfört att vissa sökandegrupper såsom äldre, barnfamiljer och funktionshindrade kunnat undvika ibland omständliga resor till prövningssorten. En förutsättning för att video-utredningarna ska nå sin fulla potential är emellertid att det nya verkets nya ärendefördelningssystem kommer på plats. Detta har tyvärr försenats på grund av att vi av resurskäl tvingats göra omprioriteringar bland it-utvecklingsprojekten. Vi arbetar dock hela tiden aktivt med att öka användningen av videoutredningsrummen.

Ansökningar om särskilt bidrag från asylsökande

Ansökningar om särskilt bidrag enligt LMA lämnas i allmänhet in personligen i samband med samtal eller besök i Migrationsverkets receptioner även om ansökan inte kräver personlig inställelse. Dessa tillfällen tas ofta i akt för att tydliggöra vad sökanden ansöker om och vilket behov personen vill anföra, dels för att säkerställa en utredning och dels för att tillgodose sökandens behov. En muntlig personlig kontakt ger möjligheter för både Migrationsverket och sökande att ställa kontrollfrågor samt att ta upp eventuella andra frågor.

Tillsyn och kontroll

MÅL:

*Motverka missbruk av regler, säkerställa att felaktiva utbetalningar inte görs samt motverka bidragsbrott
Utbetalningsperioden för dagersättning ska anpassas till den asylsökandes vistelsetid i Migrationsverkets mottagande, så att risken för missbruk minskar och kostnadseffektiviteten ökar*

ÅTERRAPPORTERING:

Migrationsverket ska särskilt redovisa:

- *genomförda insatser för att upptäcka missbruk av regler samt*
- *effekterna av de åtgärder som vidtagits för att förebygga och motverka missbruk av regler för ansökningar om uppehållstillstånd och medborgarskap*

MÅLUPPFYLLElse:

Migrationsverket bedömer att båda målen har uppnåtts.

Under året har en handlingsplan mot korruption tagits fram och mycken möda har lagts på informationsarbete på olika nivåer. Ett flertal granskningar med sikte på oegentligheter har genomförts vilka främst krävt rekommendationer rörande handläggningsrutiner. Vid granskningen av inkomna tips rörande misstanke om mutbrott har det inte funnits belägg

för att någon enskild tjänsteman tagit emot muta. Det kan också konstateras att allt tyder på att det numera finns en än högre medvetenhet bland Migrationsverkets medarbetare om att hantera datasystemen på ett korrekt sätt. Tillsynsenheten noterar att antalet datainträng kontinuerligt minskar trots att det numera är ett betydligt större antal individer som granskas.

Migrationsverket har under året vidtagit ett flertal åtgärder i syfte att förebygga och motverka missbruk av regler för ansökningar om uppehållstillstånd och medborgarskap. Bland annat har vi löpande genomfört kvalitetsuppföljningar i samtliga ärendekategorier och även vid handläggningen av ärenden är vi uppmärksamma på detta. Under året har vi även påbörjat arbetet med efterkontroller i arbetstillståndsärenden som kommer att påbörjas i början av 2015.

Vad gäller att säkerställa att felaktiga utbetalningar inte görs är andelen felaktiga utbetalningar fortsatt låg. Under 2014 betalade Migrationsverket ut 36 procent mer i dagersättning, särskilda bidrag och återebettingsstöd till asylsökande än under 2013. Detta beror på ett mycket högre antal asylsökande under 2014. Samtidigt har andelen felaktiga utbetalningar inte ökat utan ligger kvar på 0,5 procent av utbetalat belopp. Uttryckt i antal felaktiga utbetalningar är dessa till och med något färre än 2013.

Vad gäller att anpassa utbetalningsperioden för dagersättning till den asylsökandes vistelsetid har en sådan rutin förtydligats i handboken i syfte att tillämpa den i större utsträckning.

Upptäcka missbruk av regler

Uppdraget att utöva tillsyn av Migrationsverkets olika verksamheter har under det gångna året utvecklats. Tillsynsenheten inrättades under 2014 inom verksamhetsområde rättslig styrning. Från och med den 1 januari 2015 är tillsynen organiskt placerad direkt under generaldirektören.

Trots den korta tid som tillsynsenheten funnits vid Migrationsverket har redan flera goda effekter av verksamheten kunnat noteras. Övergripande kan främst nämnas att en handlingsplan mot korruption tagits fram. Den ansluter väl till ett gemensamt arbete mellan ett flertal myndigheter, däribland Migrationsverket. Detta arbete har genomförts i nära samarbete med säkerhetsenheten.

I linje med ovan nämnda handlingsplan har tillsynsenheten också efter önskemål av enskilda enhetschefer deltagit på enhetsmöten och informerat medarbetarna om risker för korruption.

I de verksamhetsgranskningar som tillsynsenheten genomfört har i enhetlighet med handlingsplanen funnits en stående punkt på agendan att observera eventuella signaler om korruption. Hittills har det skett ett betydligt högre antal granskningar än tidigare år. I ett fåtal fall har misstänkta oegentligheter observerats och dessa har då överlämnats till respektive verksamhetsområdeschef för fortsatt intern hantering och i förekommande fall åtalsanmälan. Sammanfattningsvis kan dock konstateras att det granskande arbetet som tillsynsenheten fortlöpande utför redan visat sig ge effekt genom att de rekommendationer som lämnats i flertalet fall endast rört handläggningsrutiner.

En betydelsefull åtgärd, som genomförs inom Migrationsverket är att verkets HR-partner kommer att delta aktivt i rekryteringsärenden. Detta motverkar risken för nepotism och vänskapskorruption. HR-partners arbetar inom verkets HR-avdelning och har i uppgift att kvalitets-säkra verkets HR-processer och HR-strategier, men också vara ute i verksamheten som en viktig strategisk samarbetspartner för verkets chefer.

Risker för korruption och hantering av misstankar om sådan har diskuterats ingående vid ett chefsmöte för verkets samtliga chefer. Information lämnades då förutom av verkets tillsynschef även av en representant för riksåklagaren. I anslutning till detta kunde cheferna lämna förslag på åtgärder för att stärka det fortsatta arbetet mot korruption. Förslagen kommer att bearbetas vidare i Genomförandeplanen för tillsyn 2015.

Tillsynsenheten har tagit emot tips från såväl allmänheten som medarbetare på verket, om misstankar rörande oegentligheter eller missbruk av regelsystemet. Dessa tips har kunnat lämnas antingen anonymt eller öppet. I samtliga fall har enheten granskat tipsen och genomfört kompletterande utredningar i de fall det funnits behov av detta.

Tillsynsenheten har bland annat tagit emot tips angå-

ende misstankar om att tjänstemän på Migrationsverket skulle ha tagit emot mutor. Samtliga dessa tips har omhändertagits och åtgärdats så långt det varit möjligt beroende på tips och tipslämnare. Det har emellertid inte i något av tipsen funnits belägg för att någon enskild tjänsteman skulle ha tagit emot någon muta. Däremot har tipsen i några fall medfört att tillsynsenheten har lämnat rekommendationer om behovet av att uppdatera medarbetare om vilka regler som gäller i rollen som stats-tjänsteman. Tillsynsenheten har tagit aktiv del i detta och deltagit i informationsarbete på såväl individ som enhets-nivå.

En verksamhetsgranskning av förvaren har genomförts under 2014 och resultatet har överlämnats till förvarschefen för vidare åtgärder. En verksamhetsgranskning har även genomförts under 2014 av fondenheten. En granskning av rutinerna vid återbetalning av ansökningsavgifter har påbörjats och kommer att avslutas under 2015.

Ett femtiotal internutredningar rörande misstänkta regelbrott och andra oegentligheter har genomförts under 2014. Resultatet av utredningarna har överlämnats till berörda chefer för vidare åtgärder. Flertalet regelbrott har rört dataintrång. Det kan konstateras att allt tyder på att det numera finns en än högre medvetenhet bland Migrationsverkets medarbetare om att hantera datasystemen på ett korrekt sätt och att inte av nyfikenhet eller annan orsak göra dataintrång. Tillsynsenheten noterar att antalet dataintrång kontinuerligt minskar trots att det numera är betydligt större antal individer som granskas.

Migrationsverket fortsätter att utveckla rutinerna för internutredningar och den vidare hanteringen av misstankar om regelbrott, ett utvecklingsarbete som inletts på rättschefens initiativ.

Tillsynsenheten har under 2014 haft i uppdrag att samordna Migrationsverkets deltagande i det myndighetsövergripande arbetet för att motverka grov organiserad brottslighet. Uppdraget flyttas under 2015 till den operative chefen.

Förebygga och motverka missbruk av regler för ansökningar om uppehålls-tillstånd och medborgarskap

Under året har Migrationsverket genomfört kvalitetsgranskningar i samtliga ärendekategorier inom tillståndsärenden. Kvalitetsgranskningarnas syfte är, förutom att upprätthålla hög kvalitet på handläggningen och säkra enhetligheten, att motverka missbruk av regler. Vid dessa kvalitetsgranskningar har vi inte uppmärksammat några misstankar om missbruk av reglerna.

I syfte att motverka missbruk och underlätta för de sökande och arbetsgivare att göra rätt från början infördes en ny webbansökan i maj 2014. I den nya webbansökan

kan arbetsgivaren se när arbetstagaren påbörjat ansökan och även se när ansökan är inskickad.

Den 1 augusti 2014 trädde författningsändringar rörande åtgärder mot missbruk av reglerna för arbetskraftsinvandring i kraft.

Av propositionen framgår bland annat följande:

- Migrationsverket ska under löpande tillståndstid få möjlighet att utföra efterkontroller avseende beviljade arbetstillstånd.
- Det införs en sanktionerad skyldighet för arbetsgivare att lämna uppgift till Migrationsverket om de anställningsvillkor som gäller för utländska arbetstagare som beviljats arbetstillstånd enligt reglerna för arbetskraftsinvandring.
- Kompletterande bestämmelser om återkallelse av uppehållstillstånd som beviljats för arbete om förutsättningarna för arbetstillståndet inte längre är uppfyllda, eller det arbete som arbetstillståndet beviljats för inte påbörjats inom rimlig tid.

Detta innebär att Migrationsverket från och med den 1 augusti 2014 har det rättsliga stödet för att göra efterkontroller i arbetstillståndsärenden. Kontroll ska göras att arbetstagaren har påbörjat sitt arbete och att de tidigare erbjudna anställningsvillkoren följs. Om anställningen inte påbörjats inom fyra månader eller om anställningsvillkoren inte är uppfyllda ska uppehålls- och arbetstillståndet återkallas. Vidare innebär författningsändringarna att arbetsgivaren på begäran av Migrationsverket är skyldig att på heder och samvete lämna skriftliga uppgifter om de villkor som gäller för anställningen. Om arbetsgivaren lämnar uppgifter som är oriktiga kan detta få straffrättsliga påföljder. Migrationsverket ska genomföra denna typ av kontroller med början i januari 2015, eftersom detta arbete kräver ytterligare resurser (cirka 5 årsarbetare) som tillförs Migrationsverket från 2015.

Migrationsverkets kvalitetsgranskningar av enmansbeslut, syftar bland annat till att kontrollera att handläggare inte går utanför sina delegeringar och att lagenliga och rättssäkra beslut fattas. De görs även i syfte att motverka missbruk av regler för ansökningar om medborgarskap.

Under 2014 granskades cirka 300 beslut. Resultaten har över lag varit mycket goda. Det har inte funnits någon misstanke om missbruk av regler i något fall. I de fall fel och brister uppmärksammats har det oftast varit slarvfel av handläggaren. Kvalitetsgranskningar har sannolikt också en preventiv effekt eftersom man som handläggare inte vet när man blir granskad. En effekt som inte kan uteslutas är att handläggare kan bli något handlingsförlamade och rädda att göra fel så att detta sänker produktionen. Detta bör dock vara övergående, eftersom granskningar även fortsättningsvis kommer att genomföras löpande och som en del av arbetet i verksamheten.

Utbetalningsperioden för dagersättning

Dagersättningen betalas ut månadsvis i förskott om inte särskilda skäl föranleder något annat. Kortare utbetalningsperioder kan vara aktuella bland annat om rätten till dagersättning beräknas upphöra under tiden fram till nästa betalning. I vissa ärenden kan det bli aktuellt att i stället för månadsutbetalning tillämpa tvåveckosutbetalning i syfte att minska risken för en felaktig utbetalning. Exempelvis kan det vara befogat när en utlänningsvistning vistas på ett av Migrationsverkets anläggningsboenden har beviljats uppehållstillstånd och väntar på beslut om kommunplacering, eller när en utlänningsvistning i ett återvändande snart ska lämna landet. Utgångspunkten för bedömningen om skäl finns för kortare utbetalningsperiod än en månad är om rätten till dagersättning beräknas upphöra under tiden fram till nästa utbetalning. Under 2014 har denna rutin förtydligats i handboken i syfte att tillämpa den i större utsträckning.

Upphandling och inköp

Allmänt

Arbetet med att åtgärda bristerna avseende efterlevnaden av LOU, Lagen om offentlig upphandling, har fortsatt under hela året. Utbildningar av chefer samt certifierade beställare och inköpssamordnare fortlöper. Vid slutet av 2014 hade myndigheten drygt 400 certifierade beställare, cirka 180 av dessa har under året genomgått fortbildning inom upphandling och inköpsområdet som ett led i arbetet att behålla och stärka kompetensen. Dessutom har utbildningar för 65 chefer genomförts under våren 2014.

Förberedelser för anpassning av inköpsorganisationen inför verkets nya organisation har genomförts under 2014 och trädde i kraft januari 2015.

Spandanalys

Verkets löpande uppföljningsarbete i form av spandanalys fortgår.

- **Spandanalys.** Vid en spandanalys analyseras Migrationsverkets inköp under året och hur stor andel av inköpen som täcks av ramavtal. Sådana inköp där ramavtal saknas och beloppsgränsen i Lagen om offentlig upphandling har överstigit eller riskerar att överstigas kommande år identifieras som nya upphandlingsbehov.

Spandanalysen som gjordes under 2014 avseende 2013 års inköp visar förbättringar i avtalstrohet och leverantörstrohet. Förbättringar på i princip alla områden har identifierades. Ytterligare upphandlingsbehov har framkommit och upphandlingar har genomförts för flertalet av dessa under året.

Uppföljning

Myndigheten har tagit fram ett systemstöd för att enkelt kunna ta fram statistik och underlag för att löpande arbeta med uppföljning på enhetsnivå. Det har bland annat gett oss möjlighet att se vilka leverantörer som är valbara i inköpssystemet och lett till ökad styrning och bättre kontroll avseende myndighetens inköp.

Inköpssorganisation

E-handelsystemet har funnits i drift sedan september 2013 och myndigheten jobbar ständigt med att ansluta ytterligare leverantörer. Under 2014 har en fördubbling skett av antalet order i e-handelssystemet och uppgår nu till cirka 20 000. I nuläget finns elva leverantörer i systemet. Det ökade utbudet i E-handelssystemet ökar förutsättningarna för bättre köptrohet.

Cirka 40 procent är inköp via e-handelssystemet och är fullskalig e-handel medan 60 procent är inköp via e-rekvition.

- FÄKTA** • Med **fullskalig e-handel** avses att inköp, attest och fakturahantering sker via ett automatiserat e-handelsflöde.
- **Inköp med e-rekvision** innebär attest i systemet. Dock krävs manuell förmedling av inköpsorder vilket kan ske till exempel via e-post. Hanteringen av fakturan sker via e-handelssystemet.

En app för mobil/läsplatta för förattest av beställningar har införts under slutet av året. Det effektiviseras inköpen genom att tiden mellan beställning och inköpsorder förkortas. Ytterligare stöd för mobilt användande planeras.

Boendeupphandlingar

Behovet av boendeplatser är fortsatt stort. Sedan augusti 2013 pågår en överprövningsprocess avseende den senaste ramavtalsupphandlingen. Därför har Migrationsverket genomfört fyra annonserade direktupphandlingar för att täcka behovet fram till att myndigheten kan genomföra en ny ramavtalsupphandling. Detta har varit en stor utmaning för myndigheten och cirka 500 anbud har granskats och utvärderats i samband med dessa direktupphandlingar.

Lokaler

Resurserna för lokalförsörjning har under verksamhetsåret 2014 förstärkts och ligger nu på en rimlig nivå. Lokalförsörjningsenheten som bildades 2013 arbetar idag med två skilda arbetsområden; lokalförsörjning av administrativa lokaler och boendeanskaffning till asylsökande. Under 2014 har arbetet med att utveckla befintliga processer och uppdrag fortsatt och förtydligats. Arbetet har lett till

en tydligare ansvarsfördelning mellan verkets olika funktioner. Lokalrådets arbete har formalisering och fungerar idag som prioriterings- och rådgivande organ innan avtal tecknas för lokaler.

- **Lokalrådet** är ett forum för de lokalfrågor som är av central och strategisk betydelse för Migrationsverket. Rådet samlar representanter från flera verksamhetsgrenar inom verket och hanterar frågor både rörande administrativa lokaler och rörande boenden för asylsökande.

Lokalförsörjning

Under 2014 beslutades att lokalförsörjningsenheten ska ta ansvar för hela processen från behov till inflyttning, vilket innebär ansvar för hela genomförandefasen vid om- och nybyggnationer av administrativa lokaler. Med denna åtgärd, som träder i kraft 1 januari 2015, får vi en tydligare kvalitet, styrning och enhetlighet i hur vi driver våra lokaluppdrag. Vi har under 2014 också påbörjat ett arbete med att revidera den befintliga lokalstrategin.

Boendeanskaffning

Under året har en ledningsfunktion för boendearbetet skapats i syfte att förstärka samarbetet mellan de olika aktörerna. Det har lett till en tydligare styrning och kvalitet i såväl processer som i faktiska avtal. Uppföljningar av våra avtal för tillfälliga asylboenden har påbörjats genom revisionsbesiktningar.

Ett team har bildats för att ta fram en strategi för hur Migrationsverket på längre sikt ska arbeta med anskaffning av boenden för asylsökanden. Teamet ska även arbeta med frågor som rör byggnation och uppköp av lämpliga boenden i egen regi.

Säkerställa korrekta utbetalningar

Migrationsverket betalade 2014 ut 1 058 522 tkr i dager-sättning, särskilda bidrag och återtableringsstöd till asylsökande. Utbetalningarna ska göras till rätt person, vid rätt tidpunkt och med rätt belopp. De registrerade felaktiga utbetalningarna under året inbegrep:

- 2 664 017 kronor angivna som för stor utbetalning på grund av oavsiktliga fel orsakade av myndigheten.
- 50 753 kronor angivna som för liten utbetalning på grund av oavsiktliga fel orsakade av myndigheten.
- 489 855 kronor angivna som för stor utbetalning på grund av oavsiktliga fel orsakade av asylsökande.
- 909 843 kronor angivna som för stor utbetalning på grund av oavsiktliga fel orsakade av asylsökande.
- 1 076 835 kronor angivna som för stor utbetalning på grund av nya omständigheter.

Foto: Tomislav Stjepic

- 19 184 kronor angivna som för liten utbetalning på grund av nya omständigheter.

Beloppen för de flesta poster skiljer sig inte mycket åt från föregående år. Två poster kan nämnas där det är störst skillnad; för mycket utbetalat på grund av avsiktliga fel orsakade av asylsökande samt för liten utbetalning på grund av nya omständigheter.

För mycket utbetalat på grund av avsiktliga fel orsakade av asylsökande under 2014 är 909 843 kronor, det vill säga knappt 600 000 kronor mer än under 2013. För lite utbetalat på grund av nya omständigheter har minskat från 64 955 kronor för 2013 till 19 184 kronor för 2014.

Under året har Migrationsverket beslutat om återkrav av utbetalat återetableringsstöd med 360 000 kronor, vilket är en minskning med 315 000 kronor jämfört med 2013. Antalet registrerade felaktiga utbetalningar uppgick 2013 till 4 985 stycken vilket motsvarade strax över 4 323 000 kronor. 2014 är antalet felaktiga utbetalningar 4 824 stycken och sammanlagt har 5 152 215 kronor registrerats som för mycket utbetalat. Summan av de felaktiga utbetalningarna utgör 0,5 procent av de totala utbetalningarna.

Antalet registrerade misstänkta bidragsbrott var under året 46 stycken, vilket kan jämföras med 2013 då 43 stycken bidragsbrott registrerades.

Migrationsverket fattade under 2012 beslut om en handlingsplan för att motverka felaktiga utbetalningar. Handlingsplanen innehåller tio punkter och implementerades 2013. Handlingsplanen har under 2014 följts upp. Enligt handlingsplanen ålades chefer och teamledare konkreta uppdrag för att motverka felaktiga utbetalningar. För att följa upp det arbete som gjorts på enheterna granskades statistik och rutiner i Migrationsverkets datasystem. Kontakt togs även med samtliga chefer för att undersöka hur väl åtgärderna i handlingsplanen fungerade. Av svaren från cheferna framgår att införandet av en handlingsplan varit bra och att till exempel rutinen med tvåmannabeslut fungerar mycket väl. Det framkom även att det finns ett fortsatt stort utbildningsbehov hos medarbetarna gällande felaktiga utbetalningar bland annat på grund av att genomströmningen av personal är stor på vissa enheter.

Statlig ersättning till kommuner och landsting

Migrationsverket hade under 2014 kostnader på nära 12,2 miljarder kronor i ersättning till kommuner, landsting och apotek. För asylsökande m.fl. var kostnaden 4,6 miljarder kronor, en ökning med 31 procent jämfört med 2013. För nyanlända som tagits emot i kommunen var kostnaden 7,6 miljarder kronor, en ökning med 43 procent jämfört med 2013. I den ekonomiska redovisningen finns mer detaljerat vilka kostnader som har ökat mest. I de följande avsnitten ges mer information om vissa av de

ersättningar som kommunerna kan få och när kostnader redovisas motsvaras de av vad som har betalats ut till kommunerna.

Ensamkommande barn och kostnad för olika boendeformer

En närmare beskrivning av hur kostnaderna fördelar sig efter boendeform för de ensamkommande barnen – såväl asylsökande som de med uppehållstillstånd – har lämnats varje kvartal sedan augusti 2013. Redovisningen visar kommunernas kostnader under respektive år 2013 och 2014 och ackumuleras därför beroende på när kommunerna söker och får ersättning för aktuell period. Den senaste redovisningen till regeringen lämnades i början av oktober 2014. Den 31 december 2014 var sista datumet för kommunerna att söka ersättning för kostnader som uppstod 2013. Däremot finns inte någon begränsning i tid för när kommunerna ska redovisa beläggning av platser enligt överenskommelser, för rätt till ersättning för belagd plats. Det kan därför även efter att de sista utbetalningarna har gjorts 2015 på ansökningar som inkom innan årsskiftet, ske en viss uppdatering. I bilaga XX lämnas redovisning av kostnader 2013 respektive 2014 för ensamkommande barn, med ackumulerade uppgifter till och med utbetalad ersättning i december 2014. Redovisningen visar att den genomsnittliga dygnskostnaden per boendeform är likartad i hela landet.

Vidare gäller att beläggningsgraden på platser enligt överenskommelse under 2013 är närmare 90 procent. Det kan komma in ytterligare redovisningar av belagda platser för 2013 som därför ökar beläggningsgraden, men troligen endast marginellt.

Av de ensamkommande barnen och ungdomarna med uppehållstillstånd hade mer än hälften hunnit bli över 18 år under 2013. Med de uppgifter som hittills finns för 2014 finns ingen indikation på minskning av den andelen utan snarare en ökning.

Schablon vid placering i hem för vård och boende – HVB

Samtidigt som Migrationsverket från den 1 januari 2014 fick utvidgad möjlighet att anvisa kommun för mottagande av asylsökande ensamkommande barn, infördes en schabloniserad ersättning för de asylsökande ensamkommande barn som utanför särskild överenskommelse om platser, placerades i hem för vård och boende (HVB). Möjligheten till utvidgad anvisning har medfört att i princip alla kommuner numera har överenskommelse om platser för ensamkommande barn, men det fortsatt ökade antalet barn som söker asyl har ändå inneburit att många av dem placeras utanför en sådan plats, ofta i kommuner som inte förrän 2014 har börjat ta emot ensamkommande barn. Den nya ersättningsformen och många nya kommuner som inte tidigare tagit emot ensamkommande

barn, har krävt särskilda informationsinsatser eftersom kommunerna inte på motsvarande sätt som för andra boendeformer måste söka ersättningen i efterskott. I brist på ett fullt utvecklat platshanteringssystem och i väntan på att samtliga kommuner kommer att använda sig av detta måste kommunerna skriftligt redovisa antal dygn som ett eller flera barn befinner sig i HVB, för att ersättning ska kunna betalas ut. Det har för kommunerna medfört stora problem att skilja på de olika boende- och ersättningsformerna samt vad de ska göra för att få ersättning. Extra administration och begäran om kompletteringar eller justeringar har försvarat handläggningen av dessa ärenden.

Ersättning för sfi-utbildning

I augusti 2014 trädde den nya förordningen (2014:946) i kraft som innebär att kommunerna kan få ersättning för den sfi-utbildning som ges till personer med uppehållstillstånd som fortfarande är inskrivna och vistas i Migrationsverkets anläggningsboende. Ersättningen består av ett engångsbelopp på 7 000 kronor och kan betalas ut i efterskott efter ansökan. Eftersom detta kan ske kvartalsvis med början först under fjärde kvartalet 2014, så användes mycket lite av de 50 miljoner kronor som avsattes för detta. Under fjärde kvartalet 2014 kom det in ett trettiotal ansökningar och innan årsskiftet hann endast 287 000 kronor betalas ut till fem kommuner för 41 personers sfi-utbildning.

Utökad målgrupp för nyanlända

För nyanlända anhöriga gäller från årsskiftet 2013-2014 att ansökan om uppehållstillstånd ska ha gjorts inom sex år från det att referenspersonen första gången togs emot i en kommun om anknytningen ska omfattas av etableringsförordningen och ge kommunen rätt till statlig ersättning. Det har dock inte medfört någon större förändring eller ökning av målgruppen under 2014.

Samtidigt skedde en förändring som medför att syskon till ensamkommande barn omfattas av de statliga ersättningarna, om de får uppehållstillstånd samtidigt eller efter att föräldrar till ett sådant ensamkommande barn har fått uppehållstillstånd. Under 2014 fick sammanlagt omkring 1 300 personer uppehållstillstånd som hade sökt som anknytning till ett minderårigt barn. Av dessa hade 250–300 personer såväl lämnat in ansökan, fått uppehållstillstånd som kommit till Sverige ett sextiotal under 18 år och bedöms därför vara syskon till tidigare ensamkommande barn.

Prestationsbaserade ersättningar

Från årsskiftet 2013-2014 gäller att kommuner med överenskommelse om att ta emot nyanlända kan ha rätt till två typer av prestationsbaserade ersättningar. Samtidigt halverades grundersättningen. På grund av att förändringen inte blev klar förrän strax före årsskiftet, följde även

en möjlighet till ersättning för kommuner som först under det första halvåret 2014 undertecknade en sådan överenskommelse. Detta berodde på att några av dessa kommuner på olika sätt framfört att de skulle gå miste om ersättning på grund av den sena förändringen samtidigt som länsstyrelserna och kommunerna under 2013 främst prioriterade nya överenskommelser om mottagande av ensamkommande barn inför förändringen om utvidgad möjlighet till anvisning, som också började gälla vid års-skiftet. Ytterligare problem som framförts är när en kommun under hela året planerat för mottagande av kvotflyktingar som av olika anledningar inte blev överförda till Sverige innan årsskiftet, och kommunen därfor inte fått det mottagande som planerats vilket minskar kommunens möjlighet till (högre) prestationsbaserad ersättning.

En av de prestationsbaserade ersättningarna betalas ut till de kommuner som under 2013 hade högst mottagande i förhållande till sin befolkning. De 145 kommunerna med högst mottagande – exklusive de utan överenskommelse vid årsskiftet - fördelar i tre grupper enligt en trappstegsmodell, varav den översta gruppen får 15 000 kronor, den mellersta 10 000 kronor och den längsta 5 000 kronor i extra ersättning per mottagen nyanländ under 2014. Av de nio kommuner som tillhörde de 145 men som inte hade en överenskommelse klar vid årsskiftet, var det endast en som inte skrev en sådan överenskommelse under det första halvåret. De övriga åtta kommunerna kunde retroaktivt få rätt till 5 000 kronor per nyanländ. Sammanlagt var det därmed 144 kommuner som fick drygt 235 miljoner kronor extra för drygt 24 000 nyanlända.

Den andra prestationsbaserade ersättningen – så kallad anvisningsschablon - om 15 000 kronor per mottagen betalades ut till alla kommuner med överenskommelse som tog emot nyanlända efter anvisning, det vill säga kvotflyktingar eller personer från Migrationsverkets anläggningsboende. Ersättning om knappt 80 miljoner kronor betalades ut för omkring 5 300 nyanlända.

En förutsättning för införandet av de prestationsbaserade ersättningarna var att de skulle kunna betalas ut utan något ansökningsförfarande och därfor baseras på de registreringar som görs om mottagandet. Dock har problem uppstått med att ersättning ibland felaktigt har betalats ut till en kommun medan andra kommuner inte har fått ersättning. Verket har på olika sätt arbetat för att minska felaktigheterna men är fortfarande efter fyra år med etableringsreformen beroende av många manuella moment när det gäller information om anvisning från Arbetsförmedlingen och registrering av den informationen. Migrationsverket och Arbetsförmedlingen arbetar därfor med olika lösningar såväl på kort som på lång sikt.

Införandet av dessa prestationsbaserade ersättningar har medfört att fler kommuner skrivit överenskommelse om mottagande under 2014, såväl för 2014 som inför 2015. Vid förra årsskiftet hade 248 kommuner överens-

komst med länsstyrelserna och ytterligare 30 kommuner skrev överenskommelse under det första halvåret 2014. Ingen av de resterande 12 kommunerna har därför skrivit överenskommelse som avser 2014. Fler kommuner än vid förra årsskiftet, den här gången 273 kommuner, hade överenskommelse klar redan inför 2015.

Ersättning för hyreskostnader

För att öka kommunernas möjlighet att ta emot nyanlända efter anvisning, infördes redan i februari 2013 en möjlighet att få ersättning för hyreskostnader för "tomhyra" fram tills att anvisad person eller familj flyttade in i bostaden. Detta har ännu inte gett de resultat som förväntats, med anslagna medel på 15 miljoner kronor 2013 och 15,5 miljoner kronor 2014. Antalet kommuner och utbetalad ersättning har dock ökat, från att 34 kommuner fick knappt 760 000 kronor under 2013, till att 62 kommuner fick knappt 1,9 miljoner kronor under 2014.

Uppföljning och utveckling av statliga ersättningar

Under året har såväl Riksrevisionen som regeringens särskilt utsedda samordnare för kommunalt flyktingmottagande lämnat rapporter gällande nyanländas etablering inklusive den statliga ersättningen. Båda rapporterna slår fast att regelsystemet är omfattande och krångligt och föreslår en översyn av handläggningen av de statliga ersättningarna.

Migrationsverket har samtidigt tillsammans med Sveriges kommuner och landsting, SKL, och fem särskilt utvalda kommuner genomfört en pilotstudie för att identifiera förutsättningar och behov av fortsatt uppföljning av hur statens ersättningar täcker kommunernas kostnader för asylsökande. En redovisning lämnades till regeringen under hösten 2014. Med anledning av dessa pågående uppföljningar gjorde inte Migrationsverket någon ytterligare specifik uppföljning av verksamheten under 2014. Däremot har det faktum att det under året infördes flera nya ersättningsformer samtidigt med en fortsatt ökning av antalet ärenden, påverkat prioritering och samordning av verksamheten. Ett stöd för arbetet med statlig ersättning är det beslut som generaldirektören fattade under hösten 2014 om en ökad centralisering av verksamheten kring handläggning av statlig ersättning. Detta påbörjades under året och fortsätter i verkets nya organisation under 2015.

Utvecklingen av verkets webbtjänster för kommuner och landsting fortsätter. Under året har alla landsting och regioner, förutom Gotland, anslutit sig till webbtjänsten och kunde innan årsskiftet söka ersättning digitalt för häl-soundsökaning för alla asylsökande eller de som varit asylsökande. Under det fjärde kvartalet 2014 kunde maximalt ett femtiotal kommuner anmäla sig för att med början under 2015 kunna söka ersättning för vård och boen-

de för ensamkommande barn. I slutet av året beslutades om fortsättning på projektet under 2015. För ökad effektivitet, snabbare handläggning och långsiktig utveckling och nytta av webbtjänst för såväl kommuner och landsting som för Migrationsverket, krävs dock beslut och utveckling av ett nytt internt handläggerstöd.

Intern styrning och kontroll

Förordningen om intern styrning och kontroll omfattar och gäller de förvaltningsmyndigheter under regeringen som har skyldighet att följa internrevisionsförordningen, däribland Migrationsverket. Med intern styrning och kontroll avses den process som syftar till att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör myndighetsförordningens krav om effektivitet, produktivitet, rättsemlighet och spårbarhet. Den formella processen för intern styrning och kontroll utgörs av riskhantering.

På Migrationsverket innehåller en betryggande intern styrning och kontroll att myndighetsledningen kan förlita sig på de system som finns för att planera, genomföra och följa upp verksamheten. Myndighetsledningen kan då sägas ha kontroll över verksamheten. Genom Migrationsverkets arbetsordning har varje chef ansvar för att den interna styrningen och kontrollen inom det egena ansvarsområdet är betryggande.

Utvecklingen av processen för intern styrning och kontroll

Under 2013 fattades beslut om att vidareutveckla processen för intern styrning och kontroll vid myndigheten. I ett första skede skulle arbetet med myndighets riskhantering utvecklas, med det övergripande syftet att skapa en användarvänlig och verksamhetsanpassad modell som uppfyller kraven i förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll. Modellen skulle vidare generera ytterligare kvalitet, förståelse och värde i och för verksamheten och dess kunder samt beakta myndighets arbetsätt.

Under våren 2014 inleddes en dialog med verksamheten, främst representerad av ett nätverk bestående av verksamhetens staber, ansvariga för myndighets övriga riskanalyser (risk- och sårbarhetsanalyser, systematiskt arbetsmiljöarbete, projekt), samt internrevisionen för att klärläga myndighets behov, önskemål och förutsättningar avseende arbetet med riskhantering. Vidare genomfördes en rad studiebesök hos andra myndigheter och privata aktörer för att utbyta erfarenheter och lärdomar. Lopande dialog under arbetets gång skedde även med Ekonomistyrningsverket och Riksrevisionen. Detta resulterade i en samlad analys samt förslag till ny modell för riskhantering som presenterades för verkets ledningsgrupp.

Guide för riskhantering och myndighetsgemensam riskdefinition

I juni fattade generaldirektören beslut om en ny modell, i form av en självinstruerande guide för riskhantering. Guiden är utformad både som en instruktion, ett stöd och som en utbildning i riskhantering. Då myndighets samordningsfunktion för intern styrning och kontroll består av två personer var det nödvändigt att så långt som möjligt skapa förutsättningar för alla myndighetens chefer att självständigt kunna arbeta med riskhantering.

I samband med detta infördes en ny myndighetsgemensam definition av risk med fokus på framtidens konsekvenser till följd av en händelse eller omständighet. Definitionen tydliggör att en risk inte bör förväxlas med ett redan befintligt problem – något som varit allmänt förekommande tidigare.

Genom modellen för riskhantering infördes även en obligatorisk myndighetsövergripande tertialvis riskuppföljning, som sker integrerat med annan verksamhetsuppföljning, samt ett nytt administrativt stöd för dokumentationen av riskhanteringen.

Myndighetsledningens risker

Myndighetsledningens genomförde en riskanalys utifrån den nya modellen i december vilket resulterade i att generaldirektören beslutade om en risk för åtgärd. Risken är att vi inte förmår agera utifrån ett långsiktigt helhetsperspektiv för att på bästa möjliga sätt värla asylrätten, ha den sökande i fokus och upprätthålla myndighets förtroende. I orsakerna och därmed åtgärderna som beslutades om, beaktas både externa aspekter av risken (bland annat det stora antalet sökande och myndighets samarbetsbehov gentemot andra aktörer) och interna.

Utvecklingsarbetet har hittills mottagits väl inom myndigheten men även externt. Guiden upplevs som pedagogisk och lättillgänglig och den nya definitionen av risk har bidragit till att tydliggöra nyttan med riskhantering.

Under senare delen av 2014 fortsatte utvecklingsarbetet. En uppdaterad guide för intern styrning och kontroll är under framtagande.

Sökande

MIGRATIONSVERKET

Du ansöker
om asyl

Tolk

Sökande

Lärlingslägt
samtal

Tjanstemän på
Migrationssverket

JA

Migrationsverket

Beslut

Du har rätt
överklag
inom 3 v

NEJ

Asyl

MÅL:

Skapa förutsättningar för ett effektivt och långsiktigt hållbart asylsystem som värnar asylrätten.

Verka för att den sammantagna vistelsen i mottagandet blir så kort som möjligt.

Vistelsen i Migrationsverkets mottagande för asylsökande från länder från vilka andelen ärenden där avvisning med omedelbar verkställighet kan ske är hög, ska påtagligt förkortas.

ÅTERRAPPORTERING

- *Genomförda åtgärder för att beslut ska kunna fattas och verkställas så snart som möjligt i de ärenden där avvisning med omedelbar verkställighet kan ske samt i så kallade Dublinärenden*
- *Genomförda åtgärder för att beslut ska kunna fattas så snart som möjligt i ärenden som avser ensamkommande barn*
- *en samlad analys av flödet och vistelsen, bl a tider och balansutveckling för inskrivna och utflyttade personer från Migrationsverkets mottagande*
- *Åtgärder för att utveckla samarbetet med Migrationsdomstolarna, Polisen, Sveriges Kommuner och Landsting, Arbetsförmedlingen och andra aktörer i asylprocessen i syfte att identifiera och undanröja hinder så att vistelsen i hela processen förkortas.*
- *Omfattning och variation i vistelsen i Migrationsverkets mottagande för ärenden där avvisning med omedelbar verkställighet kan ske samt överföringar enligt Dublinförordningen*

- *Tiden från beslut om uppehållstillstånd till placering i kommun genom Migrationsverket respektive Arbetsförmedlingens försorg fördelat på antal personer i anläggningsboende respektive eget boende*
- *Tiden från beslut om avvisning eller utvisning till beslutet om avlägsnande verkställs*
- *Migrationsverket, RPS och Kriminalvården ska i samverkan effektivisera arbetet med att verkställa avvisnings- och utvisningsbeslut med syfte att, i förhållande till verksamhetsåret 2013, ytterligare förstärka insatserna för att påtagligt öka antalet verkställda beslut avseende personer inskrivna i Migrationsverkets mottagande. Migrationsverket ska redovisa hur erfarenheterna från det gemensamma effektiviseringsarbetet och genomförda projekt tillvaratas i den löpande verksamheten*
- *Migrationsverket ska redovisa en analys av i vilken utsträckning myndigheten säkerställt att de identitetsuppgifter som är nödvändiga för att verkställa ett avlägsnande beslut funnits tillgängliga innan ett ärende överlämnats till Polisen. Analysen ska innefatta en redogörelse av utvecklingen av antalet ärenden som överlämnats för verkställighet till Polisen sedan 1 januari 2013. Migrationsverket ska därutöver redovisa vilka insatser som vidtagits vad gäller identitetsarbetet i syfte att öka polisens förutsättningar att verkställa avlägsnande beslut samt resultaten av dessa insatser. Redovisningen ska inkludera en beskrivning av vad myndigheten gör för att i ett så tidigt skede som möjligt säkerställa identiteten hos den sökande.*
- *Migrationsverket ska redovisa kostnaderna för ensamkommande barn, fördelade på asylsökande barn och barn som har beviljats uppehållstillstånd. För dessa två grupper ska*

kostnad, antal dygn samt dygnskostnad för olika boendeformer redovisas. Redovisningen ska särredovisa kostnaden för 2013 respektive 2014 och vara fördelad utifrån ålderskategori.

- Myndigheten ska vidare redovisa den totala utbetalda ersättningen för asylsökande ensamkommande barn. Redovisningen ska fördelas enligt årsredovisningen för 2012, resultaträkningen not 13 Lämnda bidrag. Därutöver ska den totala ersättningen till enskilda, dagersättning respektive särskilda bidrag, redovisas särskilt.
- Migrationsverket ska redovisa vilka åtgärder som vidtas för att uppmärksamma ärenden i vilka barn är utsatta för eller riskerar att utsättas för människohandel samt redovisa hur samarbetet med andra myndigheter och aktörer bedrivs i dessa frågor.
- Resultat och användning av de särskilda medel på anslaget 1:7 Utresor för avvisade och utvisade som tilldelats för återvändandeverksamheten samt
- Användningen av de 40 miljonerna som tilldelats på anslaget 1:1 Migrationsverket för att förstärka Migrationsverkets arbete med självmant återvändande, en bedömning av effekterna på det självmanas återvändandet samt hur ersättningar enligt förordningen (2008:778) om återetableringsstöd för vissa utlämningar bidragit till att öka antalet personer som återvänder självmant. Av rapporteringen ska särskilt framgå i hur många fall stödet bedömts ha haft betydelse för återvändandet samt hur återetableringsstödet kan utvecklas för att öka återvändandet.

MÅLUPPFYLLElse:

Migrationsverket gör bedömningen att samtliga tre mål är uppnådda.

Sverige tog under 2014 emot fler asylsökande än något år sedan konflikterna i före detta Jugoslavien under början av 1990-talet. Utmaningarna under året har varit fortsatt stora för Migrationsverket. Den stora ökningen av sökande har inte varit jämnt fördelad över året och över landet. Genom långsiktig analys av behoven i verksamheten och beredskapsplanering har vi strävat efter att säkra en operativ kapacitet för att möta utmaningen. Bland annat tack vare dessa åtgärder har vi kunnat ta emot och registrera alla asylansökningar, tillgodose platsbehovet och erbjudit boende till alla sökande som så önskat. Alla delar av verksamheten har arbetat intensivt med att lösa vårt uppdrag. Det har handlat om att snabbt tillföra resurser för att med bibe-hållen kvalitet öka kapaciteten vid ansökningsenheter, prövningsenheter och i mottagningsverksamheten. Ansökningsenheterna har blivit fler och har fått kraftigt utökade öppettider genom schemaläggning av personalens arbete. Prövningskapaciteten har utökats på be fintliga orter och nyetableringar planeras. Arbetet med boendeförsörjningen har utvecklats och intensifierats.

För att lösa boendefrågan som hela tiden blir mer akut har Migrationsverket fört en dialog med andra myndigheter och aktörer i syfte att frigöra fler boendeplatser runt om i Sverige. Det har också förts dialog med regeringen kring möjligheten för Migrationsverket att äga och bygga hus för boende.

Vidare har vi har utvecklat vår processtyrning och vårt boende för att det ska vara mer ändamålsenligt ur ett processperspektiv. Tidig sortering av ärenden samt särskilda boenden med ett specifikt uppdrag kring utresor har gett ett snabbare flöde i ärenden där utresor i normalfallet ska och kan ske. Sorteringen skapar också möjlighet till färre antal omflyttar för den sökande

Den pilotverksamhet med så kallade interprofessio-

nella team som genomförts under året har bidragit till en ökad effektivitet i ärenden med omedelbar verkställighet. Teamen har prövat olika sätt att arbeta med ärenden utifrån ett helhetsperspektiv. En förbättrad screening har lett till att ärenden fångas upp bättre liksom att ett processorienterat arbetsätt tillämpats fullt ut och utan onödiga överlämningar.

Även om utmaningarna att sörja för kärnverksamheten varit stora har vi samtidigt strävat efter att fortsätta utvecklingsarbetet genom att satsa på förbättringar inom olika områden. Den lärande organisationen (DLO) har arbetat vidare och vi har till exempel utvecklat ett särskilt metodstöd för utredningar av sökande från Syrien och Eritrea för att kvalitetssäkra och effektivisera asylprocessen sökandegrupper. Därutöver har arbetssättet VEFÖ (Verifiering och förvaring av originalhandlingar) genomförts fullt ut, vilket innebär att samtliga identitetshandlingar från sökande granskas systematiskt av specialister och förvaras betryggande. Kvaliteten och rättssäkerheten avseende identitetshandlingar i handläggningen har höjts genom VEFÖ.

Alla dessa åtgärder sammantaget, tillsammans med vårt ständigt pågående förbättringsarbete, har skapat goda förutsättningar för ett långsiktigt och hållbart asylsystem som värnar asylrätten och visar att vi verkar för att den sammantagna vistelsetiden i mottagandet blir så kort som möjligt.

Vad gäller att vistelsetiden ska påtagligt förkortas för asylsökande från länder från vilka andelen ärenden där avvisning med omedelbar verkställighet kan ske är hög, har mediantiden för samtliga ärenden från dessa länder minskat från 230 dagar 2013 till 195 dagar 2014. För de fem länder som hade högst andel ärenden med omedelbar verkställighet minskade den genomsnittliga vistelsetiden från 120 dagar 2013 till 76 dagar 2014, för att vara nere i genomsnitt 53 dagar under verksamhetsårets sista månad. Antalet ansökningar som utmynnar i beslut om omedelbar verkställighet till hemlandet har blivit fler och processas snabbare, vilket bland annat beror på effekterna av alternativa arbetsätt genom så kallade interprofessionella team.

En samlad analys av flödet och vistelsetider

Under de senaste åren har antalet asylsökningar ökat dramatiskt. 2011 tog Migrationsverket emot ungefär 29 600 asylsökningar, 2012 steg siffran till knappt 44 000 och 2013 till cirka 54 300 (med förlängningsansökningar var siffran 2013 nästan 63 000) asylsökningar. Under 2014 har antalet asylsökningar stigit ytterligare till drygt 81 300. Liksom tidigare år har antalet asylsökningar även under 2014 varierat kraftigt över året och antalet asylsökningar har varit flest under månaderna juni till oktober.

Öppna asylärenden

Under februari och mars avgjordes fler ärenden än som kom in vilket fick antalet öppna ärenden att minska något. Under våren och försommaren ökade antalet asylsökningar kraftigt vilket gjorde att personalen från prövningsenheterna fick stötta ansökningsenheterna innan ny personal fanns på plats. Kort därefter påbörjades semesterperioden då antalet avgjorda ärenden avtog. Som en konsekvens ökade antalet öppna ärenden under samma period. Efter augusti började antalet avgjorda ärenden återigen öka men eftersom antalet inkommende asylsökningar fortsatt låg på en mycket hög nivå fortsatte de öppna ärendena att öka. Årets sista månad hade en tydlig ökning av inkommende asylärenden, från cirka 6 000 ärenden i november till cirka 7 000 i december. Ökningen i december kan till viss del förklaras med att antalet asylsökande från västra Balkan ökade kraftigt från föregående månad (se mer under rubrik Vistelsetiden i Migrationsverkets mottagande för asylsökande från länder från vilka andelen ärenden där avvisning med omedelbar verkställighet kan ske är hög, ska påtagligt förkortas).

Det stora antalet asylsökande har lett till kraftigt ökande väntetider från ansökan till utredning. Det ökande antalet öppna ärenden och den ökande tiden från ansökan till beslut har lett till fler frågor från de sökande och deras offentliga biträden gällande bland annat väntetider och handläggning, vilket lett till ökat merarbete på enheterna.

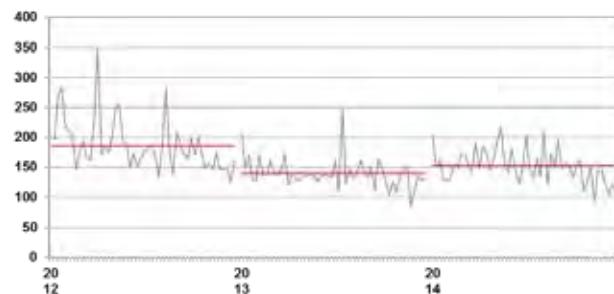
- **Bosättningstid** – tiden från beslut om uppehållstillstånd till bosättning i kommun, vilket i statistiken räknas som den tidpunkt ärendet avskrivs från Migrationsverkets mottagningssystem
- **Handläggningstid** – den tid ärendet handläggs, kan beroende på sammanhanget gälla en viss del av processtiden eller hela processtiden
- **Ledtid** – den tid ärendet handläggs, kan beroende på sammanhanget gälla en viss del av processtiden eller hela processtiden
- **Liggtid** – tiden för öppna ärenden från ansökan till mätdatumet
- **Processtid** – tiden end-to-end för ett ärende, från det ärendet påbörjas till det avslutas

- **Prövningstid** – tiden från ansökan till beslut
- **Tillståndstid** – den tid ett tillstånd gäller
- **Utredningstid** – syftar på den bokade tidpunkten för utredning
- **Vistelsetid** – tiden en asylsökande är inskriven i Migrationsverkets mottagningssystem, sammanfaller med processtiden
- **Väntetid** – utifrån sökandes perspektiv, kan syfta på (vänte-) tiden från ansökan till utredning eller från utredning till beslut etcetera.
- **Återvändandetid** – tiden från beslut om avvisning till verkställande

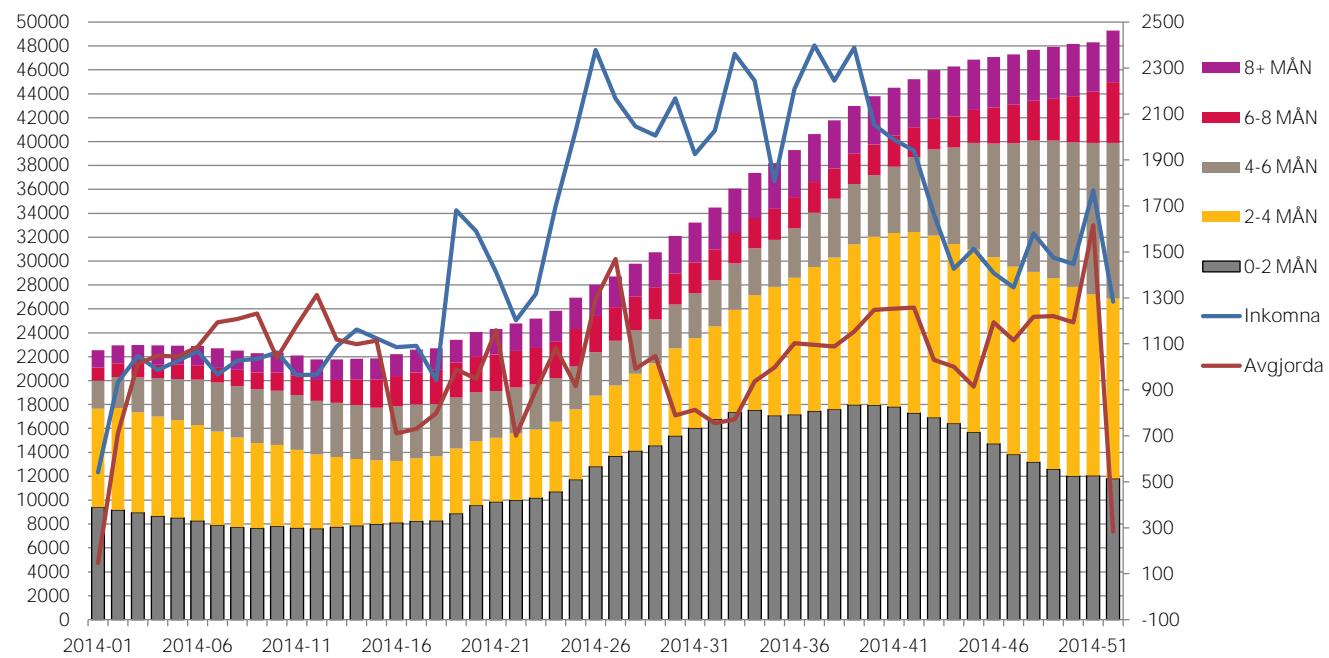
Mediantiden från ansökan till beslut har dock inte ökat i så hög grad som tiden från ansökan till utredning. Mediantiden från ansökan till beslut har under 2014 varit 99 dagar att jämföra med 90 dagar 2013 och 91 dagar 2012. Mediantid från ansökan till utredning har under 2014 varit 76 dagar jämfört med 41 dagar 2013 och 39 dagar 2012. Att mediantiden från ansökan till beslut inte har ökat mer beror alltså på förbättrade tider från utredning till beslut.

Antalet öppna ärenden har mer än fördubblats under året, från cirka 24 000 till cirka 50 000 ärenden i slutet av detsamma. Även andelen ärenden som är äldre än sex månader har ökat. I början av 2014 handlades 89 procent av alla asylärenden inom sex månader, en siffra som sjönk till 80 procent i utgången av 2014. Median liggtid för öppna asylärenden ökade från 75 dagar i januari 2014 till 115 dagar i december samma år.

Figur 9

Total processtid i dagar för Dublinärenden 2012-2014

Figur 10

Inkomna, avgjorda och öppna asylärenden (grundärenden enbart förstagångsansökningar)**Dublinprocessen**

Den totala genomsnittliga processtiden för de som överförs/återförs som Dublinärenden under 2014 ökade jämfört med 2013. Under helåret låg den genomsnittliga tiden från ansökan till dess att personen registrerats som utrest i Migrationsverkets system på 152 dagar. För 2013 var den genomsnittliga processtiden 140 dagar.

Under året skedde en ökning av processtiden under de två första kvartalen då genomsnittstiden var 161 dagar för att därefter stabiliseras under kvartal tre. Under det sista kvartalet 2014 var den genomsnittliga processtiden för Dublinärenden 129 dagar.

Utmärkande för 2014 var att en ny Dublinförordning trädde i kraft den 1 januari. Det tog därefter tid innan Dublininheterna arbetade upp handläggningsrutiner för hur man skulle hantera ärendena enligt den nya förordningen och de rättsliga frågorna klarades ut.

I april uppdaterades styrprinciperna. Styrprinciperna delade upp Dublinärendena i fyra olika kategorier utifrån förväntad handläggningstid, som baseras bland annat på svarstiderna från de olika medlemsstaterna. Detta ledde till en bättre fokusering i handläggningen samtidigt som Dublininheterna hade uppnått en bättre säkerhet i hur man skulle hantera ärendena enligt den nya förordningen. Detta förklarar troligen den minskning i processtid som kan ses under senare halvan av 2014.

Beslut om omedelbar verkställighet

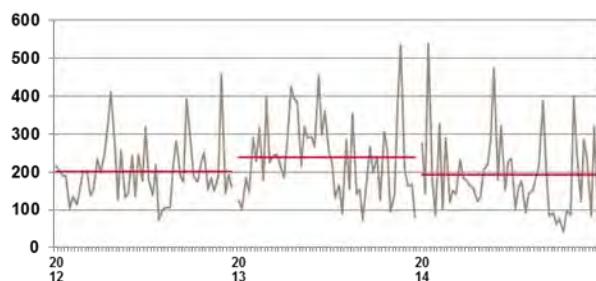
Den totala processtiden för personer som har återvänt med beslut om omedelbar verkställighet har sjunkit under 2014. Den genomsnittliga återvändandetiden för 2014 var 191 dagar jämfört med 239 för 2013 och 200 dagar för 2012.

Antalet beslut i kategorin steg från 2013 års cirka 1 600 till cirka 1 800, men blev lägre än 2012 års notering på cirka 3 000 beslut. Den totala processtiden gällande asylsökande som fått ett beslut om avvisning med omedelbar verkställighet har alltså gått upp och ned under den senaste treårsperioden.

Variationen i total processtid gällande ärenden i denna kategori beror nästan helt på variationer i återvändandetiden. Lagkrav innebär att prövningstiden inte kan överstiga tre månader för att fatta ett beslut om avvisning med omedelbar verkställighet.

Figur 11

Total processtid i dagar för ärenden med omedelbar verkställighet 2012-2014

Genomsnittliga handläggningstiden har sjunkit gällande ärenden från västra Balkan där man fattat beslut om omedelbar verkställighet, från 47 dagar 2012 till 36 dagar 2013 till 29 dagar under 2014.

Anledningen till att ledtiderna förkortats främst under 2014 kan delvis förklaras med de försöksverksamheter som bedrivs i bland annat Malmö och Solna och som beskrivits tidigare. I sammanhanget kan noteras att de bågge enheterna som ingick i pilotverksamheten stod för sammanlagt cirka 450 beslut av totalen på 1 800 beslut.

Under 2014 har antalet avgjorda återvändandeärenden i snabbprocessen ökat ganska kraftigt jämfört med 2013 men ligger fortfarande lägre än 2012. Den största förändringen har skett på handläggningstiderna som har minskat jämfört med föregående år vilket sannolikt delvis

kan förklaras med den försöksverksamhet med interprofessionella team som bedrivs under året. Samtidigt har andelen som återvänt självmant minskat under 2014. Det går inte att utesluta att den allt snabbare handläggningstiden i dessa ärenden kan få som effekt att allt fler personer väljer att avvika.

Återvändande

Vid ingången till 2014 var antalet öppna återvändandeärenden ungefär 6 500 och hade en medianliggtid på 157 dagar, och andelen ärenden som handlades inom sex månader låg på 52 procent. I utgången av 2014 var situationen i stort sett densamma med ett antal öppna återvändandeärenden om cirka 6 800 med en medianliggtid på 145 dagar och 55 procent av ärendena handlades inom sex månader.

Figur 12

Inkomna och avgjorda återvändandeärenden 2012-2014

År	Inkomna	Avgjorda
2012	25 769	25 097
2013	22 803	24 593
2014	20 517	20 378

Det totala antalet öppna återvändandeärenden har legat stabilt under 2014 trots att antalet inkommande återvändandeärenden minskat. Att antalet inkommande återvändandeärenden minskar har sin huvudsakliga förklaring i att en allt större andel av de asylsökande beviljas upphållstillstånd i Sverige. Att antalet öppna återvändandeärenden inte minskat i motsvarande mån beror på att Migrationsverket fått omfördela personalresurser från återvändandearbete till andra delar av verksamheten för att kunna hantera det mycket stora antalet nya asylsökande som kommit under 2014.

Under 2014 har Migrationsverket avgjort något färre återvändandeärenden än föregående år, och antalet självmant återvändande personer har likaledes sjunkit. Den huvudsakliga förklaringen till detta är att ärendegruppen, där avlägsnandebeslutet är förhållandevis enkelt att verkställa, har minskat ytterligare under 2014. Den genomsnittliga handläggningstiden från att ett ärende var verkställbart till utresa genomförts har minskat något under 2014 jämfört med föregående år.

Det totala antalet självmant utresta har sjunkit succes-

Sortering av ärenden i olika processer görs på följande vis:

- **Normalprocessen** innehåller samtliga ärenden som inte sorteras som Dublin eller OH inledningsvis. Ärenden i normalprocessen resulterar i långa avslag eller bifall. De kan även komma att sorteras som Dublin eller OH i ett senare skede.

- **Dublinprocessen** gäller de ärenden som hanteras enligt Dublinförordningen.
- **OH-processen** gäller ärenden med omedelbar verkställighet till hemlandet, enligt utlänningslagen kapitel 8 §19.

sivt under de senaste tre åren, från cirka 11 700 personer 2012 till cirka 10 000 personer 2013 och cirka 7 600 personer 2014. Även antalet utresta med tvång har sjunkit från cirka 3 100 under 2012 till ca 3 400 under 2013 och cirka 2 700 under 2014. Antalet avvikna har samtidigt ökat påtagligt, från cirka 7 000 under 2012 till cirka 9 000 under 2013 och cirka 11 000 under 2014.

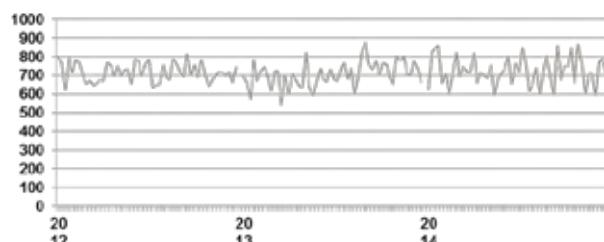
Långa avslag

Det totala antalet avslag i normalprocessen har legat förhållandevis stabilt under de senaste tre åren, trots att antalet nya asylsökningar har ökat mycket kraftigt under samma period. Delvis förklaras detta av en allt högre andel bifall i asylärenden. Under 2012 fattades cirka 10 100 avslagsbeslut i normalprocessen, under 2013 cirka 10 700 och under 2014 cirka 8 600.

Den genomsnittliga totala processtiden för långa avslag har också legat stabilt under de senaste åren. Den marginella förbättring som skedde från 2012 till 2013 har nu vänts till en marginell försämring då den totala processtiden under 2014 stannade vid 725 dagar jämfört med 2013 års 707 dagar och 2012 års 717.

Figur 13

Total processtid långa avslag 2012-2014

Figur 14

Inskrivna i mottagningssystemet vid utgången av 2012–2014 efter handläggningsstatus och vistelsetid i dagar

Handläggningsstatus	Antal	År 2012		År 2013		År 2014	
		Genom-snittlig vistelsetid	Antal	Genom-snittlig vistelsetid	Antal	Genom-snittlig vistelsetid	Antal
Öppet asylärende hos Migrationsverket	17 281	147	21 293	139	48 162	163	
Öppet överklagandeärende hos Migrationsverket	103	224	185	357	130	399	
Öppet överklagandeärende hos migrationsdomstol	3 857	357	4 460	436	3 388	494	
Avslagsbeslut i överklagandeärende hos migrationsdomstol som inte vunnit lagakraft	2 047	415	1 707	406	1 054	492	
Avslagsbeslut i överklagandeärende hos migrationsdomstol som vunnit lagakraft	11 960	835	11 008	865	11 066	888	
därav med öppet återvändandeärende hos Migrationsverket	4 894	557	3 891	508	4 295	584	
därav med överlämnat återvändandeärende till Polisen	7 066	1 025	7 117	1 055	6 771	1 081	
Med uppehållstillstånd	6 021	332	11 832	280	12 460	361	
Övriga ¹⁾	1 952	562	2 289	616	3 127	662	
TOTALT	43 221	411	52 774	375	79 387	334	

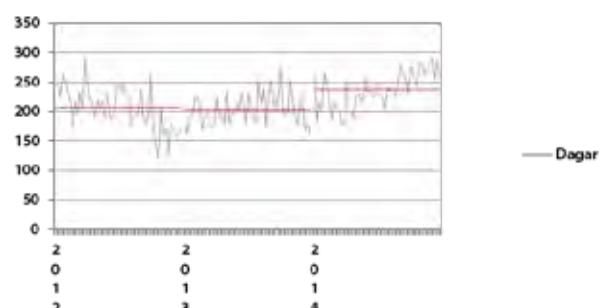
¹⁾ I kategorin övriga ingår personer som fått annat beslut än bifall av Migrationsverket som sitt senaste beslut och som (ännu) ej överklagat. Personer med annat beslut än bifall eller avslag fattat av migrationsdomstol i överklagandeärende ingår också.

Beviljade i första instans

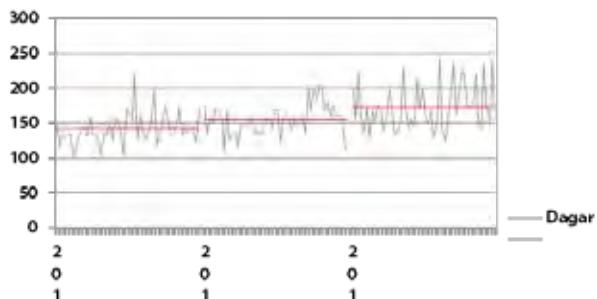
För de som efter bifall på sin asylansökan bosattes i kommun under 2014 var den totala processtiden i genomsnitt 237 dagar. Detta ska jämföras med medelvärdet för 2013 då det tog 203 dagar och för 2012 då det tog 207 dagar. Det har alltså skett en viss ökning av den totala processtiden för de kommunplacerade under 2014. Samtidigt bör man ha i åtanke att antalet kommunplacerade har ökat kraftigt under åren 2012-14, från cirka 11 500 år 2012 till cirka 19 500 år 2013 och cirka 31 000 under 2014.

Figur 15

Total processtid i dagar för beviljade i första instans 2012-2014

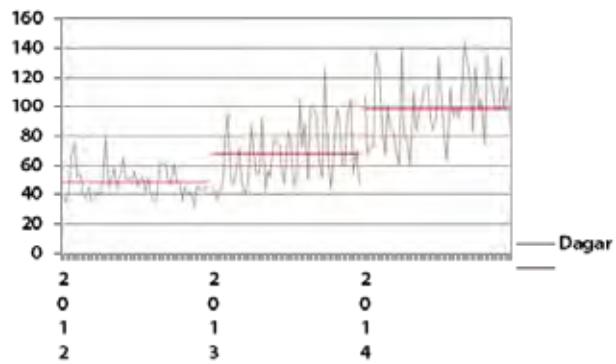

Figur 16

Bosättningstid i dagar för beviljade i första instans, anläggningsboende 2012-14

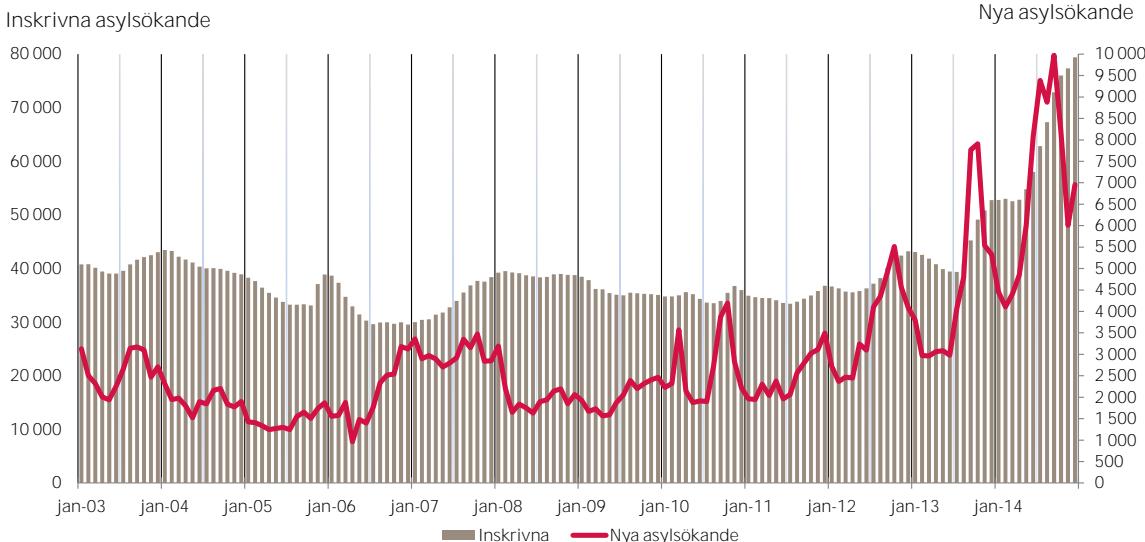
Röda linjer visar årsgenomsnittet 143, 155 och 173 dagar.

Figur 17

Bosättningstid i dagar för beviljade i första instans, eget boende 2012-14

Röda linjer visar årsgenomsnittet 48, 67 och 99 dagar.

Figur 18

Nya asylsökande och antal inskrivna personer i mottagningssystemet

Migrationsverkets prövningstid skiljer sig inte åt för dem som bott i anläggningsboende och för de som bott i eget boende under asyltiden. Däremot skiljer sig bosättningstiden åt. Under 2014 tog det i genomsnitt 173 dagar att flytta ut för sökande i anläggningsboende jämfört med 99 dagar för dem som bott i eget boende.

Ökning av bosättningstid ser mer dramatisk ut för personer i eget boende (EBO). Emellertid är bosättningstiden fortfarande markant kortare för boende i EBO och jämför man ökningen i absoluta dagar ser det heller inte lika dramatiskt ut.

Ökningen av tiden för bosättning följer kurvan för antalet beviljade uppehållstillstånd. Med Migrationsverkets ökade fokus på samverkan med kommuner, arbetsförmedling och andra parter är förhoppningen att bryta denna trend.

Åtgärder för förbättrade flöden och tider i asylprocessen

Under 2013 togs beslut om inrätta en enhet under den operativa chefen, processtyrningsenheten. Enhetens analyskapacitet byggdes ut 2014. Målet är att stärka myndighetens operativa beslutsfattande så att verket vid varje givet tillfälle kan uppnå bästa möjliga flöde i sina operativa processer. Enheten skall med faktabaserade stödsystem inhämta information om verksamheten för att i nästa steg ta fram underlag som ligger till grund för den operativa verksamhetens riktlinjer avseende produktionsplanering och samordning av exempelvis bemanning, resurser, flöden och prioriteringar.

Vistelsetiden i Migrationsverkets mottagande för asylsökande från länder från vilka andelen ärenden där avvisning med omedelbar verkställighet kan ske är hög, ska påtagligt förkortas

Under 2014 fattades totalt knappt 53 500 beslut inom asylprocessen. Cirka 31 200 av dessa utgjordes av bifallsbeslut (PUT/TUT), cirka 8 600 var långa avslag, cirka 1 800 beslut mer omedelbar verkställighet till hemlandet och ungefärligen 6 500 Dublinbeslut. Av de cirka 1 800 besluten med omedelbar verkställighet svarade fem länder för närmare 1 400 (cirka 77 procent), och dessa länder var Serbien, Albanien, Kosovo, Bosnien och Hercegovina och Makedonien. Även om asylsökande från ovanstående länder är dominerande i kategorin beslut med omedelbar verkställighet får majoriteten av de asylsökande från dessa länder inte beslut om avvisning med omedelbar verkställighet.

De två länder som efter Albanien, Serbien, Kosovo, Bosnien och Hercegovina och Makedonien hade flest asylsökande med beslut om omedelbar verkställighet under 2014 var Georgien med 55 beslut och Mongoliet med 40 beslut. Dessa bågge ländernas andel av det totala antalet beslut om omedelbar verkställighet ökade från 2 till 5 procent.

Albanien, Serbien, Kosovo, Bosnien och Hercegovina och Makedonien räknas tillsammans med Montenegro och Kroatien till västra Balkan. Eftersom de sistnämnda länderna tillhör samma geografiska definition samt åberopar liknande asylskäl ingår de i nedanstående redogörelse.

Figur 19

Beslut om omedelbar verkställighet per land

Medborgarskap	Antal OH-beslut	Andel OH-beslut av totalt avgjorda
Serbien	527	39 %
Albanien	350	25 %
Kosovo	194	19 %
Bosnien och Hercegovina	171	39 %
Makedonien	145	40 %

Figur 20

Inkommande och avgjorda asylärenden från västra Balkan 2012-2014

Medborgarskap	2012		2013		2014	
	ink	avg	ink	avg	ink	avg
Albanien	1 501	1 246	1 150	1 044	1 698	1 404
Bosnien och Hercegovina	1 555	1 977	528	577	496	441
Kosovo	844	754	1 131	1 178	1 471	1 052
Kroatien	16	13	26	29	32	34
Makedonien	634	528	469	564	425	368
Montenegro	81	102	125	92	93	92
Serbien	2 797	3 262	1 698	2 061	1 523	1 363

Inkomna

Antalet inkommande asylärenden från västra Balkan ökade från 2013 till 2014, från drygt 5 100 till 5 750 samtidigt som antalet beslut sjönk från cirka 5 500 2013 till knappa 4 800 beslut 2014.

Under den gångna treårsperioden har sammansättningen av de asylsökandes medborgarskap från regionen skiftat. Antalet serbiska asylsökande har sjunkit kraftigt medan antalet albanska asylsökande har ökat. Skiften blir än tydligare sett i andelar av det totala antalet asylsökande från regionen eftersom det totala antalet asylsökande från västra Balkan minskat. Därtill har antalet asylsökande från Kosovo ökat samtidigt som antalet asylsökande från Bosnien och Hercegovina minskat.

Vad avser länderna från västra Balkan är bifallsfrekvensen mycket låg. Under 2013 beviljades 130 uppehållstillstånd till asylsökande från västra Balkan, detta av 5 439 beslut (2 procent). Under 2014 steg den siffran till 177 av 4 691 beslut (4 procent). Andelen avskrivna ärenden

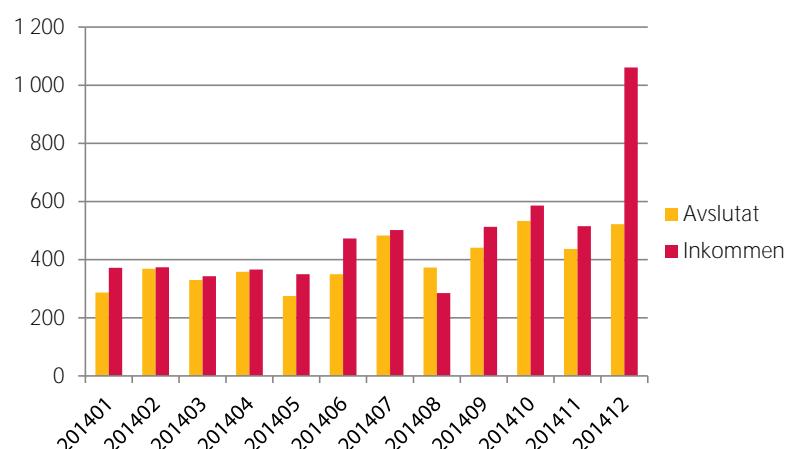
sjönk från 16 procent till 13 procent. Att andelen avskrivna ärenden sjunkit under 2014 kan till viss del förklaras av nya Dublinförordningen som innebär att verket numera fattar beslut om omedelbar verkställighet i ärenden där personen återtar sin asylansökan.

Det finns vissa skillnader i andelen bifall mellan de olika länderna. Ansökningarna från medborgare i Kosovo har en högre bifallsfrekvens (ungefär 7 procent) och ansökningarna från Albanien en lägre bifallsfrekvens (ungefär 1 procent). En ytterligare skillnad är att andelen avskrivna ärenden varierar beroende på nationalitet. Till exempel har ärenden från Albanien en högre andel avslag och en lägre andel avskrivna jämfört med de övriga länderna i regionen och tvärtom gällande Serbien. Inom gruppen asylsökande från västra Balkan är det något fler män än kvinnor som sökt asyl under 2014 (ungefär 57 procent män och 43 procent kvinnor).

För Albanien som under 2014 var det största ursprungslandet för asylsökande från västra Balkan fattades under året 1 161 beslut varav 26 resulterade i uppehållstillstånd (cirka 2 procent), 589 i ett långt avslag (cirka 50 procent), 358 i beslut om omedelbar verkställighet (cirka 30 procent), 64 Dublinbeslut (cirka 5 procent) och 128 avskrivna (cirka 11 procent).

Gällande Serbien, som tidigare varit det största ursprungslandet i regionen fattades under året 1 545 beslut varav 11 resulterade i uppehållstillstånd (mindre än 1 procent), 596 i långa avslag (cirka 38 procent), 570 i beslut med omedelbar verkställighet (cirka 37 procent), 186 Dublinbeslut (cirka 12 procent) och 181 avskrivna (cirka 12 procent).

Såväl under 2013 som under 2014 är har antalet asylansökningar från medborgare från västra Balkan ökat under höstmånaderna. Under 2014 var detta särskilt tydligt och i december ansökte över 1 000 personer från västra

Figur 21
Inkommande asylsökande från västra Balkan 2014

Balkan om asyl vilket var mer än fördubbling av snittet som under året låg på 479 per månad.

Återvändande

Asylsökande från västra Balkan utgör den största gruppen av självmant återvändande, men den gruppen minskar i både antal och andel. Från cirka 6 400 personer (51 procent av antalet självmant återvändande) under 2012 till cirka 4 200 (37 procent) under 2013 och cirka 2 500 (33 procent) under 2014.

Tider en-to-end

Den så kallade end-to-end-tiden, det vill säga tiden från att en asylsökan inges tills den sökande skrivas ut från mottagningssystemet (på grund av utresa, avvikande, kom-munplacering etcetera) har även den skiftat under treårs-perioden. Mediantiden end-to-end låg 2012 på 132 dagar, 2013 på 230 dagar och 2014 på 195 dagar gällande asylsökande från västra Balkan. Mediantiden end-to-end för asylsökande från västra Balkan i normalprocessen har legat förhållandevis stabilt. 2012 var den 463 dagar, 2013 444 dagar och 2014 ökade den till 499 dagar. Mediantiden för asylsökande med beslut om omedelbar verkställighet har skiftat från att under 2012 ligga på 91 dagar till 113 2013 och 80 dagar 2014. För de fem länder som hade högst andel ärenden med omedelbar verkställighet minskade den genomsnittliga vistelsen från 120 dagar 2013 till 76 dagar 2014, för att vara nere i genomsnitt 53 dagar under verksamhetsårets sista månad.

Handläggningstiden vid domstolarna har ökat under de senaste tre åren. Under 2014 var domstolarnas median-handläggningstid 100 dagar jämfört med 96 dagar 2013 och 83 dagar 2012. Detta gällande samtliga asylärenden. Det kan noteras att den fjärde domstolen tillkom 2013. Vad avser handläggningstiderna på domstolarna för asyl-ärenden från västra Balkan har de under 2014 haft en mediantid på 100 dagar, en ökning från 2013 års notering på 86 dagar och 2012 års siffra på 66 dagar.

Orsaker

Mediantiden end-to-end för alla asylsökande från västra Balkan sjönk under 2014 till 195 dagar jämfört med 2013 års notering på 230 dagar. Det är dock alltjämt en högre siffra än 2012 års 132 dagar. Mediantiden för asylsökande från regionen med långa avslag har ökat till 499 dagar jämfört med 2013 års notering på 444 dagar medan mediantiden avseende asylsökande med beslut om omedelbar verkställighet har sjunkit till 80 dagar jämfört med 113 dagar 2013. Migrationsverkets arbete med att förkorta vistelsen i mottagningssystemet avseende asylsökande från länder från vilka andelen ärenden där avvisning med omedelbar verkställighet kan ske är hög har således givit ett gott resultat gällande asylsökande som fått avslag som kan verkställas omedelbart. Däremot kan man inte se

någon förkortad vistelsetid för de asylsökande från dessa länder som fått ett avslagsbeslut i normalprocessen.

En anledning till att Migrationsverket lyckats med att förkorta end-to-end-tiderna gällande just ärenden med omedelbar verkställighet bättre än ärendena i normalprocessen hänger sannolikt samman med att myndigheten beslutat om och genomfört de så kallade OH-piloterna i Malmö och i Solna. Dessa bågge enheter har under 2014 fattat total 414 beslut varav 373 beslut om omedelbar verkställighet. Mediantiden end-to-end för alla ärenden som hanterats inom piloterna är 30 dagar. Avseende ärenden från västra Balkan hanterade inom piloten är de 317 till antalet (beslut) varav 295 beslut med omedelbar verkställighet och mediantiden end-to-end är då 28 dagar. På pilotenheten i Malmö, som hanterade nästan uteslutande ärenden från västra Balkan var mediantiden end-to-end 26 dagar under 2014.

En orsak till att verket inte lyckats sänka vistelsetiden gällande alla asylsökande från västra Balkan beror på det ansträngda läget på myndigheten i allmänhet och inom asylprocessen i synnerhet. Det faktum att sammansättningen av nationaliteter inom den aktuella gruppen skifftat från en överväkt av serbiska medborgare till allt fler albanska och även kosovariska medborgare kan också ha betydelse eftersom andelen beslut om omedelbar verkställighet är lägre bland asylsökande från Albanien och Kosovo. Även domstolarnas ökade handläggningstider har lett till högre end-to-end-tider för ärenden i normalprocessen.

Under året kan det ha förekommit att beslut om omedelbar avvisning till hemlandet inte fattats i samtliga ärenden där sådana förutsättningar funnits. I perioder har ansökningssenheterna varit hårt ansträngda på grund av höga nivåer av antalet asylsökande i kombination med att det skett en kraftig bemanningsökning på enheterna. Detta har lett till att brister i kvaliteten för sorterings uppstätt, vilket i sin tur kan ha fått till följd att ärenden som initiatl borde sorterats som presumtivt uppenbart ogrundade ansökningar inte blivit det. När situationen därefter stabiliseras ökade kvaliteten vid sorteringen.

- Den så kallade **OH-piloten** innebar att enheter i Malmö och i Solna prövade ett nytt arbetssätt för att hantera asylansökningar som bedömdes som uppenbart ogrundade. Piloterna genomfördes under perioden 23 april till 31 oktober och arbetet bedrevs i interprofessionella team med personal med olika kompetenser. En ambition med projektet var att kunna handlägga ärenden från ansökan till återvändande, i en så kallad end-to-end-process .

Id-arbete, Eurodac, VIS

För att möta det höga antalet asylsökande har Migrationsverkets ID-enhet sedan september öppet veckans alla dagar för att söka upptagna fingeravtryck i den nationella fingeravtrycksbasen (AFIS) och i Eurodac och verifiera fingeravtrycksträffar.

Under 2014 har 70 000 fingeravtryck upptagits och sökts mot AFIS och Eurodac. Av dessa har 17 600 givit träff i Eurodac och 7 300 i AFIS, det vill säga att dessa personer sedan tidigare finns registrerade i Eurodac som asylsökande eller registrerade för att illegalt ha tagit sig över gränsen till territoriet, alternativt i AFIS antingen som asylsökande eller dömda/misstänkta för brott.

Figur 22

Fingeravtryck

	2012	2013	2014
Upptagna fingeravtryck	35 839	45 775	69 785
Träff i Eurodac	11 237	12 984	17 564
Träff i AFIS	5 265	6 068	7 322

De fem vanligaste medlemsstaterna vi har fått träff mot är:

1. Grekland
2. Italien
3. Tyskland
4. Norge
5. Danmark

De fem vanligaste nationaliteterna som givit träff är:

1. Somalia
2. Syrien
3. Afghanistan
4. Eritrea
5. Irak

Som ett led i driftsättningen av det nya AFIS har kommunikationstester genomförts för att säkerställa att de fingeravtryck Migrationsverket upptar kan emottagas och hanteras korrekt av det nya AFIS och att svaren från AFIS kan läsas in i verkets system så att de blir tillgängliga för verksamheten. Under 2014 har därför uppdateringar och tester genomförts för att säkerställa kommunikationen med AFIS i samband med att Rikspolisstyrelsen tar det nya AFIS i drift. I november 2014 tecknades ett personuppgiftsbiträdes- och säkerhetsavtal rörande fingeravtryckssamarbetet mellan Migrationsverket och Rikspolisstyrelsen för att reglera

verksamheten. Avtalet gällde fram till att Polisens nya organisation trädde i kraft vid årsskiftet 2014-2015.

Migrationsverket och Rikspolisstyrelsen har arbetat fram ett förändringsförslag till Polisdatalagen för att ge Polisen tydligare utrymme att lämna ut uppgifter till verket avseende fingeravtrycksinformation. Förslaget är under utredning av Justitiedepartementet.

Mot slutet av 2014 pågick arbete med att se över vad den nya förordningen har för konkret inverkan på Sveriges arbetssätt, inte minst samarbetet mellan Migrationsverket och Polisen, och vilka tekniska förändringar som måste till för att Sverige ska svara upp mot den nya förordningen. Som ett led i detta har bland annat ny utrustning och programvara beställts under november för att möjliggöra kommunikation med det centrala systemet enligt förordningens föreskrifter.

Visa Information System, VIS, är Schengenländernas gemensamma system för visum som har varit igång sedan oktober 2011. Införandet av VIS startade vid Schengenländernas utlandsmyndigheter i Nordafrika i oktober 2011. Under 2012 infördes VIS i Mellanöstern samt i Gulgområdet och under 2013 har VIS införts i övriga delar av Afrika, Sydamerika, Centralasien, Sydostasien och på Västbanken. Under 2014 infördes VIS i Centralamerika,

Nordamerika, Karibien, Australien samt västra Balkan och Turkiet. Alla personer som söker visum till Schengenområdet på utlandsmyndigheter lämnar fingeravtryck, personuppgifter och foton som skickas till VIS-databasen. I dagsläget innehåller VIS-databasen visumansökningar från drygt tio miljoner personer. Uppgifter i datasystemet lagras i fem år.

Sedan maj 2012 söker Migrationsverket regelbundet i VIS i asylärenden. Under 2014 blev det 6 261 träffar i VIS-databasen, att jämföra med 4 010 under 2013. Av träffarna i VIS-databasen utgjorde 4 070 träffar med så kallad Dublinindikation, det vill säga sådana träffar där visering i ett Schengenland är giltig eller har gått ut max sex månader från asylansökningsdatum räknat. Detta är ett av de kriterier som måste vara uppfyllt för att Migrationsverket med stöd av Dublinförordningen ska kunna utreda om annat land är ansvarigt för att pröva asylansökan.

I oktober 2014 blev det obligatoriskt att kontrollera inresor vid yttre Schengengräns i VIS med hjälp av fingeravtryck.

- **Fingeravtrycksregister:** AFIS är det nationella automatiserade fingeravtryksidentifieringssystemet. AFIS handhas av Rikspolisstyrelsen och innehåller Polisens och Migrationsverkets fingeravtrycksregister.

Ett nytt AFIS har tagits i bruk under november för att möte de tekniska krav som fingeravtryckssamarbetet inom ramen för Prümfördraget stipulerar.

Prümsamarbetet är ett bilateralt samarbete mellan EU:s medlems-staters brotts-

bekämpande myndigheter avseende fingeravtryck, DNA och fordonsregister.

EURODAC är en databas, i huvudsak över fingeravtryck från alla personer över 14 år som sökt asyl i någon av Europeiska Unionens medlemsstater samt Island,

Norge och Schweiz. Databasen inrättades den 15 januari 2003. Syftet med Eurodac är möjliggöra en effektivare tillämpning av Dublinförordningen.

Prövning av asylansökan

Inkomna

Antalet nya asylsökande var cirka 81 300. Av dessa kom knappt 30 600 från Syrien. Antalet förlängningsärenden var mycket få till skillnad från föregående år då dessa uppgick till cirka 8 500 och i huvudsak utgjordes av syriska ärenden.

Totalt avgjorda asylärenden under året var cirka 55 300, vilket är något lägre jämfört med föregående år då cirka 56 700 avgjordes. Verket har under sista halvåret arbetat systematiskt och intensivt med att avgöra ärenden inkomna före den 1 januari 2014. Vid årets slut återstod 1 104 sådana ärenden.

Asylprövningen har avgjort drygt 53 500 förstagångsansökningar, vilket är något fler än föregående år då knappt 49 900 avgjordes. Asylområdet har under året tillfört resurser. Att rekrytera, anställa och introducera ny personal har tagit mycket kraft i organisationen och det tar tid innan den ger utdelning, vilket förklarar att kapacitetsutbyggnaden ännu inte gett högre effekt. Vi kan dock se att antalet avgjorda ärenden ökat under andra halvåret, vilket tyder på att produktiviteten ökar. Antalet förlängningsärenden under föregående år var exceptionellt högt, vilket bidrog till att ett stort antal ärenden kunde avgöras samtidigt som en hög inströmning av nya ärenden ägde rum. Bakgrunden är att förlängningsärenden sällan är lika arbetskrävande som vanliga asylärenden. Denna omständighet är en viktig bidragande förklaring till att det totala antalet avgjorda ärenden blir färre under 2014 jämfört med föregående år.

Handläggningstiden har ökat påtagligt under året. Den genomsnittliga handläggningstiden var 142 dagar, vilket är en ökning från föregående år då den uppgick till 122 dagar, exklusive förlängningsärenden.

Inkomna ärenden

Antalet asylansökningar ökade kraftigt från maj månad och månaderna därefter. I september månad inkom närmare 10 000 ansökningar. Under slutet av året minskade antalet sökande något. Inkomna asylärenden blev avsevärt fler än vad asylprövningsenheterna hade möjlighet att utreda och handlägga.

Migrationsverket har under året fått in 81 300 asylansökningar, varav drygt 7 000 är ansökningar gällande ensamkommande barn. Detta är en avsevärd ökning jämfört med tidigare år. År 2012 inkom cirka 3 600 ansökningar gällande ensamkommande barn, 2013 uppgick de till cirka 3 900.

Tabell 23

Asylprövning – ärendeutveckling förstagångsansökningar och förlängningsansökningar

	2012	2013	2014
Asylsökande¹⁾	43 887	54 259	81 301
Avgjorda asylärenden förstagångs	36 526	49 870	53 503
Förlängningar		6 853	1 785
varav Dublinärenden	5 981	8 645	6 424
därav omedelbar verkställighet			
EU-land			400
därav utvisning EU-land			431
varav omedelbara verkställigheter	3 094	1 678	2 068
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	47	39	32
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	108	122	142
Förlängningar		55	134
Öppna asylärenden vid årets slut²⁾			
Förstagångs	18 014	22 350	50 162
Förlängningar		1 696	30
Avgjorda överklagandeärenden	13 111	14 917	11 835
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	4	5	5
Barn utan vårdnadshavare			
Asylsökande	3 578	3 852	7 049
Avgjorda asylärenden	2 915	2 942	4 334
Genomsnittlig handläggningstid, dagar	98	120	143
Öppna asylärenden vid årets slut²⁾			
årets slut	1 388	1 892	4 000

¹⁾ Omfattar ej personer som tidigare haft tillfälligt uppehållstillstånd.

²⁾ Med asylärenden menas de ärenden som handläggs i första instans. Om beslutet överklagas räknas inte överklagandeärendet här som ett asylärende.

Det ökade antalet asylsökande härrör till större delen från ett fåtal länder. Antalet sökande från Syrien steg i år med 87 procent jämfört med föregående år och antalet från Eritrea steg med 137 procent. Statslösa, som i likhet med 2013 utgjorde en stor grupp, ökade med 14 procent. Många av de som räknas in i gruppen statslösa kommer från Syrien. De andra stora sökskärarna såsom Somalia, Irak och Afghanistan har också ökat procentuellt jämfört med föregående år, medan Serbien minskat. Den största procentuella ökningen gäller sökande från Ukraina varifrån 670 procent fler sökande kom 2014 jämfört med året innan. Ökningen avseende Ukraina var dock från en låg nivå.

Avgjorda

Antalet avgjorda av- och utvisningsärenden detta år var cirka 53 000, varav cirka 8 600 var så kallade långa avslag och cirka 1 800 var beslut om omedelbar verkställighet.

Migrationsverket har under 2014 avgjort fler nyinkomna asylärenden än tidigare år. Totalt avgjorda asylärenden i år var cirka 55 300, varav antalet avgjorda förlängningsärenden var cirka 1 800. För 2013 uppgick till det totala antalet till 56 700, varav förlängningsärenden utgjorde knappt 6 900 av dessa.

Antalet bifall 2014 var cirka 32 500 och antalet avslag cirka 9 400. Siffrorna visar i likhet med 2013 en fortsatt ökning av bifallsandelen och en minskning av avslag jämfört med föregående år. Under 2013 var antalet bifall cirka 30 800 och avslag var cirka 12 100.

Av bifallsbesluten för 2014 svarar syriska ärenden för 17 500. Även sökande från Eritrea och statslösa står för en stor andel av bifallsbesluten, cirka 5 300 respektive cirka 4 500.

Migrationsverket har i likhet med 2013 haft en kraftig ökning i antalet personer som söker asyl. Antalet inkomna asylsökningar har liksom föregående år varierat kraftigt under året. Årets första fyra månader visade ett ganska jämnt flöde av inkomna asylsökningar. I början av sommaren inleddes en kraftig ökning som nådde sin kulmen i september då cirka 10 000 sökande kom. Cirka 4 000 av de sökande i september kom från Syrien, varifrån stora antal sökande kommit till Sverige i synnerhet under perioden juni-oktober.

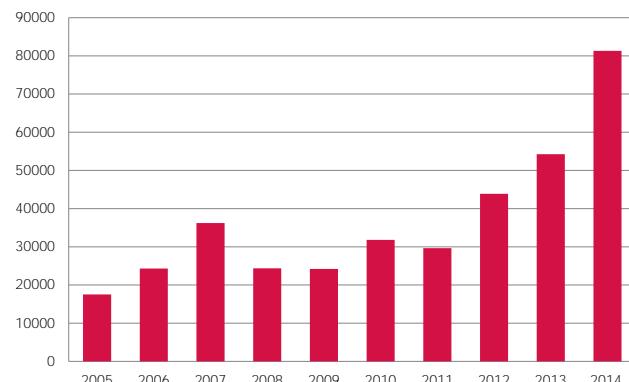
Inom prövningen rådde under årets första kvartal 2014 en relativt god balans mellan antalet inkomna ansökningar och antalet avgjorda ärenden vilket även innebar en successiv avarbetning av äldre ärenden. Från andra kvartalet och framåt under året har antalet inkomna ärenden överstigit antalet avgjorda. En minskad inströmning av ärenden i kombination med en ökad effekt av kapacitetsuppbryggningen gjorde dock att antalet avgjorda ärenden under årets sista kvartal ökade jämfört med de två föregående kvartalen.

Implementeringen av VEFÖ har tagit kraft i organisationen och påverkat produktionen i negativ riktning. När VEFÖ var fullt implementerat och alla avdelningar var inrullade ökade antalet asylsökningar kraftigt. Inte minst vad gäller syriska medborgare, där många ingav flera olika handlingar. Sammantaget innebar det att den planerade kapacitet som VEFÖ hade byggt upp inte räckte till. Eftersom experter/specialister som jobbar med verifiering av identitetshandlingar tar tid att rekrytera och utbilda kan snabba uppgångar skapa balanser. Under andra halvåret gjordes systematiska prioriteringar av ärenden som låg i balans hos VEFÖ i syfte att minska väntetiderna på granskningen.

Under året avgjordes totalt cirka 23 000 ärenden som inkommit före 2014.

Figur 24

Antal nya asylsökande 2005 – 2014

Förklaringar till antalet avgjorda ärenden och effekter av vidtagna åtgärder

Det ökade antalet avgjorda asylärenden under året kan till största del förklaras genom ärendesammansättningen och de effektivitetsåtgärder och resursförstärkningar som skett. Även den högre bifallsandelen kan tillskrivas den ärendesammansättning som varit. I likhet med 2013 var syrierna den största nationaliteten av de asylsökande. En stor skillnad är dock att andelen förlängningsansökningar bland syrierna utgjorde en mycket liten del 2014 i jämförelse med 2013. Många av förlängningsansökningarna utgjordes av ärenden som gick att handlägga på ett mer skyndsamt sätt än övriga ärenden, vilket inte varit fallet under 2014. Detta år har asylprövningsområdet arbetat med riktat metodstöd för syriska och eritreanska ärenden för att nå ökad effektivitet med bibehållen kvalitet. Ett tydligt rättsläge och tillgänglighet till landinformation har också bidragit till att många syriska och eritreanska ärenden kunnat avgöras effektivt. Den höga bifallsandelen i syriska ärenden påverkar givetvis genomsnittet av andelen bifall under år 2014.

Familjesammansättning, kön och ålder

Från samtliga av dessa länder var det övervägande män som sökte asyl 2014. Merparten av de sökande från dessa länder befinner sig i åldersintervallet 18-64 år. Bland gruppen syrier utgjordes cirka 4 procent av ensamkommande barn. Procentsatsen för statslösa ensamkommande barn var cirka 6 procent och i den eritreanska gruppen var det cirka 13 procent som utgjordes av ensamkommande barn.

Öppna ärenden

De största nationaliteterna bland de öppna ärendena utgörs av syrier, eritreaner och statslösa. I gruppen ensamkommande barn utgörs den största gruppen av barn från Afghanistan, Somalia och Syrien.

Vid årsskiftet 2014/2015 fanns cirka 1 100 öppna ärenden inkomna före januari 2014. Det totala antalet öppna asylärenden var cirka 50 200. Ensamkommande barn utgör 4 000 av det totala antalet öppna ärenden, 32 av dessa inkom före januari 2014.

Under året har många nya medarbetare rekryterats på grund av att betydligt fler ansökt om asyl. Asylprövningsverksamheten har under året ökat med 341 personer och hade vid årsskiftet totalt 1 398 anställda.

Offentliga biträden

Biträdessystemet har under året införts över hela landet och med hjälp av biträdessystemet kan offentliga biträden via en personlig biträdessida ange tillgänglig tid för utredningar. Ansöknings-, asylprövningseheter och mottagningsenheter med ansökningsfunktion kan via det IT-baserade ärendefördelningssystemet preliminärboka, boka, omboka och förordna biträden i samband med fördelning av asylärenden, och ett nytt system som inrymmer en förteckning över alla tillgängliga biträden, Judith, ingår också.

Under år 2014 kom det cirka 81 300 asylsökande till Sverige. Syrier var den största gruppen asylsökande där efter följer eritreaner och statslösa. Mer än hälften hälften av de asylsökande som beviljats uppehållstillstånd kom från Syrien. Grundpresumtionen för migranter från Syrien och migranter från Eritrea är fortfarande beviljat uppehållstillstånd vilket medför att offentliga biträden normalt inte förordnas i dessa ärenden.

Tolkar och språktjänster

År 2014 har behovet av tolktjänster ökat inom asylprövningens verksamhet till följd av ökningen av antalet asylansökningar. Under året har kostnaden för tolk- och språktjänster uppgått till 120 miljoner kronor, en ökning med över 25 procent jämfört med föregående år.

Projektet för samordning av tolk- och översättaranvändning avslutades i april 2014. Projektet tillsattes med representanter från samtliga verksamhetsområden för genomföra en samordnad utveckling inom området för tolk- och översättaranvändning inom Migrationsverket. Detta med syftet att skapa ökade förutsättningar för bättre resursutnyttjande och bättre kvalitet. Inom projektet har nya avtal för tolk- och språktjänster tagits fram rörande såväl telefon-tolk som kontakttolkning. Inventering av förbättringsområden och åtgärder har skett inom projektet och åtgärder är pågående, bland annat formeringen av en mottagandestruktur för tolk- och språktjänstfrågor inom verksamheten.

Inom vissa språk har tolktillgången 2014 varit bristande. Resursfrågor har därför aktualiseringar i samverkan med leverantörer. Särskild samverkan har skett med leverantörer gällande tolkar i tigrinja, där ökade tolkningsbehov ledde till en klar obalans mellan efterfrågan och tillgång på tolkar. Inom asylprövningen har handlingsplan för enheters tolkanvändning, beställning och användande av tekniska hjälpmedel för tolk tagits fram. Läget för tillgängligheten av tigrinjatolkar har också förbättrats.

Ett ökat internt arbete med tolkanvändning har också skett inom Migrationsverket. Detta kvalitetsarbete har fortsatta utvecklingsmöjligheter och förstärkningsbehov. Behovet säkras nu i ny en organisationsstruktur från januari 2015. Fokus ligger på struktur – och processtyrning av

Figur 25

Nya asylsökande 2012-2014

Indelning	2012	Andel	2013	Andel	2014	Andel	Ökning/minskning 2013-2014
Afghanistan	4 755	11 %	3 011	6 %	3 104	4 %	3 %
Albanien	1 490	3 %	1 156	2 %	1 699	2 %	47 %
Eritrea	2 356	5 %	4 844	9 %	11 499	14 %	137 %
Irak	1 322	3 %	1 476	3 %	2 666	3 %	81 %
Kosovo	942	2 %	1 209	2 %	1 474	2 %	22 %
Serbien	2 697	6 %	1 669	3 %	1 513	2 %	-9 %
Somalia	5 644	13 %	3 901	7 %	4 831	6 %	24 %
Statslös	2 289	5 %	6 921	13 %	7 863	10 %	14 %
Syrien	7 814	18 %	16 317	30 %	30 583	38 %	87 %
Ukraina	133	0 %	173	0 %	1 332	2 %	670 %
Övriga	14 445	33 %	13 582	25 %	14 737	18 %	9 %
Totalt	43 887	100 %	54 259	100 %	81 301	100 %	50 %

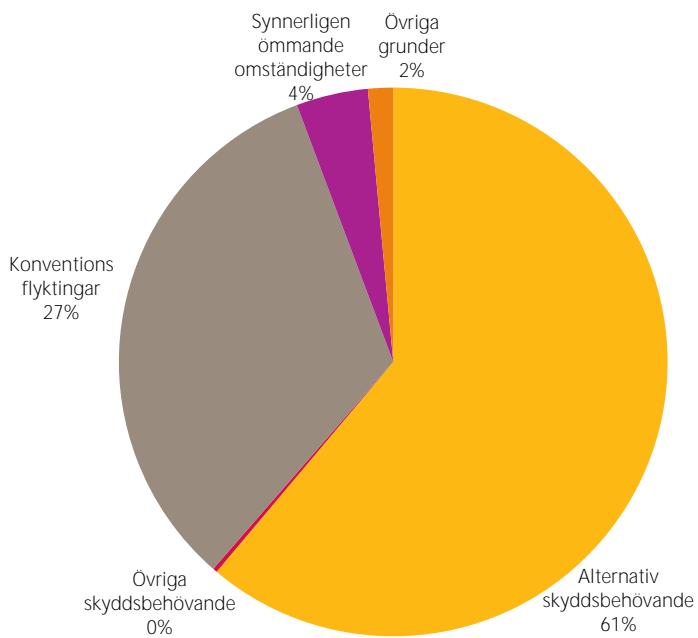
Figur 26

Olika hushållstyper bland de asylsökande som fick sina ärenden avgjorda 2012-2014

Hushållstyp	År	Antal	Genomsnittlig handläggningstid i dagar
Ensamstående kvinnor	2012	3 111	115
	2013	4 875	129
	2014	4 863	151
Ensamstående män	2012	11 887	118
	2013	16 825	127
	2014	18 908	141
Barnhushåll	2012	18 377	101
	2013	23 663	118
	2014	23 080	143
Övriga *	2012	2 881	112
	2013	4 507	114
	2014	6 652	130
Totalt	2012	36 256	108
	2013	49 870	122
	2014	53 503	142

* Övriga hushållstyper t.ex. par utan barn, samt personer som saknar registrering av hushållstillhörighet.

Figur 27

Beviljade tillstånd i första instans 2014

tolktjänster samt kompetensdelning och utökade IT-verktyg för uppföljning. Leverantörer av tolktjänster är en nyckelfaktor i fortsatt kvalitetsarbete.

Migrationsverket är i likhet med övriga myndigheter och samhällsaktörer beroende av en kontinuerlig kompetensförsörjning av kvalificerade tolkar och högkvalitativa språktjänster. Migrationsverket samverkar aktivt med andra myndigheter som Kammarkollegiet och Myndigheten för yrkeshögskolan för att förbättra tillgängligheten och kvaliteten i tolkning.

Dublinärenden

Inkomna

Hittills i år har närmare 9 700 ärenden handlagts i enlighet med Dublinförordningen vilket är en liten ökning jämfört med föregående år. Under 2013 var motsvarande siffra cirka 9 600. Andelen ärenden som handlagts i enlighet med Dublinförordningen i relation till det totala antalet asylärenden har därmed minskat kraftigt jämfört med föregående år eftersom fler sökt asyl i år jämfört med förra året. Hittills i år har en annan ansvarig medlemsstat identifierats i 12 procent av samtliga inkomna asylansökningar i Sverige. Detta är en minskning jämfört med föregående år då motsvarande andel var 18 procent.

Migrationsverket har under samma period gjort cirka 10 800 begäranden om återtagande och övertagande till andra medlemsstater och cirka 10 100 av dessa har hittills besvarats av den ansvariga medlemsstaten. Av dessa har närmare 7 200 begäranden accepterats av den ansvariga medlemsstaten.

Migrationsverket har i år mottagit cirka 3 400 begäranden om återtagande eller övertagande av vilka cirka 1 800 har accepterats. Motsvarande siffror för 2013 var cirka 3 800 respektive cirka 2 200 ärenden.

Öppna

Vid årsskiftet 2014/2015 fanns knappt 3 100 öppna ärenden på Dublinenheterna.

Avgjorda

I år har drygt 6 400 beslut om överföring till annan stat i enlighet med Dublinförordningen fattats vilket är en påtaglig minskning jämfört med föregående år. Antalet för 2013 var 8 600. Av dessa utgjorde en stor del beslut om överföring till Italien (cirka 1 900 ärenden), följt av Tyskland (cirka 700), Norge (cirka 500) och Frankrike (cirka 500). Antalet beslut om överföring till Italien har minskat avsevärt jämfört med föregående år då motsvarande siffra var cirka 3 400. Bakgrunden är att Italien under en stor del av året inte levde upp till sina åtaganden att ta finger-

avtryck av sökande för registrering i Eurodac. Frankrike har på senare tid seglat upp som en av de stater mot vilken Migrationsverket fattar flest antal beslut om överföring. Denna ökning kan till stor del förklaras med implementeringen av VIS runtom i världen.

Dublinprocessen

Från början av april till slutet av september sjönk andelen Dublinärenden av totalt inkomna asylansökningar till 10 procent. Under första och sista kvartalet var andelen cirka 15 procent. Skälet till sänkningen bedöms främst bero på att Italien under denna period inte fullgjorde sina skyldigheter att registrera anlända personer i Eurodac. Den huvudsakliga förklaringen därtill går att finna i att Italien, efter internationella påtryckningar, bland annat från Sverige, ökat sin förmåga att registrera personer som anländer till landet.

Den 28 mars 2014 fattade Migrationsverket ett beslut om reviderade styrprinciper. Samtliga Dublinärenden ska hanteras skyndsamt och är en del av styrprinciperna. Sorteringen görs först på ansökningsenheter och i nästa steg när ärenden kommer in till Dublinenheter. En förbättring i styrprinciperna är att Dublinenheter sorterar ärendena utifrån ärendets beskaffenhet, med utgångspunkt i komplexiteten i ärendet och förväntade svarsfrister. Denna sortering ger mottagningsenheterna större

möjlighet att förutse hur lång tid det tar innan ett beslut om överföring kan ske.

Utgångspunkten är att styrprinciperna ska kunna upprätthållas även i ett beredskapsläge.

Veckovis uppföljning på enhetsnivå visar även att handläggningstiden kortats väsentligt sedan denna uppföljning började. Vidare har sorteringen i högre grad lett till att dialogen med ansökningsenheterna ökat, vilket stärkt kvaliteten i inledande moment i handläggningen.

Enheterna förstärkts med ytterligare medarbetare. Utvecklingen av andel samt antal Dublinärenden följs kontinuerligt för att snabbt kunna ta ställning till om ytterligare resursförstärkning är nödvändig.

Förändringar genom den nya Dublinförordningen

Den nya Dublinförordningen ställer större krav på medlemsstaterna att sammanföra asylsökande med familjemedlemmar och släktingar där det finns en beroendeställning. Det kan både röra sig om en asylsökande som är beroende av en person som är lagligt bosatt i en medlemsstat och tvärtom. Därtill finns utökade krav på familjeftersökning inom Dublinsystemet. För att kunna bedöma om ett beroendeförhållande finns eller om den i Sverige bosatte personen kan ta hand om den sökande (som antingen befinner sig här eller i en annan medlemsstat) be-

Figur 28

Utveckling av öppna asylärenden 2014

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Antal	22 898	22 248	21 863	22 457	24 665	28 308	33 080	38 214	43 481	46 192	47 727	50 162
Dgr	98 dgr	105 dgr	110 dgr	110 dgr	110 dgr	100 dgr	96 dgr	98 dgr	99 dgr	105 dgr	116 dgr	125 dgr

höver Migrationsverket hjälpa av sociala myndigheter. Med anledning av detta upprättades kontakt med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) i syfte att utarbeta riktlinjer på nationell nivå för hur sådana ärenden skulle hanteras. Ingen nationell överenskommelse har dock kunnat nås.

Den nya förordningen har också medfört att personer som beviljats skyddsstatus i en annan medlemsstat numera hanteras i enlighet med nationell lagstiftning. Tidigare undantogs endast personer med flyktingstatus. Runt 400 avlägsnadebeslut som tidigare handlades enligt Dublinförordningen har fattas under året.

En viktig förändring från tidigare gällande lagstiftning är att en sökande, under vissa förutsättningar, har rätt att kvarstanna i Sverige under överlagandeprocessen. Efter beslut från rättschefen (RCI 09/2014) fastställdes en tidsperiod om tre veckor under vilken den sökande får begära inhibition. Under 2014 fattades cirka 6 400 avlägsnadebeslut i enlighet med Dublinförordningen och av dessa överklagades cirka 3 000. Huvudparten av de överklagade besluten har inhiberats innan överlämning till överinstansen.

Slutligen har möjligheten att ta en sökande i förvar för att säkerhetsställa en överföring reglerats i förordningen. En sökande i Sverige som befinner sig i Dublinprocessen kvarhålls normalt i förvar under kortare tid än vad tidfristerna i förordningen som mest tillåter.

I samband med övergången till ny förordning utbildade personal från Dublinenheterna domstolarna i Stockholm, instruktörer på Polishögskolan samt andra externa samverkanspartners.

Dublinprocessen genomförda åtgärder

En ny Dublinförordning trädde i kraft den 1 januari 2014 och under året har Migrationsverket lagt ner mycket arbete

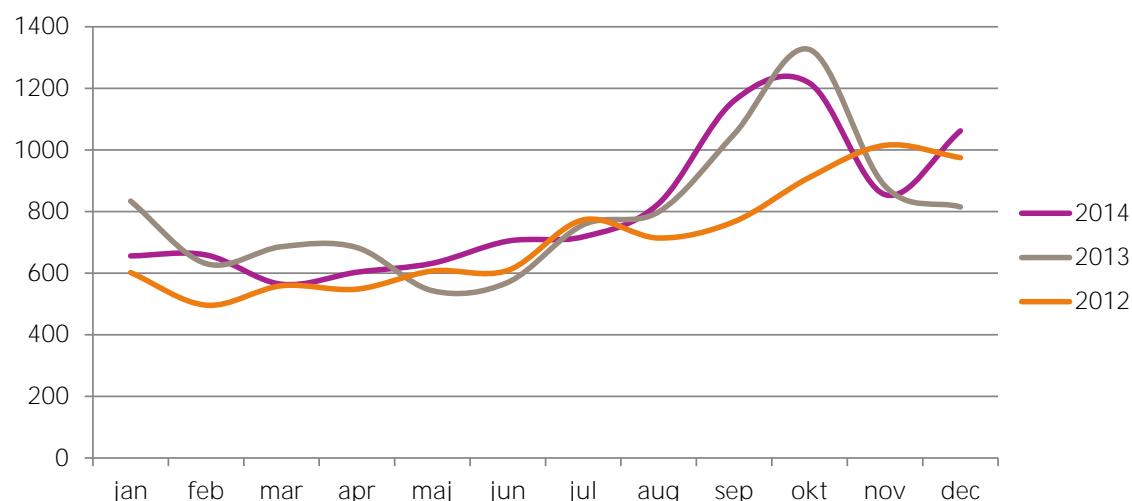
på att klargöra tolkningar och tillämpning av förordningen. Detta har främst skett genom förtydligande av rättsläget, men även genom bilaterala diskussioner med andra medlemsstater när rättsläget tett sig oklart. Vidare har de nya förutsättningarna i Dublinförordningen inneburit att personer som redan beviljats skydd i en annan medlemsstat ska återvända dit med stöd av nationell lagstiftning, vilket genererat en lagändring den 1 augusti 2014. Därefter har handläggning av dessa ärenden ägt samma höga prioritet som övriga överföringar enligt förordningen och handlagts skyndsamt. Samtliga dessa ärenden har handlagts och beslut har fattats på Dublinenheterna för att hålla samman den nya lagregeln. Totalt har 400 beslut fattats om avvisning av person som redan erhållit skydd i en annan medlemsstat sedan lagändringen.

Avseende övriga åtgärder vidtagna på Dublinenheterna för att stärka rättslig kvalitet kan särskilt nämnas att metoder och verktyg som presenterats inom ramen för *Den lärande organisationen* (DLO) har anpassats efter handläggning enligt Dublinförordningen och medarbetare har skapat så kallade "caseövningar" som är tillgängliga i den casebank som bildats av DLO. Vidare har medarbetare genomfört större utbildningsinsatser för myndighetens personal och externa aktörer (bland annat på Polishögskolan samt för Migrationsdomstolen och Migrationsöverdomstolen i Stockholm) i samband med övergången till den nya förordningen.

Därutöver har det under året genomförts kompetensinsatser av medarbetare på enheterna för personal på ansökningssenheter, mottagningsenheter och förvarsenheter i Dublinspecifika frågor. Den ena enheten har därutöver under året genomfört en förstudie avseende begripliga beslut med hjälp av mottagningsenheterna samt inlett

Figur 29

Inkomna Dublinärenden 2012-2014

ett utökat samarbete med frivilligorganisationer för att bidra till ökad förståelse för Dublinprocessen. Sverige har bidragit till att ny modul tagits fram avseende Dublinförordningen inom ramen för ETC. Två tillfällen kommer att hållas under 2014 och majoriteten av enheternas anställda har gått utbildningen.

Dublinprocessen effekter

En kvalitetsuppföljning har skett som visar på tydliga förbättringar i handläggningen jämfört med föregående år. Utbildningsinsatserna internt och externt samt utformandet av ett antal instruktioner, så kallade RCI, på området har bidragit till en tydligare svensk linje i förhållande till andra medlemsstater när tolkningstvister har uppstått.

Migrationsverket har beslutat om att stationera en så kallad sambandsman i Italien med placering vid Sveriges ambassad i Rom. Befattningshavaren tillträddes sin tjänst den 1 november 2014. Syftet med att inrätta funktionen är att ytterligare underlätta och förbättra samarbetet med italienska myndigheter. Genom sambandsmannen är förväntningen att vi ska kunna få en förbättrad dialog med Italien i såväl enskilda ärenden som frågor av principiell natur.

Migrationsverket har även sambandsman stationerad på migrationsmyndigheten (BAMF) i Tyskland. Sedan början av november månad har Tyskland på motsvarande vis en sambandsman stationerad vid Migrationsverket. Samarbetet har hittills fungerat bra och är uppskattat.

Uppenbart ogrundade ärenden

Enligt 8 kap. 19 § utlänningslagen (2005:716) får ett beslut om avvisning förenas med ett förordnande om att det får verkställas även om det inte har vunnit laga kraft. Det ska då vara uppenbart att det inte finns grund för asyl och att det är uppenbart att uppehållstillstånd inte ska beviljas på någon annan grund, till exempel anknytning till nära anhörig eller synnerligen ömmande omständigheter. Denna regel kan inte tillämpas i ärenden som är äldre än tre månader.

Den absolut övervägande andelen ärenden som be-dömts som uppenbart ogrundade kommer från västra Balkan. Antalet sökande därifrån har fluktuerat kraftigt över tid. Under 2014 har Albanien passerat Serbien som det land från västra Balkan varifrån flest sökande kommer. Fler asylsökande från västra Balkan söker sig vanligtvis till Sverige under andra halvan av året, vilket varit fallet även 2014. Många ärenden från västra Balkan avskrivs då de sökande inte sällan återtar sina ansökningar eller avviker. Ett huvudsakligt skäl till att många återtar sina ansökningar antas vara att man vill undvika att få ett beslut om återseförbud. Antalet avskrivna ärenden i år är dock färre efter ikrafträdet av den nya Dublinförordningen som

innebär att beslut om omedelbar verkställighet fattas även om den sökande har återtagit sin ansökan.

Avgjorda

Under året har Migrationsverket fattat cirka 1 800 beslut om avvisning med omedelbar verkställighet till hemlandet. Detta är något fler beslut än tidigare år då cirka 1 600 sådana beslut fattades.

Avgjorda uppenbart ogrundade ärenden 2011–2013 fördelar sig enligt följande:

Figur 30

Avgjorda uppenbart ogrundade ärenden

År	Antal
2012	3 039
2013	1 597
2014	1 805

Detta år har antalet ansökningar från västra Balkan ökat något jämfört med föregående år. Antalet ansökningar i år var drygt 5 700, att jämföra med drygt 5 200 föregående år. Antalet sökande ökade dessutom under årets gång och kulminerade under sista kvartalet då knappt 2 200 asylsökande kom från länderna på västra Balkan.

I likhet med 2012 och 2013 domineras ärenden med omedelbar avvisning av de som kommer från västra Balkan. Asylsökande från Serbien är fortfarande den största gruppen i kategorin uppenbart ogrundade ansökningar i Sverige. Anledningen till asylansökningarna fortsätter att inkomma är likhet med föregående år en kombination av diskriminering i hemlandet och ekonomiska och sociala förhållanden.

Figur 31

Antal ansökningar från västra Balkan

Medborgarskap	2012	2013	2014
Albanien	1 490	1 156	1 699
Bosnien och Hercegovina	1 549	517	496
Kosovo	942	1 209	1 474
Kroatien	14	21	32
Makedonien	634	463	426
Montenegro	81	125	93
Serbien	2 697	1 669	1 513
Totalt	7 407	5 160	5 733

Foto: Tomislav Stjepic

Ensamkommande barn

Ansökningar från barn utan vårdnadshavare handläggs av specialiserade barnteam på vissa av de orter i landet där Migrationsverket bedriver sin verksamhet. Sådana team finns för närvarande i Uppsala, Solna, Boden och Göteborg. Härutöver finns i Malmö en hel enhet som enbart arbetar med ärenden som rör barn utan vårdnadshavare. Till skillnad från andra enheter som handlägger barn utan vårdnadshavare arbetar enheten dels med att ta upp ansökningar från ensamkommande barn, och dels med att handlägga och fatta beslut i ärendena. Enheten i Malmö arbetar därmed med hela asylprocessen gällande ensamkommande barn från ansökan till beslut.

Inkomna

År 2013 ansökte cirka 3 900 barn utan vårdnadshavare om asyl i Sverige. År 2014 har cirka 7 000 barn utan vårdnadshavare ansökt om asyl, vilket innebär att antalet asylsökande barn utan vårdnadshavare ökat med 83 procent jämfört med 2013.

Den enskilt största gruppen asylsökande barn utan vårdnadshavare hade under 2014 sitt ursprung i Afghanistan. Under året ansökte cirka 1 500 barn utan vårdnadshavare från Afghanistan om asyl i Sverige, att jämföra med cirka 1 200 barn under 2013, vilket innebär en ökning med närmare 24 procent. Barn utan vårdnadshavare med ursprung i Afghanistan har under de senaste fem åren varit den enskilt största gruppen sökande. Den näst största gruppen asylsökande barn kom under 2014 från Eritrea. 2014 ökade kategorin barn utan vårdnadshavare med ursprung i Eritrea från cirka 300 personer år 2013 till närmare

re 1 500 personer år 2014, det vill säga en ökning med cirka 322 procent. Gruppen asylsökande barn från Eritrea står därför också för den enskilt största procentuella ökningen som grupp. Den tredje största gruppen asylsökande barn kom under 2014 från Syrien. År 2013 ansökte cirka 400 barn från Syrien om asyl, för att under 2014 öka till drygt 1 200, vilket innebär en ökning med 239 procent. Antalet asylsökande barn utan vårdnadshavare med ursprung i Somalia, som är den fjärde största gruppen av asylsökande barn utan vårdnadshavare under 2014 ökade från närmare 600 personer år 2013 till knappt 1 100 år 2014, det vill säga en ökning med cirka 94 procent.

Migrationsverket noterar att många av de barn utan vårdnadshavare som har sitt ursprung i Syrien visserligen reser till Sverige tillsammans med en eller flera vuxna per-

soner, men att denne person inte är deras vårdnadshavare. Oftast rör det sig om en nära släktling eller ett vuxet syskon, men det förekommer också att barnen kommer till Sverige tillsammans med personer som de inte har något nära släktskap med, men som de har haft någon annan form av anknytning till i sitt hemland.

Av det totala antalet ansökningar under 2014 kom cirka 1 400 från flickor. Från så gott som samtliga länder är det fler pojkar som flickor som söker asyl. Så har det även sett ut 2012 (totalt cirka 600 flickor och 3 000 pojkar) och 2013 (totalt cirka 700 flickor och cirka 3 200 pojkar). Flest antal asylsökande flickor kom under 2014 från Eritrea. Av det totala antalet flickor som ansökte om asyl under 2014 uppgraderade flesta att de var 16 år.

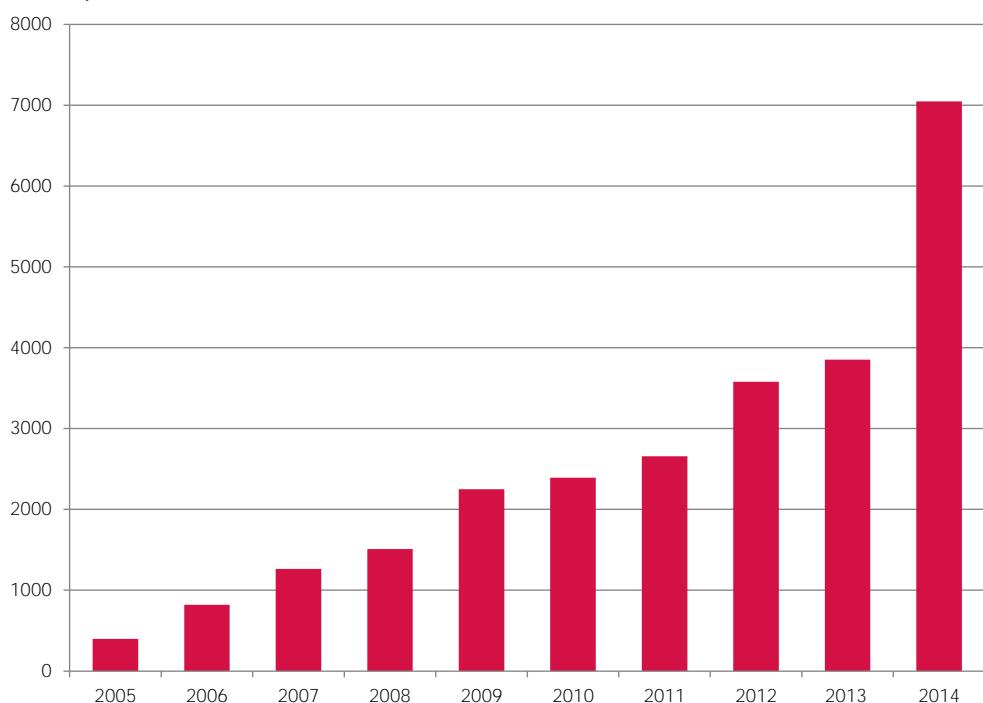
Figur 32

Nya asylsökande ensamkommande barn 2012-2014

Medborgarskap	2012	Andel	2013	Andel	2014	Andel	"Ökning/minskning i procent 2013-2014"
Afghanistan	1 940	54 %	1 247	32 %	1 547	22 %	24 %
Eritrea	105	3 %	345	9 %	1 456	21 %	322 %
Syrien	120	3 %	364	9 %	1 233	17 %	239 %
Somalia	452	13 %	576	15 %	1 118	16 %	94 %
Statslös	60	2 %	303	8 %	448	6 %	48 %
Övriga	901	25 %	1 017	26 %	1 247	18 %	23 %
Totalt	3 578	100 %	3 852	100 %	7 049	100 %	83 %

Figur 33

Antal asylsökande ensamkommande barn 2005-2014

Avgjorda ärenden

Under år 2014 fattade Migrationsverket beslut i drygt 4 300 ärenden som rör barn som kommit till Sverige utan vårdnadshavare (exklusive förlängningsärenden). Den gemomsnittliga handläggningstiden var 143 dagar, att jämföra med 120 dagar 2013. Handläggningstiden varierar av naturliga skäl mellan olika individer och olika nationaliteter. Eftersom man gör en individuell prövning i varje ärende anpassas utredningsinsatserna efter ärendets karaktär och till de olika behov varje asylsökande barn har, vilket påverkar handläggningstiden. Av det totala antalet beslut var cirka 3 300 bifall, vilket innebär att Migrationsverket biföll 87 procent av ansökningarna. Motsvarande siffra för 2013 och 2012 var 82 procent. Under året avskrevs 446 ärenden av olika skäl.

Den kraftiga ökningen av antalet asylsökande barn utan vårdnadshavare ställer stora krav på att Migrationsverket bedriver en effektiv och rättsäker verksamhet. Ökningen ställer också stora krav på Sveriges kommuner, som enligt lagen om mottagande av asylsökande (LMA) är skyldiga att ta emot barn utan vårdnadshavare och är ansvariga för barnens dagliga omvärdnad, bland annat genom att anordna boende, skolgång och se till att varje barn har en god man som agerar som ställföreträdare för barnets vårdnadshavare.

Den 1 januari 2014 trädde en ändring i lagen om mottagande av asylsökande (LMA) i kraft. Ändringen innebär att Migrationsverket har fått utvidgade möjligheter att anvisa asylsökande barn utan vårdnadshavare till Sveriges samtliga kommuner. Migrationsverket och länsstyrelserna har tillsammans utarbetat principer och en fördelningsmodell för hur anvisningarna ska gå till. Syftet med modellen är att ge en rättvis och jämn fördelning över landets kommuner och tar hänsyn till en rad faktorer.

Förutom att ändringen i lagen om mottagande av asylsökande (LMA) inneburit att samtliga kommuner i Sverige numera är skyldiga att ta emot asylsökande barn utan vårdnadshavare, tas numera också större hänsyn till barnets egna önskemål om var i landet han eller hon vill bo under sin tid som asylsökande.

Utvecklingsarbete

Den stora ökningen av antalet asylsökande barn utan vårdnadshavare som under år 2014 kommit till Sverige innebär att Migrationsverket inför år 2015 står inför en stor utmaning. Den naturliga målsättningen är att handlägga ärenden så skyndsamt som möjligt, eftersom det rör sig om en grupp av asylsökande som är särskilt utsatta i sin egenskap av barn. Dock är det av samma anledning viktigt att inte tappa kvalitet i prövningen av ansökningarna, utan att se till att varje ärende utreds så som dess behovskaffenhet kräver.

Migrationsverket har under hösten 2014 vidtagit bland

annat nedanstående åtgärder för att möjliggöra att ansökningar från barn utan vårdnadshavare handläggs med hög rättslig kvalitet och så effektivt som möjligt. Föreningar har gjorts i det inledande ansökningsprotokollet, för att redan i inledningsskedet av processen säkra en prövning av hög kvalitet. För att se till att handläggningstiderna blir så korta som möjligt har verket också arbetat med att omfördela ärenden över de olika prövningsenheterna i landet som handlägger ärenden som rör barn utan vårdnadshavare och gör löpande avstämningar för att även i fortsättningen fördela ärenden jämnt över landet. Migrationsverket har tidigare vid varje muntlig utredning av ett ärende som rör barn utan vårdnadshavare utöver utredaren använt sig av en protokollförare. För att frigöra resurser och se till att de resurser som finns används på bästa sätt, görs numera en enskild bedömning i varje ärende för att se om det finns behov av protokollförare eller inte. Generellt kan sägas att vid utredningar med yngre barn, i ärenden där det inte finns någon presumption för att bevilja ett uppehållstillstånd eller om det finns någon annan omständighet som talar för det, till exempel sökandens personliga förhållanden, används alltid protokollförare.

Effektivitet

Produktivitet

Utanföringarna under året har varit fortsatt stora för Migrationsverket. För att möta det höga antalet nya sökande och de kraftiga variationer som förevarit har verket vidtagit ett flertal effektivitetsåtgärder samt tillförts resurser i form av nyrekryteringar. Migrationsverket har avgjort cirka 3 600 fler förstagångsansökningar i år jämfört med 2014, produktiviteten har varit något lägre jämfört med tidigare. Att rekrytera, anställa och introducera ny personal har tagit mycket kraft i organisationen och tar tid innan den ger utdelning, vilket förklarar att kapacitetsutbyggnaden ännu inte gett högre utväxling. Vi kan dock se att antalet avgjorda ärenden ökat under andra halvåret, vilket tyder på att produktiviteten ökar. Året har även präglats av kraftiga variationer vad gäller antalet nya sökande och då Migrationsverket har som ett grundläggande mål att den sökande får sina rättigheter tillgodosedda omedelbart, lämna in asylansökan, att boende ordnas, med mera så har ansökningsenheterna och ankomstboendena förstärkts under året. Inledningsvis har detta skett med personal från asylprövningsenheterna vilket även det har påverkat produktiviteten negativt. Antalet förlängningsärenden, vilka är oftast av enklare karaktär, har minskat betydligt jämfört med förra året vilket även har påverkat produktiviteten vid jämförelse med förra året.

Figur 34

Antal ärenden per år prövning av ansökan, asyl

	2012	2013	2014
Avgjorda ärenden	36 526	49 870	53 503
Årsarbetskrafter	603	836	1 068
Avgjorda ärenden per årsarbetskraft	61	60	50

Kostnadsutveckling

Förvaltningskostnaden för prövning av asylansökhan har ökat med cirka 250 miljoner kronor. De ökade kostnaderna avser främst personal-, tolk, språk- och översättningskostnader. Under året har många nyanställningar ägt rum på grund av det höga antalet asylansökningar som förevarit. Asylprövningsverksamheten har under året ökat med 341 anställda och hade vid årsskiftet totalt 1 398 anställda jämfört med 2013 då antalet anställda var 839 i slutet av det året.

Kostnaden per avgjort ärende var 25 070 kronor 2014 jämfört med 21 843 kronor 2013. Den lägre produktiviteten för 2014 påverkar kostnaden per ärende.

Rättshjälpskostnaderna har ökat med cirka 7 procent jämfört med 2013. Precis som förra året kommer många sökande från Syrien och Eritrea samt statslösa som kommer från Syrien. Eftersom många av dessa antas beviljas uppehållstillstånd så har kostnaderna för rättshjälp inte ökat i någon större omfattning jämfört med 2013.

Vidarebosättning

Migrationsverket har i uppgift att svara för organiserad uttagning och överföring av flyktingar och skyddsbehövande i övrigt. Uppdraget avser vidarebosättning av 1 900 personer.

Migrationsverket har överfört 1 908 personer till Sverige inom ramen för årets vidarebosättningsprogram. Det ger en måluppfyllelse på 100 procent.

Figur 36

Vidarebosättning 2014

Medborgarskap	K	M	Totalt
Syrien	358	356	714
Afghanistan	219	109	328
Eritrea	89	140	229
Dem Republiken Kongo	119	107	226
Somalia	86	76	162
Övriga	153	164	317
Totalt	1024	952	1976

UNHCR har presenterat 2 338 personers ärenden för prövning, av vilka Migrationsverket beviljat uppehållstillstånd till 89 procent, vilket är samma som 2013. De vanligast förekommande medborgarskapen har varit syrier (36 procent av totalt antal beviljade personer), afghaner (17 procent), eritreaner (12 procent), kongoleser (11 procent) och somalier (8 procent). 52 procent av dem som vidarebosattes var kvinnor och 48 procent var män. 47 procent var under 18 år vid överföringstillfället.

Uttagningsresor har genomförts i Kenya, Uganda, Jordanien och Ecuador. Övriga beslut har fattats genom dossierprövning. Sverigeprogram har genomförts i Iran, Sudan och Uganda.

Effektivitet, trots hård konkurrens om kommunplatser och överbelastade utlandsmyndigheter

Migrationsverket har strävat efter att vidmakthålla en hög effektivitet i vidarebosättningsarbetet. En del i detta är att ständigt öka kvalitén i arbetet och i uppföljningar. Efter att Migrationsverkets informationssystem för ledning och operativ styrning (Milos) börjat användas, vilket är ett statistik och visualiseringssverktyg, har bland annat ledtidsuppföljningar, både internt och externt, blivit allt mer kvalitets-säkra. I Milos finns en särskild vidarebosättningsapplikation

Figur 35

Kostnad för prövning av asylansökhan, asyl^{1),4)}

	2012	2013	2014
Kostnad för prövning av ansökan (tkr)	818 195	1 089 289	1 341 298
varav 1:1 (tkr)	604 700	825 013	1 054 611
varav rättshjälp (tkr)	212 338	262 427	283 494
varav övriga samkostnader (tkr) ²⁾	1 156	1 849	3 193
Kostnad per avgjort grundärende i första instans (kr) ³⁾	22 400	21 843	25 070
1:1 kostnad per avgjort grundärende i första instans (kr) ³⁾	16 555	16 543	19 711

¹⁾ Kostnader för processföring i domstol ingår ej.

²⁾ I tidigare årsredovisningar har anslaget 1,8 ingått i övriga samkostnader men det är i ÅR 2014 borttaget för samtliga år.

³⁾ I antalet avgjorda grundärenden ingår inte förlängningsärenden.

⁴⁾ Tabellen är baserad på kostnader, inte anslagsavräknade utgifter och kostnader.

där det enkelt går att följa processen, från presentation och beslut till överföring. Under 2014 togs det fram en överenskommelse mellan Säkerhetspolisen och Migrationsverket gällande kvotflyktningärenden. Denna, tillsammans med Milos, har lett till att kvalitén i remissförfarandet till Säkerhetspolisen har ökat och processen har blivit mer effektiv.

En utmaning har dock varit svårigheterna att hitta lämpliga kommunplatser åt dem som ska vidarebosättas. Problematiken uppstod redan 2012 i takt med att antalet personer som söker och beviljas asyl ökade. Särskilda svårigheter har funnits i att kunna erbjuda passande bostäder åt personer med särskilda behov av sjukvård eller anpassat boende, vilket har bidragit till att väntetiderna mellan uppehållstillstånd och överföring ökat.

En annan utmaning under 2014 har varit de, i vissa fall, svåra och långdragna utreseprocesserna som råder i en del uttagningsländer, vilket inneburit att inresa till Sverige förskjutits flera veckor trots att det finns anvisade kommunplatser. Därtill har även en del av våra utlandsmyndigheter i Syriens närområde varit överbelastade med arbete, varpå ambassaderna inte kunnat bistå oss i utfärdande av resehandlingar som brukligt. Viseringar och provisoriska främplingspass har därför utfärdats av Migrationsverket i Sverige, för att på så vis avlasta ambassaderna och påskynda utreseprocessen.

I september tog Migrationsverket fram en långsiktig bosättningsstrategi samt en kortslitig åtgärdsplan för att säkerställa måluppfyllelsen 2014, trots svårigheterna att anvisas kommunplats, långdragna utreseprocesser och överbelastade ambassader.

En rad effektiviseringar har genomförts vad gäller uttagningsarbetet i fält under de senaste tre åren. Precis som under 2013 har Migrationsverket även under 2014 arbetat för att dess personal ska kunna arbeta uppkopplat mot centrala utlänningssdatabasen från platser utanför Sverige. Detta har inneburit att personer som beviljats tillstånd inom flyktingkvoten har kunnat lämna fingeravtryck och fotograferats av personal på plats. Detta förfarande har förenklat utfärdandet av resehandlingar och uppehållstillståndskort (UT-kort), vilket även hjälper till att avlasta såväl utlandsmyndigheter som tillståndsenheterna i Sverige.

Sverigeprogram. I Migrationsverkets uppdrag om att vidarebörsätta 1900 kvotflyktingar till Sverige ingår också att ägna särskild uppmärksamhet åt behovet av att förbereda flyktingarna inför deras ankomst. Som en del i detta arbete genomförs så kallade Sverigeprogram, veckolånga informations- och diskussionsmöten där flyktingar, som blivit uttagna på den svenska flyktingkvoten, får veta mer om vad vidarebosättningen innebär. Migrationsverket ansvarar för Sverigeprogrammen men genomför dem tillsammans med mottagarkommuner. Migrationsverket har sedan 2009 kontinuerligt genomfört Sverigeprogram.

ge. Genom att allt fler personer anländer till Sverige med redan utfärdade UT-kort underlättas också deras första etableringstid i kommunerna.

För första gången genomförde Migrationsverket 2014 en kortare resa som hade som syfte att ta fingeravtryck och fotografier för en mindre grupp flyktingar. Två personer från Migrationsverket åkte till Kairo i slutet av oktober för att uppta biometri på cirka 45 syriska flyktingar. Arbetet utfördes på den svenska ambassaden. Anledningen till att denna resa genomfördes var dels för att kunna avlasta ambassaden, men även för att säkerställa att dessa personer blir resklara, det vill säga att de har UT-kort, och på så vis kan resa in i Sverige under 2014. Ambassaden i Kairo har bara kapacitet att träffa 18 personer i veckan, så att genomföra denna resa var ett effektivt sätt att nå många personer under kort tid.

Samarbete för att underlätta bosättningsarbetet

Migrationsverket har sedan 2011 samarbetat med mottagarkommuner och Arbetsförmedlingen kring de förberedande informationsinsatser (Sverigeprogram), som hålls för personer som ska vidarebosättas till Sverige. Under 2013 testade Migrationsverket att genomföra ett integrerat mini-sverigeprogram, en så kallad Sverige-workshop, som en del i uttagningsdelegationen. Detta föll väl ut, vilket lett till att konceptet användes även under 2014. De uttagningar under 2014 som genomfört ett mini-Sverigeprogram är Kenya, Ecuador och Jordanien. Upplägget har varit kostnadseffektivt och har underlättat för flyktingar som varit bosatta långt ifrån varandra att undvika extra resor för informationstillfällen. Det har dock inte gett möjlighet till lika omfattande informationsutbyte som vid ett fullskaligt Sverigeprogram. Totalt har verket nått cirka 900 personer med förberedande insatser.

Under hösten 2013 startade projektet SMAK (stärkt mottagande av kvotflyktingar), som är ett samarbetsprojekt mellan Migrationsverket och olika länsstyrelser runt om i Sverige. Projektet har som syfte att undersöka hur bosättningen och mottagandet av vidarebosatta kan förbättras samt ta fram nya arbetsmetoder. I detta arbete ingår bland annat en kartläggning av hinder och fram-

Kvotflyktingar. Sverige är ett av drygt 25 länder som erbjuder FN:s flyktingorgan UNHCR en årlig flyktingkvot. Riksdagen beslutar varje år vilken summa Sverige ska avsätta för att vidarebosätta flyktingar på detta sätt. Migrationsverket får därefter regeringens uppdrag att ta ut och överföra flyktingarna på förslag av UNHCR. Cirka 1 900 flyktingar, som lever i otrygghet och utan möjlighet att återvända hem, kan därigenom varje år få ett nytt hem i Sverige.

gångsfaktorer kopplat till mottagandet av kvotflyktingar. Projektet pågår fram till och med juni 2015.

Kostnadsutveckling

Under åren 2007-2014 har Migrationsverket haft ett avtal med International Organisation for Migration (IOM), som reglerar samarbetet kring tjänster gällande vidarebosättning av kvotflyktingar. Migrationsverket köper årligen tjänster av IOM, kopplade till vidarebosättningsuppdraget, motsvarande cirka 12-13 miljoner kronor (beroende på dollarkursens värde). Tjänsterna som tillhandahålls är kopplade till överföringen av kvotflyktingar till Sverige såsom resebeställningar, transiteringshjälp, eskortörer och medicinska kontroller. I samband med delegationsuttagningar och Sverigeprogram bistår ofta IOM med tjänster som lokaler, tolkar, chaufförer, transporter, säkerhetsvakter och utrustning.

Nu gällande avtal trädde i kraft 2014-06-02 och är giltigt till 2015-06-01. I det nya avtalet fastställdes serviceavgiften per bokad kvotflykting till 140 USD.

Kostnaderna för vidarebosättningen har ökat marginalt jämfört med 2013. Den främsta anledningen är kostnader i samband med Sveriges ordförandeskap i Core Group Syria och att dollarkursens, som påverkar kostnaderna för IOM:s tjänster, har stigit markant.

Migrationsverket har liksom under 2013 kontrollerat kostnaderna genom en tydlig budgetuppföljning av planerade och genomförda aktiviteter. Förstärkt dialog med partners såsom United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) och IOM i ett tidigt skede har också bidragit till en förbättrad kontroll över kostnaderna.

Figur 37

Vidarebosättning¹⁾

	2012	2013	2014
Kostnad för vidarebosättning (tkr)	361 657	400 801	403 388
varav 1:1, Migrationsverket (tkr)	4 631	4 716	6 302
varav 1:3:6, Vidarebosättning	341 453	380 020	380 455
varav 1:3:7, Resor vid vidarebosättning m m	15 563	16 057	16 611
varav övriga samkostnader (tkr) ²⁾	10	9	20
Antal överförda kvotflyktingar	1 728	1 902	1 908
Antal beviljade tillstånd	1 851	2 182	1 976
Kostnad per överförd kvotflykting (kr)	209 292	210 726	211 419
1:1 Kostnad per överförd kvotflykting (kr)	2 680	2 479	3 303

¹⁾ Tabellen är baserad på kostnader, inte anslagsavräknade utgifter och kostnader.

²⁾ I tidigare årsredovisningar har anslaget 1.8 ingått i övriga samkostnader men det är i ÅR 2014 borttaget för samtliga år.

Prövning av hinder mot verkställighet

Inledning

Avtalat redovisar arbetet med lagakraftvunna avslagsbeslut avseende uppehållstillstånd. Reglerna om verkställighetshinder syftar till att säkerställa en möjlighet till att pröva nya omständigheter som inträffat efter ett ärende vunnit laga kraft. Reglerna riktar sig i första hand till händelser som kan medföra ett skyddsbehov, men även andra händelser kan tas i beaktande. Dessa kan vara att mottagarlandet inte kommer att vara villigt att ta emot utlämningen, att det finns medicinska hinder att genomföra hemresan eller om det finns annan särskild anledning att beslutet inte bör verkställas. Frågan om verkställighetshinder uppkommer således i slutskedet av processen när sökandes övriga möjligheter i alla instanser är uttömnda. Ärendena är ofta mycket komplexa med inslag av svåra sjukdomstillstånd, komplicerade familjeförhållanden och så vidare. Mot den bakgrundens måste prövningen av verkställighetshinder ses som en viktig del i målsättningen att skapa ett hållbart och effektivt system som värnar asylrätten och mänskors behov av skydd.

När frågan om att pröva verkställighetshinder uppkommer har berörda personer ofta redan relativ lång vistelsetid i landet. Det är därför viktigt att prövningen av verkställighetshinder sker så skyndsamt som möjligt för att inte i onöдан förlänga en oviss väntan och vistelsetid i mottagningsystemet för den sökande. För att snabbt kunna hantera ärenden som kräver skyndsam handläggning har Migrationsverket avdelat särskild personal för detta. Särskilt prioritet är ärenden där det finns en verkställighet planerad.

Figur 38

Ärenden om verkställighetshinder 2012 - 2014

	2012	2013	2014
Inkomna V-UT totalt	13 112	11 251	12 047
Prövade V-UT totalt	12 943	11 034	11 365
handläggningstid, genomsnitt dagar	42	42	54
Öppna V-UT 31/12	1 154	1 325	1 907

Inkomna

Antalet inkomna ärenden år 2014 var drygt 12 000 vilket är en ökning med cirka 7 procent jämfört med föregående år.

Ökningen av ärenden beror på utvecklingen i Mellanöstern där säkerhetsslagen försämrats under 2014 men även utvecklingen av konflikten på Gazaremsan. Den 1 juli 2014 förändrades också lagstiftningen vilket innebär att barn kan beviljas tillstånd även om de omständigheter som kommer fram inte har samma allvar och tyngd som krävs för att tillstånd ska beviljas vuxna. Detta medförde en kraftig ökning av ärenden i juli månad. Därefter har antalet ärenden åter minskat men stabiliseringen på en något högre nivå än tidigare.

Av alla inkomna ärenden avsåg 57 procent skyddsbehov enligt 12 kap. 19 § Utlämningslagen (SFS 2005:716) och resterande andel avsåg andra hinder mot verkställighet som att mottagarlandet inte tar emot utlämningen, medicinska hinder eller annan särskild anledning enligt 12 kap. 18 §.

Flest ärenden har inlämnats avseende medborgare från Afghanistan, Irak, Statlösa, Iran, Albanien, Somalia, Kosovo samt Ryssland. Dessa nationaliteter utgjorde sammantaget 49 procent av samtliga inlämnade ärenden.

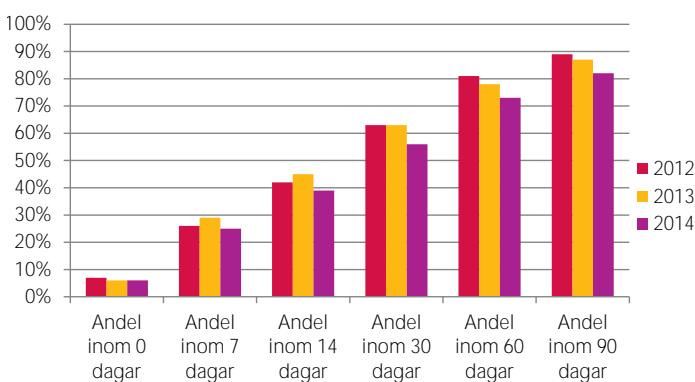
Avgjorda

Antalet avgjorda ärenden om verkställighetshinder var 11 365 vilket var en ökning med cirka 3 procent jämfört med föregående år. Den genomsnittliga handläggningstiden var 54 dagar och 25 procent avgjordes inom en vecka och 56 procent avgjordes inom en månad. Utvecklingen under året medförde även att handläggningstiderna ökade.

Försämringen av säkerhetsslagen i Mellanöstern medförde i praktiken handläggningsstopp för ärenden rörande Irak och Gaza men även Libyen i avvänt på analys av situationen och nya rättsliga ställningstaganden från rätts-

Figur 39

Relativ handläggningstid för verkställighetshinder

chefen. Irakier och statslösa palestinier utgör två av de största ärendegrupperna. Detta tillsammans med den kraftiga ärendeökningen under juli månad medfördé såväl ökade balanser som ökade handläggnings- och väntetider.

Figur 40

Verkställighetshinder, beviljade tillstånd 2012–2014			
Grund för tillstånd	2012	2013	2014
Skyddsskäl	1 066	341	435
Mottagarlandet inte villigt ta emot utlänningen	20	10	15
Medicinska hinder eller annan särskild anledning	448	453	513
Totalt	1 534	804	963

Myndigheten har totalt under året beviljat uppehållstillstånd i 963 ärenden avseende verkställighetshinder enligt 12 kap. 18 § Utlämningslagen. Av dessa beviljades 435 personer uppehållstillstånd på grund av nya skyddsskäl.

Öppna ärenden

Antalet öppna ärenden var vid slutet av året drygt 1 900 vilket var en ökning jämfört med samma tidpunkt föregående år då antalet öppna ärenden var drygt 1 300. Ökningen av öppna ärenden får ses som en följd av den kraftiga ärendeökningen under juli månad och att ärenden avseende Irak och Gaza inte avgjorts i avvaktan på ställningstagande av det rättsliga läget.

Av de öppna ärendena avsåg cirka 69 procent inom skyddsbehov enligt 12 kap. 19 § Utlämningslagen (SFS 2005:716) och resterande andel avsåg andra hinder mot verkställighet som att mottagarlandet inte tar emot utlänningen, medicinska hinder eller annan särskild anledning enligt 12 kap. 18 §.

Effektivitet

Produktivitet

Figur 42

Avgjorda verkställighetshinder per årsarbetare

	2012	2013	2014
	258	223	243

Antalet verkställighetshindersärenden låg under 2014 fortsatt på en hög nivå vilket får ses mot bakgrund av att flera stora asylgrupper finns kvar i mottagningssystemet med lagakraftvunna beslut om utvisning eller avvisning. Trots det försämrade säkerhetsläget i Mellanöstern som tidvis medfört handläggningsstopp och en utveckling där ärendena blir allt mer komplicerade och tidkrävande så ökade antalet prövade verkställighetshinder med cirka 3 procent jämfört med 2013. Antalet avgjorda ärenden per årsarbetare ökade också till 243 jämfört med 223 ärenden per årsarbetare 2013. En orsak till lägre produktivitet föregående år är också att extra resurser lades på utvecklingsarbete avseende bland annat rättslig kvalitet under 2013.

Kostnadsutveckling

Totalt ökade kostnaderna för prövningen av verkställighetshinder med 1,1 miljoner kronor, medan de direkta kostnaderna, som utgör cirka 54 procent av kostnaderna för ärendeprovning, minskade med 8,5 procent motsvarande 3,1 miljoner kronor. Minskningen består främst av minskade lönekostnader 2,2 miljoner kronor och minskade lokalkostnader 0,7 miljoner kronor. Men även kostnaderna för offentliga biträden minskade med cirka 30 procent motsvarande 0,2 miljoner kronor jämfört med föregående år. Kostnadsökningen på totalen beror på ökade verkgemensamma overheadkostnader.

Kostnaden per avgjort ärende minskade med 60 kronor till 5 382 kronor per ärende jämfört med 5 442 kronor 2013.

Figur 41

Prövning av verkställighetshinder ¹⁾

	2012	2013	2014
Kostnad för prövning av verkställighetshinder(tkr)	59 594	60 042	61 164
varav 1:1, Migrationsverket (tkr), prövning av verkställighetshinder	59 109	59 373	60 598
varav 1:6:2, Offentligt biträde i utlänningsärenden	366	533	373
varav övriga samkostnader ²⁾	119	136	193
Kostnad per avgjort grundärende, verkställighetshinder (kr)	4 604	5 442	5 382
1:1 kostnad per avgjort grundärende, verkställighetshinder (kr)	4 567	5 381	5 332

¹⁾ Tabellen är baserad på kostnader, inte anslagsavräknade utgifter och kostnader.

²⁾ I tidigare årsredovisningar har anslaget 1.8 ingått i övriga samkostnader men det är i ÅR 2014 borttaget för samtliga år."

Mottagande, bosättning, återvändande m.m.

Boende för asylsökande

Figur 43

Inskrivna vid utgången av respektive kalenderår

	2012	2013	2014
Totalt inskrivna	43 200	52 800	79 400
Varav i boende tillhandahållet av Migrationsverket	27 000	35 200	52 400

Vid utgången av 2014 var 79 400 personer inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem. Av dessa fanns 52 400 i boende tillhandahållet av Migrationsverket. Detta är en kraftig ökning jämfört med antalet inskrivna vid utgången av 2013, som då var 52 700, varav 35 200 i verkets boende. Antalet personer med uppehållstillstånd i Migrationsverkets boende har ökat under året. Den första januari 2014 fanns ungefär 9 700 personer med uppehållstillstånd i Migrationsverkets boende. Vid årets slut hade den siffran ökat till cirka 10 200 personer. Förutom de anläggningsboende fanns även ett antal med uppehållstillstånd i eget boende som inte skrivits ut från mottagningssystemet. Totalt fanns cirka 11 800 personer med uppehållstillstånd i Migrationsverkets mottagningssystem den första januari 2014 och den siffran har vid 2014 års utgång ökat till cirka 12 500. Att inte antalet ökade mer under 2014 beror främst på att Migrationsverkets handläggningstider har ökat med anledning av det mycket höga antalet asylsökande under 2014.

Migrationsverkets boende har successivt utökats under större delen av 2014 i takt med att antalet asylsökande per månad ökat. Detta har inneburit ett behov av cirka 1 000 till 1 500 nya boendeplatser varje vecka. En mycket stor arbetsuppgift under hela 2014 har bestått i att anskaffa fler bostäder.

Förutom arbetet med upphandling och kontakter med kommuner och övriga samarbetspartners, har det snabbt växande bostadsbeståndet krävt stora insatser av verkets medarbetare för att färdigställa boenden och informera och flytta asylsökande på bästa sätt mellan dessa. På grund av bristen på lägenheter har utökningen till största del bestått i upphandlade tillfälliga boendeplatser, ofta

hotellbyggnader, vandrarhem och stugbyar. Det är ur flera aspekter en sämre lösning än lägenhetsboende. För den enskilde individen eller familjen innebär ett sådant boende begränsningar i den dagliga livsföringen såsom möjlighet till eget hushåll, enskildhet och utrymme för barnen.

Bosättning och mottagning av nyanlända

Under 2014 kommunplacerades knappt 32 400 personer från Migrationsverkets mottagningssystem, varav cirka 6 600 personer motsvarande drygt 20 procent mottagna från anläggningsboende (ABO) och drygt 25 700 personer, motsvarande knappt 80 procent, mottagna från så kallat eget boende (EBO). Under året har märkts en markant ökning av personer som befinner sig i anläggningsboende vid beslut om uppehållstillstånd och därefter bosätter sig på egen hand. Av de som redovisas som mottagna från EBO är det långt mer än hälften som bosatt sig på egen hand efter att ha fått uppehållstillstånd medan de vistades i ett anläggningsboende.

Det visar även ledtiderna från uppehållstillstånd till mottagning där ABO ökat endast en dag, från 128 dagar 2013 till 129 dagar 2014 och för EBO från 71 2013 till 102 2014.

Figur 45

Mottagna från Migrationsverkets mottagningssystem

	2012	2013	2014
Totalt	12 368	20 363	31 926
Varav ABO	6 021	5 985	6 465
Andel i procent	49 %	29 %	20 %
Varav EBO/bosatta på egen hand	6 347	14 378	25 461
Andel i procent	51 %	71 %	80 %

Bosättning på egen hand

De som bosätter sig på egen hand är nyanlända i anläggningsboende som;

- aldrig vänder sig till Arbetsförmedlingen eller Migrationsverket och begär hjälp med bosättning
- avbryter ett pågående bosättningsräende
- tackar nej till en kommunanvisning

En stor anledning till att allt fler bosätter sig på egen hand i en kommun och därmed avbryter det ärende om bosättning som kan ha funnits är troligen att den nyan-

Figur 44

Antal inskrivna personer i mottagningssystemet 2014 (vid utgången av månaden)

Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
52 800	53 010	52 540	52 822	54 795	58 054	62 818	67 296	72 872	76 026	77 343	79 387

lände ser möjligheten till en bättre tillvaro och en högre etableringsersättning från Arbetsförmedlingen än den mycket lägre dagersättningen enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande, LMA, från Migrationsverket. Från många kommuner framförs dock oron för och problem med trångboddhet, falska adresser, att personer folkbokför sig på en adress men egentligen vistas på en annan ort etcetera.

Trots att många bosätter sig på egen hand blir alltför många kvar alltför länge i mottagningssystemet. De långa bosättningstiderna inverkar negativt på de nyanländas möjligheter till en tidig etablering. De medför också stora påfrestningar på Migrationsverkets mottagningssystem.

Bosättning efter anvisning av Arbetsförmedlingen

För korrekta uppgifter om antal och andel anvisade av Arbetsförmedlingen, är Migrationsverket beroende av information från Arbetsförmedlingen. Migrationsverket får därför månadsvis bosättningsstatistik från Arbetsförmed-

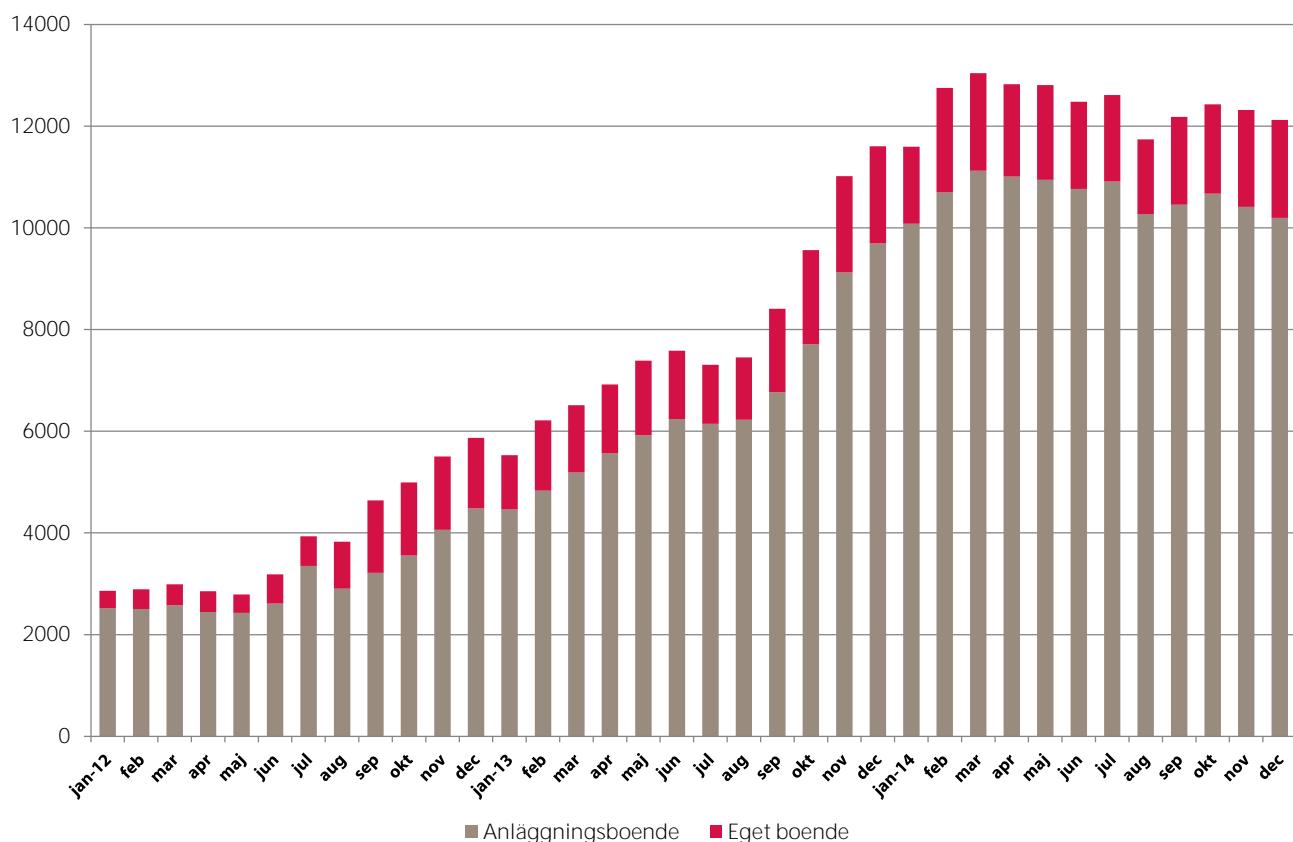
lingen och myndigheterna tar sedan gemensamt fram anvisnings- och bosättningsstatistik per län och kommun månadsvis.

Vid årsskiftet 2014-2015 fanns 412 personer i ABO för vilka Arbetsförmedlingen väntade svar på sin föreslagna anvisning och 1 109 personer som väntade på att flytta efter anvisning.

Under 2014 har 18 979 personer begärt hjälp med bosättning av Arbetsförmedlingen, inklusive de som först har bosatt sig på egen hand. Under samma tid har 5 714 kommunanvisats och samtidigt har 12 302 personer avbrutit sitt bosättningsärende. Migrationsverket kan från Arbetsförmedlingens statistik konstatera att antalet avbrutna ärenden i anläggningsboende vilket genererar bosättning på egen hand har ökat markant sedan 2012 då antalet uppgick till 947. Under 2013 ökade antalet till 3 428 för att 2014 ha mer än fördubblats till 7 510. Skälet till avbrott är enligt Arbetsförmedlingen i första hand långa väntetider på anvisning av plats.

Figur 46

Antal inskrivna personer i mottagningssystemet med beviljade uppehållstillstånd vid utgången av varje månad 2012–2014

Figur 47

Inskrivna med uppehållstillstånd vid utgången av åren 2008-2014

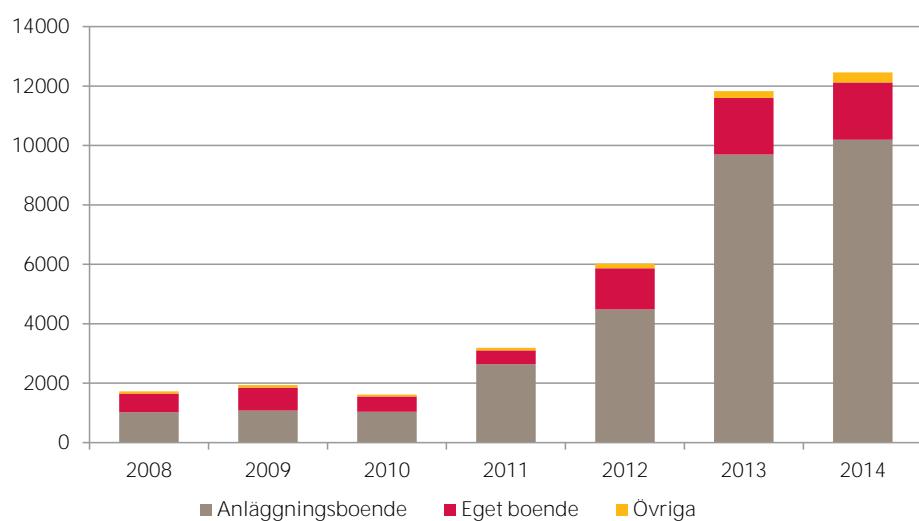

Foto: Tomislav Stjepic

Figur 48

Avbrutna ärenden i ABO

Månad	2012	2013	2014
Januari	75	132	533
Februari	65	203	701
Mars	52	175	617
April	75	279	351
Maj	62	212	435
Juni	63	236	492
Juli	88	308	379
Augusti	58	394	657
September	61	398	704
Oktober	86	353	918
November	157	441	846
December	105	297	877
Totalt	947	3 428	7 510

Bosättning efter anvisning av Migrationsverket

Migrationsverket brukar anvisa kommunplats årligen till omkring 100 nyanlända i anläggningsboende med särskilda behov och utan rätt till etableringsplan.

Under 2014 anvisades 80 nyanlända ur målgruppen en kommunplats med en genomsnittlig tid från uppehållstillstånd till anvisning på 164 dagar (195 dagar 2013). Från uppehållstillstånd till bosättning tog det cirka 200 dagar (240 dagar 2013). Samtidigt avbröt drygt 100 personer sitt bosättningsärende, det vill säga de lyckades trots särskilda behov ordna boende på egen hand. Vid årsskiften 2014 -2015 väntade drygt 100 personer på anvisning.[

Bosättningsarbetet för denna målgrupp tar lång tid då kommunerna kan sakna förutsättningar för att kunna ta emot, både när det gäller lämpligt boende och möjlighet till sjukvård men också avsaknad av personella resurser. I gruppen ingår även nyanlända som inte omfattas av någon statlig ersättning vilket i hög grad försvårar bosättningsarbetet för den gruppen. De kan exempelvis ha fått uppehållstillstånd för umgänge med barn i Sverige och har därmed inte något ordnat boende.

Ensamkommande barn – boendeformer och kostnader

Redovisningen görs på sidan på sidan 57 och i bilaga 15.

Organiserad sysselsättning

I takt med att antalet asylsökande ökat och vistelsen i mottagningsystemet har blivit längre, har behovet av organiserad sysselsättning ökat. Under år 2014 har verket arbetat med att utveckla den organiserade sysselsättningen.

Migrationsverket erbjuder alla asylsökande över 18 år en introduktion i form av gruppinformation. I början av året förändrades innehållet i gruppinformationen utifrån målgruppens önskemål och behov. Samtidigt kortades den ner så att den numera genomförs under en halvdag istället för som tidigare under två halvdagar. Syftet var att fler personer skulle kunna erbjudas gruppinformation.

Gruppinformationen har fokus på asylprocessen men innehåller även information om vikten av att styrka sin identitet, ekonomiskt bistånd enligt lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA), möjligheten att arbeta och praktisera, barns rätt till skolgång samt rätten till hälso- och sjukvård med mera.

Under året har 42 734 vuxna personer kallats till grupp-information. Av dem kallades 70 procent, 29 742 personer, till informationen inom en månad från det att de sökt asyl i Sverige.

Migrationsverket har också påbörjat en försöksverksamhet med mötesplatser på vissa orter för att öka den lokala samverkan och kontakterna mellan asylsökande och civilsamhället samt ge de asylsökande möjlighet till kontakter med arbetsmarknaden. Under hösten har Migrationsverket även startat en försöksverksamhet på tre orter där asylsökande erbjuds språkstöd. Dessa insatser beskrivs utförligare på sidan 92-93.

Antalet asylsökande som har arbete på den öppna arbetsmarknaden är fortsatt lågt. Under år 2014 har endast 447 personer haft ett arbete. Det är en minskning med ungefär sex procent jämfört med år 2013 då 478 personer var i arbete.

Under året har totalt 1 595 personer mellan 18 och 64 års ålder haft en praktikplats, vilket är en ökning med cirka 38 procent från föregående år, då 1 155 personer hade en praktikplats. Under senare delen av året har mottagningsenheterna påbörjat ett arbete med att i kontakt med kommuner, idéburna organisationer, företag och andra externa aktörer informera om asylsökandes möjlighet att praktisera. Det nya arbetssättet förväntas kunna ge fler asylsökande möjlighet till praktik.

Även de personer som har beviljats uppehållstillstånd men som är fortsatt inskrivna i mottagningsystemet ska erbjudas organiserad sysselsättning.

Den ändring i förordning om etableringssamtal och etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare som trädde i kraft den 1 april 2014 innebär att Arbetsförmedlingen inte ska upprätta någon etableringsplan under tiden som den nyanlände bor kvar i Migrationsverkets anläggningsboende, utan först efter det att personen tagits emot för bosättning i en kommun. Målgruppen har dock rätt till utbildning i svenska för invandrare (sfi), vilket kan medföra att gruppens behov av organiserad sysselsättning inte ökar trots att de inte har rätt till etableringsinsatser.

Samarbete med andra aktörer

Åtgärder för att utveckla samarbetet med andra myndigheter och korta vistelsen

Migrationsverket har i uppdrag att samverka med andra myndigheter inom området migration och integration så att förutsättningar skapas för ett effektivt genomförande av de verksamheter som följer av det uppdrag Migrationsverket har.

Med anledning av ökad oro i omvärlden och därmed höjda prognosar för migration, startade Migrationsverkets generaldirektör Anders Danielsson ett uppdrag under 2013. Migrationsverket bjöd under våren 2013 in företrädare för ett antal myndigheter samt Sveriges kommuner och landsting för att diskutera förutsättningarna för ökad samverkan. En gemensam målsättning var att hitta vägar som skulle göra det enklare och smidigare för den enskilda individen. Detta skulle åstadkommas genom att analysera de gemensamma processerna för att hitta möjligheter till förbättringar som skulle öka kvaliteten, servicen och effektiviteten. Deltagande myndigheter var Skatteverket, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Sveriges kommuner och landsting, Socialstyrelsen, Skolverket, Rikspolisstyrelsen, Kriminalvården och Länsstyrelserna. Migrationsverket fick huvudansvaret för uppdraget som benämndes Samverkansuppdraget. Resultatet redovisades i rapporten Att arbeta tillsammans samt presenterades i februari 2014 för berörda myndighetschefer. Gensvarat från de övriga aktörerna var mycket positivt och de ställde sig bakom Migrationsverkets förslag att arbeta vidare genom att finna gemensamma och konkreta lösningar. I rapporten finns förslag på sex områden där utvecklingsinsatser bör genomföras:

- initialprocessen,
- mötesplatser och information,
- prognoser och migrantprofiler,
- boendeformer,
- sysselsättning samt
- ett gemensamt ersättningssystem.

Fokus under 2014 har främst varit att hitta lösningar för de personer som har fått uppehållstillstånd men ännu inte fått någon egen bostad i en kommun, utan blir kvar inom Migrationsverkets mottagningsystem.

Initialprocessen

Förslaget innehåller tre delar:

- Att samtliga asylsökande får ett samordningsnummer. Under 2014 har ett långsiktigt utvecklingsarbete för att finna en gemensam lösning fortskrivet.
- En myndighetsgemensam insamling och lagring av uppgifter i en gemensam databas. Detta har ännu inte kunnat prioriteras med anledning av de höga utvecklingskostnaderna samt det komplexa området.
- Asylsökande som beviljas uppehållstillstånd ska kunna

anmäla folkbokföring i samband med att Migrationsverket informerar om beslutet om uppehållstillstånd. Detta provas fram inom försöken med gemensamma mötesplatser och information.

Mötesplatser och information

Förslagen innebär att utveckla mötesplatser för individanpassad hjälp genom att samla ett tvärprofessionellt team med relevant kompetens runt den nyanlände. Målet är att individen snabbare når egenförsörjning.

Befintliga servicekontor ska användas som plattform där den nyanlände, i ett första försök, träffar teamet vid det första samtalet efter att den nyanlände fått sitt uppehållstillstånd. Huvudman för uppdraget är Försäkringskassan och försök kommer att startas i början av 2015 i Norrköping, Alingsås, Borlänge och Ljusdal. Deltagande myndigheter är Försäkringskassan, Migrationsverket, Skatteverket, Arbetsförmedlingen samt de fyra kommunerna.

Prognoser och förberedelser för etableringsinsatser

Förslaget innebär att stödja planeringen av etableringsinsatser med tidig kunskap och förståelse av de migrantgrupper som kommer att vara aktuella för etablering. Migrationsverket är huvudman för uppdraget och arbetet startade under hösten 2014. Uppdraget innebär att Migrationsverket tillsammans med Region Göteborg prövar nya former av samarbete som kan bidra till att öka de samverkande myndigheternas förmåga till tidig planering.

Boendeformer

Förslaget innehåller tre delar – Försöksverksamhet med genomgångsboenden i den kommun en individ har blivit kommunplacerad, överlätelse av lägenheter som Migrationsverket hyr till kommunen samt fokus på barnperspektivet i arbetet med asylsökande i eget boende (EBO). De båda första förslagen finns omhändertagna i *Handlingsplan i syfte att öka utflödet ur Migrationsverkets mottagningsystem* samt *Handlingsplan för beredskap kring boendeplatser för asylsökande*. Planerna ligger till grund för arbete inom verket och i samarbete med andra myndigheter. När det gäller det tredje förslaget "Barnperspektivet i EBO" har detta arbete startats som ett projekt hos Sveriges kommuner och landsting, SKL, under våren 2014. En kartläggning kommer att genomföras av barnperspektivet i Södertälje, Helsingborg och Norrköping. Resultat av kartläggningen kommer att presenteras av Sveriges kommuner och landsting under första kvartalet 2015.

Sysselsättning – tidiga insatser för etablering

Under 2014 har förslaget som innehåller att arbetslinjen ska stimuleras startats genom att myndigheter, kommuner, lokalt näringsliv och idéburna organisationer verkar för utökad möjlighet till praktik och arbete under asyltiden samt att idéburna organisationer engageras för att skapa nätverk etc. Migrationsverket har under hösten 2014 på-

börjat en försöksverksamhet med mötesplatser i Alvesta, Stockholm och Östersund. Mötesplatserna i Alvesta och Östersund finns på anläggningsboenden. Syftet med dem är i första hand att öka den lokala samverkan och att öka kontakerna mellan asylsökande och civilsamhället. Mötesplatsen i Stockholm är inriktad på att skapa kontakter mellan asylsökande och arbetsgivare och praktikanordnare samt på att ge riktad samhällsinformation till olika målgrupper.

Under hösten har Migrationsverket även startat försöksverksamhet i Östersund, Kramfors och Mariestad där asylsökande erbjuds språkstöd. Språkstödet är interaktiva studier i svenska med övningar på webben som ges i grupp med handledare från Migrationsverket på plats. Försöksverksamheten pågår till och med den 31 januari 2015 då även utvärderingen av verksamheten ska vara klar. Under försöksverksamheten beräknas totalt cirka 500 personer få språkstöd under en månad vardera.

Gemensamt ersättningssystem för individen

De inblandade myndigheterna och SKL har tidigare lämnat ett antal förslag för att göra ersättningssystemet mer lättbegripligt och konsekvent. Berörda myndigheter för nu en kontinuerlig dialog kring dessa frågor med departementen.

Ökat fokus på samverkan med andra myndigheter
Behovet av samordning av utvecklingsinsatser eller åtgärder över gränserna mellan myndigheter och andra aktörer är stort. Oavsett av vilka anledningar människor söker sig till Sverige och vilket utfall det blir på ansökningar om uppehållstillstånd så är det fler aktörer än Migrationsverket som har en roll i det system där dessa människor finns. Det finns behov av samordning både av löpande insatser inom operativa verksamheter och inom strategiska ut-

vecklingsarbeten över aktörsgränser. En välfungerande samordning mellan aktörer kan bidra till ett mer helhetsinriktat arbete för att möta individers behov.

Mot bakgrund av erfarenheter från tidigare samverkansuppdrag och den då rådande prognoserna på cirka 80 000 asylsökande under året beslutade Migrationsverket i september 2014 att inrätta en funktion som nationell samordnare för samverkan med andra myndigheter och övriga externa intressenter med start från och med den 1 januari 2015.

Målet med den nationella samordningen är att underlätta kommunikationen mellan aktörer och arbeta för att gränssnittsfrågor hanteras på ett sätt så att det ökar nytan för individen och möter dennes behov. Det främsta uppdraget inledningsvis är att samordna insatser mellan aktörer inom området migration, etablering och integration och ska inte förväxlas med Arbetsförmedlingens nuvarande uppdrag att samordna etableringsinsatser för vissa nyanlända.

Avisktsförklaring om utveckling av samarbetet inom migrations- och integrationsområdet

Vid ett möte med företrädare för organisationer och myndigheter i Sverige inom migrations- och integrationsområdet den 17 november 2014 presenterade generaldirektör Anders Danielsson ett förslag till avisktsförklaring inom området migration och integration. Företrädarna enades vid detta tillfälle om att utveckla samarbete ytterligare inom migrations- och integrationsområdet genom att underteckna avisktsförklaringen.

Avisktsförklaringen ska syfta till att stärka samordningen runt de människor som kommer till Sverige för att söka skydd, förenas med anhöriga eller bidra med sin kompetens och erfarenhet på arbetsmarknaden. De underteck-

nade aktörerna anser att en starkt samordning även ger de människor som får avslag på sin asylansökan bättre förutsättningar att återvända på ett så tryggt, säkert och värdigt sätt som möjligt.

Säkerställande av identitetsuppgifter

Migrationsverkets arbete med att säkerställa att de identitetsuppgifter som är nödvändiga för att verkställa ett avlägsnandebeslut finns tillgängliga innan ett ärende överlämnats till Polisen inkluderar hela processen från ansökan till verkställighet. Skälen till att ett ärende överlämnas till polisen med tvång är att utlänningen inte medverkar till de nödvändiga åtgärderna för att genomföra beslutet om verkställighet. Många gånger handlar det om att personen inte medverkar till att styrka sin identitet och andelen ärenden i kategori 3 där identitetshandlingar saknas, blir därmed högre för tvångsärenden. Fortsättningsvis behöver Migrationsverket arbeta för att minska andelen och antalet ärenden som inte har en registrerad kategorisering vid överlämnan för tvångsverkställighet.

Vid ansökningstillfället lämnas uppdrag till sökande, som inte har lämnat in tillräckliga handlingar, att så snart som möjligt få fram handlingar som kan styrka hans eller hennes identitet. Uppdragen följs sedan upp vid kommande utredningstillfällen. För att kontrollera kvaliteten på handlingarna har under året projektet Verifiering och förvaring av handlingar (VEFÖ) bedrivits och omfattar nu samtliga nya asylärenden. Projektet avslutades sista december 2014 och övergick i ordinarie verksamhet inom Migrationsverkets ID-enhet. Ärendena kategoriseras utifrån vilka handlingar som inkommit för att identitetsarbetet ska kunna följas upp under hela processen.

Identitetskategorisering

Ett ärende delas in i tre kategorier enligt nedan.

Kategori 1 passhandling i original, inrikespass, identitetskort, medborgarskapsbevis, militärbok och/eller sjömansbok, en tillfällig resehandling, barn födda i Sverige med moderskapsintyg som inlämnats till Migrationsverket

Kategori 2 födelseintyg, dopattest, vigselbevis, betyg, körkort och andra handlingar som i första hand inte utfärdats i syfte att styrka en persons identitet

Kategori 3 identitetshandlingar saknas

Identitetskategoriseringen genomförs i samband med verifiering av handling eller vid mottagningens utredningssamtal och följs därefter upp om nya handlingar inkommer.

VEFÖ har medfört kunskapsökningar inom organisationen som helhet och även kunnat bidra till förtydligande av hur ett antal olika egenskaper hos handlingar ska betraktas i identitetskategoriseringen. Det kan till exempel handla om ett äkta hemlandspass där sidor har tagits bort och det därmed betraktas som förfalskat, men som ändå är fullt användbart vid en hemresa. Utifrån verkställbarhet hamnar det i kategori ett, men inom ramen för en eventuell Dublinprocess kan handlingen ha förstörts för att dölja resa genom Dublinländerna.

- **Normalprocess:** grunden för ansökan är asyl och personen ska av- eller utvisas enligt 8 kap. 1-2 §§ Utlänningslagen eller 8 kap. 7§ samma lag. Även återinresta med gällande beslut om av- eller utvisning enligt 12 kap. 23 utlänningslagen ingår i denna process.

- **Snabbprocess:** grunden för ansökan är asyl och personen ska avvisas enligt 8 kap. 1-2 §§ utlänningslagen och med anvisande om omedelbar verkställighet enligt 8 kap. 6§ samma lag.

- **Dublinprocess:** grunden för ansökan är asyl och personen ska överföras till annan medlemsstat enligt artikel 29.1, första stycke Dublinförordningen.

- **Tillståndsprocess:** grunden för ansökan är uppehållstillstånd på annan grund än asyl och personen ska av- eller utvisas till hemlandet eller tredjeland enligt 8 kap. 1-2 §§, 8 kap. 7§ utlänningslagen. Processen innehåller även ärenden där omedelbar verkställighet anvisas enligt 12 kap. 6§ utlänningslagen.

Utvecklingen av antal ärenden som överlämnats för verkställighet till Polisen sedan januari 2013

Nedan redovisas en analys av ärenden som lämnats över till polisen för verkställighet, Dublinärenden ej inräknade. Eftersom fastställande av identitet sällan är av avgörande betydelse i ärenden som handläggs enligt Dublinprocessen är de exkluderade från nedanstående sammanställningar

Figur 49

Överlämnade till polisen (tvång) exkl. Dublinprocess 2013

ID-kategori	Normal-process	Snabb-process	Tillstånds-process	Summa
Kategori 1	524	78	36	638
Kategori 2	1 233	77	10	1 320
Kategori 3	1 530	70	2	1 602
ID-kategori saknas	495	105	27	627
Total	3 782	330	75	4 187

Figur 50

Överlämnade till polisen (tvång) exkl. Dublinprocess 2014

ID-kategori	Normal-process	Snabb-process	Tillstånds-process	Summa
Kategori 1	524	104	18	646
Kategori 2	686	44	11	741
Kategori 3	1 267	69	-	1 336
ID-kategori saknas	537	109	18	664
Total	3 014	326	47	3 387

Under 2013 var 47 procent av ärenden överlämnade till polisen (tvång) i kategori 1 och 2 medan 15 procent av ärendena inte hade en registrerad kategorisering vid ett överlämnande till Polisen. Under 2014 var 41 procent i kategori 1 och 2 medan 20 procent inte hade en registrerad kategorisering vid överlämnandet. Det kan konstateras att andelen ärenden där fortsatt identitetsutredning är nödvändig har ökat något. Anledning till det beror främst på förändring av sammansättningen av de ärenden som har lämnats över till polisen för verkställighet.

Figur 51

Överlämnade till polisen (avvikna) exkl. Dublinprocess 2013

ID-kategori	Normal-process	Snabb-process	Tillstånds-process	Summa
Kategori 1	589	125	132	846
Kategori 2	916	93	37	1 046
Kategori 3	646	53	5	704
ID-kategori saknas	445	181	65	691
Total	2 596	452	239	3 287

Figur 52

Överlämnade till polisen (avvikna) exkl. Dublinprocess 2014

ID-kategori	Normal-process	Snabb-process	Tillstånds-process	Summa
Kategori 1	600	220	97	917
Kategori 2	568	97	48	713
Kategori 3	715	168	6	889
ID-kategori saknas	628	357	95	1 080
Total	2 511	842	246	3 599

Av de ärenden som kategoriseras under 2013 var 58 procent av ärenden överlämnade till polisen (avvikna) i kategori 1 och 2 medan 21 procent inte hade en registrerad kategorisering vid överlämnandet till polisen. Under 2014 var 45 procent i kategori 1 och 2 medan 30 procent inte hade en registrerad kategorisering vid överlämnandet.

En kategorisering kan förändras genom ett överlämnande

Migrationsverkets identitetskategorisering utgår från andra parametrar än polisens kategorisering av ärendet. Polisen kategoriseras ett ärende utifrån om det är enkelt eller svårt att genomföra en verkställighet. Exempelvis kan en utlänning ha underlättat att uppvisa en identitetshandling under tiden som Migrationsverket var handläggande myndighet, det vill säga ärendet tillhör kategori 3. Där emot kan polisen bedöma det som ett enkelt ärende utifrån ett verkställighetsperspektiv då de har möjlighet att använda sig av tvångsmedel. Det är också förhållandevis vanligt att ett ärende i verkets kategori 2 hamnar i polisens kategori 3 vid ett överlämnande och blir svårare, i vissa fall i princip omöjliga, att verkställa för polisen om inte personen medverkar.

Granskning av ärenden som överlämnas till polisen

I likhet med föregående år har Migrationsverket granskat 100 ärenden som överlämnats till polisen under första halvåret 2014. Detta i syfte att säkerställa kvaliteten i ären-

Foto: Tomislav Stjepic

dena och få till stånd ett bredare lärande kring överlämningarna.

Det kunde konstateras att verket i den övervägande andelen ärenden vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån ett identitetsperspektiv för att polisen ska kunna genomföra en verkställighet. De utvecklingsområden som framkommit har förankrats i verksamheten för fortsatt arbete.

Samverkan mellan myndigheter

Migrationsverket, Polisen och Kriminalvården samarbetar genom en samverkansmodell kring återvändande och verkställigheter. Samverkansmodellen innehåller en standard för hur samverkan ska ske på lokal, regional och nationell nivå och ett system för hur förbättringsförslag ska hanteras för att arbetet med ständiga förbättringar ska fungera så bra som möjligt. Ett system för återkoppling mellan Polisen och Migrationsverket för varje överlämnat ärende har tagits fram för att utveckla lärandet och förståelsen mellan myndigheterna och skapa förutsättningar för en löpande ärendegranskning på lokal nivå.

Identitetsfrågor återkommer regelbundet i diskussionen liksom överlämningen mellan Migrationsverket och Polisen och hur den kan förbättras, men också hur kapaciteten hos Kriminalvårdens transportjänst påverkar takten och omfattningen i verkställighetsarbetet.

Migrationsverket och Polisen samverkar även inom ramen för verkets Id-råd där verksamhetsområdes experter delar information och tar upp specifika ärenden som behöver lyftas. Polisen är representerad genom den Centrala Gränskontrollenheten. Både Polisen och Migrationsverket kommer att förändra sin organisation 2015, varför sammansättningen av rådet kan komma att förändras. Rådet leds av verkets centrala id-samordnare.

Undantag från krav på arbetstillstånd

Den som har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige och åberopat skäl enligt 4 kap. 1 eller 2 § utlänningslagen (2005:716), det vill säga söker asyl, är undantagen från skyldigheten att ha arbetstillstånd. Undantaget gäller inte en utlännning som saknar identitetshandlingar, om inte utlänningen medverkar till att klärlägga sin identitet. Undantaget gäller fram till dess att utlänningen lämnar landet eller ett beslut om att bevilja honom eller henne uppehållstillstånd har vunnit laga kraft. Undantaget upphör dock att gälla om en utlännning inte medverkar till verkställighet av ett lagakraftvunnet beslut om avvisning eller utvisning. Migrationsverket kan se en kraftig ökning av antal personer som beviljats undantag från kravet på arbetstillstånd under 2014, vilket till stor del kan förklaras med det höga antalet asylsökande och den höga andelen asylsökande från Syrien, där majoriteten kan styrka sin identitet.

Figur 53

Antal beviljade personer med undantag från skyldigheten att ha arbetstillstånd (AT-UND)

Medborgarskap	2 012	2 013	2014
Syrien	1 387	3 544	14 424
Statslös	479	1 361	3 027
Eritrea	298	503	1 307
Irak	435	418	868
Albanien	412	414	628
Övriga	3 947	3 875	5 094
Totalt	6 958	10 115	25 348

Projekt Verifiering och förvaring av handlingar (VEFÖ)

Projektet *Verifiering och förvaring av handlingar* (VEFÖ), som syftar till en tidig äkthetsbedömning av en ingiven handling har under 2014 rullats ut till samtliga ansökningsenheter. En snabb verifiering av handlingar som lämnas in till Migrationsverket kan medföra tidsvinster i handläggningen av ett eventuellt framtida återvändande. Handläggaren kan tidigt få indikationer på äktheten av den identitetshandling som lämnats in vilket möjliggör en bedömning om handlingen är tillräcklig för att kunna genomföra en framtida verkställighet av en avvisning eller utvisning. Projekt VEFÖ har haft som övergripande syfte att frigöra resurser i asylprocessen genom att i ett tidigt skede verifiera inkomna dokument, öka rättssäkerheten genom att förbättra kvaliteten i beslutsunderlaget samt skapa en säker förvaring av de id-handlingar som lämnas in i asylärenden.

Att tidigt granska äktheten av inkomna id-handlingar i ett asylärende ger en rad nyttoeffekter och vinster i tid, resurser och kvalitet. Det har även positiva effekter för andra verksamhetsområden, som till exempel inom återvändandearbetet och medborgarskapsprövningen. Vidare har andra myndigheter som polis och domstol nytt av att id-handlingarna äkthetsgranskas och förvaras på ett säkert sätt.

Projekt VEFÖ startade operativt den 1 april 2013. Från årsskiftet 2014/2015 kommer VEFÖ funktionen vara en del av ordinarie verksamhet.

Sedan projektet startades har cirka 50 000 id-handlingar inkommit till projektet, varav 66 procent är syriska handlingar. Av de inkomna handlingarna som äkthetsgranskats uppgår andelen oäkta handlingar till cirka 6 procent. Det är samma nivå som i andra EU länder där mätningar gjorts. Andelen falska syriska handlingar ligger under genomsnittet. Om en dokumentexpert bedömer en handling som oäkta upprättar projekt VEFÖ en anmälan om brott. Handlingen bifogas anmälan och skickas till polismyndigheten på den ort där handlingen gavs in.

Sedan sommaren 2014 har antalet handlingar hos VEFÖ vuxit successivt. Eftersom antalet asylsökande ökade kraftigt under 2014 har VEFÖ:s kapacitet inte motsvarat den takt i vilken handlingarna har skickats in. Beslut har därför fattats att öka kapaciteten med tillskott av personal, till att börja med under första kvartalet 2015. Under tiden kommer även en flödesanalys att göras för att se hur processen kan förbättras och effektiviseras.

Id-utbildning

Under 2014 har en omfattande utbildning i identitetsfrågor tagits fram och genomförts för handläggare och beslutsfattare vid fyra tillfällen. Syftet med utbildningen är att tydliggöra vikten av identitetsarbetet i hela migrant-

processen, tillhörande regelverk och att klarlägga vad identitetsarbetet innebär för Migrationsverkets verksamhet samt för övriga myndigheter. Utbildningen genomförs i existerande format under våren 2015 för att sedan föras in i Migrationsverkets ordinarie utbildningsprogram.

Åtgärder för att uppmärksamma människohandel rörande barn

Migrationsverket ska redovisa vilka åtgärder som vidtas för att uppmärksamma ärenden i vilka barn är utsatta för eller riskerar att utsättas för människohandel samt redovisa hur samarbetet med andra myndigheter och aktörer bedrivs i dessa frågor.

Arbetet mot människohandel

Migrationsverkets viktigaste roll i arbetet mot människohandel är att uppmärksamma offer för människohandel och se till att brottsbekämpande och stödjande myndigheter, såsom polis och socialtjänsten, kopplas in så snart som möjligt då det finns misstanke om människohandel.

Processen för ansökningar om uppehållstillstånd och viseringar som görs utanför Sverige påbörjas i stor utsträckning vid utlandsmyndigheterna. Det är därför viktigt att Migrationsverket också informerar utlandsmyndigheterna om vilka indikationer som ska uppmärksamas för att upptäcka offer för människohandel. Detta arbete har påbörjats under året genom att verkets utlandsstationerade migrationsexperter har fått information om detta.

Samtal har också förts med migrationsexperterna om att denna fråga kan tas upp vid regionala utbildningsinsatser.

Migrationsverkets arbete leds av en central samordnare och en arbetsgrupp mot människohandel. I början av året utvidgades arbetsgruppen för att tillföra speciell kompetens i barn- och arbetstillståndsärenden.

Arbetsgruppen består av sex personer och har haft nio möten under året.

Inom Migrationsverket har 80 enheter, som arbetar med ärendeprövning, utsett kontaktpersoner för arbetet mot människohandel. 78 av dessa har under året genomgått en endagsutbildning. Syftet har varit att öka kunskapen om vilka indikationer som kan visa på misstanke om människohandel. Likaså vilka åtgärder som ska vidtas, som till exempel att lämna tips till polis och skicka en orosanmälan till sociala myndigheten om det berör barn. I utbildningen har tonvikt lagts på vilka indikationer som ska uppmärksamas för att upptäcka eventuell människohandel där barn kan vara offer.

Vid två tillfällen har en medlem i arbetsgruppen medverkat vid utbildning för boendepersonal. Likaså genomfördes en utbildning i Linköping för samtliga medarbetare och chefer som arbetar med arbetstillstånd.

Migrationsverket har under året tillsammans med Länsstyrelsen i Stockholm deltagit i ett återvändandeprojekt

för personer utsatta för människohandel och prostitution i Sverige. Projektet leds av Länsstyrelsen och Internationella migrationsorganisationen (IOM). Personer kan få stöd vid återvändande till hemlandet.

Avsnittet "Interna rutiner vid misstanke om människohandel" har uppdaterats i Migrationsverkets Handbok i migrationsärenden. Speciellt de kapitel som berör barn som kan vara utsatta för eller riskerar att utsättas för människohandel samt vilka indikationer man ska vara uppmärksam på och vilka rutiner som gäller i dessa fall. Detta gäller både ensamkommande barn och medföljande barn, till exempel i anknytnings- och arbetstillståndssärenden. Även ett nytt avsnitt om otillbörligt utnyttjande på arbetsmarknaden har tillkommit.

Vidare har frågor tillförts det utredningsprotokoll som används vid muntlig utredning med ensamkommande barn. Det gäller frågor som gör att indikationer om förekomst av människohandel kan framkomma.

En studieresa till Nederländerna har genomförts. Det har visat sig att Nederländerna har en modell som verkar fungera för att fånga upp barn som kan vara utsatta för människohandel. De använder en checklista och genomför mer utbildning för personalen än vad vi gör i Sverige. De har också kommit fram till att när barn utan vårdnadshavare inte kan redogöra för vem som har betalt för resan kan det vara en indikation på människohandel. Resultatet av studieresan blev att deltagarna fann intressanta idéer till förändringar.

Migrationsverket har tre representanter i det nationella metodstödsteam (NMT) som på regeringens uppdrag samordnar detta arbete i Sverige. Regelbundna möten genomförs. Migrationsverkets representanter har också medverkat i den årliga spetskompetensutbildning som ordnas för de olika Länsstyrelsens samordningsgrupper. Representanter från verket deltog också i en studieresa till Bulgarien tillsammans med de övriga myndigheterna som ingår i NMT. En gemensam rapport från studieresan sammanställs av Länsstyrelsen i Stockholm.

"NMT barn" har bildats under 2014 och där ingår Migrationsverket tillsammans med andra myndigheter. Likaså finns Migrationsverket representerad i CBSS:s (Council of The Baltic Sea States) arbetsgrupp för att bekämpa människohandel, med speciell inriktning mot barn. Företrädere för verket har deltagit i två möten med Socialstyrelsens "Barnnätverk". Ett av mötena hade fokus på "Hur sprida utbildningsinsatser".

Ett möte i syfte att diskutera samverkan har hållits med ECPAT Sverige (End Child Prostitution, Child Pornography, and Trafficking of Children for Sexual Purposes). Kontakt har också tagits med Plattformen för det civila samhället, där 18 frivilligorganisationer samverkar mot människohandel.

Under året har Rädda Barnen tillsammans med andra aktörer startat en grupp kring ensamkommande barn som försvinner. Rädda Barnen har tagit initiativ till att bredda arbetet kring denna fråga och under hösten inbjudit Migrationsverket att delta. Migrationsverket har accepterat inbjudan och hoppas att denna samverkan kan leda till framsteg i arbetet med att identifiera barn som kan vara utsatta för människohandel.

Deltagande vid internationella seminarier och konferenser

Migrationsverket har under 2014 deltagit i ett antal internationella seminarier och möten:

- The Next Steps to Eliminate Human Trafficking: Targeting Modern Day Slavery in the UK.
- New Forms of European Partnership and Cooperation in Combating and Prevent Trafficking of Human Beings.
- EASOs expertmöte om människohandel.

Utbytet av erfarenheter mellan olika länder är mycket viktig eftersom frågan är global.

Vad är människohandel?

I Brotsbalken (4 kap 1a §) definieras människohandel på följande sätt:

Den som, i annat fall än som avses i 1 §, genom olaga tvång, vilseledande, utnyttjande av någons utsatta belägenhet eller med annat sådant otillbörligt medel rekryterar, transporterar, överför, inhysar eller tar emot en person i syfte att han eller hon ska exploateras för sexuella ändamål, avlägsnande av

organ, krigstjänst, tvångsarbete eller annan verksamhet i en situation som innebär nädläge för den utsatte, döms för människohandel till fängelse i lägst två och högst tio år. Den som begår en gärning som avses i första stycket mot en person som inte har fyllt arton år döms för människohandel även om inte något sådant otillbörligt medel som anges där har använts. År ett brott som avses i första eller andra stycket mindre grovt, döms till fängelse i högst fyra år.

Tidbegränsat uppehållstillstånd för bevispersoner i sex månader alternativt betänketid i 30 dagar

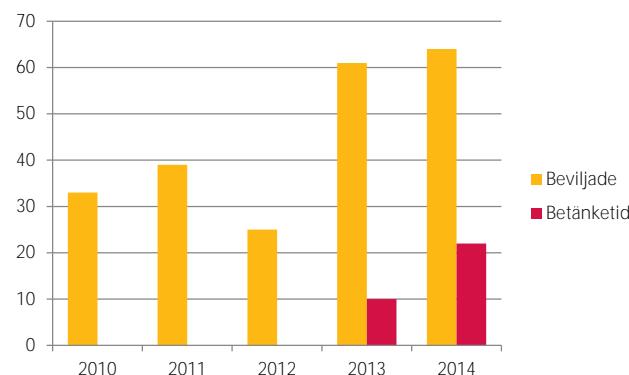
Enligt 5 kap. 15 § Utlänningslagen (2005:716) ska tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas en utlännning som vistas här, om det behövs för att kunna genomföra förundersökning eller huvudförhandling i brottmål.

Syftet är att bevispersonerna ska kunna stanna i Sverige en tid för att vittna eller på annat sätt medverka i rättsprocessen. Under tillståndstiden kommer bevispersonerna att få tillgång till hälso- och sjukvård samt socialt bistånd enligt socialtjänstlagen. Vård och bistånd ges av kommuner och landsting som sedan kan återsöka kostnaderna från staten. När rättsprocessen är över och tillståndet eller tillstånden löpt ut så är avsikten att personen ifråga ska lämna landet.

Giltighetstiden för tillståndet ska uppgå till minst sex månader och kan förlängas. Vid förlängning av tillstånd gäller inte någon minimitid. Om utlänningen vill ha betänketid för att ta ställning till om han/hon vill samarbeta med de brotsutredande myndigheterna, ska ett tidsbegränsat uppehållstillstånd på 30 dagar meddelas på ansökan av förundersökningsledaren. Ett uppehållstillstånd för betänketid kan förlängas om det finns särskilda skäl.

Under 2014 har 64 tidsbegränsade uppehållstillstånd för bevispersoner beviljats. Av dessa avsåg 22 tillstånd för betänketid i 30 dagar, vilket är en ökning jämfört med föregående år då 10 sådana tillstånd beviljades. Det var fyra tidsbegränsade uppehållstillstånd som beviljades för minderåriga. Av de 64 beviljade tidsbegränsade uppehållstillstånden avsåg 48 misstanke om människohandel och 16 bevispersoner i övriga brott. När det gäller uppehållstillstånd för betänketid är detta en ökning jämfört med 2013 då förundersökningsledarna endast ansökt om 10 tillstånd i detta syfte. Av de totalt 51 beviljade tidsbegränsade uppehållstillstånd gällde fem barn under 18 år.

Figur 54
Tidsbegränsade uppehållstillstånd till bevispersoner

De ansökningar som lämnades in från förundersökningsledare under 2014 avsåg sammanlagt 64 medborgare i följande länder: Bulgarien, Rumänien, , Albanien, Afghanistan, Bolivia, Ryssland, Uganda, Gambia, Iran, Litauen, Makedonien, Marocko, Slovakien, Somalia, Syrien, Tunisien samt statslösa.

Intern rapportering om misstänkt människohandel

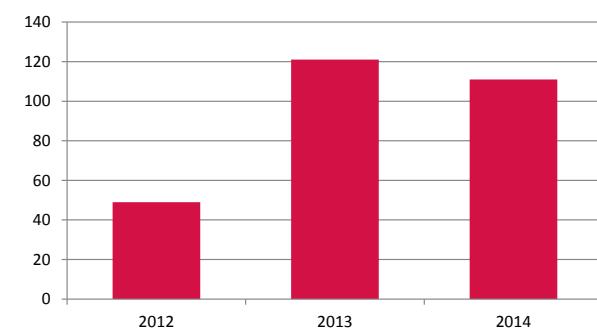
Under 2014 har det kommit in totalt 111 rapporter om misstänkt människohandel. Av dessa gällde 13 barn under 18 år. Rapporterna gäller ärenden där enheterna lokalt har vidtagit åtgärder enligt interna rutiner, som exempel att den sökande har gjort en polisanmälan eller att Migrationsverkets personal har lämnat tips till polis. Dessa rapporter sammanställs och skickas två gånger per år till RPS och till Nationell samordnare människohandelsfrågor vid Länsstyrelsen Stockholm. Denna rapportering sker bland annat för att se vilka trender som förekommer.

Varierande orsaker åberopas, men människohandel för sexuella ändamål är den vanligaste orsaken. Övriga ändamål är bland annat otillbörligt utnyttjande på arbetsmarknaden och övriga ändamål.

Rapporter har under året lämnats in beträffande drygt 90 medborgare från följande länder: Nigeria, Mongoliet, Uganda, Sierra Leone, Kazakstan, Filipinerna, Albanien, Vitryssland, Kosovo, Vietnam, Somalia, Serbien, Ryssland, Pakistan, Syrien och Thailand. För ett antal andra länder förekommer endast en rapport per medborgarskap.

Figur 55

Misstänkt människohandel 2012-2014

Förvar

Beslut om förvar kan fattas av Migrationsverket eller av polismyndigheterna. Förvar används i huvudsak för att säkerställa att en person är tillgänglig så att ett beslut om avvisning kan genomföras. Förvar kan även användas om det är nödvändigt för att utreda någons rätt att vistas i landet eller om någons identitet är oklar. Förvarsinstitutet används främst för att förbereda eller genomföra verkställigheten av ett beslut om avvisning eller utvisning. Det är

sålunda ett viktigt verktyg för att skapa förutsättningar för ett effektivt och hållbart asylsystem samt för att tiden i mottagningssystemet ska vara så kort som möjligt.

Migrationsverket är ansvarigt för förvarsverksamheten och för att beslut om förvar ska kunna verkställas. Migrationsverket ansvarar även för tillsynen och behandlingen av förvarstagna.

Totalt hade Migrationsverket 255 förvarsplatser vid årets utgång fördelat på nio förvarsheter på fem orter; Åstorp, Kållereds, Flen, Märsta och Gävle. Det så kallade transitförvaret – ett förvar som enbart skulle användas i samband med utresa från Sverige – som öppnades inom ramen för projektet *Rättsäkert och effektivt verkställighetsarbete*, REVA, har permanentats under 2014.

I november tillträdde till följd av organisationsförändringar en förvarschef som är direkt underställd den operative chefen på Migrationsverket och som har ett ansvar för förvarsområdet.

Beläggningsgraden på förvaren har varierat under året. Vid årets utgång fanns 195 personer inskrivna på förvaren. Beläggningsgraden varierar mellan orterna. Förvaret i Märsta har oftast en mycket hög beläggningsgrad på nästan 90 procent och över, vilket beror på närheten till Arlanda varifrån de flesta utresorna från Sverige sker, både för polisens och för Migrationsverkets ärenden. Även förvaren i Flen och Gävle har i normalfallet hög beläggningsgrad. Däremot har beläggningsgraden i Kållered och Åstorp generellt sett varit lägre under året.

Förvarsheterna i Kållered och Åstorp har haft varsin

avdelning stängd under delar av året till följd av låg beläggning och i syfte att stärka upp övriga delar av verksamheten med de resurser som man frigjort i och med detta.

De genomsnittliga vistelsetiderna på förvaren har under 2014 varit 8 dagar vilket är oförändrat jämfört med 2013.

Antalet förvarstagna har ökat från 2 864 personer föregående år till 3 201 personer 2014. Antalet placerade av säkerhetsskäl har minskat från 181 personer 2013 till 140 personer 2014.

2013 fattades 405 beslut om uppsikt, vilket ska jämföras med 359 beslut om uppsikt som fattats under 2014. Detta är en minskning i förhållande till tidigare år.

Förvarsheterna har jämlikt 11 kap. 7 § i utlänningslagen möjlighet att i förvarslokalerna avskilja förvarstagna från andra förvarstagna för det fall det är nödvändigt för ordningen och säkerheten i lokalerna eller om den förvarstagna utgör en allvarlig fara för sig själv eller för andra. Beslut har tagits 2013 att samtliga förvar ska ha avskiljandeavdelningar. Arbetet med detta påbörjades hösten 2013. Vid utgången av 2014 är det dock endast förvarsheten i Märsta som har en avskiljandeavdelning. Denna avdelning har använts under året och sannolikt inneburit ett minskat behov av att häktesplacera förvarstagna av säkerhetsskäl. Även om de andra förvarsheterna ännu inte har sådana avdelningar, avskiljer man ändå förvarstagna i lokalerna, exempelvis i de förvarstagnas boendrum.

 Uppsikt innebär att en person åläggs att anmäla sig hos Migrationsverket eller hos polisen, som regel ett visst antal gånger per vecka. Det kan även innebära att man åläggs att lämna ifrån sig id-handlingar.

Figur 56

Förvarsvistelser 2014 för personer som förvarstags under 2014

		0-7 DGR	8-30 DGR	>30 DGR	Totalt	Genomsnittlig vistelsetid
BARN	K	11			11	1,64
	M	14			14	1,43
BARN	Delsumma	25			25	1,52
	varav ensamk	2			2	0,0
VUXNA	K	243	77	15	335	6,62
	M	2008	630	203	2841	8,13
VUXNA	Delsumma	2251	707	218	3176	7,97
	varav ensamk					
Totalt		2276	707	218	3201	7,92

Återvändande

En person som har fått ett beslut om avvisning eller utvisning ska i första hand återvända självmant och vid behov med stöd av Migrationsverket. I samband med att ett beslut om avvisning eller utvisning blir aktuellt registreras ett så kallat återvändandeärende. I det fall skyldigheten att återvända inte respekteras, är det polisen som ska se till att beslut om avvisning eller utvisning genomförs. Oberoende av vilken myndighet som har ansvar för återvändandet ska det genomföras under humana och värdiga former.

2014 har präglats av det stora antal av nya asylsökande som kommit till Sverige och att andelen som beviljas uppehållstillstånd har ökat under året. Avslagsfrekvensen har minskat med cirka 5 procent. En av effekterna, trots det höga antalet asylsökande, är att antalet nya återvändandeärenden har minskat med 10 procent jämfört med 2013.

Resultatet av årets samlade återvändandearbete visar på en process i balans och en fortsatt kontroll på handläggningstider. Året har främst präglats av att många har sökt asyl, vilket inneburit att vissa resurser som normalt funnits tillgängliga för handläggning av återvändandeärenden har behövts användas för insatser i boende och den initiala mottagningsverksamheten. Trots det har produktionen under året varit i balans genom att Migrationsverket har avslutat lika många återvändandeärenden som nya inkomna återvändandeärenden. Målsättningen är att personer med ett beslut om avvisning eller utvisning i dialog med Migrationsverket ska välja att återvända självmant istället för att stanna kvar i landet eller hålla sig undan själva beslutet. Svårigheten i arbetet med självmant

återvändande är att flera faktorer måste samverka med varandra vilket gör återvändandearbetet komplext. Dessa faktorer kan vara viljan hos personen ifråga att återvända och tillgången till identitets- och resehandlingar. Konsekvenserna av att inte återvända är utformade så att personer med avlägsnandebeslut ska välja att återvända självmant. Det rör sig om allt från risken att få ett återreseförbud till att tvångsverkställigheter kan genomföras efter att ärendet överlämnats till polisen. Den enskildes egna initiativ och medverkan påverkar dessutom tiden från att ett beslut blir verkställbart till att ärendet avslutas hos Migrationsverket. Förutom ovanstående krävs även att polisen verkställer beslut om avvisning eller utvisning, där det är möjligt, i de ärenden som lämnats över av Migrationsverket.

Inkomna nya återvändandeärenden

Trots att antalet asylsökande har varit historiskt högt under 2014 har antalet nya återvändandeärenden minskat under 2014 med 10 procent jämfört med föregående år. Även återvändandeärenden vad gäller ensamkommande barn har minskat under 2014, med motsvarande 21 procent. Den huvudsakliga orsaken är att en högre andel av de asylsökande får uppehållstillstånd i Sverige.

Även antalet nya återvändandeärenden i Dublinprocessen har minskat med 26 procent jämfört med förra året. Andelen ensamkommande barn i Dublinprocessen har också fortsatt att minska och är 67 procent färre än 2013. Minskningen vad gäller ensamkommande barn är en konsekvens av tillämpningen av den nya Dublinförordningen som bland annat innebär att ensamkommande barn med öppna asylärenden i fler än ett land ska prövas i den medlemsstat där barnet befinner sig.

Figur 57

Nya inkomna återvändandeärenden

	2012	2013	2014
Normalprocess	15 821	11 263	10 461
varav ensamkommande barn	335	376	357
Snabbprocess	2 898	1 665	2 383
varav ensamkommande barn	14	15	19
Dublinprocess	6 028	8 783	6 505
varav ensamkommande barn	330	162	54
Tillståndsprocess	1 022	1 092	1 168
varav ensamkommande barn	4	6	13
Totalt	25 769	22 803	20 517
varav ensamkommande barn	683	559	443

Av nya återvändandeärenden består den största delen av ärenden i normalprocessen, motsvarande 51 procent vilket är i paritet med 2013. De största enskilda grupperna består av personer med medborgarskap i Somalia som utgör åtta procent av ärendena i normalprocessen. Vad gäller ensamkommande barn var majoriteten av nya registrerade återvändandeärenden medborgare från Marocko, motsvarande 27 procent. Antalet nya återvändandeärenden för ensamkommande barn minskade med 21 procent.

Figur 58

Inkomna nya återvändandeärenden, största grupperna i normalprocessen

Medborgarskap (exkl. ensamk. barn)	2014	Procent av nya återvändande- ärenden
Somalia	754	7 %
Albanien	714	7 %
Serbien	686	7 %
Irak	554	5 %
Irak	529	5 %
Övriga	6 867	68 %
Totalt	10 104	100 %

Medborgarskap (ensamk. barn)	2014	Procent av nya återvändande- ärenden
Marocko	97	27 %
Somalia	43	12 %
Afghanistan	42	12 %
Albanien	20	6 %
Serbien	12	3 %
Övriga	143	40 %
Totalt	357	100 %

Avgjorda återvändandeärenden

Migrationsverkets utgångspunkt är att samtliga återvändandeärenden hanteras utifrån de förutsättningar som ärendet ger, oberoende i vilken återvändandeprocess ärendet är kategoriseringat. Däremot är utgångspunkten att de ärenden som hanteras i snabbprocess ska gå att avsluta betydligt snabbare än de i normalprocess.

Antalet avslutade återvändandeärenden liksom antalet självmant utresta har minskat under 2014 jämfört med året innan. Den huvudsakliga förklaringen är att ärendegruppen, där avlägsnandebeslutet är förhållandevis enkelt att genomföra bortsett från personens egen inställning till själva beslutet, har minskat ytterligare under 2014.

Den genomsnittliga handläggningstiden från att ett ärende var verkställbart till genomförd utresa har minskat under 2014 jämfört med tidigare år, från 73 dagar till 67 dagar. 73 procent av de som återvänder självmant har gjort det inom två månader och 92 procent inom fem månader. Detta anses vara en indikation på att återvändandeprocessen är alltmer i balans trots att ärendesammansättningen förändras. Det är också en indikation på att utarbetade metoder och fastställda standarder håller över tid. Om man exkluderar de ärenden som avskrivits under året och som Migrationsverket har liten möjlighet att påverka framkommer en ännu tydligare bild av en process i balans. Den genomsnittliga handläggningstiden blir då 83 dagar (självmant, avviken och tvång) för 2014. Motsvarande siffra var 87 dagar under 2013 och 90 dagar under 2012.

Totalt återvände 7 599 personer självmant under 2014. Både antalet och andelen personer som återvänder självmant ligger på en lägre nivå 2014 jämfört med föregående år. Självmant återvändande förändras över tid och det finns anledning att följa utvecklingen över längre tid för att se om förändringen beror på Migrationsverkets process och kvalitet eller sammansättningen av ärendena och utvecklingen i omvärlden. Vår analys för 2014 är att förändringen främst beror på sammansättningen av ärendena och på utvecklingen i omvärlden. Generellt kan sägas att antalet ärenden till länder där det normalt sett är ett högt självmant återvändande har minskat under året med 17 procent. Det finns även ett tydligt samband mellan ett högt självmant återvändande och ett väl fungerande återtagandeavtal. I de ursprungsländer där situationen har förändrats och försämrats finns även ett samband med antalet äldre återvändandeärenden, ökad handläggningstid och ett högre antal verkställighetshinder. Exempel på sådana länder är Afghanistan, Irak och Somalia.

Under 2014 har andelen avgjorda Dublinärenden varit fortsatt högt vilket normalt påverkar självmant återvändande negativt eftersom andelen som avviker är hög för Dublinärenden. Historiskt ser utvecklingen ut enligt följande.

Avviknas andel av totalt avslutade ärenden samt Dublinärendens andel av totalt avslutade ärenden.

Några jämförelsetal

2010	Avvikna: 26 %	Andel Dublin: 17 %
2011	Avvikna: 23 %	Andel Dublin: 15 %
2012	Avvikna: 28 %	Andel Dublin: 21 %
2013	Avvikna: 32 %	Andel Dublin: 35 %
2014	Avvikna: 36 %	Andel Dublin: 32 %

Den största gruppen som återvände självmant i normalprocessen under 2014 var medborgare från västra Balkan som utgjorde 40 procent. Det är en grupp som generellt ligger högt avseende självmant återvändande oaktat återvändandeprocess jämfört med övriga grupper. Dock har självmant återvändande för den gruppen minskat med sju procent jämfört med 2013.

 Västra Balkan:
Länder som räknas till västra Balkan är Albanien, Bosnien och Hercegovina, Kosovo, Kroatien, Makedonien, Montenegro och Serbien.

Vad gäller andelen avskrivna återvändandeärenden har de legat på samma nivå under 2014 jämfört med föregående år trots att det har skett en ökning av personer som får någon form av tidsbegränsat uppehållstillstånd, exempelvis ett arbetsstillstånd, efter att beslut om avvisning eller utvisning

meddelats. I dessa fall är återvändandeärendet fortsatt öppet, det vill säga ärendet avskrivs inte på grund av att beslutet för tillfället inte går att verkställa. Återvändande-arbetet återupptas när det tidsbegränsade tillståndet löpt ut. Många gånger hinner själva beslutet om avvisning eller utvisning preskriberas parallellt med uppehållstillståndet vilket innebär att återvändandeärendet avskrivs. Som framgår ovan har den genomsnittliga ledtiden för avskrivna ärenden ökat. Samtidigt har handläggningstiderna sjunkit för självmant, avviken och tvång.

I början av 2014 antogs den nya Dublinförordningen och under första kvartalet 2014 fanns en osäkerhet kring den rättsliga tolkningen av vissa delar av förordningen. Den i Dublinförordningen utökade möjligheten till inhibition har, som förväntat, påverkat den genomsnittliga handläggningstiden negativt, men mindre än förväntat. Även utfallet av antalet inhibitionsbegäran i samband med överklagande har blivit lägre än förväntat. Jämfört

med föregående år har antalet avslutade ärenden i Dublinprocessen minskat med 24 procent.

Trots den kraftiga ökningen av asylsökande har antalet nyupplagda ärenden i Dublinprocessen legat på en lägre nivå än året före. En av de största anledningarna till det är att registrering av asylsökande i vissa andra EU-länder inte har utförts i den utsträckning som förväntats. Andelen som återvänder självmant och som befinner sig i Dublinprocessen har minskat något från 37 procent till 34 procent. I och med möjligheten till inhibition har den genomsnittliga handläggningstiden ökat från 41 till 49 dagar, men lig-

ger fortfarande under 2012 års nivå. Under sista kvartalet av 2014 har den genomsnittliga handläggningstiden minskat till 47 dagar. Den höga andelen som avviker i Dublinprocessen kvarstår även under 2014. Vid en jämförelse mellan överföringar till olika medlemsstater framkommer en skillnad i avvikandefrekvensen. Vid en jämförelse mellan de två största överföringsstater Italien och Tyskland är avvikandefrekvensen 75 procent respektive 36 procent och de självmant återvändande 18 procent respektive 56 procent. Det är fortfarande Italien som domineras avseende Dublinären och påverkar Dublinprocessen mest.

Under 2014 har antalet avgjorda ärenden i snabbprocessen ökat med 28 procent jämfört med 2013 men ligger fortfarande lägre än 2012. Den största förändringen har skett på handläggningstiderna som har minskat till 53 dagar i genomsnitt, bland annat genom försöksverksamhet med interprofessionella team. Samtidigt har andelen som återvänt självmant minskat till 42 procent under 2014. Den snabbare handläggningen i detta fall ger effek-

Figur 59

Ärendetyp och ärendestatus

Ärendestatus	ÄTERV	ÄTERV-D	ÄTERV-O	ÄTERV-T	Total
Aktivt ärende	2684	904	458	200	4246
Aktivt ärende. öppen VUT	358	-	1	9	368
Har gällande INHIB	991	103	47	270	1411
Har giltigt tillstånd	766	1	3	54	824
Total	4799	1008	509	533	6849

HAKTA

● Aktivt ärende = Återvändandeärende som kan handläggas och är verkställbart.

● Aktivt ärende (öppen VUT) = Återvändandeärende som kan handläggas och kan verkställas om ansökan om verkställighetshinder avslås.

● Inhiberat ärende = Återvändandeärende som har en gällande inhibition och fortsatt handläggning sker först när inhibitionen hävs. Ärendet kan ej verkställas.

● Har giltigt tillstånd = Återvändandeärende som ej kan handläggas på grund av giltigt tillfälligt uppehållstillstånd (till exempel arbetsstillstånd).

ten att fler väljer att avvika – det finns därmed anledning att utreda om standarden för handläggningsåtgärderna är ändamålsenlig för att i högre utsträckning säkerställa ett självmant återvändande. Sammansättningen av ären- den har också förändrats och antalet med omedelbar ut- visning till tredje land har ökat vilket innebär ett lägre självmant återvändande. Under 2012 återvände en högre andel självmant än både 2013 och 2014. Det berodde på att många personer hanterades i snabbprocessen på kort tid under en begränsad period av året när antalet asylsökande från framför allt Bosnien var högt. En stor del av återvändandet genomfördes med hjälp av chartrade plan under sommaren 2012.

Återvändandedirektivet (2008/115/EG) implementerades i svensk rätt 2012. Det är liksom förra året svårt att se en direkt generell påverkan av direktivet avseende åter- vändandearbetet förutom i vissa enskilda grupper och då framför allt för personer från västra Balkan.

Antalet återvändandeärenden som hanteras inom den så kallade tillståndsprocessen är i det närmaste oförändrat jämfört med 2014 och jämfört med den totala åter- vändandebalansen kan dessa anses vara av relativt enkel karaktär. För att underlätta och effektivisera denna pro- cess har en ny standard vad gäller framför allt underrättel- ser utvecklats under 2014 och startats upp 1 december 2014. Förväntad effekt är att den totala resursanvänd- ningen vad gäller besök, samtal och tolk minskar samti- digt som antalet inkommende telefonsamtal minskar då sökande snabbare får del av beslutet med instruktioner och som komplement själv kan söka tydlig information på verkets hemsida.

Antalet utresor har minskat jämfört med 2013, vilket kan förklaras med en högre andel bifall. Asylsökande från västra Balkan har tidigare stått för en stor andel av själv- mania utresor men antalet asylsökande från dessa länder har varit lägre under 2014 än föregående år. Färre avslag

Figur 60

Avslutade återvändandeärenden och genomsnittliga handläggningstider i dagar på Migrationsverket

	2012			2013			2014		
	Antal	Andel	Dagar	Antal	Andel	Dagar	Antal	Andel	Dagar
Självmant återvändande	11 737	47 %	76	10 038	41 %	73	7 599	37 %	67
varav ensamkommande barn	164	30 %	89	137	32 %	91	66	21 %	93
Överlämnande till polis – avviken	6 949	28 %	86	7 803	32 %	74	7 350	36 %	77
varav ensamkommande barn	176	32 %	76	149	35 %	94	130	41 %	157
Överlämnande till polis – tvång	5 125	20 %	126	4 851	20 %	136	3 762	18 %	127
varav ensamkommande barn	144	27 %	110	80	19 %	187	78	24 %	246
Avskrivna m.m.	1 286	5 %	344	1 901	8 %	610	1 667	8 %	654
varav ensamkommande barn	58	11 %	408	57	13 %	262	46	14 %	294
Totalt	25 097	100 %	103	24 593	100 %	127	20 378	100 %	130
varav ensamkommande barn	542	100 %	124	423	100 %	133	320	100 %	185

Figur 61

Avslutade återvändandeärenden och genomsnittliga handläggningstider i dagar på Migrationsverket Normalprocess

	2012			2013			2014		
	Antal	Andel	Dagar	Antal	Andel	Dagar	Antal	Andel	Dagar
Självmant återvändande	7 438	46 %	93	5 247	40 %	98	3 720	36 %	85
varav ensamkommande barn	81	37 %	125	81	34 %	118	46	19 %	107
Överlämnande till polis – avviken	3 520	22 %	108	2 589	20 %	129	2 496	24 %	115
varav ensamkommande barn	52	24 %	114	69	29 %	142	86	39 %	186
Överlämnande till polis – tvång	4 141	26 %	143	3 752	29 %	158	3 003	29 %	142
varav ensamkommande barn	55	25 %	205	59	25 %	235	62	29 %	273
Avskrivna m.m.	929	6 %	438	1 533	12 %	725	1 253	12 %	818
varav ensamkommande barn	33	14 %	635	28	12 %	435	30	13 %	393
Totalt Normalprocess	16 028	100 %	129	13 121	100 %	194	10 472	100 %	196
varav ensamkommande barn	221		218	237	100 %	192	224	100 %	221

Figur 62

Avslutade återvändandeärenden och genomsnittliga handläggningstider i dagar på Migrationsverket Snabbprocess

	2012			2013			2014		
	Antal	Andel	Dagar	Antal	Andel	Dagar	Antal	Andel	Dagar
Självmant återvändande	1 896	67 %	41	908	52 %	56	927	42 %	46
varav ensamkommande barn	12	80 %	69	8	62 %	89	6	33 %	87
Överlämnande till polis – avviken	440	16 %	62	450	26 %	67	837	38 %	48
varav ensamkommande barn	0	0 %	0	4	31 %	31	8	44 %	94
Överlämnande till polis – tvång	396	14 %	67	319	18 %	85	326	15 %	70
varav ensamkommande barn	0	0 %	0	1	8 %	43	2	11 %	161
Avskrivna m.m.	90	3 %	77	62	4 %	80	137	6 %	86
varav ensamkommande barn	3	20 %	99				2	11 %	87
Totalt Snabbprocess	2 822	100 %	49	1 739	100 %	65	2 227	100 %	53
varav ensamkommande barn	15		75	13	100 %	68	18	100 %	98

Figur 63

Avslutade återvändandeärenden och genomsnittliga handläggningstider i dagar på Migrationsverket Dublinprocess

	2012			2013			2014		
	Antal	Andel	Dagar	Antal	Andel	Dagar	Antal	Andel	Dagar
Självmant återvändande	1 805	33 %	45	3 202	37 %	37	2 271	34 %	46
varav ensamkommande barn	70	24 %	51	47	28 %	47	11	15 %	53
Överlämnande till polis – avviken	2 791	53 %	61	4 528	52 %	41	3 772	57 %	50
varav ensamkommande barn	124	42 %	60	74	44 %	52	33	46 %	88
Överlämnande till polis – tvång	518	10 %	42	707	8 %	42	386	6 %	45
varav ensamkommande barn	89	30 %	51	20	12 %	52	14	20 %	137
Avskrivna m.m.	192	4 %	105	213	2 %	82	176	3 %	78
varav ensamkommande barn	22	4 %	110	28	17 %	98	13	18 %	87
Totalt Dublinprocess	5 306	100 %	55	8 650	100 %	41	6 605	100 %	49
varav ensamkommande barn	305		59	169	100 %	58	71	100 %	92

Figur 64

Antalet utresor från Sverige 2014 fördelat på medborgarskap och destination

Medborgarskap	Utresa med hjälp av Migrationsverket				Utresa med hjälp av polisen				
	Hemlandet	Dublinland	Övrigt	Totalt migr	Hemlandet	Dublinland	Övrigt	Totalt polisen	Totalt
Serbien	806	88	10	904	127	4	9	140	1 044
Albanien	606	91	26	723	192	11	3	206	929
Syrien	8	465	227	700		69	6	75	775
Kosovo	235	104	37	376	89	17	26	132	508
Irak	196	112	45	353	47	61	8	116	469
Övriga	2 369	2 158	423	4 950	1 117	793	187	2 097	7 047
Totalt	4 220	3 018	768	8 006	1 572	955	239	2 766	10 772

leder också till färre överlämnade ärenden till polisen. Majoriteten av alla utresor gjordes med hjälp av Migrationsverket 2014 i likhet med tidigare år.

Ensamkommande barn och ungdomar

Vid utgången av 2014 fanns 261 ensamkommande barn i normalprocessen med ett gällande avlägsnandebeslut som ska återvända till hemland eller ursprungsland. En stor andel av dessa barn tillhör kategori 3 och har inte kunnat uppvisa en godkänd passhandling vilket försvårar efterforskningsarbetet. Till detta kommer 26 ensamkommande barn i övriga processer. Det fanns alltså sammanlagt 287 barn inskrivna vid Migrationsverket med ett lagakraftvunnet beslut om avisning eller utvisning vid utgången av 2014. Under samma period hade 208 ärenden överlämnats till polisen för verkställighet och av dessa var 130 personer avvikna.

Under 2014 har 66 barn återvänt självmant, varav 55 till hemland eller ursprungsland. Övriga barn har överförts till annan EU-medlemsstat i enlighet med Dublinförordningen.

Handläggningstider

Målsättningen under 2014 var, liksom för 2013, att korta tiden i mottagningssystemet vilket innebär att även korta handläggningstiden i återvändandeärenden. Förutsättningen för att klara av att hålla korta och jämma handläggningstider är ett jämnt ärendeinflöde och rätt produktionskapacitet. Under 2014 har arbetet med analyser och systemstöd utvecklats. En del i utvecklings- och förbättringarsabetet har varit en regelbunden ärendeuppföljning från teamnivå till verksamhetschefsnivå som skett både på vecko- och månadsbasis. Genom den regelbundna uppföljningen har medarbetarna på ett enkelt sätt kunnat analysera och vidta åtgärder i syfte att korta handläggningstiderna. Som stöd till detta analysarbete har särskilda

statistikrapporter tagits fram där varje medarbetare på ett enkelt sätt kan följa ärendetrend och resultat.

Men det går inte att frångå att den enskildes inställning och medverkan har störst inverkan på tiden mellan verkställbart beslut och ibland att ett ärende överhuvudtaget kan avslutas. Det kan handla om att den som skall återvända har ett nyfött barn vars ärende inte har hunnit prövats, ärendet inhiberas, oklar identitet samt länder som vägrar ta emot sina medborgare om verkställighet ska ske genom tvång. Identitetsfrågan är en mycket viktig faktor som har stor påverkan på såväl på Migrationsverkets möjligheter att korta tiderna i mottagningssystemet som att öka andelen som återvänder självmant.

Öppna återvändandeärenden vid utgången av 2014

Under året har antalet inhiberade ärenden ökat vilket påverkar handläggningstiderna negativt. Figuren högst upp på nästa sida visar öppna återvändandeärenden vid utgången av 2014. Det kan konstateras att av 6 849 öppna återvändandeärenden vid årets slut var enbart 4 614 aktiva.

I figur 87 visas det totala antalet öppna återvändandeärenden. I de siffrorna ingår även de ärenden där det finns ett giltigt tillfälligt uppehållstillstånd och de ärenden som är inhiberade. I och med att dessa icke aktiva ärenden inkluderas blir liggtiden missvisande. Med liggtid avses tiden från upplagt återvändandeärende till dags datum utan att ärendet avslutats. Med Migrationsverkets nya uppföljningssystem Milos finns det nu möjlighet att redovisa den faktiska liggtiden för aktiva ärenden separat. Som exempel kan nämnas att den genomsnittliga liggtiden för aktiva normalprocessärenden är 249 dagar. Motsvarande siffra för aktiva Dublinärenden är 45 dagar. Liggtiden för samtliga aktiva ärenden är 184 dagar jämfört med 305 dagar om alla ärenden (inklusive ej aktiva ärenden) räknas in.

Figur 65

Avgjorda återvändandeärenden och genomsnittliga handläggningstider i dagar på Migrationsverket Tillståndprocess

	2012			2013			2014		
	Antal	Andel	Dagar	Antal	Andel	Dagar	Antal	Andel	Dagar
Självmant återvändande	589	64 %	67	681	63 %	66	681	63 %	67
varav ensamkommande barn	1	100 %	38	1	25 %	51	3	43 %	46
Överlämnande till polis – avviken	198	21 %	105	236	22 %	114	245	23 %	190
varav ensamkommande barn	0	0 %	0	2	50 %	84	3	43 %	277
Överlämnande till polis – tvång	70	7 %	78	73	7 %	165	47	4 %	252
varav ensamkommande barn	0	0 %	0						
Avskrivna m.m.	75	8 %	110	93	9 %	283	101	9 %	399
varav ensamkommande barn	0	0 %	0	1	25 %	9	1	14 %	458
Totalt Tillståndprocess	941	100 %	79	1 083	100 %	102	1 074	100 %	134
varav ensamkommande barn	1		38	4	100 %	57	7	100 %	204

Figur 66

Ärendetyp och ärendestatus

Ärendestatus	ÅTERV	ÅTERV-D	ÅTERV-O	ÅTERV-T	Total
Aktivt ärende	2 684	904	458	200	4 246
Aktivt ärende öppen VUT	358	-	1	9	368
Har gällande INHIB	991	103	47	270	1411
Har giltigt tillstånd	766	1	3	54	824
Total	4 799	1 008	509	533	6 849

Källa Milos 10 januari 2015

Intern samverkan

Samordningsgruppen för återvändande fungerar som ett stöd för Migrationsverkets enheter och arbetar för en enhetlig praxis genom att exempelvis förvalta handböcker och andra stödsystem. Samordningsgruppen har även bidragit till en workshop i juni där alla teamledare för Migrationsverkets återvändandeteam bjöds in i syfte att få en samlad bild av framgångsfaktorer, utmaningar och dilemman i det dagliga återvändandearbetet. Förutom teamledare fanns även förändringsledare och experter närvarande.

Under workshopen identifierades följande faktorer med en avgörande betydelse för verksamheten i syfte att öka andelen som återvänder självmant: stöd, inspiration, kunskap och rättsäkerhet. En vidareutveckling av resulta-

tet av workshopen och de identifierade faktorerna påbörjades under hösten 2014.

Samverkan med Polisen och Kriminalvården

Under 2014 har den gemensamma samverkansmodellen mellan Migrationsverket, Polisen och Kriminalvården utvecklats på ett positivt sätt. Samverkan på lokal, regional och nationell nivå genomförs regelbundet och enligt en gemensam standard. Under 2014 har Polisen varit sammankallande.

Projekt Collaborative Interview Project (CIP) – Improved Identification through dialogue – är ett samarbete mellan Migrationsverket och Rikskriminalpolisen där Migrationsverket är projektägare.

Projektet är finansierat av Migrationsverkets utvecklingsråd och pågår mellan 1 september 2013 till 31 december 2015. Många personer befinner sig i Sverige med verkställbara avlägsnandebeslut som är svåra att verkställa då personerna saknar identitets- och resehandlingar. Kompletterande intervjuer kan genomföras på hemlandsambassader belägna i Sverige men endast ett fåtal ambassader har mandat att endast med intervjun som underlag direkt utfärda en resehandling. Intervjuunderlaget skickas därför till aktuella hemlandsmyndigheter vilket i många fall kan vara en tidskrävande process och inte sällan en resultatlös sådan. I syfte att mer effektivt och i många fall överhuvudtaget kunna fastställa identitet och medborgarskap bjuds delegationer in från länder där det föreligger svårigheter att utverka resehandlingar till personer som själva påstår sig sakna förutsättningar att anskaffa dessa.

Figur 67

Öppna återvändandeärenden vid årets utgång

Typ av återvändande ärende	2012		2013		2014	
	Totalt	Snitt liggtid	Totalt	Snitt liggtid	Totalt	Snitt liggtid
Normalprocess	6 084	407	4 658	464	4 766	381
Dublinprocess	1 134	45	1 178	34	994	52
Snabbprocess	413	93	331	86	493	89
Tillståndsprocess	307	207	352	282	541	303
Totalt	7 938	331	6 519	357	6 794	305
Typ av återvändandeärende som saknar tillf. uppehållstillstånd	2012		2013		2014	
	Totalt	Snitt liggtid	Totalt	Snitt liggtid	Totalt	Snitt liggtid
Normalprocess	4 292	258	3 343	305	3 998	295
Dublinprocess	1 134	45	1 178	34	993	52
Snabbprocess	412	92	329	82	491	89
Tillståndsprocess	259	136	313	220	489	260
Totalt	6 097	202	5 163	224	5 971	235

Två delegationsbesök har förevarit inom projektet, bågge gångerna gällde det delegationer från Vietnam. Totalt har delegationerna utfärdat 48 rerehandlingar som möjliggjort ett återvändande i ärenden där svårigheter förelegat och handläggningstiden många gånger varit mycket lång. Projektet har som mål att genomföra ytterligare delegationsbesök under 2015.

Återetableringsstöd

Antalet ansökningar om återetableringsstöd har minskat kraftigt, från 876 år 2012 och 633 år 2013 till 323 upplagda ansökningar under 2014. En orsak är att antalet nya återvändandeärenden från de länder som omfattas har sjunkit men också att färre väljer att återvända till de länder som omfattas av förordningen. Återetableringsstöd kan sökas av personer som fått avslag på sin asylsökan och som har för avsikt att återvända till ett land som på grund av svåra motsättningar har mycket begränsade förutsättningar för återetablering vid ett återvändande. Stödet är 30 000 kronor för den som har fyllt 18 år och 15 000 kronor för den som inte har fyllt 18 år, dock med högst 75 000 kronor per familj. För att få en bättre kunskap om återetableringsstödets betydelse för ett självmant återvändande behövs mer data samlas in. Formerna för en sådan datainsamling behöver utvecklas.

Avslutade återvändandeprojekt

Projekt European Return Platform for Unaccompanied Minors (ERPUM), beviljades under 2011 medel från Europeiska Återvändandefonden för att med Sverige som ledande nation tillsammans med Nederländerna, Norge och Storbritannien arbeta för att vidareutveckla arbetet med att ordna ett human återvändande för ensamkommande barn med efterforskning som fokus. ERPUM har haft Afghanistan, Irak och Marocko som fokusländer.

ERPUM koncentrerade sitt arbete under 2014 till Afghanistan och Marocko. Arbetet i Afghanistan har resulterat i en modell för hur en rättssäker återvändandeprocess med efterforskning av föräldrar/släktingar och ett ordnat mottagande skulle kunna genomföras till Afghanistan. Modellen riktar sig främst till ungdomar mellan 16 och 18 år och fokuserar på att skapa åtgärder för efterforskning av familjemedlemmar och re-integreringsstöd till exempel i form av utbildning, stöd till familjer att starta affärsvärksamheter och finansiellt stöd.

ERPUM har också lagt en grund för ett ordnat mottagande i Marocko som Migrationsverket nu kan bygga vidare på. Vidare har ERPUM utvecklat ett samarbete och en kunskapsbank kring efterforskning av familjemedlemmar som kan användas efter projektets slut.

Projekt ERPUM avslutades formellt den 30 juni 2014. En extern utvärdering visar att det har varit ett väl genomfört projekt trots projektets komplexa karaktär. Utvärderaren

konstaterar att projektet för svensk del har medfört en höjd operativ kompetens inom Migrationsverket. De kontakter som etablerats genom projektet kommer att underlätta Migrationsverkets fortsatta arbete med att vidareutveckla modeller för återvändande och bedriva efterforskning. Utvärderaren pekar också på att ERPUM har lett till en förändrad attityd kring återvändandefrågor. I diskussionen om barns återvändande har barnperspektivet, barnens rätt och konsekvenser för barn fått ett ökat fokus. Projektet har på det sättet bidragit till en ny debatt om återvändandefrågor, både nationellt, inom EU och i tredje land.

- **Återtagandeavtal** är överenskommelser stater emellan för att reglera former och skyldigheter att återta personer. Vanligtvis omfattar avtalen egna medborgare, tredjelands medborgare och statslösa. Även möjligheten att transitera kan vara aktuellt att reglera. Att stater ska återta sina egna medborgare följer av en folkrättslig förpliktelse som de flesta stater erkänner. Återtagandeavtalet kan sägas bekräfta denna förpliktelse. När det gäller medborgare i tredje land och statslösa finns inte samma stöd i folkrätten för stater att återta dessa personer.

Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut

I regleringsbrevet har regeringen sedan ett par år tillbaka pekat ut verkställighetsarbetet som prioriterat för Migrationsverket. Migrationsverket har tillsammans med övriga myndigheter som är involverade i verkställighetsarbetet fått i uppdrag att samarbeta i frågan. Migrationsverket, Polisen och Kriminalvården genomförde 2010 en processöversyn av arbetet med verkställigheter. Denna förstudie låg sedan till grund för projektet Rättssäkert och Effektivt Verkställighetsarbete (kallat Reva). Den 1 november 2011 startade pilotprojektet Reva 2. Pilotprojektet testade en del av förbättringsåtgärderna i en arbetsmodell som därefter implementerades genom Reva 3. Reva 3 startade den 1 januari 2012 och avslutades 30 juni 2014.

Det övergripande målet för Reva 3 har varit att förbättra förutsättningarna för en rättssäker och mer effektiv verkställighetsprocess på Migrationsverket, Polisen och Kriminalvårdens transportjänst (TPT) genom att implementera en leanbaserad arbetsmodell. Arbetsmodellen innebär att man använder liknande verktyg och metoder på alla tre myndigheterna och har samma förhållningssätt och bemötande i sina interna och externa kontakter. De förväntade effekterna av projektets arbete, var att andelen verkställda avvisnings- och utvisningsbeslut skulle öka.

REVA har lett till att arbetet med verkställigheter som spänner över tre myndigheter har förbättrats. Det visar den processutvärderingen som gjorts av projekt Reva 3.

Den externa utvärderingen ger överlag projektorganisationen och metoden gott betyg och visar också att projektet lett till en utvecklad samverkan mellan myndigheterna. Enligt utvärderingen har Reva 3 bland annat bidragit till att:

- Allt fler antal enheter inom de tre myndigheterna tillämpar ett leanbaserat arbetsätt.
- Samverkansformerna mellan myndigheterna har utvecklats.
- Verkställighetsarbetet har blivit mer enhetligt inom myndigheterna.
- Behovet av att samordna statistikhantering mellan myndigheterna har synliggjorts.

Inom projektet har också ett transitförvar startats för att säkra förvarskapaciteten. Det skapar färre häktesplacer i ringar som bidrar både till en mer human situation för de förvarstagna och minskade kostnader. Försöket med transitförväret har fortsatt under hösten i ordinarie verksamhet och beslut har fattats om att verksamheten ska fortsätta under 2015.

Utvärderingen av Reva 3 visar att det har bidragit till flera positiva resultat och effekter. REVA 3 har enligt denna utvärdering bidragit till:

- Allt fler antal enheter, dess chefer och medarbetare, tillämpar ett Lean-baserat arbetsätt.
- Verkställighetsarbetet inom de tre myndigheterna har uppmärksammats vilket har lett till en effektivare hantering av så kallade Kategori 1-ärenden samt att antalet verkställda avvisnings- och utvisningsbeslut har ökat under perioden 2011-2013.
- Samverkansformerna mellan myndigheterna har utvecklats.
- Verkställighetsarbetet har blivit mer enhetligt inom myndigheterna.
- Chefer har fått ökade kunskaper om förändringsarbete/coaching, samt har användning av kunskapen i praktiken.

Projektets erfarenheter och förbättringsförslag

Projektet har genomfört sitt arbete och presenterat resultat och effekter i en slutrapport. Det resultat och de effekter som presenterats visar att grunden är lagd med en gemensam plattform såväl nationellt inom respektive myndighet som över de tre myndighetsgränserna. Plattformen ger gemensamma tydliga och uttalade principer för det gemensamma uppdraget över myndighetsgränserna. Myndigheterna har ett gemensamt arbets- och förhållningssätt. Detta har skapat förutsättningar för gemensamma termer och ett ökat och enhetligt samverkansarbete som ökat drivkraften bland medarbetare och chefer. Projektet har tagit de första stegen och kommit en bit på vägen. Projektet har startat processer som nu är viktigt att ta fortsatt ansvar för och ut-

veckla vidare. I fortsättningen krävs det former för ledning, styrning och uppföljning av arbetet över myndighetsgränserna.

Resultat och användning av särskilda medel 1:7

Under 2014 har Migrationsverket finansierat följande reintegreringsavtal:

IOM/Afghanistan

Verket har tecknat två reintegreringsavtal med IOM/Afghanistan som gäller under perioden 1 november 2013 till och med 31 oktober 2016:

Reception and Reintegration assistance for Afghan Returnees from Sweden (Migrationsverkets ärenden)

Inom ramen för projektet ska ett brett spektrum av stödinsatser erbjudas 200 personer som återvänder självmant från Sverige till Afghanistan efter avslag på asylansökan. Projektets deltagare kommer att erbjudas reintegreringsstöd till ett värde av USD 3 000/person alternativt USD 7 000 per familj. Projektets budget är 11,6 miljoner kronor och finansieringen sker genom en utbetalning om 2,9 miljoner SEK per år under de fyra år projektet pågår. I december 2014 hade 57 självmant återvändande afghaner erhållit reintegreringsstöd inom ramen för avtalet.

Post-Arrival Reception and Reintegration Assistance to Afghan Nationals (Polisens ärenden)

Inom ramen för projektet ska ett brett spektrum av stödinsatser erbjudas 200 personer som återvänder med tvång från Sverige till Afghanistan efter avslag på asylansökan. Projektets deltagare kommer att erbjudas reintegreringsstöd till ett värde av USD 2 000/person alternativt USD 5 000 per familj. Härutöver erbjuds målgruppen stöd vid mottagandet i hemlandet i form av bland annat tillfället boende, medicinskt vård, juridisk rådgivning och transporter till personernas slutgiltiga destinationer. Projektets budget omfattar 8,4 miljoner kronor och finansieringen sker genom en utbetalning om 2,1 miljoner SEK per år under de fyra år projektet pågår.

I december 2014 hade 75 afghaner som återvänt med tvång erhållit reintegreringsstöd inom ramen för avtalet.

DRC/Irak

Sustainable Return to Asylum Seekers in Sweden (Pilot Phase). Inom ramen för projektet ska ett brett spektrum av reintegreringsåtgärder erbjudas till personer som återvänder självmant eller med tvång från Sverige till Irak efter avslag på asylansökan. Förutom ett fast bidrag till enskilda och familjer inrättas en särskild fond för att kunna erbjuda extra stödinsatser till personer som befinner sig i särskilt utsatta situationer. Med anledning av det försämrade säkerhetsläget i Irak har stödet till enskilda ökat från ursprungligen 3 400 USD till 6 000 USD per person. Mål-

gruppen har minskat från planerade 80 personer till 45 personer.

Avtalet gäller från 15 oktober 2013 till och med 31 december 2014. Finansiering av avtalet har skett genom två utbetalningar om 2,5 miljoner kronor vardera under 2013 och 2014. Den 31 december 2014 hade 17 självmant återvändande irakier samt två personer som överlämnats till polisen anmält sitt intresse att delta i projektet. Av dessa har 15 personer erhållit reintegreringsstöd.

Figur 68

Ärenden avseende utbetalning av återetableringsstöd för personer från vissa länder som återvänder självmant 2014

Medbor-garskap	Inkomna	Avgjorda	varav bifall	varav avslag	varav avskrivna m.m.
Irak	104	98	72	19	7
Afghanistan	96	94	67	23	4
Statslös	39	24	16	4	4
Somalia	25	26	14	7	5
Jemen	8	10	9		1
Övriga	51	75	38	27	10
Totalt	323	327	216	80	31

Figur 69

Antal återetableringsstöd

År	Inkomna	Avgjorda	varav bifall	varav avslag	varav avskrivna	varav övriga	Genomsnittlig hand-läggningstid i dagar	Bifalls andel totalt
2007	85	42	15	27			31	36 %
2008	1 385	1 341	1 071	227	27	16	30	80 %
2009	2 125	2 046	1 735	257	37	17	27	85 %
2010	1 863	1 954	1 428	468	26	32	30	73 %
2011	1 401	1 365	923	391	33	18	23	68 %
2012	876	902	614	241	25	22	53	68 %
2013	633	631	433	159	21	18	54	69 %
2014	323	327	216	80	17	14	89	66 %

ANPCCAN/Uganda

Enabling Safe Return of Unaccompanied Minors to Uganda är ett reintegreringsavtal vars syfte är att främja ett världigt återväntande och hållbar reintegrering av 15 minderåriga barn som återvänder från Sverige till Uganda. Avtalet har gällt under hela 2014 och har implementerats av den ugandiska barnrättsorganisationen African Network for the Prevention and Protection against Child Abuse and Neglect (ANPPCAN).

Den 31 december 2014 hade ANPCCAN bedrivit familjeefterforskning avseende åtta barn utan vårdnadshavare, varav ett barn har återvänt till Uganda och erhållit reintegreringsstöd. Bland de återstående återfinns fyra barn som är aktuella för verkställighet, två barn är myndiga och ett barn har erhållit permanent uppehållstillstånd. Kostnaden för 2014 uppgår till 400 000 SEK.

Bayti Marocko

I december 2014 tecknade Migrationsverket att avtal med den marockanska barnrättsorganisationen Bayti, "Family Tracing and Safe Return of Unaccompanied Minors from Sweden to Morocco". Avtalets målgrupp är barn utan vårdnadshavare som ska återvända från Sverige till Marocko efter avslag på asylansökan. Inom ramen för avtalet ska Bayti utföra identifiering och efterforskning av 30 minderåriga barn. Av dessa ska tio minderåriga barn erbjudas ordnat mottagande i form av korttidsboende, familjeåter-

förening och reintegreringsinsatser. Avtalets totala budget uppgår till 77 362 EUR. Utbetalningen till Bayti sker vid två tillfällen. Den första utbetalningen gjordes i december 2014 när avtalet undertecknats av båda parter. Den andra utbetalningen ska ske senast i februari 2015.

Den totala kostnaden för reintegreringsavtal under 2014 uppgick till 8 260 000 SEK

Användning av 40 miljoner

Migrationsverket har tilldelats 40 miljoner kronor för att stärka arbetet med återvändande. Ett flertal insatser har gjorts under 2014 i syfte att utveckla och effektivisera arbetet med återvändande. De styrprinciper som infördes under 2013 har vidareutvecklats allteftersom dessa har tillämpats och förbättringsområden identifierats. Grunderna i styrprinciperna är att ärenden som av ansökningens enheter sorteras som "snabba" ska prioriteras i asylprocessen (asylprövning och återvändande). Så kallade snabba ärenden är:

- Dublinären
- Ärenden där presumptionen inledningsvis är omedelbar verkställighet.

Styrprinciperna sågs bland annat över mot bakgrund av den nya Dublinförordningen som trädde i kraft den 1 januari 2014. Syftet med att förändra styrprinciperna var att bibehålla ett effektivt flöde i asylprocessen.

En förbättring i de nya styrprinciperna är den sorterings i fyra olika kategorier som Dublinenheterna gör när de påbörjar handläggningen av Dublinären. Denna sorterings ger mottagningsenheterna större möjlighet att förutse hur lång tid det tar innan ett beslut om överföring kan ske.

Samordningsgruppen för återvändande har fokus på

operativa frågor. Gruppen ska vara ett forum för erfarenhetsutbyte och information samt möjliggöra kunskaps-spridning mellan verkets mottagningsenheter i allmänhet och mellan återvändandeteamen i synnerhet. Teamledare inom återvändandearbetet samlades i juni för en workshop för att diskutera framgångsfaktorer, utmaningar och dilemman som teamen möter i sitt dagliga arbete. Dagen utmynnade i en kartläggning av flaskhalsar och slöserier inom återvändandeprocessen, erfarenhetsutbyten kring självmant återvändande och förslag på förbättringar i arbetssätt.

Under 2014 öppnade Migrationsverket utreseboenden för personer som ska lämna landet via Stockholm eller Malmö. Syftet är att optimera samordningen av utresor, minska antalet avbokade resor samt bättre förutsättningar för ett rationellt och processorienterat arbetssätt.

Under 2014 har en omfattande utbildning i identitets-frågor tagits fram och genomförts för handläggare och beslutsfattare vid fyra tillfällen. Syftet med utbildningen är att tydliggöra vikten av identitetsarbetet i hela migrantprocessen, bland annat eftersom en fastställd identitet är en förutsättning för ett effektivt och rättssäkert återvändande.

Under 2014 genomfördes ett antal olika piloter med interprofessionella team i syfte att testa ett nytt arbetssätt i mindre skala. Syftet med de piloterna var att förse medarbetare i teamen med en bred kompetens, att bygga lärande för både medarbetare och ledning i alla verksamheter, att öka flexibiliteten i ärendehanteringen samt öka kvaliteten på de levererade ärendena. Utvärderingen av piloterna visar på att ett interprofessionellt arbetssätt är konstruktivt för att arbeta över verksamhetsgränserna, det ger bättre förutsättningar för medarbetarna att anta ett sökandeperspektiv och en helhetssyn. Ur verksamhetsut-

Figur 70

Mottagande av asylsökande m.m.

	ABO	EBO	Förvar	Övrigt	Summa
Kostnad för mottagande av asylsökande m m (tkr)	6 648 290	1 126 826	341 755	1 782 572	9 899 444
Varav ersättning till enskild	669 472	371 170	4 374	3 889	1 048 905
Varav ersättning till landsting och kommuner	2 997 851	506 057	5 229	1 117 888	4 627 025
Varav ersättning enligt uttL §1	0	0	0	111	111
Varav ersättning enligt uttL §4	0	0	0	495	495
Varav lokalutgifter	1 614 875	16 241	38 910	88 301	1 758 327
Varav personalutgifter	460 108	145 434	235 789	287 905	1 129 236
Varav övrigt	905 984	87 926	57 453	283 982	1 335 345
Kostnad per inskriven och dygn	473	167	3 924	1 039	438
varav andel organiserad verksamhet %	0,1 %	0,2 %	0,1 %	0,0%	0,2 %
varav andel organiserad verksamhet kr	0,7	0,4	5,3	0	0,9

vecklingsperspektiv har arbetssättet stor potential för att kunna identifiera och belysa förbättringsområden inom migrantprocessen.

Under 2013 öppnades ett så kallat transitförvar med 20 platser inom ramen för REVA-projektets verksamhet. Detta förvar finns i Märsta, i direkt anslutning till den befintliga förvarsverksamheten. Transitförvaret är avsett för personer som tas i förvar i slutskedet av verkställighetsprocessen, för en kort vistelse inför utresa.

Syftet med transitförvaret är främst att minska antalet häktesplacerade av transporttekniska skäl

- minska den genomsnittliga vistelsen i förvar
- minimera risken för att förvarstagna utsätts för onödiga förflyttningar i samband med utresa
- minska antalet transporter som genomförs av Kriminalvårdens transporttjänst.

Transitförvaret är ett led i att använda förvarsinstitutet mer effektivt och för att ha förvarskapacitet närmare flygplatser. Efter beslut av generaldirektören har en utökad försöksverksamhet med transitförvaret i Märsta skett efter projekttidens slut under hösten 2014. Efter genomförd utvärdering som visade på positiva resultat, bland annat vad gäller minskade antal häktesplaceringar, har beslut fattats om att transitförvaret blir en del av ordinarie förvarsverksamhet.

Återvandring

Migrationsverket ska underlätta för personer i Sverige med permanent uppehållstillstånd som flykting, skyddsbehövande eller av humanitära skäl, som önskar återvandra

eller tillfälligt återvända för deltagande i återuppbryggnad och utveckling av ursprungslandet i samråd med företrädere för berörda grupper. Detta kan göras genom inhämtning och spridning av information, råd och vägledning till enskilda, organisationer och kommuner och genom utbildningsinsatser samt insatser för reintegrering under en inledande period.

Under året har information, råd och vägledning getts till enskilda personer och företrädere för grupper och intressenter som på olika sätt har kontakt med utländska medborgare i Sverige. Andra som informerats har varit företag, civila organisationer, invandrarföreningar, kommuner och länsstyrelser.

Verksamhetens relationsskapande nätverk med diaspora med ursprung från ett femtal olika länder blir alltmer viktigtare broar mellan Sverige och hemländerna. Ambitionen är att ge stöd till den enskilde att själv kunna avgöra om och när personen vill återvandra till sitt ursprungsland. På det sättet har återvandringsfrågorna bidragit som en viktig länk.

Återvandringsstödet består av två delar, återvandringsförberedelser och återvandringsbidrag. I återvandringsförberedelserna ingår bland annat projektverksamhet vilken utgör en stor del av verkets arbete med frivillig återvandring. Den bidrar till att sprida information om individers möjlighet till att söka bidrag från verket. Möjlighet finns även att på individnivå ingå i projekt; till exempel att få utbildning i eget företagande i Sverige och sedan etablera företaget i sitt forna hemland. Det finns möjlighet för kommuner, stiftelser, organisationer, företag och föreningar att ansöka om projektstöd för att underlätta

Figur 71

Kostnad för mottagande, boställning, återvändande mm¹⁾

	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Kostnad för mottagande av asylsökande mm (tkr)	5 523 969	7 049 783	9 899 444	308 245	324 178	341 755
varav 1:1 Migrationsverket (tkr)	1 260 939	1 473 271	1 782 027	287 534	302 611	321 035
varav 1:2, Ersättningar och bostadskostnader (tkr)	4 201 723	5 516 575	8 073 594	16 903	16 831	16 706
varav övriga samkostnader (tkr) 2)	2 225	3 034	5 004	513	605	916
varav 1:7, Utresor (tkr)	59 082	56 903	38 819	3 295	4 131	3 098
Antal boendedygn totalt respektive i förvaren	13 913 698	15 781 075	22 607 679	89 142	86 859	87 094
Antal boendedygn (exkl förvar)	13 824 556	15 694 216	22 520 585			
Kostnad per inskriven och dygn totalt respektive i förvaren (kr)	397	447	438	3 458	3 732	3 924
Kostnad per inskriven och dygn exklusive förvar (kr)	377	429	424			
1:1 kostnad per inskriven och dygn totalt respektive i förvaren	91	93	79	3 226	3 484	3 686
1:1 kostnad per inskriven och dygn exklusive förvar (kr)	70	75	65			
Genomsnittligt antal inregistrerade per dygn totalt	38 120	43 236	61 939			
varav förvar				244	238	239

¹⁾ Tabellen är baserad på kostnader, inte anslagsavräknade utgifter och kostnader.

²⁾ I tidigare årsredovisningar har anslaget 1.8 ingått i övriga samkostnader men det är i ÅR 2014 borttaget för samtliga år.

återvandring. Under det gångna året har det varit två ansökningsomgångar. 2 500 000 kronor har medfinansierat återvandringsförberedelser med fokus på Irak, Burundi, Bosnien och Hercegovina samt Somalia. Ett projekt inriktat på lärande kring frivillig återvandring och social re-integration i Bosnien och Hercegovina avslutades under november månad då en spridningskonferens med fokus på genomförda intervjuer samt förslag på hur verksamheten återvandring kan utvecklas redovisades.

Kvalitetssäkring görs fortlöpande under förstudiernas och projektens gång genom uppföljning och lägesrapporter. Dialog under pågående aktiviteter gör det möjligt att följa om aktörerna följer syften, mål, aktiviteter och budget. I alla beviljade förstudier och projekt ingår en utvärdering i samband med redovisningen av verksamheten.

I återvandringsbidraget finns en möjlighet för individen att ansöka om bidrag till hemresa och ekonomiskt stöd för den första tiden i hemlandet. Under året har 33 ansökningar kommit in varav tre har beviljats. Avslag på ansökningar kan bero på att man inte kommit in med de kompletteringar som verket har begärt. Aktuella länder har varit Afghanistan, Irak och Uganda. 22 227 kronor har betalats ut för resor samt kontantbidrag.

På Migrationsverkets externa hemsida finns det bland annat faktablad om vad återvandrare bör tänka på i sin planering, information om projektstöd och resebidrag, samt rapporter från olika genomförda förstudier samt projekt. Där finns också länkar till Migrationsverkets kontaktperson, andra organisationer och myndigheter.

Effektivitet

Produktivitet

Under året har antalet boendedygn och antalet inskrivna personer i mottagningssystemet ökat med drygt 43 procent. Även antalet inskrivna per årsarbetare har ökat mycket jämfört med 2013, från 28,9 under 2013 till 35,0. Anledningen till ökningen är att ökningstakten av nya asylsökanden har varit högre än förstärkning av personalstyrkan. Särskilt under sista kvartalet 2014 intensifierades inflödet vilket har påverkat produktivitet.

Figur 72

Antal inskrivna per årsarbetare 2012-2014

	2012	2013	2014
Boendedygn	13 913 698	15 781 075	22 607 679
Genomsnittligt antal inskrivna	38 120	43 236	61 939
Antal årsarbetare	1 250	1 497	1 768
Antal inskrivna per årsarbetare	30,5	28,9	35,0

Kostnadsutveckling

Den totala kostnaden för verksamhetsområdet har ökat med 2 850 miljoner kronor jämfört med 2013.

Den största ökningen, 2 557 miljoner, avser ersättningar och boendekostnader (anslaget 1:2), varav 484 miljoner kronor hänförl sig till ensamkommande barn. Boendekostnaderna (anslagspost 1:2:3) dubblerades jämfört med 2013. Utifall var 2 313 miljoner kronor 2014 och ca 1 157 miljoner kronor under 2013.

Trenden att fler väljer att bo i anläggningsboende har fortsatt så att det höga utfallet för bostadskostnaderna beror främst på att majoriteten av asylsökanden har bott i anläggningsboenden. Vidare har andelen tillfälliga anläggningsboenden som är den dyraste boendeformen ökat avsevärt. En plats i ett tillfälligt anläggningsboende är flera gånger dyrare än en plats i ett vanligt lägenhetsboende.

Utöver detta har andelen personer med uppehållstillstånd som under längre perioder bott i verkets anläggningsboenden i väntan på bosättning i kommun successivt ökat. I slutet på året fanns 10 290 personer med permanent uppehållstillstånd som inte fått någon kommunplacering.

Den sammanlagda kostnadsökningen på anslag 1:1 är 309 miljoner kronor varav kostnaderna för ABO har ökat med 153 miljoner och för EBO med knappt 3 miljoner kronor. Kostnadsökningen beror på ökning av antalet inskrivna i mottagningssystemet överlag och i ABO specifikt.

Ökningen i framförallt anläggningsboenden har krävt mer resurser. Det totala antalet medarbetare mellan januari och december 2014 har därför ökat med 18 procent eller 271 årsarbetare.

Utöver ökade personalkostnader har även kostnader såsom resor för asylsökande, lokaler, inköp av varor och tjänster samt tolkning ökat till följd av ökningen i antalet inskrivna. Största ökningen, drygt 57 miljoner, utgör kostnaden för resor för asylsökanden.

Dygnskostnaden

Kostnaden per inskriven person och dygn var 438 kronor, en minskning med 9 kronor jämfört med 2013.

Bodygnskostnaden exklusive förvar har minskat med 5 kronor jämfört med 2013. Den något lägre kostnaden beror på den högre produktiviteten samt att flera av de senare inskaffade tillfälliga boendena har upphandlats till lägre dygnspris.

Dygnskostnaden i förvar har ökat med 192 kronor eller 5 procent, till 3 924 kronor, vilket beror på något högre personalkostnader. Den stora produktivitetsökningen i antal inskrivna per årsarbetare har inte omfattat förvaren.

Nordstaden
Turistinformation 300m

Nils Ericson
Terminalen

Foto: Tomislav Stjepic

Arbete, besök och bosättning

Prövning av ansökan om arbete, besök, bosättning och medborgarskap

MÅL:

Underlätta en behovsstyrd arbetskraftsinvandring och annan rörlighet över gränser inom ramen för den reglerade invandringen.

MÅLUPPFYLLElse:

Migrationsverket bedömer att målet delvis har uppnåtts.

Migrationsverket ska underlätta en behovsstyrd arbetskraftsinvandring och annan rörlighet över gränser. Under året har vi ökat andelen arbetsmarknadsärenden som avgjorts inom tre månader och andelen kompletta ansökningar, samtidigt som antalet öppna arbetsmarknadsärenden har ökat.

Arbetet med att prioritera webbansökningar och kompletta ansökningar samt öka andelen sådana har fortsatt under året. Informationen till sökande och arbetsgivare på Migrationsverkets hemsida uppdateras och förbättras kontinuerligt. Där finns bland annat information om vad som krävs för en komplett ansökan samt att beslut fattas inom 15 dagar om en sådan ansökan lämnas in via webben.

FAKTA

- **Arbetsmarknadsärende** – ansökan om tillstånd för personer som kommer från ett land utanför EU för att arbeta i Sverige.
- **Anknytningsärenden** – ansökan om tillstånd för personer som vill flytta till en familjemedlem i Sverige.
- **Studerandeärende** – ansökan om tillstånd för personer som kommer från ett land utanför EU och ska studera i Sverige i mer än tre månader.

- **EES/registreringsärenden** – EU-medborgare som vill stanna i Sverige längre än tre månader ska registrera sin uppehållsrätt hos Migrationsverket (upphörde 1 maj 2014) och familjemedlemmar till EU-medborgare som är medborgare i ett land utanför EU ska ansöka om uppehållskort.
- **Visumärenden** – ansökan om tillstånd som behövs för att resa in och vistas i Sverige under en kortare tid, till exempel för att besöka släkt eller vänner, turistbesök, affärsbesök, att delta i en konferens eller genomresa.

- **Besöksärende** – ansökan om tillstånd för att besöka Sverige i mer än tre månader för exempelvis turistbesök, affärs- eller konferensbesök. Det kan även vara en ansökan om förlängning av visum.
- **Medborgarskapsärende** – ansökan om svenska medborgarskap.

Inom verksamhetsområdet hanteras flera olika ärendekategorier. De kategorier som avses är arbetsmarknadsärenden, anknytningsärenden, studerandeärenden, EES/registreringsärenden, visumärenden, besöksärenden samt medborgarskapsärenden. Totalt under året inkom nästan 178 500 ärenden till Migrationsverket inom kategorierna arbete, besök och bosättning, vilket är en minskning jämfört med föregående år då drygt 196 300 ärenden kom in. Den huvudsakliga orsaken till denna minskning är att antalet bärplockare minskade med cirka 3 200 ansökningar samt att skyldigheten för EU/EES-medborgare att registrera sin uppehållsrätt hos Migrationsverket upphörde den 1 maj 2014. Under 2014 minskade antalet EES/registreringsärenden med cirka 18 900 ärenden jämfört med föregående år. Antalet öppna ärenden vid årets slut var nästan 68 400, vilket är nästan 7 000 fler ärenden jämfört med föregående år. Det är framför allt antalet öppna anknytningsärenden som ökat under året. Inom kategorin medborgarskap har det under 2014 kommit in cirka 41 600 grundärenden, vilket är en ökning med cirka 4 400 ärenden jämfört med föregående år.

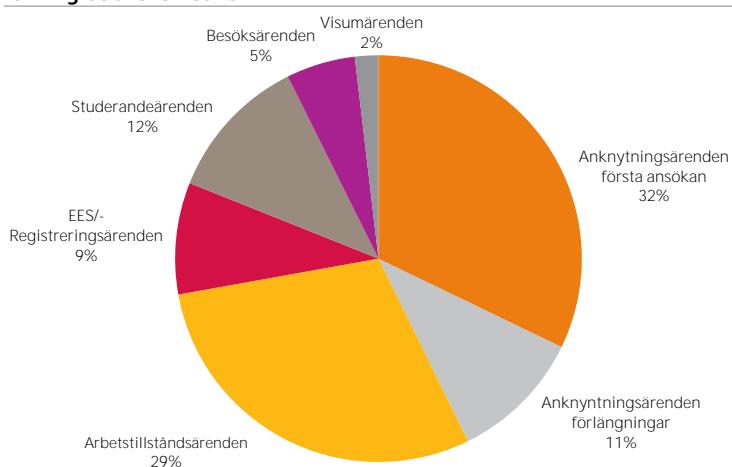
Arbetsmarknadsärenden

Inkomna

Under 2014 kom drygt 52 500 ansökningar in i kategorin arbetsmarknadsärenden, vilket är cirka 4 200 färre än föregående år då cirka 56 700 arbetsmarknadsärenden kom in. Av dessa ärenden var cirka 15 700 förstagångsansökningar från arbetstagare, vilket är något färre än 2013 då cirka 19 600 ansökningar i denna kategori kom in.

Figur 74

Besöks- och bosättningsärenden som inkommit till Migrationsverket 2014

Arbetstagare som lämnade in sin ansökan på utlandsmyndighet stod för cirka 27 procent av de förstagångsansökningar som kom in under 2014, vilket innebär cirka 4 300 ansökningar. Detta är en minskning jämfört 2013, då 40 procent (cirka 8 000) av ansökningarna lämnades in på utlandsmyndighet.

Under 2014 kom det in cirka 620 ansökningar från personer som tidigare vistats i Sverige som studenter, vilket är en minskning jämfört med föregående år då cirka 920 personer tidigare varit studenter. Drygt 200 ansökningar kom in från personer som tidigare haft visum, vilket är ungefärligt samma antal som föregående år då cirka 190 personer som tidigare haft visum i Sverige ansökte som arbetstagare. Under 2014 lämnades nästan 620 ansökningar in från arbetstagare som tidigare varit asylsökande, vilket

Figur 73

Antal inkomna, avgjorda och öppna arbetsmarknads-, besöks- och bosättningsärenden vid Migrationsverket 2014

	Inkomna	Avgjorda	Öppna
Arbetsmarknadsärenden	52 525	51 813	19 632
Anknytningsärenden (första ansökan)	57 395	43 738	34 736
Anknytningsärenden (förlängningar)	18 890	18 607	5 536
Visumärenden	3 324	3 324	53
Studerandeärenden	20 689	20 847	2 059
EES/registreringsärenden	15 848	21 825	5 870
Besöksärenden	9 806	9 755	504
Totalt	178 477	169 909	68 390
Därutöver			
Passärenden	45 289	41 284	11 231

Figur 75

Ärendeutveckling 2012-2014 arbetsmarknads-, besöks- och bosättningsärenden vid Migrationsverket

	2012	2013	2014
Inkomna ärenden	190 182	196 319	178 477
Avgjorda ärenden	191 094	179 966	169 909
varav arbetsmarknadsärenden	49 257	53 022	51 813
varav anknytningsärenden (första ansökan)	42 169	39 422	43 738
varav anknytningsärenden (förlängningar)	20 673	19 655	18 607
varav visumärenden	9 057	10 031	3 324
varav studerandeärenden	24 142	18 882	20 847
varav EES/registreringsärenden	36 123	29 774	21 825
varav besöksärenden	9 673	9 180	9 755
Öppna ärenden vid årets slut	46 378	61 345	68 390

är en ökning jämfört med 2013 då antalet i denna kategori var cirka 430.

Figur 76

Antal inkomna förstagångsansökningar av arbetsmarknadsärenden vid Migrationsverket och utlandsmyndigheterna

	2012	2013	2014
Inkomna totalt	35 785	37 924	32 945
varav andel inkomna direkt till Migrationsverket	66 %	69 %	77 %
varav andel inkomna till verket via utlandsmyndigheterna	32 %	30 %	22 %
varav andel inkomna enbart till utlandsmyndigheterna	2 %	1 %	1 %

Webbansökningar

(fördelning mellan elektroniska och manuella ansökningar)

Migrationsverket har prioriterat webbansökningar som kan avgöras i samband med att de kommer in. Arbetstagare och arbetsgivare informeras om att handläggningstiden är kortare i dessa ärenden. Om ansökan är komplett, är väntetiden i genomsnitt 14 dagar. När ansökan lämnas in via webben ska den vara komplett och ansökningsavgiften måste vara betald. Under året har totalt cirka 33 400 ansökningar lämnats in via webben i denna ärendekategori (både förstagångs- och förlängningsansökningar), vilket motsvarar 64 procent av det totala antalet inkomna ärenden, vilket är en ökning jämfört med föregående år, då cirka 30 700 ansökningar lämnades in via webben (54 procent).

Av de ansökningar som lämnades in via webben var det nästan 21 900 som kunde handläggas digitalt i handläggningsstödet E3 från ansökan till beslut. Det motsvarar 42 procent av det totala antalet inkomna ansökningar i denna kategori, vilket är en markant ökning jämfört med föregående år då cirka 17 procent av det totala antalet inkomna ansökningarna kunde handläggas i E3 från ansökan till beslut. Den genomsnittliga handläggningstiden var 16 dagar varav 12 dagar vid Migrationsverket.

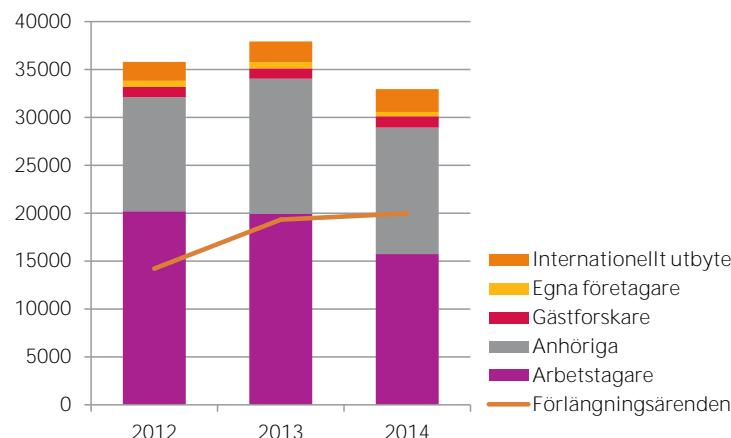
Antalet öppna ärenden

Antalet öppna ärenden inom kategorin arbetsmarknadsärenden har ökat under året. I slutet av 2013 var antalet öppna ärenden cirka 18 200 och i slutet av 2014 hade antalet ökat med totalt cirka 1 400 ärenden till cirka 19 600. Antalet öppna förstagångsärenden har ökat med cirka 200 ärenden till cirka 10 200 öppna ärenden, medan antalet öppna förlängningsärenden ökat med cirka 1 200 ärenden till cirka 9 400 öppna ärenden. Anledningen till att antalet öppna ärenden ökat under året är, i likhet med föregående år, framför allt det utredningsbehov som föreligger i många förlängningsansökningar. I de branscher som omfattas av särskilda utredningskrav förekommer det i stor utsträckning att arbetstagaren byter arbetsgivare under handläggningen när de utlovade villkoren för arbetstillståndet inte har uppfyllts. Detta förlänger väntetiden och är en bidragande orsak till det ökade antalet öppna ärenden.

Antalet öppna ärenden i förstagångsansökningar från asylsökande med lagakraftvunna utvisningsbeslut har ökat under 2014. Vid årets slut var antalet öppna ärenden i denna kategori cirka 320 jämfört med 125 i slutet av 2013.

Figur 77

Inkomna arbetsmarknadsärenden vid Migrationsverket och utlandsmyndigheterna 2012-2014

FAKTA

- Till kategorin arbetsmarknadsärenden räknar Migrationsverket arbetstagare som ansöker från utlandet, men även arbetstagare som tidigare vistats i Sverige som asylsökande, studerande eller med besöksvisum. Som övriga arbetsmarknadsärenden räknas de som ansöker som egna företagare, gästforskare eller inom ramen för ett internationellt utbyte samt anhöriga till personer inom dessa kategorier och anhöriga till arbetstagare från länder utanför EU/EES.

Avgjorda

Under året har Migrationsverket avgjort cirka 51 800 arbetsmarknadsärenden, vilket är en minskning jämfört med 2013 då drygt 53 000 ärenden avgjordes. Anledningen till att färre ärenden avgjorts under 2014 är bland annat att det fortfarande går mycket tid till att komplettera ärenden som är inkompleta och även följa upp kompletteringar. Den genomsnittliga handläggningstiden för arbetsmarknadsärenden var 115 dagar (3,8 månader), vilket är en ökning med 7 dagar jämfört med 2013. Den ökade handläggningstiden beror framför allt på att de äldsta ärendena bland förstagångsansökningar domineras av sökande i kontrollbranscher, vilket är ärenden som är mer utredningskrävande. När det gäller förlängningsärenden domineras de äldsta ärendena av sådana där personen befinner sig i Sverige och riskerar beslut om utvisning. I många fall är även detta ärenden som härrör från kontrollbranscherna.

Andelen arbetsmarknadsärenden som avgjordes inom 3 månader ökade från 64 procent 2013 till 68 procent 2014. Även andelen beviljade ansökningar som avgjordes inom tre månader i denna ärendekategori ökade från 73 procent 2013 till 76 procent under 2014.

Övriga arbetsmarknadsärenden

Som övriga arbetsmarknadsärenden räknas de som ansöker som egna företagare, gästforskare eller inom ramen för ett internationellt utbyte samt anhöriga till personer inom dessa kategorier och anhöriga till arbetstagare från länder utanför EU/EES. Migrationsverket avgjorde cirka 16 900 övriga arbetsmarknadsärenden under året. Detta är en ökning jämfört med 2013 då 16 100 övriga arbetsmarknadsärenden avgjordes. Den genomsnittliga handläggningstiden var 114 dagar (3,7 månader), vilket är en ökning med 10 dagar jämfört med 2013.

Antalet inkomna ansökningar från egna företagare under 2014 var totalt 733, vilket är en minskning jämfört med 2013 då antalet var 810. Andelen bifall i förstagångsansökningar var 52 procent och i förlängningsansökningar 89 procent. Väntetiden för dessa ärenden har ökat något jämfört med föregående år. Ansökningar från egna företagare är relativt få, men arbetskrävande. I denna kategori är det vanligt att den sökande tidigare åberopat andra grunder för sin ansökan innan ett eget företag åberopas. Ärendet har i dessa fall kvar sitt inkomstdatum utifrån när det första gången inkom till Migrationsverket även om grunden då var en annan.

Under året kom cirka 13 100 förstagångsansökningar in från anhöriga till arbetstagare med flera, vilket är en liten minskning jämfört med 2013 då cirka 13 900 sådana ansökningar kom in.

Förkortade handläggningstider för arbetstillstånd

Åtgärder och effekter

Migrationsverket har valt att prioritera webbansökningar, eftersom de effektivisera och underlättar handläggningen och även avlastar utlandsmyndigheterna. Området arbetar kontinuerligt med att hålla korta väntetider för dessa ansökningar i syfte att få in fler ansökningar via webben. På Migrationsverkets hemsida finns information om att den som ansöker via webben och lämnar in alla nödvändiga uppgifter och dokument från början får beslut inom femton arbetsdagar när det gäller ansökningar om arbetstillstånd. Vi har under året lyckats med detta serviceåtagande.

Prioriteringen av webbansökningar har inte inneburit att dessa ansökningar alltid handläggs före pappersansökningar. Migrationsverket handlägger alltid ärenden utifrån dess beskaffenhet och när ärenden kommer in görs alltid

Figur 78

Arbetsmarknadsärenden

Antal inkomna och avgjorda förstagångsansökningar vid Migrationsverket och utlandsmyndigheter 2012-2014

	2012	2013	2014
Inkomna ärenden	35 785	37 924	32 945
Avgjorda ärenden	37 271	36 578	33 165
varav Migrationsverket	37 048	36 135	32 846
varav utlandsmyndighet	223	443	319
Genomsnittlig handläggningstid i dagar	96	100	107
varav Migrationsverket	96	101	103
varav utlandsmyndighet	42	45	539
Antal beviljade ansökningar	28 796	28 154	24 862
varav Migrationsverket	28 596	27 964	24 613
varav utlandsmyndighet	200	190	249

en screening och bedömning av den fortsatta handläggningen. Sorteringen av ärenden har i princip gjorts utifrån kategorierna; klara att avgöra, ska kompletteras eller ska utredas. Prioriteringen av webbansökningar har gjorts inom dessa kategorier, vilket bland annat fått till följd att väntetiden i en pappersansökan som är klar att avgöra är betydligt kortare än i en webbansökan där det krävs utredning.

Bärblockare

I november 2013 infördes C-VIS, som är ett nytt hanterings-system av viseringsansökningar och som innebär att alla som ansöker om visering måste lämna biometri för visering. Ambassaden i Bangkok hade som önskemål att Migrationsverket under bärblockarsäsongen 2014 skulle kunna ta emot ansökningar från bärblockare elektroniskt. Migrationsverkets system för hantering av elektroniska ansökningar (E3) var då inte tillräckligt utvecklat för att kunna hantera dessa stora grupper av ansökningar på ett effektivt sätt. Istället beslutades att hanteringen skulle ske i vanlig ordning med inlämnande av pappersansökningar vid ambassaden. Migrationsverket och ambassaden upprättade gemensamma riktlinjer som skickades ut till de företag som hade för avsikt att lämna in ansökningar under bärblockarsäsongen 2014. Dessa riktlinjer innebar bland annat att ansökan bör avse uppehålls- och arbetstillstånd istället för visering och arbetstillstånd. Detta för att underlätta hanteringen för alla berörda parter.

Under 2014 kom det in cirka 3 500 ansökningar från tredjelandsmedborgare om arbetstillstånd i syfte att komma till Sverige för att plocka bär, vilket är en minskning jämfört med föregående år då cirka 6 400 ansökningar kom in. Av dessa ansökningar beviljades cirka 2 900 (cirka 82 procent), jämfört med 6 200 (cirka 96 procent) beviljade ansökningar 2013. Samtliga ansökningar var från thailändska medborgare.

Endast 1 av 12 företag anställde bärblockarna direkt och övriga 11 företag anlitade bemanningsföretag i Thailand. Det var fyra uppdragsgivare med totalt cirka 500 ansökningar som inte uppfylde kraven och som därför fick beslut om avslag på ansökan.

Analys av ärendeutvecklingen (*omfattande yrken, medborgarskap och tillståndstider*)

Under året har de största grupperna av förstagångssökan-de inom kategorin arbetsmarknadsärenden varit medborgare i Indien, Syrien, Thailand, Kina och Irak. I gruppen tidigare asylsökande kom majoriteten av ansökningarna från medborgare i Mongoliet.

Antalet beviljade tillstånd för arbetstagare har minskat jämfört med föregående år. Under året beviljades drygt 12 200 förstagångsansökningar jämfört med drygt 15 700 föregående år. De två största yrkesgrupperna som beviljades arbetstillstånd under året var, i likhet med före-gående år, medhjälpare inom jordbruk, trädgård, skogs-bruk och fiske samt dataspecialister. Antalet beviljade till-stånd i båda dessa grupper minskade jämfört med 2013.

I likhet med föregående år utgjordes majoriteten av de beviljade tillstånden inom yrkesgruppen medhjälpare inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske av medbor-gare i Thailand.

Antalet förstagångsansökningar från syriska medbor-gare minskade under 2014. Under året ansökte nästan 4 400 medborgare i Syrien om arbetstillstånd i Sverige, varav 3 100 (71 procent) var anhöriga till arbetstagare. Detta är en minskning på 30 procent jämfört med 2013, då drygt 6 300 medborgare i Syrien ansökte om arbetstill-stånd. Under 2014 ansökte drygt 100 medborgare i Syrien om förlängt arbetstillstånd, vilket är en minskning jämfört med 2013 då cirka 360 medborgare i Syrien ansökte om förlängt arbetstillstånd. Medborgare i Syrien beviljades framför allt tillstånd inom yrkesgrupperna storhushålls- och restaurangpersonal samt köks- och restaurangbiträden.

Antalet beviljade tillstånd för arbetstagare med till-ståndstider inom intervallet 0-6 månader minskade under året med cirka 3 400 ärenden jämfört med föregående år till totalt cirka 4 200 ärenden. Detta beror på att antalet beviljade tillstånd för bärblockare minskat under året. An-talet beviljade tillstånd med tillståndstider på två år eller mer var detsamma som föregående år, totalt cirka 4 200.

Under året beviljades cirka 2 000 permanenta uppe-hållstillstånd för arbetstagare, vilket är en ökning med cirka 700 ärenden jämfört med föregående år. Vi ser en fortsatt

FAKTA

- Reglerna för bärblockare gäller inte EU-medborgare. De omfattas av den fria rörligheten inom EU och behöver därför inte något uppehålls- eller arbetstillstånd. Det innebär att Migrationsverket inte kan kontrollera anställningsvillkoren för de bärblockare som kommer från EU-länder. EU-medborgare har rätt att vistas och arbeta i Sverige i upp till tre månader utan att registrera sin uppehållsrätt.

ökning av antalet arbetstagare som beviljades arbetstillstånd enligt lagstiftningen som infördes 2008. Dessa har nu arbetat i Sverige i fyra år och kan beviljas permanenta uppehållstillstånd.

Antalet förlängningsansökningar som avslås och förenas med ett beslut om utvisning var under året cirka 1 300, vilket är en minskning jämfört med föregående år då motsvarande siffra var 1 600.

Majoriteten av sökande inom kategorin arbetstagare är män. Under 2014 var det 80 procent män av de som ansökte om arbetstillstånd i Sverige. Fördelningen var ungefär densamma även under 2012 och 2013. Inom vissa yrkesgrupper, exempelvis inom byggbranschen, skogsbrukare, montörer samt snickare, murare och anläggningsarbetare är andelen män högre än 90 procent.

Beslut som fattas av utlandsmyndigheterna

Figur 79

Totalt antal beviljade tillstånd för arbetstagare

	2012	2013	2014
Medhjälpare inom jordbruk m.m.	5 708	5 915	2 885
Dataspecialister	3 259	3 477	2 525
IT-arkitekter, systemutvecklare m.m.			903
Restaurangbranschen	1 431	1 300	1 400
Civilingenjörer m.fl.	558	415	602
Ingenjörer, arkitekter m.fl.	412	267	335
Städare m.fl.	553	397	262
Övriga	4 622	3 586	3 182
Totalt	16 543	15 357	12 094

Under de senaste åren har nästan samtliga ansökningar hanterats och avgjorts av Migrationsverket. Under 2014 har 319 beslut fattats av utlandsmyndigheterna inom denna kategori, varav 243 bifall i kategorin internationellt utbyte och 70 ansökningar som avskrivits eller lämnats utan åtgärd.

Anledningen till de långa handläggningstiderna vid utlandmyndigheterna under året är att flera ärenden har avskrivits eller lämnats utan åtgärd efter lång tid, på grund av att den sökande inte fullföljt sin ansökan. Ärendena har vanligtvis avslutats i samband med att utlandmyndigheten upphört med sin migrationsverksamhet.

- **Anknytningsärenden** (förstagångsansökningar) delas in i fyra kategorier; nyetablerade anknytningar, etablerade anknytningar, hushållsgemenskap samt övriga anknytningar.
- Etablerade anknytningar** är förhållanden där parterna bott tillsammans utomlands under minst två år (familjeåterförening) samt barn som återförenas med sina föräldrar och föräldrar som återförenas med sina barn.
- Övriga förhållanden** räknas som nyetablerade. I denna kategori kan de sökande vara gifta eller planera att gifta sig eller bli sambo med någon som är bosatt i Sverige.
- Hushållsgemenskap** är personer som, utan att behöva ingå i kärnfamiljen, är nära anhöriga och har ingått i samma hushåll som personer som är bosatta i Sverige.
- Övriga anknytningar** är adoptivbarn och personer som tidigare haft uppehållstillstånd på grund av anknytning i Sverige.

Bosättningsärenden

Inkomna

Antalet personer som ansökte om uppehållstillstånd på grund av anknytning till personer bosatta i Sverige (första-gångsansökningar) var under 2014 cirka 57 400, vilket är cirka 9 200 fler än under 2013, då cirka 48 200 personer ansökte om uppehållstillstånd på denna grund. Under 2014 var den största gruppen sökande medborgare från Syrien. Ökningen av antalet ansökningar beror till viss del på att antalet beviljade tillstånd för asylsökande från Syrien ökat under året, vilket leder till ett ökat antal ansökningar på grund av anknytning till dessa personer.

Analys av ärendeutvecklingen (omfattande medborgarskap och tillståndstider)

Nyetablerade anknytningar utgjorde 44 procent (cirka 25 100) av det totala antalet inkomna ansökningar i denna kategori under året. De största grupperna ansökningar i kategorin nyetablerade anknytningar var medborgare från Irak, Thailand och Eritrea. I kategorin **etablerade anknytningar** inkom nästan 25 700 ansökningar, vilket motsvarar cirka 45 procent av det totala antalet inkomna ansökningar om anknytning. De flesta ansökningarna kom från medborgare i Syrien. Antalet sökande från Syrien har under året ökat med cirka 600 procent, från cirka 1 600 ansökningar under 2013 till cirka 11 200 ansökningar under 2014. Migrationsverket bedömer att antalet sökande från Syrien i kategorin etablerade anknytningar kommer att öka ytterligare under 2015.

Antalet förlängningsärenden har ökat något jämfört med föregående år. Under 2014 kom nästan 18 900 ansökningar in, jämfört med cirka 18 000 under 2013. De flesta av dessa förlängningsansökningar utgjordes av nyetablerade anknytningar (98 procent).

Webbansökningar

(fördelning mellan elektroniska och manuella ansökningar)

Under 2014 har cirka 41 300 ansökningar grundat på anknytning lämnats in via webben, vilket motsvarar cirka 54 procent av det totala antalet ansökningar i denna kategori. Detta är en ökning jämfört med föregående år, då cirka 22 300 ansökningar lämnades in via webben (34 procent).

Under året har cirka 13 600 förlängningsansökningar lämnats in via webben. Dessa utgjordes av ansökningar om förlängning i kategorin nyetablerade anknytningar. Andelen webbansökningar inom denna kategori var cirka 72 procent av det totala antalet ansökningar om förlängning av nyetablerade anknytningar (cirka 19 000 ansökningar).

Andelen ärenden som har hanterats i handläggningssödhet E3 har under året uppgått till cirka 14 000, vilket utgör 18 procent av det totala antalet inkomna ansökningar grundat på anknytning. Det är framför allt förlängningsansökningar som genomgått den största utvecklingen. Andelen förlängningsärenden som har hanterats i handläggningssödhet E3 har under året uppgått till cirka 8 500, vilket utgör 11 procent av det totala antalet inkomna ansökningar.

Figur 80

Antal inkomna förstagångsansökningar vid Migrationsverket 2010-2014 för anknytningsärenden

Figur 81

Antal avgjorda förstagångsansökningar av anknytningsärenden vid Migrationsverket 2012-2014

	2012	2013	2014
Inkomna ärenden	45 746	48 186	57 395
Avgjorda ärenden	42 169	39 422	43 738
Genomsnittlig handläggningstid	152	196	244
varav tid på Migrationsverket	116	149	216
varav tid på utlands myndigheterna	36	47	28
Beviljade ansökningar	28 565	27 321	29 178

Antalet öppna ärenden

Inom kategorin bosättningsärenden har antalet öppna ärenden ökat under året. I slutet av föregående år var antalet öppna ärenden cirka 28 900 och i slutet av 2014 hade antalet ökat med totalt cirka 11 400 ärenden till nästan 40 300 ärenden. Det är framför allt antalet öppna förstagångsärenden som ökat under året, en ökning med cirka 11 000 ärenden till cirka 34 700. Anledningen till detta är delvis prioriteringen av asylprövning, men även det fortsatta utvecklingsarbete som pågår inom Migrationsverket för att digitalisera verksamheten. Arbetet med att utveckla ett nytt arbetssätt när det gäller hanteringen av webbansökningar i handläggningsstödet E3 sker även under detta år på enheterna, med befintliga resurser. I ett mer långsiktigt perspektiv är detta ett av Migrationsverkets viktigaste utvecklingsarbeten.

Pappershanteringen är fortsatt dominerande inom kategorin bosättningsärenden. Det är endast en liten del av alla ärenden som kan avgöras helt elektroniskt i E3.

Många ansökningar kommer in elektroniskt och genererar många handläggningsåtgärder. Dessvärre består en mycket stor del av arbetet idag av rent administrativa insatser samt begäran om kompletteringar. Detta bidrar starkt till att vi inte ser den produktionsförbättring vi arbetat för att nå. De elektroniska ansökningarna kommer direkt till Migrationsverket utan att någon utlandsmyndighet kontrollerat och begärt in kompletteringar medan pappersärenden inkommer komplett från utlandsmyndigheten.

När det gäller bosättningsärenden är det cirka 66 procent av ansökningarna som kommer in elektroniskt som inte avgörs i E3. Dessa ärenden genererar en omfattande pappershantering och ett dubbearbete som medför en stor tröghet i hanteringen och det leder till få beslut. En svårighet är att balansera dessa flöden mot varandra och få till en effektiv hantering.

Utöver detta hanteras en omfattande mängd förtursförfrågningar dagligen. Detta är en naturlig följd av rådande ärendesituation och leder till att vi lägger stora resurser på att administrera våra öppna ärenden istället för att lägga all kraft i handläggning och beslutsfattande.

Avgjorda

Under 2014 avgjorde Migrationsverket cirka 43 700 förstagångsansökningar, vilket är drygt 4 300 fler avgjorda än föregående år och nästan 13 700 färre än antalet ansökningar som kommit in till myndigheten i denna kategori. Den genomsnittliga väntetiden var 244 dagar (8 månader), varav 216 dagar (7 månader) på Migrationsverket och 28 dagar (1 månad) på utlandsmyndigheterna. När det gäller etablerade anknytningar var den genomsnittliga väntetiden 195 dagar (6,4 månader). Under året avgjordes cirka 18 600 förlängningsansökningar, vilket är cir-

ka 300 färre än antalet ansökningar som kom in. Av dessa förlängningsansökningar var det 71 procent som avgjordes inom tre månader. Den genomsnittliga väntetiden för ansökningar om förlängning var under året 94 dagar (3 månader). De ansökningar om förlängning av nyetablerad anknytning som lämnades in via webben hade en genomsnittlig väntetid på 11 dagar.

Utvecklingsprojekt för att minska antalet äldre anknytningsärenden

I juni 2014 inleddes ett utvecklingsprojekt i syfte att minska antalet äldre anknytningsärenden, analysera orsaker till den ökade väntetiden samt utveckla arbetsmetoder för att öka effektiviteten i handläggningen. Projektets uppdrag var att fatta beslut i förstagångsansökningar i anknytningsärenden som var sex månader eller äldre. Projektet pågick fram till den 31 december 2014.

Eftersom syftet inte enbart var att minska antalet äldre anknytningsärenden valdes "utvecklingsprojekt" som benämning istället för "avarbetningsprojekt". Det var tydligt att det fanns stora skillnader i metoder i arbetet på både enhetsnivå och individnivå och för att öka möjligheten att styra på metoder och kompetens beslutades att projektet skulle genomföras med en isolerad mängd ärenden och handläggas koncentrerat av medarbetare som inte hade några andra uppdrag. För att uppnå detta valdes en kohort av ärenden ut på samliga enheter (11 800 ärenden) och totalt 44 handläggare frigjordes från alla andra arbetsuppgifter. Projektledningen följde upp produktion, metod och hinder på veckobasis och samtliga enheter hade direkt stöd av projektledningen. Besök på enheterna gav goda resultat eftersom de kunde tydliggöra hinder i flödet samt ge möjlighet att sprida goda exempel inom verksamheten.

Inom projektet framkom en rad värdefulla erfarenheter och slutsatser. I vissa delar arbetades nya metoder fram för att bibehålla effektiviteten i hanteringen.

Handläggarna i projektet hade ett tydligt produktionskrav, vilket för vissa upplevdes som stressande och för andra som en drivkraft. Det var dock tydligt att arbetet i projektet visade att det saknas argument för att specialisera handläggarna på olika moment i processen. Inom projektet ansvarade respektive handläggare för alla delar i ärendet och genomförde alla moment på egen hand, vilket gav dem en större handlingsfrihet och möjlighet att planera sitt arbete i mycket större utsträckning än tidigare. Detta medförde att de själva kunde lägga en struktur inom givna ramar för att nå målet, vilket i sig upplevdes som mindre stressande. Känslan av att "det finns ett mål" var också något som återkopplades som väldigt positivt.

Projektet gav ett gott resultat. Produktionen översteg målet med cirka 1 100 avgjorda ärenden och de analyser som gjordes i projektet är mycket värdefulla för det fort-

satta arbetet. En kvalitetsgranskning, som genomfördes av verksamhetsområde Rättslig styrning i november 2014, visade att det inte fanns några brister i kvaliteten i de ärenden som avgjorts inom projektet, vilket gör att projektet både kvalitativt och kvantitativt måste bedömas som framgångsrikt.

Bidrag för kostnader för anhörigas resor till Sverige

Migrationsverket får besluta om bidrag av allmänna medel för kostnader för resa till Sverige för vissa anhöriga till en konventionsflykting. Bidrag lämnas i mån av tillgång på medel.(SFS 1984:936)

Allt fler asylsökande får flyktingstatus, det vill säga uppehållstillstånd som konventionsflyktingar (SFS 205:716, 4 kap 1 §) och det påverkar antalet beviljade resebidrag. År 2012 fick 4 617 personer flyktingstatus, 2013 var det 7 646 personer och 2014 har 11 341 personer fått en sådan status. Ökningen beror på att fler ansöker om asyl och att praxis har ändrats för vissa nationaliteter, till exempel syriska medborgare.

2013 reste 1 009 anhöriga in i Sverige med beviljat resebidrag. För 2014 är siffrorna 1 615 inresta. Anslaget räckte inte till alla som ansökte om resebidrag och därför har totalt 599 ansökningar avslagits på grund av bristande medel. De som fått avslag har möjlighet att göra en ny ansökan under 2015.

Foto: Tomislav Stjepic

Foto: Tomislav Stjepic

Studerandeärenden

Inkomna

Under året kom det in cirka 11 200 förstagångsansökningar om uppehållstillstånd för studier från medborgare utanför EU/EES. Detta är cirka 2 100 fler än föregående år. Ökningen beror framför allt på den satsning som gjorts av regeringen beträffande utökade stipendier till utvecklingsländer. Det rör sig om en fördubbling av antal stipendier till utländska studenter, vilket har fått genomslag i ett ökat antal ansökningar. Antalet förlängningsansökningar har minskat jämfört med 2013. Under 2014 kom det in cirka 9 500 förlängningsansökningar, vilket är en minskning jämfört med föregående år då cirka 10 300 förlängnings-

ansökningar kom in. Med förlängningsansökningar avses ansökningar från studenter som tidigare beviljats tillstånd för studier i Sverige och som fortsätter sin utbildning här. Den fortsatta minskningen av förlängningsansökningar kan antas vara en effekt av de anmälnings- och studieavgifter som infördes för dessa studenter avseende studier som påbörjas från höstterminen 2011.

Den 1 augusti 2014 infördes en möjlighet för studenter som avslutat sina studier i Sverige att ansöka om och beviljas uppehållstillstånd för att söka arbete i landet under sex månader. Sedan augusti 2014 har det kommit in drygt 200 sådana ansökningar.

Figur 82

Antal inkomna förstagångsansökningar av studerande-ärenden vid Migrationsverket och utlandsmyndigheterna

	2012	2013	2014
Inkomna totalt	9 491	10 315	12 038
varav andel inkomna direkt till Migrationsverket	22 %	63 %	77 %
varav andel inkomna till verket via utlandsmyndigheterna	51 %	25 %	16 %
varav andel inkomna enbart till utlandsmyndigheterna	26 %	12 %	7 %

FAKTA

- **Övriga studier** – studenter som bedriver studier på annan nivå än högskolestudier. Det kan t ex vara utbytesstudier, gymnasiestudier, studier vid internatskolor eller andra övriga studier.

Analys av ärendeutvecklingen (omfattande medborgarskap och tillståndstider)

Utländska studenter som ansöker om uppehållstillstånd för studier kan lämna in sin ansökan till en svensk ambassad (pappersansökan) eller direkt till Migrationsverket via en webbansökan. Detsamma gäller förlängningsansökningar. De flesta ansökningarna under 2014 kom från medborgare i Kina, Indien och Pakistan. Andelen studenter som ansökte om uppehållstillstånd för övriga studier (förstagångsansökan) under 2014 var cirka 6 procent (cirka 600) av det totala antalet ansökningar i denna kategori, vilket är färre jämfört med föregående år, då cirka 800 ansökte om uppehållstillstånd för övriga studier.

Webbansökningar (fordelning mellan elektroniska och manuella ansökningar)

Antalet webbansökningar i denna ärendekategori var under 2014 cirka 15 400, vilket motsvarar 75 procent av det totala antalet ansökningar. Det är en ökning jämfört med 2013 då cirka 14 200 ansökningar lämnades in via webben. Andelen webbansökningar är något lägre i förlängningsansökningar (74 procent) än i förstagångsansökningar (75 procent). Möjligheten att ansöka via webben finns bara för högskole- och universitetsstudier, inte för övriga studier, vilket innebär att 95 procent av de sökande i denna ärendekategori kan ansöka via webben.

Antalet ärenden som har hanterats i det digitala handläggningstödet E3 har under året uppgått till cirka

10 900, vilket utgör 53 procent av det totala antalet inkomna ansökningar i denna kategori. Detta är en ökning jämfört med 2013, då 6 400 ansökningar hanterades helt i E3 inom denna ärendekategori (33 procent av det totala antalet inkomna ansökningar i denna kategori).

Antalet öppna ärenden

I slutet av 2014 var cirka 2 100 studerandeärenden öppna i denna ärendekategori, vilket är lika många som föregående år. Av dessa var cirka 750 förstagångsansökningar och cirka 1 350 förlängningsansökningar.

Avgjorda ärenden

Under 2014 har Migrationsverket avgjort nästan 20 900 ansökningar om uppehållstillstånd på grund av studier, vilket är cirka 160 färre ärenden än vad som kom in under året. Den genomsnittliga handläggningstiden var 47 dagar (1,5 månader), vilket är 2 dagar längre än föregående år. När det gäller förstagångsansökningar var handläggningstiden för dessa ärenden 33 dagar (cirka 1 månad). Migrationsverket handläggning svarade för 28 dagar och utlandsmyndigheternas handläggning för 5 dagar.

Beslut som fattas av utlandsmyndigheterna

Vissa utlandsmyndigheter har bemyndigande att fatta beslut i studerandeärenden. Under året har 813 beslut i kategorin studerandeärenden fattats av utlandsmyndighet, varav 173 beslut beträffande övriga studier.

Figur 83

Antal inkomna och avgjorda studerandeärenden vid utlandsmyndigheterna och Migrationsverket 2012-2014

	2012	2013	2014
Inkomna ärenden	23 920	20 651	21 547
Avgjorda ärenden	26 558	20 103	21 660
varav Migrationsverket	24 142	18 882	20 847
varav utlandsmyndigheterna	2 416	1 221	813
Genomsnittlig handläggningstid totalt i dagar	56	43	47
för ärenden som avgjorts av Migrationsverket	60	45	47
för ärenden som avgjorts av utlandsmyndigheterna	19	13	36
Beviljade ansökningar	24 039	18 151	19 107
varav Migrationsverket	21 671	16 947	18 313
bifallsandel	90 %	90 %	88 %
varav utlandsmyndigheterna	2 368	1 204	794
bifallsandel	98 %	99 %	98 %

Övriga ärenden

EES/registreringsärenden

Den 1 maj 2014 upphörde skyldigheten för EU/EES-medborgare att registrera sin uppehållsrätt hos Migrationsverket. Efter detta datum saknas förutsättningar för Migrationsverket att göra denna registrering och samtliga ärenden om uppehållsrätt för EU/EES-medborgare som då var öppna lämnades utan åtgärd. Migrationsverket kommer att fortsätta handlägga ärenden om uppehållskort, permanent uppehållskort och permanent uppehållsrätt.

Migrationsverket avgjorde under året cirka 21 800 EES/registreringsärenden, vilket är 8 000 färre ärenden än föregående år. Under 2014 inkom cirka 15 800 EES/registreringsärenden, vilket är en minskning med cirka 18 900 ärenden jämfört med föregående år då cirka 34 800 sådana ärenden inkom. Detta är en effekt av att skyldigheten för EU/EES-medborgare att registrera sin uppehållsrätt upphörde den 1 maj 2014. Denna kategori omfattar såväl registrering av EES-medborgares uppehållsrätt som utfärdande av uppehållskort för EES-medborgares familjemed-

lemmar som är tredjelandsmedborgare samt varaktigt bosatta. Andelen bifall var 40 procent, vilket är lägre än 2013 (74 procent). Anledningen till denna minskning är att samtliga öppna registreringsärenden om uppehållsrätt för EU/EES-medborgare lämnades utan åtgärd efter den 1 maj 2014.

Antalet ansökningar från familjemedlemmar till EES-medborgare (make/maka/barn och föräldrar) har under året varit cirka 5 300, vilket motsvarar 34 procent av det totala antalet inkomna ärenden. Det är färre än föregående år (cirka 10 000). Under året har de största grupperna i denna kategori, i likhet med föregående år, varit medborgare från Polen, Tyskland och Rumänien.

Visumärenden

Antalet inkomna visumärenden till Migrationsverket har under året minskat med 6 650 ärenden till cirka 3 300. Anledningen till denna minskning är en ny praxis i dessa ärenden, som innebär att många får längre viseringstid. Detta förutsätter att det inte finns någon misskötsamhet som motiverar en kortare viseringstid. Vidare ändrades riktlinjerna för bärblockare under 2014, så att ansökan skulle avse uppehålls- och arbetstillstånd istället för visering och arbetstillstånd. Dessutom lämnar utlandsmyndigheterna över färre ärenden till Migrationsverket för avgörande.

Utlandsmyndigheterna

Migrationsverkets migrationsexperter verkar som stöd för utlandsmyndigheterna inom respektive geografisk region, såväl i den långsiktiga planeringen som i det dagliga arbetet med upprättande av rutiner med mera. Under året har funktionen för utlandsstationerade setts över inom ramen för omorganisationen Bra ska bli bättre. Rollerna för verkets personal utomlands har bland annat setts över.

Migrationsexperterna har genomfört regionträffar på flera håll och har även genomfört utbildningar och workshops för UDs personal tillsammans med deltagare från Migrationsverket.

Under 2014 har det genomförts fem regionala seminariet – i Bangkok, Dhaka, Moskva, Pretoria och Amman. Utbildningsinsatser vid dessa seminarier har genomlysts av ärendeprocessen bosättning, intervjuetodik, barnperspektiv inklusive Barnkonventionen, förvaltningskunskap samt förhållningssätt, med tyngdpunkt på bemötande.

Utöver dessa seminarier har även ett lokalt seminarium i Rom genomförts, där deltagare från verkets utbildningsteam på ett coachande utbildningssätt återkopplat direkt till de lokalt anställda i intervjuetodik, förhållningssätt och ärendeprocessen för bosättning. Alla seminarier har genomförts i samråd med migrationsexperter i berörd geografisk region och vid vissa av seminarierna har det även genomförts workshops.

Figur 84

Inkomna och avgjorda viseringsärenden hos utlandsmyndigheterna 2012-2014

År	Inkomna	Avgjorda	varav bifall	varav avslag	varav avskrivna mm	varav överlämnade
2012	215 763	210 488	187 031	19 639	3 182	636
2013	200 554	191 620	170 748	17 608	2 699	565
2014	191 013	190 447	167 759	19 764	2 581	343

	Elektronisk ansökan	ESP ansökan	Pappersansökan	Antal inkomna
2014	19 267	123 778	47 968	191 013

Figur 85

Inkomna och avgjorda viseringsärenden hos Migrationsverket 2012-2014

År	Inkomna	Avgjorda	varav bifall	varav avslag	övriga
2012	9 081	9 057	7 138	1 413	506
2013	9 974	10 031	7 706	1 980	345
2014	3 324	3 324	926	1 923	475

Två utlandsmyndigheter (Skopje och Amman) har begärt stöd av Migrationsverket att utveckla processerna för att effektivisera arbetet.

En uppdatering av handboken för handläggning av migrationsärenden vid utlandsmyndigheterna gjordes i augusti 2013 och det pågår för närvarande en ytterligare revidering av denna handbok.

Förändringar om exempelvis arbetssätt och rutiner ges ut i form av cirkulärskrivelser av Migrationsverket till utlandsmyndigheterna. Under 2014 har sex sådana getts ut.

Under året har personal från Migrationsverket förstärkt vid 25 utlandsmyndigheter, såväl för kortare perioder som för längre tjänstgöringar. Denna personal från Migrationsverket bidrar då också med kunskapsöverföring till utlandsmyndigheterna.

En översyn av UM Net ska påbörjas under 2015 i syfte att förbättra informationsöverföringen till utlandsmyndigheterna. Målsättningen är att öka dess användbarhet och garantera att det alltid finns aktuell och relevant information utlagd. UM Net är en informations- och kommunikationskanal för Migrationsverkets kontakt med utlandsmyndigheterna där Migrationsverket snabbt kan förmedla information till de svenska utlandsmyndigheterna. UM Net är även utlandsmyndigheternas ingång till Migrationsverkets IT-system.

Utrullningen av VIS (Visa Information system) fortsätter enligt den centralt framtagna utrullningsplanen. I samband med detta har också regionala utbildningar hållits på plats på fem orter. Under året slutförde verket, genom VIS-projektet, sitt uppdrag att ta fram en teknisk lösning som möjliggör outsourcing av viseringsärenden till externa tjänstleverantörer som under 2014 infört denna lösning vid åtta utlandsmyndigheter. Totalt finns nu 58 outsourcekontor som samarbetar med svenska utlandsmyndigheter, vilket väsentligt förbättrar tillgängligheten för den sökande.

Fler utlandsmyndighet använder sig av det tidsbokningssystem som Migrationsverket tagit fram. Under 2014 infördes det på 14 platser. Den sökande kan då planera sitt besök genom att själv boka en tid som passar och själv boka om eller boka av tiden. Även för utlandsmyndigheterna innebär det fördelar, såsom exempelvis kortare köer utanför myndigheten. Detta leder i sin tur till en minskning av de säkerhetsproblem som kan uppstå i samband med långa köer.

En förändrad hantering av överklaganden i viseringsärenden håller på att genomföras, där handlingar skickas elektroniskt från utlandsmyndighet till migrationsdomstolen i Göteborg. Detta innebär en snabbare hantering och ökad rättssäkerhet för den sökande, som kan få ett slutligt besked betydligt snabbare.

Effektivitet

Produktivitet

Produktiviteten 2014 ligger på en nivå som är 12 procent lägre än föregående års resultat. Denna nedgång beror nästan uteslutande på de svårigheter som finns i hanteringen av anknytningsärenden.

Migrationsverket kan konstatera att andelen avgjorda anknytningsärenden (förstagångs) i det elektroniska flödet är litet. Ungefär två tredjedelar av de ärenden som avgjorts och som kommit in elektroniskt har övergått till manuell handläggning.

En svårighet har varit att balansera det digitala flödet mot det manuella flödet. De negativa konsekvenser för sökande, produktionen och arbetsmiljön som uppstår när ärenden byter flöde har blivit allt tydligare.

I och med att 68 procent av de inkomna elektroniska ansökningarna inte avgörs digitalt så uppstår en omfattande pappershantering och ett dubbearbete som medför en långsammare ärendehantering och en försämrad produktion.

Det förbättringsarbete som pågår med digitaliseringen syftar till att kraftigt förbättra hanteringen av ärendeslaget.

Den utvecklingsinsats vi genomfört med inriktning mot de äldsta anknytningsärendena syftade bland annat till att minska balansen av gamla ärenden och skapa förutsättningar för en förbättrad hantering av dessa ärenden.

Migrationsverket kan dock konstatera att det fortsatt finns en stor balans av pappersärenden vilket leder till att en för stor del av arbetet utgörs av att administrera balanser och svara på förfrågningar och begäran om förtur.

Detta bidrar starkt till att Migrationsverket inte uppnår den produktionsförbättring vi arbetat för att åstadkomma. Därför behöver arbetet arbetet med att minska pappersbalansen och därigenom skapa förutsättningar att lägga mer tid och resurser på värdeskapande arbete fortsätta.

Det finns framtida tekniska lösningar som kan medföra en positiv påverkan på behovet av vår tillgänglighet, till exempel en utvecklad statuskontroll (och i förlängningen "Mina sidor") samt direktåtkomst för Försäkringskassan till CUD.

För arbetstillstånd är det ungefär 66 procent av förstagångsansökningar och 65 procent av inkomna elektroniska förlängningsansökningar som avgörs i E3. Att ett elektroniskt ärende övergår till manuell handläggning innebär slöserier bland annat i form av onödig pappershantering, elektroniskt ärende övergår till pappersflödet. Detta är dock inte lika påtagligt när det gäller arbetstillstånd som i anknytningsprocessen.

Eftersom en hög andel av de ansökningarna som kom-

mer in inte är kompletta åtgår avsevärd tid till att komplettera och där efter följa upp kompletteringar.

Även för arbetstillståndsärenden är hanteringen och administrationen av balansen av pappersärenden ett stort inslag.

Kostnadsutveckling

Under året har kostnaderna för verksamhetsgrenen ökat med drygt 21 miljoner, cirka 4 procent.

Förvaltningskostnaderna har ökat med drygt 18 miljoner, cirka 3 procent. Det är framförallt löne- och personalomkostnaderna och kostnaderna för övriga tjänster som ökat. Lokalkostnaderna har minskat med drygt 3 miljoner och kostnader för DNA-tester har minskat med 15,8 miljoner.

Bemanningen har varit 517 årsarbetare, vilket är 48 årsarbetare fler än år 2013.

Kostnaden per avgjort ärende har ökat med 292 kr, 10 procent, under 2014. Ökningen beror på de ökade löne- och personalomkostnaderna i kombination med en minskad produktivitet.

Figur 86

Kostnad för prövning av ansökan om arbete, besök och bosättning^{1), 2)}

	2012	2013	2014
Kostnad för prövning av ansökan (tkr)	524 536	544 533	563 734
varav 1:1 (tkr)	518 405	537 464	555 654
varav rättshjälp (tkr)	4 958	5 974	6 466
varav övriga samkostnader (tkr) ³⁾	939	1 096	1 614
Kostnad per avgjort ärende (kr)	2 745	3 026	3 318
1:1 Kostnad per avgjort ärende (kr)	2 713	2 986	3 270

¹⁾ Tabellen är baserad på kostnader, inte anslagsavräknade utgifter och kostnader.

²⁾ kostnader för processföring i domstol ingår ej.

³⁾ I tidigare årsredovisningar har anslaget 1,8 ingått i övriga samkostnader men det är i ÅR 2014 borttaget för samtliga år.

Figur 87

Avgjorda ärenden per årsarbetare för arbetsmarknads-, besöks- och bosättningsärenden 2012-2014

	2012	2013	2014
Avgjorda ärenden	191 094	179 966	174 453
Antal årsarbetare	474	469	517
Avgjorda/årsarbetare	403	384	337

Figur 88

Produktivitetsutveckling för arbetsmarknads-, besöks- och bosättningsärenden index 2012-2014 *

	2012	2013	2014
Avgjorda ärenden per årsarbetare	470	458	405

*) Ett sätt att mäta utvecklingen av produktiviteten är att jämföra antalet av-gjorda ärenden per årsarbetare som i tabellen bredvid. Men då tas inte hänsyn till att olika ärendekategorier är olika resurskrävande.

Med utgångspunkt i genomförda tidsuppskattningar har ett produktivitetsindex räknats fram. Detta index möjliggör jämförelser av produktionen över tid på ett mer rättvisande sätt, eftersom det tar hänsyn till förändringar av andel mellan mer resurskrävande respektive mindre resurskrävande ärendekategorier, som kan variera mellan åren.

Medborgarskap

Inkomna

Under 2014 ökade antalet inkomna grundärenden kraftigt från cirka 37 200 grundärenden till 41 600 grundärenden. Av de inkomna grundärendena under 2014 kom cirka 6 400 från irakiska medborgare, vilket motsvarar cirka 15 procent av det totala antalet sökande. I övrigt var de största nationaliteterna som sökte Somalia (cirka 3 200), Polen (cirka 2 100), Thailand (cirka 2 100) och statslösa (cirka 1 700).

Under 2014 gavs cirka 52 procent av ansökningarna in via Migrationsverkets webbplats. Detta är en ökning från 2013, då cirka 44 procent gavs in via webbplatsen. Det är fortfarande nödvändigt att skriva ut och underteckna en ansökan samt skicka in den tillsammans med id-handling i original till Migrationsverket, även om den sökande har en e-legitimation. Den tekniska lösningen för e-legitima-

Figur 89

Antal avgjorda medborgarskapsärenden 2012-2014

	2012	2013	2014
Totalt	38 639	41 221	35 563
Andel bifall	84 %	84 %	84 %
Genomsnittlig handläggningstid	180	168	152
Avgjorda naturalisationsärenden	35 345	36 663	31 006
Andel bifall	85 %	85 %	86 %
Genomsnittlig handläggningstid	188	180	170
Avgjorda anmälningsärenden	2 259	3 494	3 469
Andel bifall	74 %	72 %	75 %
Genomsnittlig handläggningstid	116	84	35
Avgjorda bibeihållande-/befrielseärenden	1 035	1 064	1 088
Andel bifall	66 %	62 %	64 %
Genomsnittlig handläggningstid	26	29	28

tion finns ännu inte på plats för medborgarskapsärenden. Även när den tekniska lösningen med e-legitimation är klar är det bara den som ansöker själv som kommer kunna underteckna ansökan elektroniskt. Elektronisk ansökan kan därför inte användas till medsökande barn där föräldrarna har gemensam vårdnad. Den som har e-legitimation kan endast använda den för sin egen ansökan och inte för den andre förälderns underskrift om ansökan omfattas av medsökande barn och paret har gemensam vårdnad om barnet/barnen. Id-handling måste skickas in i original för styrkande av identiteten. Detta ser vi ingen möjlighet att ändra på i nuläget, eftersom id-handlingarna måste äkthetsbedömas.

Figur 90

Inkomna medborgarskapsärenden 2012-2014

	2012	2013	2014
Totalt	39 007	37 163	41 601
varav naturalisationsärenden	35 581	33 268	36 805
varav anmälningsärenden	2 403	2 840	3 668
varav bibehållande-/befrielseärenden	1 023	1 055	1 128

Avgjorda

Under 2014 avgjordes nästan 35 600 grundärenden, vilket var cirka 5 700 färre än det totala antalet avgjorda under föregående år, då en tillfällig avarbetningsstyrka avgjorde cirka 5 200 grundärenden. Under året har målet, liksom under 2013, varit att hålla jämna väntetider mellan ärendeflödena. Vid utgången av 2013 fattades beslut inom åtta månader i cirka 66 procent av de avgjorda ärendena.

Vid utgången av 2014 fattades beslut endast i cirka 76 procent inom åtta månader.

Antalet öppna grundärenden har ökat betydligt under 2014. Vid slutet av december 2013 fanns cirka 14 400 öppna grundärenden. Dessa ökade under året till 20 400, vilket även är klart fler än 2011 och 2012.

Effektivitet**Produktivitet**

En ökning av nya ärenden i kombination med en lägre produktivitet har medfört att de öppna ärendena har blivit fler. Även andelen äldre ärenden (äldre än åtta månader) har ökat.

Många av de ärendena är sådana ärenden som temporärt befinner sig i någon annan del av våra processer, exempelvis säkerhetsärenden.

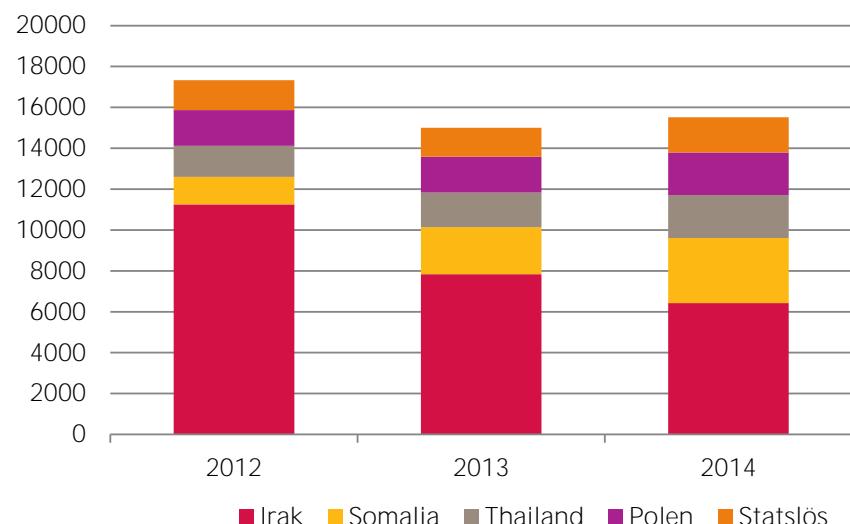
Produktionen har varit lägre än förväntat. Produktiviteten har minskat med 12 procent jämfört med 2013.

En huvudförklaring till denna negativa utveckling finner vi i den omfattande administration det innebär att ha drygt 20 000 öppna ärenden i balans. Exempelvis avsatte Migrationsverket under andra halvåret en medarbetare på heltid till att svara på förfrågningar.

En förklaring till nedgången i produktiviteten finns också att finna i en pågående generationsväxling bland de som arbetar med medborgarskapsärenden.

Medborgarskapsprocessen kan beskrivas som en process med en hög grad av förutsägbarhet och låg variation och det primära målet är att arbeta utifrån ett flödesperspektiv.

Figur 91

Inkomna medborgarskapsärenden de 5 största grupperna 2012–2014

Kostnadsutveckling

Under året har kostnaden för verksamheten minskat marginellt.

Minskningen av förvaltningskostnaderna beror på något lägre löne- och personalomkostnader, till följd av förändringar i både bemanning och personalsammansättning.

Bemanningen har varit 56 årsarbetare, vilket är en årsarbetare mindre än under 2013.

Kostnaden per avgjort ärende har ökat med 157 kr, 15 procent, under 2014. Ökningen beror främst på den lägre produktiviteten under 2014.

Figur 92

Avgjorda ärenden per årsarbetare för medborgarskapsärenden 2012-2014

	2012	2013	2014
Avgjorda ärenden	38 639	41 221	35 563
Antal årsarbetare	52	57	56
Avgjorda/årsarbetare	750	723	635

Figur 94

Kostnad för prövning av ansökan om svenska medborgarskap 2012-2014

	2012	2013	2014
Kostnad för prövning av ansökan (tkr)	38 155	42 892	2 828
varav 1:1 (tkr)	36 651	41 969	41 748
varav övriga samkostnader (tkr)	1 578	923	1 080
Kostnad per avgjort ärende (kr)	987	1 041	1 204
1:1 kostnad per avgjort ärende (kr)	949	1 018	1 174

Figur 93

Kostnad för prövning av ansökan om svenska medborgarskap ¹⁾

	2012	2013	2014
Kostnad för prövning av ansökan (tkr)	36 737	42 083	41 899
varav 1:1 (tkr)	36 651	41 969	41 748
varav övriga samkostnader (tkr) ²⁾	90	114	151
Kostnad per avgjort ärende (kr)	951	1 021	1 178
1:1 kostnad per avgjort ärende (kr)	949	1 018	1 174

¹⁾ Tabellen är baserad på kostnader, inte anslagsavräknade utgifter och kostnader.

²⁾ I tidigare årsredovisningar har anslaget 1.8 ingått i övriga samkostnader men det är i ÅR 2014 borttaget för samtliga år.

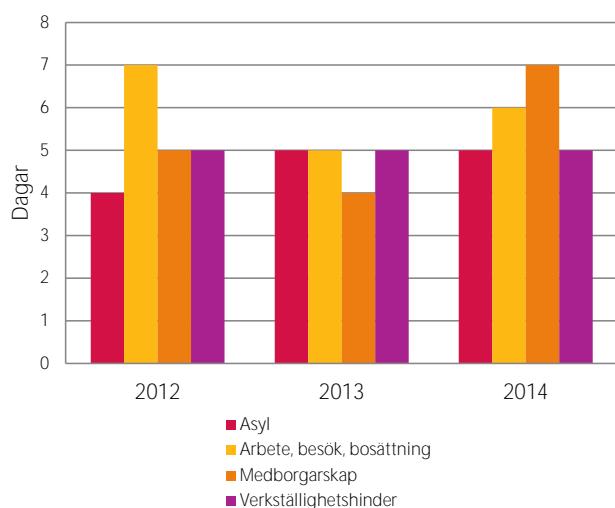

Omprövning av beslut och processföring

INLEDNING

Med omprövning och processföring avses den verksamhet som är följd av att en sökande överklagar ett avslagsbeslut på sin tillståndsansökan. När ett beslut överklagas överväger Migrationsverket först en omprövning av sitt beslut. Om beslutet inte ändras lämnar myndigheten överklagandet vidare till Migrationsdomstol. I domstolsprocessen är Migrationsverket part och företräds av särskilda processförare.

Figur 95

Genomsnittlig handläggningstid i dagar för överklaganden

Omprövning

I verkets styrdokument finns inget mål om hur snabbt en överklagan på Migrationsverkets beslut ska överlämnas till överinstansen. Justitieombudsmannen har uttalat att en överklagan ska överlämnas till överinstansen utan dröjsmål, vilket i normalfallet inte bör överstiga en vecka. Den genomsnittliga handläggningstiden för överklaganden ligger inom denna tidsram för samtliga ärendeslag.

Totalt omprövade Migrationsverket 26 900 överklagade tillstånds- och medborgarskapsärenden under 2014 vilket sammantaget var en minskning med cirka 1 100 ärenden jämfört med 2013.

Av samtliga omprövade ärenden under 2014 utgjorde drygt 11 800 omprövningar av asylärenden. Det var en minskning med knappt 3 100 ärenden jämfört med föregående år. Sista åren har asylmigrationen till Sverige utmärkts av asylsökande som har stora skyddsskäl och i hög utsträckning beviljats uppehållstillstånd. Utvecklingen i Syrien och övriga länder i regionen har bidragit till att ytterligare öka antalet och andelen asylsökande som beviljas uppehållstillstånd. Som en konsekvens av detta minskade antalet avslag och därmed också antalet överklagade ärenden under 2014.

Inom verksamhetsområdet Arbete, besök och bosättning har antalet överklaganden däremot ökat under 2014. Under året omprövade Migrationsverket cirka 11 200 ärenden vilket var en ökning med drygt 2 200 ärenden jämfört med föregående år. Volymökningen är en följd av ökade ärendevolymer och insatser för att arbeta äldre ärenden, främst anknytningsärenden.

Processföring

Under 2014 minskade totalt sett Migrationsverkets processföring i migrationsdomstolarna jämfört med året innan. Processföringen avspeglar i huvudsak ärendeutvecklingen inom respektive verksamhetsområde. Muntlig förhandling förekommer framför allt i asylärenden. Utvecklingen inom asylprövningen med färre avslag och överklaganden har därför också resulterat i färre förhandlingar i migrationsdomstolarna. Sammantaget under 2014 företräddes migrationsverket av processförare i närmare 2 000 muntliga förhandlingar vilket var 500 förhandlingar färre än föregående år.

Totalt minskade även antalet yttranden under året. Migrationsverket lämnade under 2014 knappt 19 100 skriftliga yttranden vilket var drygt 1 000 yttranden färre än föregående år. Dock ökade den skriftliga processföringen inom verksamhetsområdet Arbete, besök och bosättning.

Processföringen inom verksamhetsområdet Arbete, besök och bosättning är nästan uteslutande skriftlig. Volymökning och avarbetning inom området under 2014 har medfört fler överklaganden och därmed även ökad processföring i form av ett ökat antal skriftliga yttranden till migrationsdomstolarna i just dessa ärenden.

Effektivitet

Kostnadsutveckling

Totalt ökade kostnaderna för omprövning och processföring med 3,8 miljoner kronor jämfört med året innan vilket motsvarar en ökning med 3,5 procent. Kostnadsökningen beror bland annat på ökade verksgemensamma overheadkostnader. Även kostnaden för offentliga biträden ökade vilket är en följd av att Migrationsverket sedan september 2013 har övertagit ansvaret för prövningen av ärenden rörande brottsutvisade som tidigare handlades på Justitiedepartementet.

Ökade totala kostnaderna för omprövningar i kombination med att antalet omprövningar minskade under 2014 medförde att kostnaden per omprövat ärende ökade med 351 kronor till 4 233 kronor per ärenden jämfört med 3 882 kronor 2013.

Figur 96

Processföring (muntlig och skriftlig)

	2012	2013	2014
Muntliga förhandlingar	3 415	2 515	1 986
Asyl (prövning ansökan)	2 737	2 044	1 619
Asyl (prövning verkställighetshinden)	21	19	30
Arbete, besök och bosättning	110	107	95
Svenskt medborgarskap	14	12	7
Övrigt (förvar m.m.)	533	333	235
Yttranden	20 792	20 126	19 068
Asyl (prövning ansökan)	10 359	8 911	7 802
Asyl (prövning verkställighetshinden)	304	413	321
Arbete, besök och bosättning	7 064	7 606	8 758
Svenskt medborgarskap	568	680	442
Övrigt (förvar m.m.)	2 497	2 516	2 516

Figur 97

Omrövningsbeslut 2012 – 2014

	2012	2013	2014
Asyl	13 111	14 917	11 835
varav av verket ändrade beslut	5	27	15
varav överlämnade till migrationsdomstol	12 912	14 606	11 638
Verkställighetshinder	2 578	2 531	2 648
varav av verket ändrade beslut	3	0	6
varav överlämnade till migrationsdomstol	2 544	2 506	2 616
Arbete, besök och bosättning	10 001	8 931	11 166
varav av verket ändrade beslut	232	337	397
varav överlämnade till migrationsdomstol	9 565	8 486	10 631
Medborgarskapsärenden	1 610	1 613	1 257
varav av verket ändrade beslut	274	239	167
varav överlämnade till migrationsdomstol	1 248	1 293	1 029
Totalt	27 300	27 992	26 906
varav av verket ändrade beslut	514	603	585
varav överlämnade till migrationsdomstol	26 269	26 891	25 914

Figur 98

Processföring och prövning av verkställighetshinder ¹⁾

Kostnader för omprövning och processföring ¹⁾	2012	2013	2014
Kostnad för omprövning av beslut (tkr)	96 145	98 834	102 679
- varav 1:1, Migrationsverket, omprövning av beslut,	95 865	98 497	101 854
- varav 1:6:2, Offentligt biträde i utlänningsärenden	99	122	521
- varav övriga samkostnader ²⁾	181	215	304
Kostnad per avgjort ärende, omprövning (kr)	3 889	3 882	4 233
- varav 1:1 kostnad per avgjort ärende, omprövning (kr)	3 878	3 869	4 199

¹⁾ Tabellen är baserad på kostnader, inte anslagsavräknade utgifter och kostnader.²⁾ I tidigare årsredovisningar har anslaget 1.8 ingått i övriga samkostnader men det är i ÅR 2014 borttaget för samtliga år.

Arbete inom Europeiska unionen och övrigt internationellt arbete

MÅL:

Fördjupa det europeiska och internationella samarbetet

MÅLUPPFYLLElse:

Migrationsverket gör bedömningen att målet är uppnått. Året har präglats av europeiska diskussioner om fördelning av bördor och solidaritet, där Migrationsverkets roll varit ansvarstagande. Verket har i den andan påbörjat strategiskt viktiga praktiska samarbeten, bland annat genom internationella projekt, som har direkt koppling till omvärlsläget. Verket har också fortsatt att ställa upp aktivt inom bland annat EASO för att konkret bidra till starkt solidaritet i och harmonisering av Europas asylsystem. Det ökade internationella intresset för myndighetens verksamhet, som bland annat lett till många studiebesök, har inneburit att verket fått möjlighet att visa upp det svenska sättet att hantera stora variationer i systemen. Detta har även inneburit att nya samarbeten har kunnat inledas som direkt är kopplade till målet. Genom såväl det långsiktiga strategiska arbetet som det mer praktiska samarbetet på EU-nivå, och i internationella projekt, har verket under året bidragit till att stärka myndighetens och Sveriges varumärke inom migrationsområdet. Migrationsverket bedömer att detta sammantaget bidragit till att fördjupa det europeiska och internationella samarbetet under året.

Även 2014 har präglats av vissa problem med fonderna men det finns också både förbättringar och nya möjligheter för fondverksamheten.

Inledning

Omvärldsläget tillsammans med de svenska prioriteringarna inom europeiskt och internationellt samarbete har styrt vilka insatser som genomförts under året. Migrationsverkets internationella verksamhet består dels av kortare insatser, dels av insatser med längre perspektiv och varaktighet. De mer långsiktiga insatserna har ofta skett genom kapacithets-höjande arbete, till exempel utvecklande av andra ländernas myndigheters migrationsverksamhet, vilket även bidrar till att öka rättssäkerheten för migranter i de länderna. För att ytterligare vässa verksamheten har Migrationsverket arbetat fram en ny internationell strategi under året.

Under året har EU präglats av diskussioner om solidaritet och fördelning av bördor. Sveriges fokus har under året varit konsolidering av det gemensamma asylsystemet CEAS och tyngdpunkten i verkets arbete har försjutits från förhandlingar till praktiskt samarbete. Migrationsverket har bidragit aktivt i arbetet hos EU-myndigheterna Europeiska stödkontoret för asylfrågor (EASO) och EU:s byrå för den operativa förvaltningen av storskaliga IT-system (EU-LISA). Trots att Migrationsverket i både asylprövning och vidarebosättning hanterat en större mängd ansökningar än de flesta andra EU-länder har verket exempelvis i olika EASO-insatser fortsatt stötta EU-länder som har behövt hjälp med sina asylsystem.

Den internationella verksamheten har, liksom den övriga verksamheten vid myndigheten, präglats av det konflikt-fyllda och osäkra omvärlsläget. Fokus har främst varit på konflikten i Mellanöstern och att hitta relevanta insatser i förhållande till flyktingsituationen där. Rent konkret har detta inneburit att verket internationellt genomfört insatser som på olika sätt stöttat länderna i regionen. Vidare har verket fortsatt att stödja den svenska linjen i EU:s öst-

liga dimension, bland annat Östra partnerskapet, där händelserna i och runt Ukraina har visat på betydelsen av EU:s kapacitetshöjande insatser i regionen. Verket har också haft ett fokus på västra Balkan, som är centralt både på grund av det geografiska läget (resväg för många migranter på väg till Europa) och på grund av det stora antal uppenbart ogrundade asylansökningar som under senare år inkommit från regionen.

Under året som gått har Migrationsverkets verksamhet blivit mer internationellt uppmärksammad än tidigare. I takt med att Sverige tagit ett stort ansvar för skyddsbehövande har intresset från utländska myndigheter att besöka verket för att lära sig mer om våra processer ökat. Fokus har i detta avseende varit att lära ut de kunskaper som myndigheten har och bygga samarbeten som kan bli viktiga framöver.

Migrationsverkets arbete omfattar även hanteringen av europeiska fonder. Europeiska Flyktingfonden och Europeiska Återvändandefonden ger stöd till olika utvecklingsprojekt inom asylområdet. Även under detta år har den verksamheten dragits med vissa problem kring regeltolkningar, vilket bland annat påverkat avslutsarbetet. Under året har vidare förberedelserna för den nya Asyl- Migrations- och Integrationsfonden (AMIF) fortsatt, där förhoppningen är att AMIF kan komma att bidra till en effektivare hantering av fondmedlen inom EU genom ett enklare regelverk och mer relevant IT-stöd. Sena beslut om det nationella programmet och det formella utnämndet av ansvarig myndighet, begränsningar i anslaget

samt krav på ett nytt IT-system har lett till att medel inte kunnat utlyses under 2014.

Samarbete inom EU

Under 2014 har EU fått såväl ett nytt Europaparlament som ny EU-kommission där ansvaret för migrationsfrågor övergått från den svenska kommissionären Cecilia Malmström till den grekiske kommissionären Dimitris Avramopoulos. Rådet har även antagit nya strategiska riktlinjer för området rättvisa, frihet och säkerhet för 2015–2019. Dessa förändringar har en direkt inverkan på hur arbetet inom EU bedrivs och kommer att bedrivas framöver, vilket även kommer påverka Migrationsverkets arbete. Fokus i de nya riktlinjerna är på genomförande och konsolidering av det som man redan enats om, framförallt det gemensamma europeiska asylsystemet CEAS (Common European Asylum System), en fortsatt förstärkning av EU:s yttrę gränser samt hur solidaritet ska byggas i praktiken.

Migrationsverket har under året stöttat olika former av praktiskt samarbete samt bistått regeringen i förhandlingsarbetet inom EU genom att tillhandahålla experter till olika EU-expertgrupper och genomförandekommittéer. Arbetet har i enlighet med den svenska linjen fortsatt att fokusera på en konsolidering av CEAS, men även andra frågor har behandlats, som exempelvis en uppdaterad viseringskodex, antagandet av säsongsarbetardirektivet och direktivet om Intra-Corporate Transferees (ICT-direktivet). En översyn av student- och forskardirektivet har även initierats.

Europeiska stödkontoret för asylfrågor (EASO)

En mycket viktig del av Migrationsverkets EU-arbete koncentreras kring Europeiska stödkontoret för asylfrågor (EASO). När olika medlemsländer får allvarliga problem i sina asyl- eller mottagningssystem samordnar EASO på begäran det europeiska stödet.

Under året har Migrationsverkets experter deltagit i tolv av EASO:s stödinsatser i Italien, Bulgarien och Grekland. Det mest omfattande stödet har getts till Bulgarien som har haft, och till viss del fortfarande har, stora problem med sitt asylsystem. Den operativa planen för Bulgarien som sträckte sig mellan oktober 2013 och september 2014 omfattade totalt 53 insatser med över 100 experter från EU:s medlemsstater. Under året har tio av Migrationsverkets experter ingått i dessa aktiviteter. Stödet från Migrationsverkets personal har rört utbildning av ny personal inom EASO:s utbildningsmoduler, landinformation, beslutskvalitet, identifiering av sårbara grupper, utbildning i Dublinförfarandet och hantering av Bulgariens ärendebalans i första instans. Både Grekland och Italien har under de senaste åren haft problem som inneburit att EASO behövt ge stöd till länderna. Verket har deltagit på olika sätt i insatserna i Grekland och Italien. Inom ramen för EASO:

FAKTA

- **Ordlista/förkortade begrepp inom internationell verksamhet**
- AMIF** Asyl- Migration- och Integrationsfonden
- CAMM** Common Agendas for Migration and Mobility
- CEAS** Common European Asylum System
- COI** Country of Origin Information
- DGMM** Directorate General for Migration Management
- EASO** Europeiska stödkontoret för asylfrågor
- EMN** Europeiska Migrationsnätverket
- ETC** EASO Training Curriculum
- EWS** Early Warning and Preparedness System
- GAMM** Den globala ansatsen för migration och rörlighet
- GDISC** Nätverket för de europeiska migrationsmyndigheternas generaldirektörer
- GFMD** Globala forumet för migration och utveckling
- ILO** (ILO-projektet) Immigration Liaison Officer
- IOM** International Organisation for Migration
- PGU** Politiken för global utveckling
- SOLID** Solidaritetsfonderna (Återvändandefonden och Flyktingfonden)
- UNHCR** United Nations High Commissioner for Refugees

Common European Asylum System (CEAS)

År 1999 i Tammerfors enades medlemsstaterna i EU om målet att harmonisera den europeiska migrations- och asylpolitiken. Genom Haag-programmet från 2004 beslutade sedan medlemsländerna att utveckla ett gemensamt asylsystem. I Stockholmsprogrammet som antogs i december 2009 angavs som målsättning att ett gemensamt asylförfarande och en enhetlig status för personer som har rätt till skydd skulle införas senast 2012.

De viktigaste rättsakterna, som i en första etapp lades som grund för ett gemensamt asylsystem, är:

- Asylprocedurdirektivet (2005/85/EG)
- Skyddsgrundsdirektivet (2004/83/EG)
- Dublinförordningen ((EG) nr 343/2003)
- Mottagandedirektivet (2003/9/EG)
- Eurodacförordningen ((EG) nr 2725/2000)

Rättsakterna antogs under åren fram till 2005 och direktiven har därefter genomförts i medlemsstaterna. Som ett led i den fortsatta harmoniseringen presenterade kommissionen under 2008–2012 förslag till ändringar i samtliga rättsakter. Förhandlingarna mellan rådet och Europaparlamentet avslutades i juni 2013.

Det är viktigt att den gemensamma lagstiftningen genomförs och tillämpas på ett korrekt sätt i alla medlemsstater. Samtliga omarbetade rättsakter ska vara genomförda i nationell rätt senast i mitten av 2015. Den omarbetade Dublinförordningen ska tillämpas från och med den 1 januari 2014.

De omarbetade rättsakterna, är:

- Asylprocedurdirektivet (2013/32/EU)
- Skyddsgrundsdirektivet (2011/95/EU)
- Dublinförordningen ((EU) nr 604/2013)
- Mottagandedirektivet (2013/33/EU)
- Eurodacförordningen ((EU) nr 603/2013)

EU:s strategiska riktlinjer

EU:s långtidsprogram kallat Stockholmsprogrammet avslutas vid årsskiftet 2014–2015 och de nya strategiska riktlinjerna börjar då gälla istället. Dessa stakar ut riktningen för EU:s arbete inom området rättvisa, frihet och säkerhet, i vilket migrations- och asylfrågor ingår, under de kommande fem åren. Medan Stockholmsprogrammet listade ett stort antal nya lagstiftningsinitiativ, fokuserar dessa strategiska riktlinjer istället på implementering och konsolidering av CEAS.

operativa stöd till Grekland har Migrationsverket samordnat två studiebesök, nämligen ett besök på Migrationsdomstolen i Malmö för att utbyta erfarenheter om bra arbetssätt och ett besök på en mottagningsenhet för att ta del av verkets kunskaper om mottagning med särskilt fokus på boende och återvändande. I EASO:s insatser i Italien har en av verkets experter lämnat stöd i kapacitetsuppbryggnaden av mottagningsystemet samt bistått med information om det svenska mottagningsystemet.

Det ökade antalet asylansökningar i EU och problemen i flera ländernas system har fått EASO att arbeta med insatser för att öka solidariteten.

EASO har under året bland annat påbörjat utvecklingen av ett nytt verktyg för stödinsatser: gemensam handläggning (joint processing). Byrån har i en första fas initierat ett pilotprojekt tillsammans med medlemsländerna. Totalt omfattar projektet åtta olika pilotövningar och experter från Migrationsverket har deltagit i tre av dessa som ägt rum i Italien, Cypern och Sverige/Danmark.

Ytterligare tre övningar återstår och kommer att genomföras under 2015.

EASO är en rättsligt oberoende EU-byrå med uppdrag att bidra till genomförandet av CEAS, stödja praktiskt samarbete i asylfrågor och koordinera samt stödja gemensamma insatser för att underlätta för de medlemsländer vars asyl- och mottagningsystem är under särskild belastning. För att bistå medlemsstaterna i arbetet med att genomföra det gemensamma asylsystemet erbjuder EASO assistans bland annat i form av utbildningar och gemensam landinformation. För att genomföra stödinsatserna har EASO upprättat en reserv av experter, *Asylum Intervention Pool*, som kan utplaceras i den medlemsstat som är i behov av stöd. Experterna i reserven tillgängliggörs av medlemsstaterna. Migrationsverket innehåller en plats i EASO:s styrelse och utgör svensk kontaktpunkt för EASO.

Under året har verket arbetat fram en ledarskapsmodul i EASO.

Foto: Eva Vissers

EASO – till vilken nytta för medlemsstaterna?

EASO har under året fortsatt utveckla olika verktyg och portaler som ska utgöra stöd till EUs medlemsstater. Bland dem finns kvalitetsverktyg, COI-portalen, Early Warning and Preparedness System (EWS) och European Training Curriculum (ETC). Utöver de konkreta tekniska stödverktygen har även olika nätverk skapats främst inom COI men även inom den yttre dimensionen.

I många fall ligger Sverige och Migrationsverket i framkant och är främst en givare till verktyg och stöd som till exempel COI-portalen där nyttan för Migrationsverkets egen del kommer att visa sig först på lång sikt. Men i andra fall där Migrationsverket är en stor bidragsgivare, till exempel genom att tillhandahålla många seniora utbildare i ETC, kan Migrationsverket redan nu se nyttoeffekter även för verket. Tillgängligheten till bra utbildning och lärare är viktig för att klara utbildningen av de stora grupper nyrekryterad personal som anställts under året.

EASO har under året även arbetat med verktyg för beredskapsplanering och fördelad mottagningskapacitet (shared reception capacity). Migrationsverket har deltagit på de möten där dessa frågor har behandlats. EASO har påbörjat arbetet med att utreda möjligheterna kring fördelad mottagningskapacitet vilket i korthet innebär att utreda om medlemsstater skulle kunna upplåta platser i sin mottagningsverksamhet till andra stater som är mer hårt belastade. Tanken är att den stat som ber om hjälp fortsatt ska vara ansvarig för att pröva asylansökan. Konceptet kan betraktas som ett solidaritetsverktyg. Från verkets sida har det dock noterats att det finns juridiska hinder som måste lösas för att verktyget ska kunna användas, eftersom myndighetsutövning i de flesta länder inte kan lämnas över till en annan stat. Det finns även operationella utmaningar relaterade till språk, arbetsystem och prioriteringsordningar. I frågan om beredskapsplanering har EASO målsättningen att utarbeta en handbok som kan användas av medlemsländerna i det nationella planeringsarbetet.

Migrationsverket har under året bidragit till och deltagit i flertalet andra möten inom EASO. Bland annat har *den lärande organisationen* (DLO) bidragit med erfarenhet och kunskap till utveckling av kvalitetsverktyg och Lifos till utvecklingen av en *country of origin information* (COI)-portal och COI-nätverk. Vidare har Migrationsverket bidragit med experter på Dublinförordningen och frågor kring barn utan vårdnadshavare till flertalet möten under året.

Migrationsverket har också varit aktivt i de delar av EASO:s arbete som handlar om att ge stöd till medlemsstater beträffande utbildning och landinformation.

Ett exempel på insatser är arbetet med den nya modulen för chefer och ledare inom EASOs utbildningsprogram, som letts av en expert från Migrationsverket. Utbildningen har testats i en första omgång och verket har fått positiv återkoppling på sin insats från bland annat den grekiska migrationsmyndigheten. Sverige har också deltagit med experter under framtagandet av ytterligare två nya utbildningsmoduler: kön, könsidentitet och sexuell läggning samt mottagning. Inom den utbildning av nya lärare som EASO bedriver är det fortsatt en stor efterfrågan på erfarna svenska lärare, för insatser såväl inom EU som inom de yttre förbindelserna. Bland annat har lärare till den turkiska översatta ETC-utbildningen efterfrågats.

Europeiska Migrationsnätverket (EMN)

Det Europeiska migrationsnätverket (EMN) har som uppgift att samla in och utbyta information om migrationen till EU. Nätverket ska ta fram aktuell, objektiv, tillförlitlig och jämförbar information som kan ligga till grund för beslutsfattande på såväl nationell som europeisk nivå. I Sverige är Migrationsverket kontaktpunkt för nätverket. Ett årligt arbetsprogram utarbetas gemensamt av den Europeiska Kommissionen och EMN. Under 2014 har nätverket i enlighet med programmet arbetat med så kallade ad-hoc frågor, periodiska rapporteringar, fyra studier samt olika möten och konferenser.

Tema för EMN:s studier 2014 var förvar, migration för egenföretagare, ensamkommande barn och återreseförbud samt återtagandeavtal. I oktober 2014 anordnade den svenska kontaktpunkten en nationell nätverkskonferens på temat "Unaccompanied minors – Swedish and European perspectives", i linje med en av årets studier. Därtill framställdes en årlig policyrapport på migrationsområdet som ett led i Kommissionens arbete med att utvärdera medlemsstaternas arbete inom politikområdet.

EMN:s samlade arbete med ad-hoc frågor, studier och rapporter gör det möjligt att jämföra olika medlemsstaters policy och praxis och att dra slutsatser om hur migrations- och asylpolitiken kan vidareutvecklas inom EU. På så sätt kan arbetet också bidra till fortsatt harmonisering av olika nationella regler på området.

Andra insatser i det europeiska samarbetet

Migrationsverket har under året genomfört internationella insatser tillsammans med andra medlemsstater med fokus på bland annat kapacitetsuppbryggnad för att bidra till konsolidering av CEAS och ökad solidaritet inom unionen. Tillsammans med andra medlemsstater har Migrationsverket arbetat proaktivt med gemensamma frågor.

Migrationsverkets engagemang inom *nätverket för de europeiska migrationsmyndigheternas generaldirektörer* (GDISC) har under 2014 fortsatt. Nätverket har under året

haft ett fortsatt fokus på styrnings- och ledarskapsfrågor i föränderliga tider. Efter att ha lämnat över rollen som ordförande till Norska Utländsingsdirektoratet (UDI) vid årsskifte 2013/2014 har Migrationsverket bidragit med mer specifika insatser inom GDISC. Den kanske viktigaste insatsen är att verket väckte nätverkets intresse för den nya AMIF-fonden. Genom bland annat verkets insatser sammordnade flera GDISC-länder sitt arbete med ansökningar om medel för särskilda åtgärder. Vid den årliga konferensen organiserade Migrationsverket även en workshop om International Liaison Officers (ILO).

Migrationsverket har under året också varit värd för ett möte inom Legal Contact Points Network (LCP), ett informellt samarbete för att utbyta rättsliga frågor mellan medlemsländerna inom nätverket, samt påbörjat två utbyten på chefsnivå med asyl- och migrationsmyndigheter i andra medlemsländer. Utbytena planeras inom ramen för GDISC Manager's Exchange Programme och berör denna gång rättsliga frågor. Migrationsverket har utöver detta även stöttat GDISC genom en sekondering av en handläggare under första halvan av året som stöd till det norska ordförandeskapet.

- General Directors Immigration Service Conference (GDISC) är ett informellt nätverk med syfte att underlätta samarbete mellan migrationsmyndigheter och dess generaldirektörer inom Europa. GDISC består av de 28 medlemsländerna i EU, de tre EU-kandidatländerna (Island, Makedonien och Turkiet), det potentiella EU-kandidatlandet Bosnien- Hercegovina samt två länder inom Schengen-samarbetet (Norge och Schweiz).

Migrationsverkets arbete väcker internationellt intresse

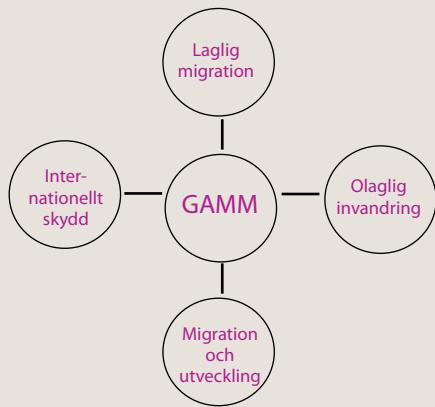
Att Sverige tar ett stort ansvar i Europa och i världen har uppmärksammats på många sätt. Det finns en stor nyfikenhet och vilja att lära sig mer om hur Migrationsverket hanterar sina processer och de lösningar myndigheten valt.

I takt med att antalet asylsökande till Sverige ökat har Migrationsverket blivit en alltmer eftertraktad destination för studiebesök från internationella organisationer och utländska myndigheter. De utländska delegationerna intresserar sig både för hur verket hanterar de ökade utmaningarna i den operativa verksamheten och för att lära av verkets spetskompetens inom exempelvis omvärldsbevakning och prognosarbete, förvarsverksamhet, barnfrågor inom mottagning och asylprocess, HBT-frågor i asylprocessen samt digitalisering av ärendehanteringen. Majoriteten av besöken är från andra myndigheter i Europa, men verket har även tagit emot besök från bland annat Sydafrika, Japan och Tunisien. Vidare har Migrationsverket under året

FAKTA

- **Den globala ansatsen**, Global Approach to Migration and Mobility (GAMM) är sedan 2005 den övergripande ramen för EU:s migrations- och asylpolitik med tredje länder. Ramverket definierar hur EU genomför dialog och samarbeten med länder utanför EU och inbegriper ämnesområdena legal migration, olaglig invandring, migration och utveckling samt internationellt skydd.

Det praktiska genomförandet av GAMM sker bland annat genom bilaterala och regionala policydialoger (till exempel Pragprocessen och Budapestprocessen), viseringsförenklings- och återtagandeavtal, operativt stöd och kapacitetsuppbygande samt stöd i projektform. Det mest utvecklade bilaterala verktyget utgörs av partnerskap för rörlighet och gemensamma agendor för migration och rörlighet (Common Agendas for Migration and Mobility – CAMM). Hitills har EU ingått åtta partnerskap för rörlighet (Kap Verde, Moldavien, Georgien, Armenien, Marocko, Azerbajdzjan, Tunisien och Jordanien) och en dialog om partnerskap har under hösten förts med Libanon.

FAKTA

- **Budapestprocessen**, som initierades 1993, samlar 55 länder i och utanför EU och har sedan 2010 fokuserat på migrationsdialogen i den så kallade Sidenvägsregionen (Afghanistan, Iran, Irak, Pakistan, Kina, Indien m fl). Turkiet är ordförande i processen och Ungern är biträdande ordförande. Sverige är engagerat i arbetsgruppen för Sidenvägsregionen – en av processens tre arbetsgrupper. Arbetet inom Sidenvägsregionen bedrivs främst i EU-finansierade projektet "Support to the Silk Routes Partnership for Migration under the Budapest Process", Sidenvägen II, vilket är delfinansierat av Sverige genom Justitiedepartementet.

Sidenvägsprojekt II bygger, men är inte en direkt fortsättning, på tidigare Sidenvägsprojekt där Migrationsverket deltog och som nu är avslutat. Nuvarande projekt syftar till att stärka målländerna Afghanistan, Pakistan och Iraks förmåga att hantera migration genom att öka kunskapen om migrationsrelaterade frågor, stärka den nationella datahanteringen, stödja utvecklingen av nationella migrationspolicies samt stärka regional och mellanstatlig dialog om migrationsfrågor. I de regionala aktiviteterna deltar även Bangladesh och Iran.

tillsammans med FN:s flyktingorgan UNHCR (*United Nations High Commissioner for Refugees*) anordnat ett flertal studiebesök för utländska myndigheter. Arbetet ger verket möjlighet att byta erfarenheter och lära av andra men det innebär också en hel del arbete för verket.

Antal internationella studiebesök 2014	Besöks-dagar per besök i genomsnitt	Delegeratstorlek (personer) i genomsnitt	Arbetsstid per besök (timmar) i genomsnitt
38	2	4	45

Migration och utveckling

Det internationella utvecklingsarbetet och samarbetet utanför EU:s gränser tar avstamp i analysen av vår omvärld. Genom omväldsanalys ges Migrationsverket möjlighet att sondera efterfrågan och behov för att efter det värdera var, när och hur Migrationsverkets insatser kan och bör sättas in.

Migrationsverkets arbete med migration och utveckling handlar också om att stärka svenska intressen och bistå regeringen i dess arbete. Därför engagerar sig Migrationsverket i *Sveriges politik för global utveckling* (PGU) och bidrar genom detta till att öka medvetenheten om sambandet mellan migration och utveckling.

Verkets arbete med PGU rymmer arbete som kan relateras till EU:s olika policyinriktningar och i olika internationella projekt. Båda dessa delar beskrivs vidare nedan. Verket har också deltagit aktivt i annat arbete som bidrar till genomförandet av PGU. Bland annat har Migrationsverket under 2014 säkrat långsiktiga projektkontrakt samt stöttat regeringen i arbetet med *Sveriges ordförandeskap inom Globala forumet för migration och utveckling* (GFMD).

GFMD har skapat tillfälle till fördjupade kontakter med länder som Armenien och Turkiet samt genom bilaterala samtal utökat det internationella nätverket och kompetensen på myndigheten. Utöver detta har Migrationsverket jobbat målmedvetet och framgångsrikt med att skapa ett bra samarbete med Sida, *Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete*, samt deltagit inom myndighetsnätverket genom exempelvis erfarenhetsseminarium om Twinningsarbeten och kapacitetsuppbygande åtgärder.

- **Politiken för global utveckling**, det vill säga Sveriges samstämmighetspolitik för utveckling, beslutades av Sveriges riksdag 2003. Det övergripande målet för PGU:n - att bidra till en rättvis och hållbar global utveckling – gäller samtliga politikområden. Utgångspunkten för samstämmighetspolitiken är ett gemensamt ansvar att hantera globala utmaningar som hindrar en rättvis och hållbar utveckling. Sex globala utmaningar har identifierats där Sverige genom att agera samstämmigt över olika politikområdens gränser, effektivt kan bidra till global utveckling. En av de sex globala utmaningarna är Migrationsströmmar.

Särskilt om EU:s globala ansats

Mycket av Migrationsverkets internationella verksamhet utgår ifrån EU:s ramverk för migrationssamarbete i de yttre förbindelserna, *den globala ansatsen för migration och rörlighet (GAMM)*.

Migrationsverket bistår regeringen i det praktiska genomförandet av GAMM, framför allt genom aktivt deltagande i såväl Budapestprocessen som Pragprocessen. Under året har Migrationsverket slutfört ett projekt i Armenien, vilket beskrivs utförligare nedan, samt utrett hur myndigheten kan bistå regeringen i genomförandet av de av Sverige prioriterade partnerskapen för rörlighet med Jordanien, Marocko och Tunisien. Verket har bland annat inlett en dialog med Arbetsförmedlingen angående detta.

Särskilt om EUs arbete i den östliga dimensionen

Migrationsverket har under året fortsatt att stötta arbetet i den östliga dimensionen med syftet att främja ländernas politiska associering och ekonomiska integrering med EU, framför allt genom *Pragprocessen* där Migrationsverket deltar aktivt. Pragprocessen är inriktad på praktiskt samarbete inom migrationsområdet och utgångspunkten är att länderna "lär av varandra" och utbyter erfarenheter. Under året har Sverige genom Migrationsverket deltagit i och avslutat ett pilotprojekt kallat *Quality and Training in the Asylum Process* som varit inriktat på att bistå de deltagande länderna med kapacitetsuppbryggnad vad avser utbildning i teori och färdigheter inom asylprocessen. Migrationsverket har under året valt att delta i nästa fas med syfte att arbeta fram en modell för fördjupningsutbildning inom asylrätt. Detta ska ske genom att praktiska riktlinjer tas fram som i flera steg ger möjligheter för deltagande myndigheter att ordna egen behovsanpassad fördjupningsutbildning.

Ett annat projekt, som har kopplingar till det ovan nämnda pilotprojektet inom Pragprocessen, är UNHCR:s *Quality Initiative in Eastern Europe and the Southern Caucasus (QIEE)*. Migrationsverket har under året aktivt deltagit i projektet genom expertdeltagande vid tekniska uppdrag/expertuppdrag i Armenien och Vitryssland.

Att stötta det *Östliga partnerskapets panel för migration och asyl*, tidigare Söderköpingsprocessen som lanserades under det svenska EU-ordförandeskapet 2001 i syfte att främja praktiskt samarbete på asyl- och migrationsområ-

Insatser 2014 inom den internationella verksamheten.

Avslutade, pågående och kommande samarbeten

- Armenien
- Turkiet, Serbien
- Jordanien

Stödinsatser EU

- Italien, Bulgarien, Grekland

Externa dimensionen: ENPI

- Tunisien, Jordanien

Östliga partnerskapets panel för migration och asyl

- Armenien, Azerbajdzjan, Georgien, Moldavien, Ukraina, Belarus

Pragprocessen, pilotprojekt

- Turkiet, Kirgizistan, Belarus, Ukraina, Moldavien, Georgien, Armenien

Sidenvägen II

- Irak, Afghanistan, Pakistan

UNHCR: Quality initiative in Eastern Europe and the Southern Caucasus (QIEE)

- Belarus, Armenien

FAKTA

- **Genom Twinning**, som till största delen finansieras av EU men även delvis av Sida vad gäller de svenska engagemangen, erbjuds myndigheter och andra offentliga aktörer från EU:s medlemsstater att delta i utvecklingen av andra länders förvaltningar. Twinningen syftar till att erbjuda

stöd vad gäller införlivande och genomförande av EU:s lagstiftning, Den syftar också till att dela kunskap och erfarenheter från EU med mottagarlandet och att skapa långsiktiga och goda relationer mellan deltagande myndigheter/organisationer. Twinning riktar sig i första hand till

kandidatländer, potentiella kandidatländer och EU:s grannländer i Östeuropa, Centralasien, Nordafrika och Mellanöstern. Medlemsstaternas myndigheter ansöker om att få delta i projekt och det är mottagarlandet som äger projektet.

Möte mellan migrationsmyndigheterna i Sverige och Turkiet.

Foto: Agneta Kundoori

det, har varit en viktig prioritering i arbetet österut. Panelen har under året bidragit till att skapa ett forum för dialog och informationsutbyte kring asyl och migration inom partnerskapet. Migrationsverket sköter sedan 2012, tillsammans med IOM i Kiev, en stödfunktion till EU-kommisionen i arbetet med panelen, vilket konkret innebär att verket bistår kommissionen i planeringen och genomförandet av panel- och expertmöten.

Övrigt EU-relaterat arbete med migration och utveckling

Migrationsverket är involverat i *Budapestprocessen*, främst genom det EU-finansierade *Sidenvägsprojektet*, som bland annat ger möjligheter till en fördjupad analys av migrationen i regionen och de deltagande partnerländerna Afghanistan, Irak och Pakistan.

Migrationsverket har under året också deltagit i EASOs arbete i den externa dimensionen av *det gemensamma europeiska asylsystemet* (CEAS) som bland annat syftar till att stärka mottagnings- och asylkapacitet i tredje länder samt underlätta vidarebosättning till EU. Detta har i praktiken inneburit att verket har deltagit vid EASO-mötens på Malta och i aktiviteter inom ramen för EASOs ENPI-projekt i Jordanien och Tunisien, dels genom expertdeltagande på ett besök i Jordanien och dels genom att anordna ett studiebesök från Tunisien. Migrationsverket har även deltagit med tränare i utbildning i EASOs Training Curriculum inom ramen för ENPI-projektet där bland annat delta-

gare från Libanon, Jordanien, Marocko, Tunisien, Turkiet, västra Balkan och Ukraina deltog.

Internationella samarbetsprojekt

Migrationsverket har under året arbetat systematiskt och proaktivt med att initiera nya projektsamarbeten med länder utanför EU:s gränser. Dessa projektsamarbeten har föregåtts av en grundlig analys om värdet för Sveriges policyarbetarespektive Migrationsverket. Ett ökat fokus har mot bakgrund av denna analys varit strategiskt viktiga länder i regionen kring Syrien, på Balkan och i grannländerna öster om EU.

Armenien

Migrationsverket har varit verksamt i och avslutat ett Twinningprojekt i Armenien tillsammans med Polens inrikesministerium. Projektet har syftat till att förbättra hanteringen av migrationsärenden i Armenien och att landet närmar sig EU-standard i hanteringen av migrationsfrågor. Projektet har också varit ett bidrag till genomförandet av EU:s partnerskap för rörlighet med Armenien. Genom projektet har Sverige och Migrationsverket inte bara stärkt det mångåriga samarbetet med Armenien, utan även stärkt samarbetet med Polen som också är ett viktigt land inom det östliga partnerskapet. Projektet har bland annat resulterat i introducerandet av ett leanbaserat arbetssätt för att förbättra samarbetet mellan myndigheter som arbetar

I Migrationsverkets ansökan om särskilda åtgärder finns kunskapsöverföring till andra medlemsstater, t.ex. avseende introduktion.

På bilden lämnas sverigeinformation till kvotuttagna i Jordanien.

Foto: Monika Wendleby

med migration inom Armenien. Resultatet tas nu om hand av den armeniska migrationsmyndigheten och lärdomarna från de aktiviteter som genomförts lyfts in i ordinarie verksamhet.

Serbien

Serbien bedöms som extra intressant vad gäller projekt-samarbete då landet är ett EU-kandidatland. Sverige tar emot många migranter från regionen och västra Balkan utgör en transitregion för migranter på väg till EU. Verket har därför under en längre tid arbetat på att stärka förbindelserna med Serbien. Detta har i år bland annat lett fram till ett nytt Twinningprojekt med Serbien som kommer att starta under våren 2015. Migrationsverket kommer att leda arbetet i projektet som bland annat innebär samarbete med motsvarande myndigheter i Nederländerna och Slovenien som är juniora partner i projektet. Twinningprojektet *Support to National Asylum System in the Republic of Serbia* syftar till att stödja Serbien vad gäller införande av lagstiftning om mottagande, asylprövning och integration i linje med EU:s standarder. Projektet syftar också bland annat till att motverka uppenbart ogrundade asylansökningar från medborgare i Serbien i olika EU-länder. En komponent i projektet fokuserar därför på att stödja Serbien i framtagandet av information till potentiella migranter om EU-regelverk och vad som gäller specifikt i vissa EU-länder.

Turkiet

Turkiet bedöms som strategiskt viktigt med anledning av att landet i hög grad är påverkat av oroligheterna i Syrien och Irak samt fungerar som ett transitland för många migranter som tar sig vidare till EU och Sverige. Turkiet är även med sin geografiska placering högintressant i policiesmannahang och en prioritet på EU-nivå. Turkiet är sedan en tid även aktiva inom *Pragprocessen* vilket har bidragit till fördjupade kontakter mellan Migrationsverket och turkiska myndigheter. Migrationsverket har därför under året fortsatt att arbeta målinriktat med att utöka samarbetet med Turkiet inom migrationsområdet.

Migrationsverket har under 2014 placerat en ny migrationssambandsman på svenska ambassaden i Ankara. Vidare har Migrationsverket inlett ett bilateralt samarbetsprojekt med Turkiet med fokus på uppbyggandet av Turkiets nya migrationsmyndighet *Directorate General for Migration Management* (DGMM). Projektet syftar till att stärka DGMM:s kapacitet att hantera migrationsfrågor i enlighet med europeisk standard. Ambitionen är att projektet ska lägga grund för ett mer långsiktigt samarbete mellan DGMM och Migrationsverket. En viktig del i projektet handlar om att bygga upp en omvärldfunktion vid DGMM, vilket i förlängningen kan leda till att Migrationsverket får bättre underlag till sin egen omvärldsanalys.

Jordanien

Givet det geografiska läget i den krigsdrabbade regionen har verket även under året börjat rikta ljuset mot Jordanien och har påbörjat arbetet med att inventera möjligheter till samarbete på migrationsområdet. Detta ligger väl i linje med både EU:s och Sveriges prioriteringar, vilka manifesteras genom EU:s undertecknande av ett partnerskap för rörlighet med Jordanien under hösten. För att sondera möjligheten till framtidens projekt för det praktiska genomförandet av partnerskapet deltog Migrationsverket, genom migrationssambandsmannen i Amman, i ett besök i Jordanien tillsammans med bland annat EU-kommissionen.

Ett av resultaten av arbetet är att Migrationsverket kommer att genomföra ett projekt inom ramen för AMIF, den nya Asyl, Migration och Integrationsfonden: *Särskilda åtgärder med fokus på vidarebosättningsfrågor*. Projektet kommer att utgöra ett svenskt bidrag till genomförandet av partnerskapet. Migrationsverket har också deltagit i EASO:s ovan nämnda ENPI-projekt genom ett fältbesök i Jordanien.

Samlad analys av Migrationsverkets internationella arbete

Verkets bidrag i världen

Under året har verkets internationella engagemang fokuserat på två huvudlinjer, nämligen att bidra till konsolidering av det gemensamma europeiska asylsystemet och att hitta relevanta insatser för migration och utveckling givet omvärläget och de politiska prioriteringarna.

EU-arbetet går in i en ny fas i och med antagandet av de nya strategiska riktlinjerna. Sverige stödjer aktivt arbetet på flera sätt med att konsolidera det gemensamma europeiska asylsystemet. Flera EU-medlemsstater har under senare år haft problem med att klara av asylprövning och mottagning. Enligt den gemensamma standard som beslutats inom EU innehåller den flera krav som innebär högre kvalitet i asyl- och mottagningsystemen och det är därför viktigt att de nya bestämmelserna genomförs i alla länder. Om medlemsstaterna når upp till kraven i de överenskomna direktiven ökar också deras möjlighet att uppnå fungerande asylsystem, vilket kan bidra till en jämnare fördelning i Europa. Att detta är en viktig prioritering också i ett praktiskt perspektiv är tydligt mot bakgrund av att Sverige är det land som i förhållande till befolkningsmängd tar emot flest asylsökningar av alla EU-länder. Regeringen har varit tydlig i att de förväntar sig mer solidaritet mellan EU:s medlemsländer och för Migrationsverket har det därför varit viktigt att stödja genomförandet av det gemensamma asylsystemet CEAS, till exempel genom att stödja EASO inte minst för att säkerställa ett mer solidariskt mottagande inom EU.

Året har innehållit flera dramatiska omväldshändelser där situationen i Mellanöstern och Nordafrika särskilt kom-

mit att präglia även verkets internationella verksamhet. De långsiktiga satsningarna på att fördjupa samarbetet med Turkiet, ett land som tagit stort ansvar internationellt i Syrien-krisen, har burit frukt genom att ett samarbetsprojekt inletts. Projektet är positivt för Sverige då det både visar solidaritet med Turkiet och bygger viktiga strategiska nätverk mellan Migrationsverket och den turkiska myndigheten rörande bland annat omvärldsanalys. För att bygga fler liknande samarbeten har Migrationsverket fortsatt titta på andra insatser i regionen. Ett exempel på den sonderingen är förslaget till särskild åtgärd i AMIF, som rör Jordanien.

I arbetet med migration och utveckling, som är verkets tydligaste bidrag till politiken för global utveckling, har långsiktiga satsningar som påbörjats tidigare år fallit väl ut. Sverige har under en lång period stöttat EU:s Östra partnerskap och Migrationsverkets mångåriga arbete i regionen har därför varit ett värdefullt bidrag i det policyarbetet. Vikten av arbetet framgår tydligt om man tittar på utvecklingen i konflikten mellan Ryssland och Ukraina, där EU-frågan varit av central betydelse. Närvaron i regionen innebär alltså fördelar som går utanför de rent migrationspolitiska. Genom det avslutade Twinningprojekten i Armenien har verket till exempel bidragit till EU:s partnerskap för migration och rörlighet på ett konkret sätt, vilket borde öka de svenska möjligheterna att än mer trovärdigt driva andra partnerskapsfrågor aktivt i EU. Verkets övriga stöd i andra östliga samarbeten tjänar samma syfte och bedöms även vara positiva för Sverige.

Verkets långsiktiga arbete beträffande migration och utveckling har också lett till att ett nytt Twinning-samarbete inletts med Serbien. Det finns många strategiska skäl att samarbeta med Serbien. Ett av dessa är att Serbiens medlemsskapsförhandlingar i EU har kopplats till kontraktet. Ett annat är att kontraktet också innehåller komponenter om bättre information till serbiska medborgare om EU:s migrationssystem, vilket förhoppningsvis på sikt kan minska antalet uppenbart ogrundade asylansökningar från landet.

Arbetet med Turkiet, Serbien och Armenien har också stärkt Migrationsverkets samarbete med Sida, något som under många års tid varit viktigt för regeringen. Migrationsverket och Sida har på detta sätt hittat nya och mer effektiva sätt att samarbeta vilket är positivt för arbetet med att bistå politiken för global utveckling.

EASO kommer att utveckla sin verksamhet framöver och det kan antas att de länder som nu mottar operativt stöd även kommer att göra så under 2015. Med tanke på den rådande situationen kommer troligen ett visst fokus ligga på Italien och landets möjligheter att ta emot personer som flyr över Medelhavet. För Migrationsverkets del är deltagande i sådana stödåtgärder av stor vikt, särskilt aktiviteter som kan stärka solidariteten mellan medlemsstaterna. Av samma skäl är det nödvändigt med fortsatt engagemang inom EASO:s utbildningar, arbetsgrupper och övriga aktiviteter.

Felprocent

Felprocenten räknas ut av ESV och anger den procentuella andelen av kostnader som bedömts som icke stödberättigade av ESV.

Hög felprocent har lett till större återkrav på projekten vilket i sin tur medför ett lägre nytjande av de EU-medel som tilldelats från kommissionen.

I den tredje kolumnen anges felprocenten innan samtliga korrigeringar gjorts utifrån ESV:s rekommendationer. Efter ESV:s rekommendationer och de slutgiltiga besluten från den attesterande myndigheten görs ytterligare korrigeringar (återkrav). I den sista kolumnen anges kvarvarande felprocent efter samtliga korrigeringar gjorts. Denna siffra ska vara 0 procent. Avvikelsen programår 2010 beror på att ESV i sin slutrappart inte tog hänsyn till attesterande myndighets ställningstagande i en tolkningsfråga avseende upphandling.

Figur xx

Fond	Stängning programår	Innan korri- geringar	Efter korri- geringar
Flyktingfonden	2009	41,7 %	0 %
Återvändandefonden	2009	27,2 %	0 %
Flyktingfonden	2010	6,7 %	0,1 %
Återvändandefonden	2010	39 %	0 %
Flyktingfonden	2011	3,15 %	0 %
Återvändandefonden	2011	0,12 %	0 %

Redovisning av programår

Ett programår inom SOLID-programmet pågår under två och ett halvt år och ska slutrapporteras samt redovisas till kommissionen senast den 31 mars året efter programårets avslut. Programår 2011 är det första där slutredovisningen inte blivit uppskjuten.

Figur xx

Programår	Rapporteringskrav till kommissionen	Datum som slut- rapport lämnades
2008	31 mars 2011	31 december 2012
2009	31 mars 2012	31 mars 2013
2010	31 mars 2013	30 juni 2013
2011	31 mars 2014	31 mars 2014
2012	31 mars 2015	
2013	31 mars 2016	

Det finns starka skäl att fortsätta stödja EASO också vad gäller organisationssupplbyggnad. För att Migrationsverket ska kunna bistå EASO med expertis och kunskap är det nödvändigt att stödkontoret förbättrar sin planering och framförhållning. Ett exempel är COI-gruppen, där verket tidigare haft problem men under året bidragit till att mötena blivit effektivare och av med substantiell karaktär. Migrationsverket kommer därför fortsatt verka för ett mer strukturerat och strategiskt samarbete med EASO.

Mjuka frågor som utbildning är viktiga när det gäller att skapa stabila system och det är positivt att Migrationsverket kunnat delta aktivt i EASO:s utbildningsmoduler.

Utvecklade arbetssätt och strategier

Under året har Migrationsverket också utvecklat sin strategiska styrning av det internationella arbetet, särskilt genom framtagandet av en internationell strategi. Den internationella strategin lägger stort fokus på långsiktighet och flexibilitet i det internationella arbetet och syftar till att vara ett stöttande instrument för hela myndigheten vid värderandet av möjliga framtida åtgärderna och aktiviteter internationellt.

I arbetet med strategin har det blivit tydligt att verket måste fokusera sin internationella verksamhet. För att verket ska välja att gå in i eller fortsätta samarbeten eller projekt är det viktigt att klargöra varför vi gör insatsen och för vem, det vill säga om samarbetet eller projektet är viktigt för Sverige som stat eller för Migrationsverket. Det är också viktigt att fastställa att det finns en mottagare av den kapacitet som upparrbetas i ett projekt. Det innebär att Migrationsverkets internationella verksamhet bland annat analyserar om det finns intresse från politiskt håll och från verksamheten innan ett samarbete inleds.

Vikten av tydliga strategier kan exemplifieras utifrån EASO:s verksamhet. EASO arbetar med ett antal nya verktyg för solidaritet. Det är positivt att frågan behandlas på EU-nivå och att den får ta tid. Samtidigt kan det konstateras att många av de förslag som just nu hanteras kommer vara svåra att genomföra rent praktiskt. Om felaktiga insatser genomförs kan det rent av vara kontraproduktivt för Migrationsverket som då också måste lägga resurser på att administrera verktyg som inte fungerar.

EU-fonder för utvecklingsprojekt

Europeiska Flyktingfonden III och Europeiska Återvändandefonden syftar ytterst till att ge EU-länderna en gemensam grund för arbetet med bland annat asylsökande och flyktingar samt med återvändandet. Fonderna ingår i EU:s ramprogram SOLID – Solidaritet och hantering av migrationsströmmar med programperiod 2008–2013. I Sverige medfinansierar fonderna utvecklingsprojekt som drivs av exempelvis kommuner, frivilligorganisationer och Migrationsverket. Migrationsverket är ansvarig myndighet för de svenska delarna av fonderna och på verkets hemsida kungörs vilka projekt som beviljats stöd.

Regeringen gav i september 2013 Migrationsverket i uppdrag att ansvara för förvaltningen av den Europeiska Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF). Migrationsverket är ännu inte utsedd till ansvarig myndighet för AMIF enligt de formella krav som EU-kommissionen uppställer för utnämnde vilket bland annat har lett till förseningar i förberedelsearbetet. Programtiden för den nya fonden avser åren 2014-2020.

Migrationsverkets nya organisation medför att ansvarig myndighet för EU-fonderna från 2015 placeras direkt under generaldirektören. Under året har arbetet med att praktiskt möjliggöra detta pågått.

Migrationsverkets roller inom fonderna

Ansvarig myndighet

Ansvarig myndighet förvaltar Flyktingfonden och Återvändandefonden som ingår i ramprogrammet SOLID (där även Europeiska integrationsfonden som förvaltas av svenska ESF-rådet och Europeiska ytter gränsfonden som förvaltas av Rikskriminalpolisen ingår) samt har fått i uppdrag att förvalta den nya AMIF-fonden. Migrationsverket har inrättat en fondenhet för förvaltningen av Flyktingfonden och Återvändandefonden där även strukturerna för omhändertagande av AMIF riggas.

Attesterande myndighet

Attesterande myndighet ska bland annat intyga att utgiftsredogörelsen är korrekt, har utarbetats med hjälp av tillförlitliga redovisningssystem och grundar sig på kontrollerbara verifieringar. Detta gäller SOLID-fonderna. I den nya programperioden under AMIF finns inte Attesterande myndighet som fristående funktion.

Projektägare/projektintressent

Migrationsverket har även varit projektägare/projektintressent i fonderna och kan tilldelas fondmedel av ansvarig myndighet. Motsvarande möjlighet ges även inom AMIF-fonden.

Efter Riksrevisionens rekommendation har frågan om Migrationsverkets tre roller setts över och lyfts till regeringen, som dock inte har förändrat uppdraget till Migrationsverket.

Inga utlysningar under 2014

Eftersom det saknas ett formellt godkännande av AMIF, då det nationella programmet ännu inte godkänts av EU-kommissionen samt då kraven på datasystem inte är uppfyllda, har inte några medel kunnat lysas ut 2014. Om medlen som avsatts för detta år har "brunnit inne" eller inte är för närvarande oklart. Det beror både på de föreskrifter kommissionen lämnar i frågan samt att dessa fondmedel hanteras via årliga anslag i regleringsbrevet.

Den extra utlysning av 2013 års EU-medel i SOLID-programmen, som fondförvaltningen skulle ha hållit i början av 2014 kunde inte heller genomföras. Orsaken är att anslagstilldelningen till Migrationsverket varit lägre för 2014 än den nivå som fondverksamheten äskat för i prognos under 2013. Verkets prognos har byggts på de medel som finns kvar i SOLID-programmet samt en prognos av hur mycket medel som kan förbrukas i programmet. Konstruktionen med tilldelning via anslag medför således att EU-medlen inte blir tillgängliga att lysa ut för fondförvaltningen. Under 2014 innebar detta ett lägre nyttjande av EU-medel med cirka 30 Mkr.

Slutrapportering, regelverk och felprocent – SOLID-fonderna

År 2014 har präglats av både ett framåtsyftande utvecklingsarbete och av reflektion. Avsaknaden av nationell styrning och regler för stödberättigande kostnader i SOLID-programmet har bidragit till en osäkerhet för projektägarna då ansvarig respektive attesterande myndighet och Ekonomistyrningsverket (ESV) vid ett flertal tillfällen kommit till olika slutsatser om vilka kostnader som är stödberättigade. Detta har i flera fall lett till att återkrav fått riktas mot projektägarna, vilket i sin tur innebär en lägre nyttjandegrad av fondmedel och ett minskat förtroende för EU:s fonder.

Utvecklingsarbetet har dock bidragit till att förbättra strukturerna kring samverkan med attesterande och reviserande myndigheter, vilket är en anledning till att felprocenten legat under tvåprocentsmålet i avslutet av 2011-års återvändandefond för första gången någonsin. Arbete med att kvalitetssäkra andra processer samt en mer riktad granskning av projektens upphandlingar har också bidragit till det glädjande resultatet. Även vad gäller stängning av 2012 års program finns indikationer på att felprocenten ligger på den lägre skalan. Samtidigt kan det konstateras att SOLID-systemet fortfarande är instabilt och att det även under året dykt upp rättsliga gränsdragningsfrågor som behövt lösas i avslutningsarbetet.

För de redan slutredovisade programåren (2008-2010) låg felprocenten långt över kommissionens mål på två procent. Kommissionen har under 2014 skickat betalningsförelägganden till fondförvaltningen som avsåg schabloniserade avdrag för sannolika systemfel i projekt-

populationen, avseende Återvändandefonden. Liknande betalningsföreläggande kan ställas även för Flyktingfonden eftersom de innehåller samma systematiska fel hänförliga till bland annat regelverksproblematik och felaktiga upphandlingar inom projekten.

Asyl- migrations- och integrationsfonden – AMIF

Det är mycket viktigt att ta med sig erfarenheterna från SOLID-programmet i AMIF-arbetet. Mycket resurser har lagts på att skapa bättre och mer rätsäkra förutsättningar för den framtida fondförvaltningen. Under året har fondförvaltningen deltagit i ett samarbete lett av Justitiedepartementet för framtagande av en förordning om stödberättigande kostnader för den nya AMIF-fonden. Nationella regler kommer därutöver tas fram som fondförvaltningen avser bereda och förankra med ESV. Fondförvaltningen har således en ökad och tätare dialog med Regeringskansliet för framtagande av den nya fondens nationella föreskrifter, vilket borde minska riskerna i den nya programperioden. Arbetet ska förhoppningsvis ge ett annat ramverk för fondförvaltningen och bidra till ett högre fondnyttjande och större säkerhet för projektägarna. Det går således åt rätt håll.

En legal förutsättning för AMIF är att ett nytt IT-system tas fram. Eftersom Migrationsverket utsågs sent till ansvarig myndighet har arbetet kommit igång alltför sent. Det är därför en helt nödvändig förutsättning att verket får tillgång till det IT-system som ESF-rådet håller på att bygga upp. Ett sådant IT-system, där även Polisen ingår i samarbetet, kom-

mer när det är färdigt ge andra förutsättningar för fondförvaltning. Det kommer även att vara till nytta för projektägarna och öka rättssäkerheten. Samtidigt som detta är mycket positivt finns det också risker förenade med IT-systemet. Det finns ännu inte ett formellt beslut om anslutning. Därtill kvarstår mycket utvecklingsarbete som måste göras samtidigt som fondmedel behöver lysas ut.

Vad gäller det nationella programmet för AMIF har Migrationsverket ansvarat för att ta fram ett utkast som sedan skickats in av regeringen. I arbetet involverades många intressenter för att få en bred bild av behoven i det svenska samhället, men ramen för arbetet var satt av den dialog som EU-kommissionen och Sverige hade under 2013. En stor ansträngning gjordes också att förenkla språket i programmet för att underlätta för framtida projektägare. Den första versionen av programmet skickades in till kommissionen i juni. I september mottog Migrationsverket reviserande frågor och begäran om förtydliganden, som besvarats under november månad. Det är i dagsläget oklart när programmet kan antas men det kommer sannolikt bli en bra bit in på 2015.

Sena beslut om formellt utnämnde av ansvarig myndighet, sent antagande av det nationella programmet, begränsningar i anslagskonstruktionen samt kravet på ett tillförlitligt IT-stöd är således alla faktorer som kan innebära risker för problem med fondutnyttjande i framtiden. Det finns därför ett stort behov av ett fortsatt utvecklingsarbete under 2015.

Uppstartsmöte med projekt.

Foto: Margareta Bergman

Foto: Tomislav Stjepic

EKONOMISK ÖVERSIKT 2014 (belopp i tkr)

Totala kostnader

Intäkter/kostnader	ASYLPROCESSEN			ARBETE, BESÖK OCH BOSÄTT- NING	Prövning av ansökant	Prövning av ansökant	Summa
	Prövning av ansökant	Mottagande, bosättning, återvändande m m	Prövning av hinder mot verk- ställighet				
Intäkter	5 656	11 030	284	5 684	409	23 062	
Kostnader för personal	-786 279	-1 166 027	-46 770	-399 798	-35 036	-2 433 909	
Kostnader för lokal	-76 144	-1 762 097	-3 626	-35 644	-2 965	-1 880 475	
Övriga driftskostnader	-254 138	-1 160 807	-9 895	-117 848	-4 647	-1 547 336	
Finansiella kostnader	-838	-3 969	-13	-820	-7	-5 647	
Avskrivningar	-18 283	-39 904	-925	-53 742	-562	-113 416	
Övriga erh. medel f finansiering	-1	883	0	0	0	881	
Lämnade bidrag	-696 811	-13 415 218	-1 408	-15 718	-824	-14 129 980	
Summa	-1 826 839	-17 536 110	-62 353	-617 886	-43 632	-20 086 820	
Varav samkostnader	-247 884	-366 312	-13 913	-124 206	-11 077	-763 392	
TOTAL KOSTNAD	-1 826 839	-17 536 110	-62 353	-617 886	-43 632	-20 086 820	
1:1 Migrationsverket	-1 118 570	-1 782 027	-60 598	-599 067	-42 532	-3 602 793	
1:2:2 Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting		-5 760 127				-5 760 127	
1:2:3 Bostäder för asylsökande			-2 313 468			-2 313 468	
1:3:4 Återvandringsförberedelser	-765	-1 130	-44	-389	-35	-2 362	
1:3:5 Återvandringsbidrag	-7	-11	0	-4	0	-22	
1:3:6 Vidarebosättning m.m	-380 455					-380 455	
1:3:7 Resor vid vidarebosättning m.m	-16 611					-16 611	
1:3:8 Anhörigresor	-2 616	-3 864	-149	-1 331	-119	-8 078	
1:6:2 Offentligt biträde i utlänningsärenden	-284 015		-373	-6 466		-290 854	
1:7:1 Utresor för avvisade och utvisade		-38 819		-16		-38 835	
1:8:1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	-23 799	-50 523	-1 189	-10 614	-947	-87 071	
1:2:1 Extra ersättning 2010		0				0	
1:2:2 Ny schablonersättning		-2 589 327				-2 589 327	
1:2:3 Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd		-174 537				-174 537	
1:2:5 Prestationsbaserad ersättning till kommuner		-388 070				-388 070	
1:2:6 Hyreskostnader		-2 085				-2 085	
1:2:9 Införandet av prestationsbaserad ersättning		-36				-36	
1:2:10 Grundersättning		-61 716				-61 716	
1:2:12 Ersättningar för äldre och funktionshindrade		-115 658				-115 658	
1:2:13 Ersättningar för ensamkommande barn		-3 943 236				-3 943 236	
1:2:14 Extraordinära ersättningar		-85 247				-85 247	
1:2:15 Sjukvårdsersättningar		-224 431				-224 431	
1:2:17 Sfi för anläggningsboende		-1 800				-1 800	
SUMMA FINANSIERING	-1 826 839	-17 536 110	-62 353	-617 886	-43 632	-20 086 820	

Tabellen ovan innehåller de totala kostnaderna för Migrationsverket under år 2014. Samtliga styckkostnader och liknande som presenteras i årsredovisningen baseras på dessa kostnader. e bilaga 14 för jämförelse med resultaträkningen.

EKONOMISK ÖVERSIKT 2014, fortsättning

Anslagsavräknade kostnader och utgifter

Intäkter/ kostnader	ASYLPROCESSEN			ARBETE, BESÖK OCH BOSÄTTNING	SVENSKT MEDBORGAR- SKAP	
	Prövning av ansök- kan	Mottagande, bosättning, åter- vändande m m	Prövning av hinder mot verkställighet	Prövning av ansökant	Prövning av ansökant	Summa
1:1 Migrationsverket	-1 120 268	-1 784 275	-60 695	-599 931	-42 609	-3 607 777
1:2:2 Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting		-5 001 499				-5 001 499
1:2:3 Bostäder för asylsökande		-2 313 468				-2 313 468
1:3:4 Återvandringsförberedelser	-765	-1 130	-44	-389	-35	-2 362
1:3:5 Återvandringsbidrag	-7	-11	0	-4	0	-22
1:3:6 Vidarebosättning m.m	-380 455					-380 455
1:3:7 Resor vid vidarebosättning m.m	-16 611					-16 611
1:3:8 Anhörigresor	-2 616	-3 864	-149	-1 331	-119	-8 078
1:6:2 Offentligt biträde i utlänningsärenden	-238 368		-373	-6 203		-244 944
1:7:1 Utresor för avvisade och utvisade		-39 581		-16		-39 598
1:8:1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	-23 890	-50 658	-1 194	-10 660	-951	-87 353
1:2:1 Extra ersättning 2010		0				0
1:2:2 Ny schablonersättning		-2 496 114				-2 496 114
1:2:3 Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd		-172 177				-172 177
1:2:5 Prestationsbaserad ersättning till kommuner		-313 055				-313 055
1:2:6 Hyreskostnader		-1 889				-1 889
1:2:9 Införandet av prestationsbaserad ersättning		-36				-36
1:2:10 Grundersättning		-61 716				-61 716
1:2:12 Ersättningar för äldre och funktionshindrade		-130 382				-130 382
1:2:13 Ersättningar för ensamkommande barn		-3 403 611				-3 403 611
1:2:14 Extraordinära ersättningar		-80 000				-80 000
1:2:15 Sjukvårdsersättningar		-248 818				-248 818
1:2:17 Sfi för anläggningsboende		-287				-287
SUMMA FINANSIERING	-1 782 980	-16 102 570	-62 455	-618 534	-43 713	-18 610 253

Tabellen ovan innehåller de kostnader och utgifter som anslagsavräknats under år 2014 på respektive anslagspost. e bilaga XX för jämförelse med resultaträkningen.

Väsentliga uppgifter

Belopp i tkr	2010	2011	2012	2013	2014
Låneram					
Beviljad i regleringsbrevet	286 000	254 000	300 000	285 000	374 000
Utnyttjad (vid räkenskapsårets slut)	206 793	240 113	232 686	241 527	310 920
Kontokredit hos Riksgäldskontoret					
Beviljad i regleringsbrevet	206 000	210 000	210 000	200 000	150 000
Maximalt utnyttjad	70 113	92 819	0	23 292	0
Räntekonto					
Ränteintäkter	125	2 007	2 305	1 496	925
Räntekostnader	70	55	0	5	0
Avgiftsintäkter					
Avgiftsintäkter som disponeras av myndigheten	12 505	5 550	4 914	3 987	4 938
Avgiftsintäkter som inte disponeras av myndigheten	216 531	255 657	257 639	322 712	266 460
Anslagskredit					
Beviljad i regleringsbrevet	927 718	883 842	910 770	1 346 587	1 809 672
Utnyttjad kredit	655 208 ¹⁾	162 863	135 414	257 407	12 830
Anslag					
Anslagssparande (samliga ramanslag)	384 634	1 001 004	1 107 650	599 775	1 395 465
Bemyndigande					
Åtaganden	0	243 926	192 927	146 331	83 198
Tilldelade	0	440 000	445 000	200 000	140 000
Medeltal under året					
Årsarbeteskrafter	2 699	2 814	3 035	3 539	4 174 ²⁾
Anställda	3 176	3 270	3 554	4 142	4 766
Driftkostnader					
per årsarbeteskraft	937	983	1 093	1 181	1 404
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	-119 746	-125 390 ³⁾	-490 358	-186 322	-1 442 289
Balanserad kapitalförändring	-1 217 623	-1 449 758 ³⁾	-1 462 658	-1 973 813	-2 157 822

¹⁾ Enligt regeringsbeslut 2011-02-10 har Migrationsverket medgivits ett överskridande på anslag 1:2 med 175 000 tkr.

²⁾ Ny definition av årsarbeteskraft har tagits fram där övertid/mertid och kompletthet avräknas från ordinarie arbetstid medan korttidssjukfrånvaro och tillfällig föräldrapenning (VAB) inte avräknas. Med den nya definitionen är medeltalet årsarbeteskrafter 4 231 för 2014. För väsentliga uppgifter i år används dock den tidigare definitionen.

³⁾ Jämförelsetalen är justerade efter ändrade redovisningsprinciper.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Not	2014	2013
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	5 954 520	4 247 117
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	4 938	3 987
Intäkter av bidrag	3	17 030	24 495
Finansiella intäkter	4	1 074	1 959
Summa		5 977 562	4 277 558
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-2 433 909	-2 117 140
Kostnader för lokaler	6	-1 880 475	-1 106 441
Övriga driftkostnader	7	-1 547 336	-949 670
Finansiella kostnader	8	-4 725	-2 550
Avskrivningar och nedskrivningar	9	-113 416	-90 984
Summa		-5 979 861	-4 266 785
Verksamhetsutfall		-2 299	10 773
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras	10	309 780	333 592
Medel som tillförts statens budget från uppbördsvärksamhet		-266 460	-322 712
Saldo	11	43 320	10 880
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	1	12 646 691	10 221 231
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		884	309
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	12	-2	211
Finansiella intäkter	4	20	-28
Finansiella kostnader	8	-923	-553
Lämnade bidrag	13	-14 129 980	-10 429 145
Saldo		-1 483 310	-207 975
Årets kapitalförändring	14	-1 442 289	-186 322

Balansräkning

Belopp i tkr	Not	2014-12-31	2013-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	15	199 933	190 329
Rättigheter avseende dataprogram/licenser för dataprogram		10 367	7 278
Summa immateriella anläggningstillgångar		210 300	197 607
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	16	22 161	9 192
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		116 518	85 114
Summa materiella anläggningstillgångar		138 679	94 306
Fordringar			
Kundfordringar		4 219	3 063
Fordringar hos andra myndigheter	17	80 672	48 235
Övriga kortfristiga fordringar	18	6 671	6 710
Summa fordringar		91 562	58 008
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	19	182 039	138 330
Upplupna bidragsintäkter		203 847	218 256
Övriga upplupna intäkter		12	1 047
Summa periodavgränsningsposter		385 898	357 633
Avräkning med statsverket	20	280 284	115 484
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	21	338 250	287 254
Kassa och bank		38 204	32 379
Summa kassa och bank		376 454	319 633
SUMMA TILLGÅNGAR		1 483 177	1 142 671
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statsskapital	22	16 899	19 268
Balanserad kapitalförändring	23	-2 157 822	-1 973 813
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	14, 24	-1 442 289	-186 322
Summa myndighetskapital	25	-3 583 212	-2 140 867
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	26	7 151	6 839
Övriga avsättningar	27	28 507	26 982
Summa avsättningar		35 658	33 821
Skulder m. m.			
Lån i Riksgäldskontoret	28	310 920	241 527
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	29	67 141	54 082
Leverantörsskulder	30	320 026	223 407
Övriga kortfristiga skulder	31	86 360	70 564
Summa skulder m. m.		784 447	589 580
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	32	4 218 770	2 575 826
Oförbrukade bidrag		27 514	84 311
Summa periodavgränsningsposter		4 246 284	2 660 137
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		1 483 177	1 142 671
ANSVARSFÖRBINDELSE			
Övriga ansvarsförbindelser	33		

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag (belopp i tkr)

Anslag	Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter 2014-01-01 -- 2014-12-31	Utgående överförings- belopp	Not
UTGIFTSOMRÅDE 8 Migration									
1:1 Migrationsverket (Ramanslag)									
1:1 ap 1 Migrationsverket (Ram)	51 769	3 634 968			3 686 737	3 607 777	78 960	34	
Summa 1:1	51 769	3 634 968		0	0	3 686 737	3 607 777	78 960	
1:2 Ersättningar och bostadskostnader (Ramanslag)									
1:2 ap 2 Ersättningar till asylsökande, kommuner och lands- ting (Ram)	-241 710	5 748 099			5 506 389	5 001 499	504 890	35	
1:2 ap 3 Boende för asylsökande (Ram)	-12 226	2 529 648			2 517 422	2 313 468	203 954	36	
Summa 1:2	-253 936	8 277 747		0	0	8 023 811	7 314 967	708 844	
1:3 Migrationspolitiska åtgärder (Ramanslag)									
1:3 ap 4 Återvandringsförberedelser (Ram)	2 552	2 500			-2 552	2 500	2 362	138	
1:3 ap 5 Återvandringsbidrag (Ram)	866	500			-866	500	22	478	37
1:3 ap 6 Vidarebosättning m.m. (Ram)	-400	378 860			378 460	380 455	-1 995	38	
1:3 ap 7 Resor vid vidarebosättning m.m. (Ram)	93	16 150			-93	16 150	16 611	-461	39
1:3 ap 8 Anhörigresor (Ram)	1 144	8 000			-1 144	8 000	8 079	-79	40
Summa 1:3	4 255	406 010	0	0	-4 655	405 610	407 529	-1 919	
1:6 Offentligt biträde i utlänningsrärenden (Ramanslag)									
1:6 ap 2 Migrationsverket (Ram)	50 120	290 105				340 225	244 944	95 281	41
1:7 Utresor för avvisade och utvisade (Ramanslag)									
1:7 ap 1 Migrationsverket (Ram)	-3 071	57 202					54 131	39 598	14 533
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar (Ramanslag)									
1:8 ap 1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar (Ram)	92 677	111 372			-92 677	111 372	87 353	24 019	43
Summa utgiftsområde 8	-58 186	12 777 404	0	0	-97 331	12 621 886	11 702 168	919 718	

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag (belopp i tkr)

Anslag	Redovisning mot anslag (belopp i tkr)	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslägsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragningsbelopp	Totalt disponibelt belopp	Utgiffter 2014-01-01 -- 2014-12-31	Utgående överföringsbelopp
UTGIFTSMRÅDE 13 Integration och jämställdhet									
1:2	Kommunersättningar vid flyktlingmottagande (Ramanslag)								
1:2 ap 1	Extra ersättning för mottagna 2010 (Ram)	160				-160	0	0	0
1:2 ap 2	Ny schablonersättning (Ram)	165 253	2 455 819	30 000		-165 253	2 485 819		-10 295
1:2 ap 3	Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd (Ram)	17 359	157 620	30 000		-17 359	187 620	172 177	15 443
1:2 ap 5	Prestationsbaserad ersättning till kommuner (Ram)		365 000				365 000	313 055	51 945
1:2 ap 6	Hyreskostnader (Ram)	1 242	15 500			-1 242	15 500	1 889	13 611
1:2 ap 9	Införande av prestationsbaserad ersättning	734				734		36	699
1:2 ap 10	Grundersättning (Ram)	2 675	63 936			-2 675	63 936	61 716	2 220
1:2 ap 12	Ersättning för ekonomiskt bistånd m.m. (Ram)	67 597	227 025			-67 597	227 025	130 382	96 643
1:2 ap 13	Ersättning för ensamkommande barn (Ram)	145 534	3 678 500	-60 000		-145 534	3 618 500	3 403 611	214 889
1:2 ap 14	Ersättning för vissa särskilda kostnader (Ram)	0	80 000				80 000	80 000	0
1:2 ap 15	Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård (Ram)	-21 797	298 664	50 000			276 868	248 818	28 049
1:2 ap 17	Sfi för anläggningsboende						50 000	287	51
	Summa utgiftsområde 13	378 757	7 392 064	0	0	-399 820	7 371 002	6 908 085	462 917
	Summa utgiftsområde 8 och 13	320 571	20 169 468	0	0	-497 151	19 992 888	18 610 253	1 382 635

Anslagsredovisning

Redovisning mot inkomsttitlar

Inkomsttitel (belopp i tkr)		Inkomster
2394	Övriga ränteinkomster	
114	Övriga ränteinkomster	95
2511	Expeditions- och ansökningsavgifter	
024	Expeditions- och ansökningsavgifter ¹⁾	202 176
2714	Sanktionsavgifter m.m.	
441	Särskild avgift, Migrationsverket	0
2811	Övriga inkomster	
220	Övriga inkomster	118
6911	Övriga bidrag från EU	
005	Europeiska flyktingfonden III	66 349
007	Europeiska återvändandefonden	-2 279
Summa 6911		64 070
SUMMA		266 459

¹⁾Avser ansökningsavgifter för medborgarskap, uppehålls- och arbetsstillstånd, främlingspass, resedokument m.m. Migrationsverket redovisar viseringsavgifter mottagna via webbansökan för utlandsmyndigheternas räkning. Dessa avgifter uppgår till 7 933 tkr. Det är en minskning med ca 2 600 tkr jämfört med föregående år. Minskningen beror på ett regeringsuppdrag som genomfördes under 2013. Uppdraget handlar om införande av en outsourcinglösning mot extern tjänsteleverantör för viseringsärenden. Lösningen innebär att avgifterna hanteras lokalt på utlandsmyndigheterna och inte på Migrationsverket.

Intäkter avseende ansökningsavgifter är ca 11 000 tkr högre än beräknad budget i Regleringsbrev för år 2014. Jämfört med föregående år har antalet ansökningar gällande resedokument samt uppehålls- och arbetsstillstånd ökat, vilket kan härledas till det ökade antalet asylsökande. Även antalet ansökningar gällande medborgarskap har ökat från föregående år.

Finansiella villkor

Belopp i tkr	Villkor	Utfall 2014	Not
1:1	Migrationsverket		
1:1 ap 1	Migrationsverket (Ram)		
	Förstärka återvändandearbetet	40 000	40 000
	Behålla utökad förvarskapacitet	20 000	20 000
1:7	Utresor för avisade och utvisade		
1:7 ap 1	Migrationsverket (Ram)		
	Åtgärder i samband med utlänningars återvändande	11 000	8 445
1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar (Ram)		
1:8 ap 1	Statlig medfinansiering och fondadministration utöver EU:s bestämmelser om tekniskt stöd	48 000	18 238 53

Redovisning av beställningsbemyndigande

Anslag (belopp i tkr)	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtagande	Utestående åtagande	Utestående åtagandens fordelning per år			Not
				2015	2016	2017	
Anslag 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	140 000	146 331	83 198	52 919	30 279	0	54

Utestående åtagande avseende bidrag

Tabellen avser de avtal om boendeplatser som fanns vi årsskiftet. Belloppen baseras på avtalade platser och motsvarar inte det egentliga behovet som är betydligt större.

Anslag (belopp i tkr)	Utestående åtaganden			
	2015	2016	2017	2018
Utgiftsområde 8				
1:2 ap 2 Ersättning till asylsökande, kommuner och landsting (Ram)	1 426 814	1 423 987	1 423 987	1 423 987
Utgiftsområde 13				
1:2 ap 2 Ny schablonersättning (Ram)	2 251 681	858 364		
1:2 ap 5 Prestationsbaserad ersättning till kommuner (Ram)	44 980			
1:2 ap 10 Grundersättning (Ram)	60 742	59 584	60 456	62 172
1:2 ap 13 Ersättning för ensamkommande barn (Ram)	2 913 394	2 908 092	2 908 092	2 908 092
Summa	6 697 611	5 250 027	4 392 535	4 394 251

Finansieringsanalys (tkr)

Belopp i tkr	Not	2014		2013	
DRIFT					
Kostnader	55	-5 864 557	-5 864 557	-4 175 126	-4 175 126
Finansiering av drift					
Intäkter av anslag		5 954 520		4 247 117	
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	56	4 586		3 729	
Intäkter av bidrag		17 030		24 495	
Övriga intäkter		1 073		1 960	
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		5 977 209	5 977 209	4 277 301	4 277 301
Ökning (-) av kortfristiga fordringar			-59 153		-14 150
Ökning (+) av kortfristiga skulder			229 693		-35 843
KASSAFLÖDE FRÅN DRIFT			283 192		52 182
INVESTERINGAR					
Investeringar i materiella tillgångar		-94 738		-72 196	
Investeringar i immateriella tillgångar		-76 055		-48 818	
Summa investeringsutgifter		-170 793	-170 793	-121 014	-121 014
Finansiering av investeringar					
Lån från Riksgäldskontoret		178 920		98 041	
amorteringar		-109 527		-89 200	
Ökning av statskapital med medel som erhållits från statsbudgeten		0		4 081	
Försäljning av anläggningstillgångar		493		257	
Aktivering av avskrivningskostnader		119		373	
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		70 005	70 005	13 552	13 552
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder			-15 977		13 471
KASSAFLÖDE TILL INVESTERINGAR			-116 765		-93 991
UPPBÖRDSVERKSAMHET					
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		309 779		333 592	
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		1 035		650	
Inbetalningar i uppbördssverksamhet		310 814	310 814	334 242	334 242
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördssverksamhet			-266 459		-322 712
KASSAFLÖDE TILL UPPBÖRDSVERKSAMHET			44 355		11 530
TRANSFERERINGSVERKSAMHET					
Lämnade bidrag		-14 129 979		-10 429 145	
Finansiella kostnader		-922		-553	
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder		1 494 203		252 320	
Utbetalningar i transfereringsverksamhet		-12 636 698	-12 636 698	-10 177 378	-10 177 378
Finansiering av transfereringsverksamhet					
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		12 646 691		10 200 415	
Medel som erhållits från andra myndigheter för finansiering av bidrag		884		309	
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		-2		211	
Finansiella intäkter		20		-28	
Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet		12 647 593	12 647 593	10 200 907	10 200 907
KASSAFLÖDE TILL TRANSFERERINGSVERKSAMHET			10 895		23 529
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL					
Belopp i tkr		2014		2013	
SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL					
Likvida medel vid årets början			435 115		441 865
Ökning (+) av kassa och bank		5 825		7 928	
Ökning (+) av tillgodohavande Riksgäldskontoret		50 997		120 990	
Ökning (+) av avräkning med statsverket		164 800		-135 668	
Övrigt ¹⁾		55			
Summa förändring av likvida medel			221 677		-6 750
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT			656 792		435 115

¹⁾Justering differens avräkning statsverket

Tilläggsupplysningar och noter

Kommentar till finansiella delarna

Belopp redovisas i tkr där inte annat anges. Avrundningsdifferenser gör att totalsumman inte alltid stämmer vid summering av delposterna.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB).

Kompensationsrätt för mervärdesskatt på anläggningsboende

Migrationsverket har inte rätt till kompenstation för ingående mervärdesskatt på anläggningsboenden som klassificeras som stadigvarande bostad. Detta enligt bedömning av Skatteverket och Ekonomistyrningsverket i december år 2013. I slutet av år 2013 gjordes därför en rättnings av felaktigt rekvisiterad mervärdesskatt avseende hyror. Under år 2014 har mervärdesskatten på hyror avseende stadigvarande bostad korrigerats löpande under året.

Skatteverket har under år 2014 förtydligat innebördens av avdragsförbudet gällande mervärdesskatt på stadigvarande bostad med att det omfattar även reparationer, inköp av inventarier med mera till boendet. Rättnings av mervärdesskatten för inköp häftförliga till stadigvarande bostad utöver hyror har gjorts i slutet av år 2014 och belastat anslag 1:2 ap 3 Boende för asylsökande med drygt 17 185 tkr. Jämförelsetalen har inte justerats. Beräknat belopp för motsvarande justering 2013 uppgår till 16 603 tkr.

Likvida medel/betalningar

Migrationsverket har två betalningsflöden. I räntebärande flöde finns anslag 1:1 Migrationsverket. Övriga anslag är icke räntebärande.

Värderingar av fordringar och skulder

Fordringar har upptagits till det belopp som beräknas bli betalt. I januari faktiskt utbetalad löneskuld har bokförts under övriga skulder. Skulder i utländsk valuta har värderats till kurs som gällde den 31 december år 2014. Riksbankens kurs har använts.

Fordran och skuld mot EU-kommissionen avseende Europeiska flyktingfonden och Europeiska återvändandefonden har beräknats utifrån inbetalade fondmedel i förhållande till förbrukning. Vidarebosättningsmedel från Europeiska flyktingfonden har beräknats utifrån förväntat bidrag i förhållande till antal vidarebosatta. Vid värdering har ingen hänsyn tagits till de ekonomiska risker som kan uppstå i samband med slutredovisning till kommissionen. Se vidare resultatredovisningens avsnitt "EU-fonder för utvecklingsprojekt" under rubriken "Internationellt arbete". Utgången är helt beroende på EU-kommissionens slutliga ställningstaganden och den finansiella effekten går inte att uppskatta på ett tillförlitligt sätt.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar.

Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden. Följande avskrivningstider tillämpas:

Materiella anläggningstillgångar:

• Datorutrustning	3-5 år
• Bilar	5 år
• Inventarier i anläggningsboende	3 år
• Övriga inventarier och maskiner	5 år
• Förbättringsutgifter på annans fastighet	kvarvarande hyrestid om den bedöms uppgå till 3 år eller mer

Immateriella anläggningstillgångar:

• Licenser och programvaror	3-5 år
• Utgifter för utveckling	3-5 år

Vid utrustning av nya enheter har de inventarier som inte var för sig uppfyllt definitionen på anläggningstillgångar lagts samman till en "fungerande enhet" och aktiverats.

Aktiverade utgifter för utveckling börjar avskrivas när de tas i bruk.

Periodavgränsningsposter

Förutbetalda kostnader och intäkter samt upplupna kostnader och intäkter bokförs som periodavgränsningspost om beloppet överstiger 100 tkr per faktura.

Transfereringskostnader bokförs som en periodavgränsningspost om summan per kostnadsslag och kostnadsställe överstiger 100 tkr. Upplupna transfereringskostnader är i många fall svåra att beräkna varför det finns en viss osäkerhet i dessa periodiseringar.

Förutbetalad dagersättning periodiseras för första gången föregående års. Detta år har förutom förutbetalad kostnad även upplupen kostnad för dagersättning periodiseras. Jämförelsetalen har inte justerats. Motsvarande belopp för år 2013 har beräknats till 942 tkr.

Avsättningar

Under posten redovisas avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser samt övriga avsättningar. Som övrig avsättning redovisas avsättning för kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder samt lön till personal som inte har arbetsplikt under ordinarie uppsägningstid. Även bistånd till asylsökande som återbetalats från utbetalande bank, avvecklingskostnader för lokaler, engångspremier till SPV samt tvister redovisas som övrig avsättning.

Tilläggsupplysningar och noter, fortsättning

Brytdag

Brytdagen, som är gemensam för statsförvaltningen, inföll den 5 januari år 2015. Fakturor och dylikt för år 2014 måste ha inkommit senast brytdagen för att ingå i den löpande redovisningen.

Undantag från ekonomiadministrativa regelverket

Enligt regleringsbrevet undantas Migrationsverket från kravet att redovisa en treårsserie enligt 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag när det gäller redovisningen av grunder för beviljade tillstånd samt antalet utlänningar som ansökt om asyl fördelade efter medborgarskap, kön och ålder.

Enligt regleringsbrevet undantas Migrationsverket från kravet enligt 7 § avgiftsförordningen (1992:191) att samråda med Ekonomistyrningsverket om avgifter som myndigheten tar ut eller avser att ta ut.

Migrationsverket medges även undantag från bestämmelserna i 2 kap. 1 § Kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) samt 12 § Anslagsförordningen (2011:223) för anläggningstillgångar som helt eller till väsentlig del finansieras från anslaget 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar. Undantaget omfattar hela finansieringen av berörda anläggningstillgångar, även eventuell del som belastar annat än angivet anslag. Berörda anläggningstillgångar ska till sin helhet anslagsfinansieras. Anslaget ska avräknas det år anskaffning sker och med det belopp som motsvarar anskaffningsvärdet.

Lag (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m.

Migrationsverket gör bedömningen att omsättningen i företagsverksamheten inte uppgår till de tröskelvärden på 40 miljoner euro som lagen anger och att lagen därför inte är tillämplig för verkets del.

Uppgifter om ledningens och insynsrådets ersättningar och förmåner enligt 7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB)

Generaldirektör Anders Danielsson erhöll 1 692 478 kr i lön och skattepliktiga förmåner under år 2014.

Migrationsverkets insynsråd

Ledamöterna erhåller arvoden med 1 450 kr per sammanträde. Reseersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst kan utgå.

Nedan anges arvoden och ersättningar till ledamöter under året:

Per Hall	7 250 kr
Kerstin Brunnberg	9 020 kr
Lars Gustafsson	4 350 kr
Maria Ferm	7 250 kr
Fredrick Federlay	1 450 kr
Monica Werensfels Röttorp	7 250 kr
Fredrik Lundh Sammeli	5 800 kr

Detta insynsråd tillträdde 2012-11-01.

Verkets ledning och insynsrådets ledamöter har haft följande uppdrag som styrelse- eller rådsledamöter:

Anders Danielsson	Klarspråksnämnden Länsstyrelsen i Östergötlands insynsråd
Per Hall	Valmyndighetens nämnd
Kerstin Brunnberg	Statens kulturråd Delegationen för migrations- studier Göteborgs universitet Story AB Bror Rudi AB Ulrika Fjällborg AB
Lars Gustafsson	Inga övriga uppdrag
Maria Ferm	Rikspolisstyrelsens styrelse
Fredrick Federlay	Design Deli AB
Monica Werensfels Röttorp	Vinporten AB
Fredrik Lundh Sammeli	Inga övriga uppdrag

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 1

Anslag/Intäkter av anslag och medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag

Jämförelse mellan medel som anslagsavräknats i balansräkningen och intäkter som redovisats i resultaträkningen.

Anslag/Intäkter av anslag	2014	2013
Utgiftsområde 8 Migration		
1:1 Migrationsverket	3 607 777	3 057 403
1:2 Ersättningar och bostads-kostnader	7 314 967	5 087 716
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	407 529	402 514
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	244 944	254 485
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	39 598	56 581
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	87 353	121 887
Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet		
1:2 Kommunerersättningar vid flyktingmottagande	6 908 085	5 499 282
Avräknat anslag	18 610 253	14 479 868
Intäkter av anslag enligt resultaträkningen	5 954 520	4 247 117
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag enligt resultaträkningen	12 646 691	10 221 231
Summa intäkter	18 601 211	14 468 348
Differens ¹⁾	9 042	11 521

¹⁾ Differensen på 9 042 tkr avser dels anslagsavräkning på 9 097 tkr avseende uttag under år 2014 av semesterdagars sparade före år 2009 som bokförs direkt mot anslag. Dels en rätelse av balanserad kapitalförändring på -55 tkr som bokförs direkt mot räntebärande anslag.

Not 2

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Intäkter	2014	2013
Intäkter av avgifter enligt 4§ Avgiftsförordningen	3 896	2 352
Offentligrättsliga avgifter som disponeras av myndigheten	91	88
Intäkter av andra ersättningar:		
Icke statliga medel enligt 1§ kap.6 Kapitalförsörjningsförordningen	599	1 290
Realisationsvinst ¹⁾	352	257
Summa	4 938	3 987

¹⁾ Realisationsförlust redovisas under övriga driftkostnader i resultaträkningen och uppgår år 2014 till 352 tkr.

Specifikation av intäkter av avgifter enligt 4§ Avgiftsförordningen

Intäkter	2014	2013
Lokaler	0	105
Konsultuppdrag	0	9
Tjänsteexport	3 773	1 425
Övriga intäkter	123	813
Summa	3 896	2 352

Specifikation av icke statliga medel enligt 1§ kap. 6 Kapitalförsörjningsförordningen

Intäkter	2014	2013
Skadestånd och försäkringsersättningar	78	327
Övrig försäljning	521	963
Summa	599	1 290

Not 3

Intäkter av bidrag

Intäkter	2014	2013
Bidrag från EU	3 745	4 697
Bidrag från övriga länder	333	234
Bidrag från statliga myndigheter	11 910	11 917
Anställningsstöd	3 969	5 300
Lönebidrag	1 497	1 767
Periodiseringsposter ¹⁾	-4 424	580
Summa	17 030	24 495

¹⁾ Förändringen beror främst på oförbrukade bidrag från EU-kommissionen avseende EMN år 2011, 2013 och 2014 samt oförbrukade bidrag från Polismyndigheten avseende bidrag från Gränsfonden till projekt för utveckling av den svenska delen av EUs gemensamma informationssystem för viseringar (VIS) delprojekt Fotostationer och delprojekt Utbildning samt bidrag från Folkhälsomyndigheten för projekt för utveckling av elektroniska processer inom verksamhetsområde mottagning (E-Mo 2).

Not 4

Finansiella intäkter

Intäkter	2014	2013
Ränteintäkter på räntekonto i Riksgäldskontoret	925	1 496
Kursvinster	1	235
Övriga ränteintäkter	148	228
Summa finansiella intäkter verksamhet	1 074	1 959
Kursvinster transfereringsverksamhet	20	-28
Summa finansiella intäkter transfereringar	20	-28

Not 5

Kostnader för personal

Kostnader	2014	2013
Asyl	-1 573 687	-1 346 619
Besök och bosättning	-298 073	-282 357
Medborgarskap	-28 696	-27 051
Samkostnader inkl. förvaltningsprocess	-533 453	-461 113
Summa	-2 433 909	-2 117 140
därav lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgift, pensions-premier och andra avgifter enligt lag)	-1 663 710	-1 442 937

Ökningen av personalkostnader beror främst på ett ökat personalbehov till följd av den stora ökningen av antalet asylsökande. Antalet anställda vid årsskiften var 1 044 fler än vid samma tidpunkt förra året.

Not 6

Kostnader för lokaler

Kostnaden för lokaler har ökat med 774 034 tkr jämfört med samma period förra året. Ökningen beror främst på den stora ökningen av antalet asylsökande och att efterfrågan på platser i anläggningsboende överstiger antalet avtalade platser. För att anpassa tillgången på platser har det varit nödvändigt att utöka antalet tillfälliga boenden. Dessa platser är betydligt dyrare än avtalade platser. 12 102 tkr är häftliga till justeringen av mervärdesskatt till följd av att Migrationsverket saknar kompensationsrätt för mervärdesskatt vid inköp av inventarier och reparationer med mera till stadigvarande bostad.

Not 7

Övriga driftkostnader

Ökningen av övriga driftkostnader med 597 666 tkr är främst relaterad till ökningen av antalet asylsökande. Det är framförallt kostnader för livsmedel som ökat. På grund av det stora antalet asylsökande tvingas Migrationsverket ordna tillfälliga boendeplatser där möjlighet till självhushåll ofta saknas. Även resor för asylsökande har ökat då avståndet mellan Migrationsverkets olika kontor och de tillfälliga boendena ibland är långt. Andra exempel på kostnader som ökat är tolk- och bevakningskostnader.

Not 8

Finansiella kostnader

Kostnader	2014	2013
Räntekostnader avseende räntekonto i Riksgäldskontoret	0	-5
Räntekostnader avseende lån i Riksgäldskontoret	-987	-1 722
Dröjsmålsräntor ¹⁾	-3 663	-582
Övriga räntor	-81	-88
Kursförluster	6	-153
Summa finansiella kostnader verksamhet	-4 725	-2 550
Kursförluster transfereringsverksamhet	-923	-553
Summa finansiella kostnader transfereringar	-923	-553

¹⁾ Ett felaktigt utformat avtal med Mölndals stad, från år 2006 avseende ersättning för mottagande av asylsökande ensamkommande barn, har orsakat dröjsmålsränta på 3 327 tkr år 2014.

Not 9

Avskrivningar och nedskrivningar

Ökningen av avskrivningar förklaras främst av Migrationsverkets anpassning av verksamheten till det ökade antalet asylsökande. Det har medfört en ökad anskaffning av materiella anläggningstillgångar, såväl förbättringsutgifter på annans fastighet som inventarier med mera, under hösten år 2013 och år 2014.

Not 10

Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras

Intäkter	2014	2013
Ansökningsavgifter, medborgarskap	55 351	50 703
Ansökningsavgifter, främlingspass	9 780	10 132
Ansökningsavgifter, resedokument	4 212	2 460
Ansökningsavgifter, uppehålls och arbetsstillstånd	124 900	121 562
Ansökningsavgifter, utlandsmyndigheter ¹⁾	7 933	10 542
Särskilda avgifter, transportörer	-508	240
Andra ersättningar, utomstatliga ²⁾	118	0
Återbetalning till Europeiska flyktingfonden II	0	-6 588
Bidrag från Europeiska flyktingfonden III	66 349	66 799
Bidrag från Europeiska återvändandefonden	0	31 128
Återbetalning till Europeiska återvändandefonden	-2 279	0
Bidrag avseende vidarebosättning	0	35 731
Periodiseringar Europeiska flyktingfonden III	56 899	9 359
Periodiseringar Europeiska återvändande-fonden	28 838	-24 225
Periodiseringar avseende vidarebosättning	-41 909	25 746
Ränteintäkter i uppbördssverksamhet	95	3
Summa	309 780	333 592

¹⁾ Migrationsverket redovisar viseringsavgifter mottagna via webbansökan för utlandsmyndigheternas räkning.

²⁾ Beloppet avser kontanter som tidigare asylsökande lämnat eller glömt kvar hos Migrationsverket och där återbetalning inte varit möjlig. Efter kontakt med Ekonomistyrningsverket har medlen redovisats mot inkomsttitel.

Not 11

Saldo uppbördssverksamhet

Skillnaden mellan intäkter och medel som tillförts statsbudgeten består främst av periodiseringposter avseende fondmedel. SOLID-programmet med sina programår 2008-2013 är under utfasning. Förbrukningen av fondmedel i programmet överstiger i högre grad än tidigare erhållna inbetalningar redovisade mot inkomsttitel vilket medför en ökad periodisering av intäkter och en ökad fordran på EU-kommissionen.

Not 12

Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag

Specifikation	2014	2013
Medel från övriga ¹⁾	-2	0
Medel från EU-institutioner	0	211
Summa	-2	211

¹⁾ Avser transferering mellan myndigheter avseende projekt REVA 3.

Not 13

Lämnade bidrag

Specification	2014	2013 ¹⁾	Övriga kostnader	-22 439	-13 443
Utgiftsområde 8 Migration			Delsumma Övrig omsorg och omvärdnad	-103 551	-89 338
1:1 Migrationsverket			Återetableringsstöd	-4 509	-15 840
1:1 Ap 1 Migrationsverket			Delsumma 1:2 Ersättningar och bostadskostnader	-5 760 065	-4 359 496
Kostnader för organiserad sysselsättning	-3 106	-2 811	1:3 Migrationspolitiska åtgärder		
Inomstatligt bidrag	-240	0	1:3 Ap 4 Återvandringsförberedelser	-2 362	-1 442
1:2 Ersättningar och bostadskostnader			1:3 Ap 5 Återvandringsbidrag	-22	-132
1:2 Ap 2 Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting			1:3 Ap 6 Vidarebosättning	-380 455	-380 020
Ersättningar till asylsökande:			1:3 Ap 7 Resor vid vidarebosättning m.m	-14 192	-13 090
Dagersättning enligt LMA	-958 455	-695 930	1:3 Ap 8 Anhörigresor	-7 861	-4 762
varav Dagersättning enligt LMA ensamkommande barn	-38 354	-22 544	Delsumma 1:3 Migrationspolitiska åtgärder	-404 892	-399 446
Särskilt bidrag enligt LMA	-79 922	-45 362	1:6 Offentligt biträde i utlänningsärende		
varav Särskilt bidrag enligt LMA ensamkommande barn	-12 656	-7 439	1:6 Ap 2 Migrationsverket	-290 854	-269 057
Boendeersättning enligt LMA	-8	-34	1:7 Utresor för avvisade och utvisade		
Särskild dagersättning enligt Förordning (2010:1345)	-4 740	-5 656	1:7 Ap 1 Migrationsverket	-37 941	-53 537
varav Särskild dagersättning enligt Förordning (2010:1345) ensamkommende barn	1	0	1:8 Ap 1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar		
Delsumma Ersättningar till asylsökande	-1 043 125	-746 982	Europeiska flyktingfonden	-37 991	-27 704
varav Delsumma ensamkommande barn	-51 010	-29 984	Återvändandefonden	-6 145	-9 486
Ersättning enligt sjukvårdsförordning:			Delsumma 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	-44 136	-37 190
Schablonersättning, sjukvård	-1 059 559	-713 888	Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet		
Kostnadskrävande vård	-213 033	-206 160	1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande		
Sjuk-, hälso- och tandvård (förvar)	-4 778	-3 601	1:2 Ap 1 Extra ersättning för mottagna 2010	0	-900
Hälsoundersökningar / hälsosamtal	-82 298	-51 508	1:2 Ap 2 Ny schablonersättning	-2 589 327	-1 612 782
Läkemedel	-42 382	-38 631	1:2 Ap 3 Ersättning för initialet ekonomiskt bistånd	-174 537	-131 470
Delsumma Ersättning enligt sjukvårdsförordning	-1 402 051	-1 013 788	1:2 Ap 5 Prestationsbaserad ersättning till kommuner	-388 070	0
Ersättning enligt asylersättningsförordningen:			1:2 Ap 6 Hyreskostnader	-2 085	-838
Ersättning för skolkostnader	-637 298	-461 601	1:2 Ap 10 Grundersättning	-61 716	-122 820
varav Ersättning för skolkostnader ensamkommande barn	-137 004	-93 641	1:2 Ap 12 Ersättning för ekonomiskt bistånd	-115 658	-120 464
Placering av barn i annat hem än barnets eget	-156 594	-153 631	1:2 Ap 13 Ersättning för ensamkommande barn	-3 943 236	-2 984 870
Förebyggande stödinsatser för barn (till kommuner)	-50 000	-50 000	1:2 Ap 14 Ersättning för vissa särskilda kostnader	-85 247	-74 106
Ersättning för tillståndssökande m.fl.	-5 431	-3 889	1:2 Ap 15 Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård	-224 431	-254 036
Extraordinära kostnader	-15 921	-6 270	1:2 Ap 17 Sfi för anläggningsboende	-1800	0
varav Extraordinära kostnader ensamkommande barn	-15 921	-5 878	Delsumma 1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande	-7 586 106	-5 302 286
Transport av ensamkommande barn	-2 452	-2 541	Bidrag finansierade med "externa medel"		
Placeringskostnader för ensamkommande barn	-2 069 280	-1 627 874	Bidrag till statlig myndighet ²⁾	-2 640	-4 803
Utredningskostnader ensamkommande barn	-170 430	-99 756	Ny väg in 1 och 2	0	-309
God man ensamkommande barn	-99 422	-87 986	Twinning Armenien	0	-210
Delsumma Ersättning enligt asylersättningsförordningen	-3 206 829	-2 493 548	Delsumma Bidrag finansierade med "externa medel"	-2 640	-5 322
varav Delsumma ensamkommande barn	-2 494 510	-1 917 676	Summa	-14 129 980	-10 429 145
Övrig omsorg och omvärdnad:			¹⁾ Uppställningsformen för tabellen är omgjord till följd av uppdrag i Regeringsbeslut II:2 Ju 2014:871/SIM m.fl. 2014-04-16, ändring av regeringsbrev för budgetåret 2014 avseende Migrationsverket. Jämförelsetalen är omräknade enligt den nya uppställningsformen.		
Placering av familjer och vuxna	-81 113	-75 895	²⁾ Avser bidrag till Mittuniversitetet i projektet Att kommunicera om brandskydd samt bidrag till projektpartners, Rikskriminalpolisen och Kriminalvården trans-portjänst, i projektet för Rättssäkt och effektivt verkställighetsarbete (REVA 3).		

Not 14

Årets kapitalförändring

Specifikation	2014	2013
Anslagsfinansierad verksamhet		
Avskrivningar av anläggningstillgångar finansierade med anslag	-4 058	-2 369
Migrationsverkets fondfinansierade projekt som saknade bidragsöverenskommelse	0	8 339
Periodiseringssposter i transfereringsavsnittet	-1 481 551	-203 172
Summa	-1 485 609	-197 202
Bidragsfinansierad verksamhet		
Projekt REVA i verksamhetsavsnittet	1 759	4 803
Projekt REVA i transfereringsavsnittet	-1 759	-4 803
Summa	0	0
Uppbörd		
Periodiseringssposter i uppbördsvsnittet ¹⁾	43 320	10 880
Summa	-1 442 289	-186 322

¹⁾ Posten avser huvudsakligen periodiseringar av Europeiska flyktingfonden III, Återvändandefonden och vidarebosättningsmedel.

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 15

Immateriella anläggningstillgångar

Specifikation	2014-12-31	2013-12-31
Balanserade utgifter för utveckling		
Anskaffningsvärde, ingående balans	323 881	330 933
Årets anskaffningar	69 477	46 438
avgår avyttrade anläggningar	-15 573	-53 490
Anskaffningsvärde, utgående balans	377 785	323 881
Akkumulerade avskrivningar, ingående balans	-133 552	-129 741
Årets avskrivningar	-59 873	-57 301
avgår avskrivningar, avyttrade anläggningar	15 573	53 490
Akkumulerade avskrivningar, utgående balans	-177 852	-133 552
Bokfört värde	199 933	190 329
Rättigheter avseende dataprogram och licenser		
Anskaffningsvärde, ingående balans	20 273	51 163
Årets anskaffningar	6 578	2 380
avgår avyttrade anläggningar	-401	-33 270
Anskaffningsvärde, utgående balans	26 450	20 273
Akkumulerade avskrivningar, ingående balans	-12 995	-43 570
Årets avskrivningar	-3 489	-2 695
avgår avskrivningar, avyttrade anläggningar	401	33 270
Akkumulerade avskrivningar, utgående balans	-16 083	-12 995
Bokfört värde	10 367	7 278

Not 16

Materiella anläggningstillgångar

Specifikation	2014-12-31	2013-12-31
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Anskaffningsvärde, ingående balans	103 632	98 479
Årets anskaffningar	18 992	8 280
avgår avyttrade anläggningar	-6 186	-3 127
Anskaffningsvärde, utgående balans	116 438	103 632
Akkumulerade avskrivningar, ingående balans	-94 440	-93 373
Årets avskrivningar	-6 023	-4 194
avgår avskrivningar avyttrade anläggningar	6 186	3 127
Akkumulerade avskrivningar, utgående balans	-94 277	-94 440
Bokfört värde	22 161	9 192
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Anskaffningsvärde, ingående balans	321 936	294 660
Årets anskaffningar	75 745	64 526
avgår avyttrade anläggningar	-22 266	-37 250
Anskaffningsvärde, utgående balans	375 415	321 936
Akkumulerade avskrivningar, ingående balans	-236 822	-245 859
Årets avskrivningar	-44 150	-27 167
avgår avskrivningar avyttrade anläggningar	22 075	36 204
Akkumulerade avskrivningar, utgående balans	-258 897	-236 822
Bokfört värde	116 518	85 114

Not 17

Fordringar hos andra myndigheter

Ökningen från föregående år kan härledas till att fordran på den ingående mervärdesskatten har ökat. Detta beror till stor del på att det ökade antalet asylsökande under 2014 har medfört ökade kostnader för bland annat hyror, livsmedel och städning.

Utfallet har även påverkats av den rättnings som gjorts i slutet av år 2014 för felaktig rekvisiterad ingående mervärdesskatt avseende inköp av inventarier med mera till anläggningsboenden som klassificeras som stadigvarande bostad. Se avsnitt *Kompensationsrätt för mervärdesskatt på anläggningsboende*.

Not 18

Övriga kortfristiga fordringar

Specifikation	2014-12-31	2013-12-31
Uppbördsfordringar ¹⁾	108	616
Skadestånd	247	307
Fordringar på personal	201	166
Återtableringsstöd	1 453	1 558
Diverse fordringar	4 662	4 063
Summa	6 671	6 710

¹⁾ Uppbördsfordringarna har minskat med 508 tkr till följd av värderereglering av transportörsavgifter.

Not 19

Periodavgränsningsposter

Specifikation	2014-12-31	2013-12-31
Förutbetalda kostnader		
Hyror	128 696	99 338
Datatjänster	18 299	15 187
Dagersättning	33 784	21 793
Övrigt	1 260	2 012
Summa förutbetalda kostnader	182 039	138 330
Upplupna bidragsintäkter		
Statliga myndigheter	976	621
Utomstatliga organisationer	213	3 302
Europeiska flyktingfonden	75 633	59 379
Återvändandefonden	16 149	4 872
Vidarebosättningsmedel	110 875	150 082
Summa upplupna bidragsintäkter	203 847	218 256
Övriga upplupna intäkter		
Övrigt	12	1 047
Summa övriga upplupna intäkter	12	1 047
Summa	385 898	357 633

Not 20

Avräkning med statsverket

Specifikation	2014-12-31	2013-12-31
Uppbörd		
Ingående balans	-180	-796
Redovisat mot inkomsttitel	-266 459	-322 712
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	266 023	323 328
Skulder avseende uppbörd	-616	-180
Anslag icke räntebärande flöde		
Ingående balans	103 511	90 846
Redovisat mot anslag	15 002 475	11 422 466
Medel hänförbara till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-14 838 382	-11 409 801
Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	267 604	103 511
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-51 770	107 334
Redovisat mot anslag	3 607 777	3 057 403
Anslagsmedel som tillförts räntekonto ¹⁾	-3 582 386	-3 216 507
Fordringar avseende anslag i räntebärande flöde	-26 379	-51 770
Fordran avseende semesterlöneskulld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	46 437	53 877
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-9 097	-7 440
Fordran avseende semesterlöneskulld som inte har redovisats mot anslag	37 340	46 437
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
Ingående balans	17 451	-109
Differens under utredning	0	-20
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	665 066	628 225
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-15 252 576	-11 697 103
Betalningar hänförbara till anslag och inkomsttitlar	14 572 394	11 086 493
Övriga skulder på statens centralkonto i Riksbanken	2 335	17 486
Summa Avräkning med statsverket	280 284	115 484

¹⁾ Samtliga tilldelade medel på räntebärande anslag har inte tillförts räntekontot år 2014. 52 582 tkr erhålls först i januari år 2015.

Not 21

Räntekonto i Riksgäldskontoret

Behållningen på räntekontot har ökat med 50 996 tkr sedan års-skiftet 2013. Erhållna anslagsmedel på räntekontot har ökat med 365 879 tkr jämfört med år 2013 samtidigt som anslagsförbrukningen på det räntebärande anslaget också ökat. Vid utgången av år 2014 finns ett anslagssparande på 78 960 tkr på anslaget 1:1. År 2013 uppgick anslagssparandet till 51 769 tkr. Första halvåret 2014 minskade behållningen på räntekontot för att öka igen under hösten genom den utökade tilldelningen av anslag under året. 52 582 tkr av tilldelade anslagsmedel har inte erhållits år 2014 utan kommer att utbetalas först år 2015. Jämförelsen mellan erhållna och förbrukade anslagsmedel samt saldot på räntekontot påverkas av förändringen mellan åren på fordrings- och skulds- poster tillhörande det räntebärande flödet som avräknas anslaget kostnadsmässigt men påverkar räntekontot det är betalning sker. Såväl leverantörsskulder som periodiseringssposter har ökat under år 2014 jämfört med föregående år.

Det finns ännu inte belänade anläggningstillgångar på 25 219 tkr år 2014. Föregående år var motsvarande belopp 33 501 tkr.

Beviljad räntekontokredit uppgår år 2014 till 150 000 tkr. Ränte-kontokrediten har inte utnyttjats under året.

Not 22

Statsskapital

Specifikation	2014-12-31	2013-12-31
Ingående balans	19 268	15 207
Kapitalförändring från föregående år	-2 369	4 061
Utgående balans	16 899	19 268

Under år 2014 har inga anläggningstillgångar finansierade med anslag anskaffats. Årets minskning av statsskapitalet är hänförlig till avskrivningskostnader från år 2013.

Not 23

Balanserad kapitalförändring

Specifikation	Ingående balans 2014-01-01	Årets kapitalförändring 2013 ¹⁾	Justeringspost	Utgående balans 2014-12-31
Ingående balans	-1 973 813			-1 973 813
Omföring 2013 års kapitalförändring, periodisering uppbörd		10 880		10 880
Omföring 2013 års kapitalförändring, periodisering transfereringar		-203 172		-203 172
Interna fond-finansierade projekt utan kontrakt ²⁾		8 339		8 339
Justeringspost ³⁾			-55	-55
Summa	-1 973 813	-183 953	-55	-2 157 822

¹⁾Bokförd kapitalförändring år 2013 var -186 322 tkr. Av denna har -2 369 tkr förts mot statsskapital.

²⁾ Posten avser projekt som påbörjades år 2012 och som delvis finansieras med EU-medel. Projekten saknade bidragsöverenskommelse vid utgången av år 2012 och överenskommelse tecknades först år 2013. År 2013 och år 2014 fanns inga projekt som saknade bidragsöverenskommelse vid respektive årsstämma.

³⁾ En differens på 55 tkr hänförlig till kapitalförändring har påvisats vid avstämning av posten Avräkning med statsverket. Efter samråd med Ekonomistyrningsverket har rättelse skett mellan balanserad kapitalförändring och anslag i räntebärande flöde.

Not 24

Årets kapitalförändring

Se not 14

Not 25

Myndighetskapital

Specifikation	Statskapital	Balanserad kapitalförändring Anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring Uppbördsvärksamhet	Kapitalförändring enligt Resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2013	19 268	-2 076 515	102 702	-186 322	-2 140 867
Ingående balans 2014	19 268	-2 076 515	102 702	-186 322	-2 140 867
Föregående års kapitalförändring	-2 369	-194 833	10 880	186 322	0
Rättelse avräkning statsverket		55			55
Årets kapitalförändring				-1 442 289	-1 442 289
Summa årets förändring	-2 369	-194 888	10 880	-1 255 967	-1 442 344
Utgående balans	16 899	-2 271 403	113 582	-1 442 289	-3 583 212

Not 26

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Specifikation	2014-12-31	2013-12-31
Ingående avsättning	6 839	6 523
Årets pensionskostnad	3 769	3 778
Årets pensionsutbetalningar	-3 457	-3 462
Summa	7 151	6 839

Not 27

Övriga avsättningar

Specifikation	Ingående balans 2014-01-01	Årets förändring 2014	Utgående balans 2014-12-31			
				2014	2013	2012
Engångspremier SPV ¹⁾	442	23	465			
Särskild löneskatt SPV ¹⁾	107	5	112			
Kompetensväxlingsåtgärder ²⁾	22 844	1 130	23 974			
Avsättning för personal ³⁾	0	218	218			
Avsättning för personal sociala kostnader	0	98	98			
Avsättning för återbetalt bistånd ⁴⁾	3 525	51	3 576			
Tvister ⁵⁾	64	0	64			
Summa	26 982	1 525	28 507			

¹⁾ Under år 2014 har det tillkommit en ny uppökning av engångspremie. Båda uppökningarna beräknas utbetalas under år 2015.

²⁾ Under år 2014 avsattes 4 124 tkr för kompetensväxlingsåtgärder och 2 994 tkr har utnyttjats. 2015 års avsättning beräknas bli likvärdig.

³⁾ Under år 2014 har en avsättning för personal bokats upp. Den kommer att utbetalas under år 2015.

⁴⁾ Avsättningen avser dagersättning m.m. som inte hämtats ut av asylsökande och återbetales till Migrationsverket av betalningsförmedlaren. Migrationsverkets juridiska skuld uppgår år 2014 till 80 914 tkr. Tidigare år har visat att en väsentlig del av skulden inte kommer att regleras, därmed sker årligen en schablonmässig värdering och avsättningen skrivs ned till det belopp som kan förväntas utbetalas. Det belopp som förväntas utbetalas under år 2015 har värderats till 3 576 tkr.

⁵⁾ Tvist från 2007 med Kungsholms express och spedition AB bl.a. till följd av stor skillnad på belopp mellan offert och faktura. Migrationsverket avvaktar preskriptionstid.

Not 28

Lån i Riksgäldskontoret

Specifikation	2014-12-31	2013-12-31
Ingående skuld	241 527	232 686
Lån upptagna under året	178 920	98 041
Årets amorteringar	-109 527	-89 200
Utgående skuld	310 920	241 527
Beviljad låneram	374 000	285 000

Av befrintliga lån avser 95 974 tkr kreditiv för finansiering av utveckling av immateriella anläggningstillgångar. Ännu ej belånade anläggningstillgångar anskaffade under december år 2014 uppgår till 25 219 tkr.

Not 29

Kortfristiga skulder till andra myndigheter

Kortfristiga skulder till andra myndigheter har ökat med 13 059 tkr. Ökningen beror till största delen på att antalet årsarbetskrafter ökat och därmed även utfallet på kontot för sociala avgifter. Saldot kan förklaras ytterligare av leverantörsskulder till andra myndigheter.

Not 30

Leverantörsskulder

Saldot på leverantörsskulder år 2014 förklaras av den utökade verksamheten till följd av det ökade antalet asylsökande. Det har medfört fler leverantörer framför allt vad det gäller hyresvärdar för tillfälliga anläggningsboenden samt generellt fler fakturor i verksamheten. Under år 2014 har Migrationsverket haft en ökning av antalet leverantörsfakturor med cirka 86 000 stycken jämfört med år 2013.

Not 31

Övriga skulder

Ökningen av övriga skulder beror till största delen på att ersättningar till asylsökande utbetalats till fler personer år 2014 vilket ökat skulden avseende bistånd som utbetalats till ICA-bank men ännu inte hämtats ut av de asylsökande. Till följd av att antalet årsarbetskrafter ökat har även skulden avseende personalens källskatt ökat jämfört med föregående år.

Periodavgrensningsposter

Specification	2014-12-31	2013-12-31
Upplupna kostnader		
Utgiftsområde 8 Migration		
Placering barn	1 241 155	762 143
Sjuk- och hälsovård	403 904	279 736
Skolkostnader och organiserad verksamhet	410 870	251 652
Offentliga biträden	113 068	67 159
Övriga transfereringar ¹⁾	13 034	9 394
Semesterlöneskuld (inkl. sociala avgifter)	172 419	157 202
Lönekostnader	0	960
Övriga kostnader som hyror, tolkkostnader m.m.	222 149	83 204
Europeiska flyktingfonden III	4 349	4 458
Delsumma	2 580 948	1 615 908
Utgiftsområde 13 Integration och jämförbarhet		
Ersättning för ensamkommande barn	1 178 245	638 774
Ersättning för stöd, service, hälso- och sjukvård	41 070	65 458
Schablonersättning	287 071	193 858
Prestationsbaserad ersättning	75 015	0
Ersättning för ekonomiskt bistånd	44 578	56 942
Ersättning för extraordinarära kostnader, hyreskostnader, Sfi m.m.	11 842	4 886
Delsumma	1 637 822	959 918
Summa upplupna kostnader	4 218 770	2 575 826
Oförbrukade bidrag		
Statliga myndigheter ²⁾	8 883	2 044
Utomstatliga organisationer	1 792	9 925
Bidrag från EU avseende Europeiska flyktingfonden III	2 946	31 453
Bidrag från EU avseende Återvändandefonden	13 893	40 889
Summa oförbrukade bidrag	27 514	84 311
Summa	4 246 284	2 660 137

¹⁾ Upplupen kostnad för dagersättning periodiseras för första gången år 2014. Periodiseringen avser dagersättning som utbetalats år 2015 men avser år 2014. Beloppet uppgår till 874 tkr. Jämförelsetalen har ej justerats.

²⁾ Oförbrukade bidrag på 737 tkr avseende projektet *Migration och Heder* kommer att tas i anspråk inom tre månader. Oförbrukade bidrag på sammanlagt 3 867 tkr från *Polismyndigheten* avseende bidrag från Gränsfonden till VIS-projekten, från *Folkhälsomyndigheten* till projektet *e-Mo 2* samt från *SIDA* avseende *Twinning Armenien* beräknas tas i anspråk inom tre till tolv månader. Oförbrukade bidrag på 4 279 tkr från *Polismyndigheten* avseende bidrag från Gränsfonden till projekt *Fotostationer* kommer att förbrukas inom ett till tre år.

Övriga ansvarsförbindelser

Migrationsverkets ansvarsförbindelser avser:

- Ånge Fastighetsbolag AB har framställt krav på Migrationsverket avseende kostnader för återställande av lägenheter för asylsökande som Migrationsverket tidigare hyrt. Migrationsverket har gjort en preskriptionsinvändning.
- Dina Försäkringar har riktat ett regresskrav mot Migrationsverket avseende en vattenskada i en fastighet där Migrationsverket hyrt lägenheter för asylsökande. Migrationsverket har gjort en preskriptionsinvändning.
- Mölndals stad har framställt räntekrav på Migrationsverket avseende ersättning för mottagande av barn med permanent uppehållstillstånd. Migrationsverket bestrider fakturan med hänvisning till att den inte är avtalsenlig.
- Bergkvara Buss har fakturerat belopp som överstiger avtalad ersättning. Fakturorna har delbetalats till sina otvistiga belopp. Det är inte troligt att Migrationsverket kommer att betala det överskjutande tvistiga beloppet.
- Aros Energideklarationer AB har lämnat in en stämningsansökan till Norrköpings Tingsrätt avseende påstått brott mot lagen om offentlig upphandling. Huvudförhandling planerad till den 18-19 maj 2015. Utgången av förhandlingen ligger utom Migrationsverkets kontroll.

Noter till anslagsredovisningen

För budgetåret 2014 tilldelades Migrationsverket medel från Justitiedepartementet enligt regleringsbrev, regeringsbeslut II:4, 2013-12-19 (Ju2013/8517/SIM m.fl.). Från Arbetsmarknadsdepartementet tilldelades Migrationsverket medel för utgiftsområde 13 enligt regleringsbrev, regeringsbeslut II:6, 2013-12-19 (A2013/4865/IU m.fl.).

För budgetåret 2014 har Justitiedepartementet beslutat om fyra ändringar av Migrationsverkets regleringsbrev. Ändringarna är beslutade i regeringsbeslut II:3, 2014-04-16 (Ju2014/871/SIM m.fl.), regeringsbeslut II:1, 2014-06-26 (Ju2014/4057/SIM m.fl.), regeringsbeslut II:1, 2014-09-11 (Ju2014/5336/SIM m.fl.), och regeringsbeslut I:11, 2014-12-11 (Ju2014/871/SIM).

Arbetsmarknadsdepartementet har gjort tre ändringar av Migrationsverkets regleringsbrev för utgiftsområde 13. Ändringarna är beslutade i regeringsbeslut II 2014-01-30 (A2014/395/IU m.fl.), II:10 2014-06-26 (A2014/2477/IU), I:4 2014-12-11(A2014/4363/IU).

1:1 ap 1 Migrationsverket (ram)

Under året har anslagsposten ökats med 475 814 tkr. Överföringsbeloppet på anslaget beror främst på lägre personal- och lokal-kostnader än beräknat.

1:2 ap 2 Ersättningar till asylsökande, kommuner och landsting (ram)

Anslagsposten har under året ökats med 2 042 000 tkr. Anslagskrediten har utökats med 342 504 tkr till 527 809 tkr. Överföringsbeloppet på anslaget förklaras delvis med lägre kostnader för anvisade asylsökande ensamkommande barn som till högre andel än beräknat bosatts i familjehem eller hos släktingar. Migrationsverket befinner sig i en expansiv fas och den aktuella situationen i organisationen är på många ställen ansträngd. Detta har fått till följd att ett stort antal ansökningar om ersättningar som inkommit från kommuner och landsting inte hunnit betalas ut, vilket påverkar anslaget. Dessa utbetalningar kommer att belasta 2015.

Not 36

1:2 ap 3 Boende för asylsökande (ram)

Anslagsposten har under året ökats med 1 329 648 tkr. Anslagskrediten har utökats med 135 000 tkr till 195 000 tkr. Överförföringsbeloppet på anslaget förklaras av ett lägre antal genomsnittligt inskrivna i Migrationsverkets anläggningsboenden och färre utnyttjade tillfälliga boenden än beräknat.

Not 37

1:3 ap 5 Återvandringsbidrag (ram)

Den låga förbrukningen på anslagsposten beror på att endast ett fåtal ansökningar har inkommit. Flera av ansökningarna avslogs då begärda kompletteringar inte inkom.

Not 38

1:3 ap 6 Vidarebosättning m.m. (ram)

I enlighet med regleringsbrevet har ett schabloniserat belopp omförts till anslaget 1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande. För 2014 har 380 455 tkr belastat anslagsposten. Beloppet motsvarar 1 908 organiserat överförda flyktingar multiplicerat med 199 400 kr. Det är åtta personer fler än vad anslagsposten är beräknad för. Migrationsverket har utnyttjat 1 995 tkr av anslagskrediten på 11 365 tkr.

Not 39

1:3 ap 7 Resor vid vidarebosättning m.m. (ram)

Det negativa överförföringsbeloppet beror främst på att dollarkurserna stigit vilket påverkar verkets betalningar till International Organisation for Migrations för tjänster kopplade till överföringen av kvotflyktingar.

Not 40

1:3 ap 8 Anhörigresor (ram)

1 615 anhöriga reste in i Sverige under år 2014 med beviljat resebidrag. Alla bidragsansökningar har inte beviljats på grund av brist på anslagsmedel. 79 tkr har utnyttjats av anslagskrediten på 240 tkr.

Not 41

1:6 ap 2 Offentligt biträde i utlänningsärenden (ram)

Överförföringsbeloppet beror på färre avgjorda ärenden än beräknat och att andelen ärenden som fordrar offentligt biträde har minskat.

Not 42

1:7 ap 1 Utresor för avvisade och utvisade (ram)

Överförföringsbeloppet beror delvis på att inte hela finansiella villkoret för "åtgärder i samband med utlänningsars återvändande" utnyttjats och att verket i prognos uppskattat styckkostnaderna per resa för högt.

Not 43

1:8 ap 1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar (ram)

Projekten inom programår 2012 som avslutats under året har i samband med slutredovisning redovisat betydligt lägre nyttjande än prognosticerat. Även om flera projekt lämnat ändringsansökningar med sänkta belopp innan slutredovisning skedde detta för sent för att medlen skulle kunna lysas ut i en extra utlysning. Bland annat har projekt REVA ett utfall på ca 10 000 tkr lägre än prognos.

Not 44

1:2 ap 2 Ny schablonersättning (ram)

En omdisponering till anslagsposten har skett under året med 30 000 tkr. 10 295 tkr av anslagskrediten har utnyttjats beroende på att fler personer har blivit kommunplacerade än beräknat.

Not 45

1:2 ap 3 Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd (ram)

En omdisponering till anslagsposten har skett under året med 30 000 tkr. Anslagsförbrukningen är beroende av antal kommunplaceringar och ersättningen varierar bland annat beroende på boendeform före mottagandet. Det utgående överförföringsbeloppet beror på svårighet att bedöma utbetalningarna i slutet av året.

Not 46

1:2 ap 5 Prestationsbaserad ersättning till kommuner (ram)

Överförföringsbeloppet beror på antal kommunplacerade personer samt storleken på kommunernas mottagande av nyanlända personer.

Not 47

1:2 ap 6 Hyreskostnader (ram)

Anledningen till det låga anslagsutnyttjandet beror på att få kommuner ansöker om denna ersättning.

Not 48

1:2 ap 9 Införande av prestationsbaserad ersättning (ram)

Det återstående förberedelsearbetet för att införa prestationsbaserad ersättning har inte kostat så mycket som förväntat.

Not 49

1:2 ap 12 Ersättning för ekonomiskt bistånd m.m. (ram)

Det utgående överförföringsbeloppet beror på att ersättning utbetalas från två förordningar. Det förekommer stora variationer av storleken på ansökningsbeloppen för ersättning vilket gör det svårt att prognosticera.

Not 50

1:2 ap 13 Ersättning för ensamkommande barn (ram)

60 000 tkr har omdisponerats till anslagsposterna 1:2 ap 2 och 1:2 ap 3. Överförföringsbeloppet beror bland annat på att den genomsnittliga dygnskostnaden varit lägre än beräknat och att antalet avgjorda ärenden gällande ensamkommande barn varit lägre än prognosticerat. Det har också betydelse för utfallet när kommunplacering sker och ansökan om ersättning från kommunerna kan göras.

Not 51

1:2 ap 15 Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård (ram)

Överförföringsbeloppet påverkas av antalet ansökningar samt variationen i storlek på ansökningsbeloppen.

Not 52

1:2 ap 17 Sfi för anläggningsboende (ram)

Anslagsposten tillkommer i ändring av regleringsbrev, 2014-06-26. 50 000 tkr tilldelas Migrationsverket för Sfi för anläggningsboende. Överförföringsbeloppet förklaras av att bara ett fåtal kommuner hunnit ansöka om ersättning.

Not 53

Finansiellt villkor

Statlig medfinansiering och fondadministration utöver EU:s bestämmelser om tekniskt stöd

Den statliga medfinansieringen har blivit lägre än beräknat då den extra utlysningen i SOLID-fonderna inte genomförts som planerat. Beräknade resurser till förberedelsearbete för Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF) och införande av nytt ärendehanteringssystem har inte utnyttjats på grund av förseningar.

Not 54

Redovisning av beställningsbemyndigande

1:8 ap 1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Godkännandet av det nationella programmet för AMIF är försenat. Detta har medfört att inga utlysningar kunde genomföras under år 2014. Att utnyttjandet av ramen blivit lågt beror även på det låga ingående åtagandet, som följd av att nya åtaganden under 2013 inte kom upp i beräknad nivå. Utestående åtaganden för år 2017 är 0 kr på grund av att SOLID-fonderna ska avslutas under år 2016 och att inga nya åtaganden är tecknade för AMIF.

Noter till finansieringsanalysen

Not 55

Specifikation	2014	2013
Kostnader enligt resultaträkning	-5 979 861	-4 266 785
Justeringer:		
Avskrivningar	113 416	90 984
Realisationsförlust	51	436
Avsättningar	1 837	239
Kostnader enligt finansieringsanalysen	-5 864 557	-4 175 126

Not 56

Specifikation	2014	2013
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkning	4 938	3 987
Justeringer:		
Realisationsvinst	-352	-257
Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt finansieringsanalysen	4 586	3 729

Förklaringar till bilagorna

Grunder för beviljade förstagångstillstånd till flyktingar m.fl.

Konventionsflyktingar

AF Flykting UtIL kap 4:1§ (Genevekonventionen)

Alternativt skyddsbehövande

AT Tortyr, alternativt skyddsbehövande 4 kap 2 §
 AC väpnad konflikt, alternativt skyddsbehövande 4 kap 2 §
 AI Uppehållstillstånd på grund av Sveriges internationell åtaganden enligt 5 kap 4 §

Övriga skyddsbehov

AV Väpnad konflikt, övrig skyddsbehövande 4 kap 2 a §
 AS Svåra motsättningar, övrig skyddsbehövande 4 kap 2 a §
 KV Organiserad överföring av flyktingar m.m. (kvot)
 G Synnerligen ömmande omständigheter 5 kap 6 §

Grunder för beviljade tillstånd efter verkställighetshindersprövning

M4 Hinder mottagarlandet tar inte emot
 M5 Medicinska hinder
 M6 Hinder annan särskild anledning

Grunder för beviljade förstagångstillstånd till anhöriga

B Anhöriga till personer som bor i Sverige, exklusive personer under K
 B3 Anknytning på grund av tidigare vistelse i Sverige
 B4 Annan anhörig som har ingått i samma hushållsgemenskap som någon som bor i Sverige eller som har uppehållstillstånd för bosättning i Sverige
 B5 Anhöriginvandring som regleras av EG-direktiv
 B6 Anhöriginvandring som regleras av nationell lagstiftning
 B7 Försörjningskravet uppfyllt
 B8 Försörjningskravet inte uppfyllt, men särskilda skäl
 BR Anknytning, förälder till barn – umgänge
 CA Anhörig till gästforskare
 CB Anhöriga till egna företagare
 CE EU-Blåkort för högkvalificerad arbetskraft
 CG Anhöriga till arbetsstagare
 DB Anhöriga till gäststuderande
 K Anhöriga till personer som bor i Sverige, som fått uppehållstillstånd av flyktlingskäl, som skyddsbehövande i övrigt eller på humanitära grunder
 K1 Anhöriga till personer som bor i Sverige, som fått permanent uppehållstillstånd enligt den tillfälliga lagen
 K4 Annan anhörig (ex hushållsgemenskap) till personer boende i Sverige med samma klassning som ovan
 K5 Make/maka/sambo/barn till svensk medborgare som klassats med A*, G, M*, X1, X2
 K7 Försörjningskravet uppfyllt för anhöriga till personer som bor i Sverige, som fått permanent uppehållstillstånd av flyktlingskäl och skyddsskäl eller humanitära grunder
 K8 Försörjningskravet ej uppfyllt, särskilt skäl för anhöriga till personer som bor i Sverige, som fått permanent uppehållstillstånd av flyktlingskäl och skyddsskäl eller humanitära grunder

KR Föräldrar som beviljas uppehållstillstånd grundat på anknytning till ett i Sverige bosatt barn i syfte att utöva umgänge – när barnet har klassning A*, G, M*, X1 eller X2

Tillstånd enligt EES-avtalet

R1	Arbetstagare
R2	Egenföretagare
R4	Studerande
R5	Pensionär
R6	Make/maka/barn
R7	Föräldrar och barn över 21 år
Q1	Make/maka/sambo/barn som beviljats uppehållskort
Q2	Föräldrar/barn över 21 som beviljats uppehållskort

Beviljade uppehållstillstånd för varaktigt bosatta i annat EU-land samt medborgare i Schweiz

H1	Arbetstagare
H2	Egenföretagare
H4	Studerande
H5	Pensionär
H6	Make/maka/barn
H7	Föräldrar
LS/LT	Avtal Schweiz

Tidsbegränsade uppehållstillstånd:

T2	Tidsbegränsade uppehållstillstånd på grund av amärkning på skötsamhet
T3	Tidsbegränsade uppehållstillstånd på grund av humanitära/medicinska skäl
T4	Tidsbegränsade uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder
T5	Tidsbegränsat uppehållstillstånd, meddelat som verkställighetsanvisning
T6	Tidsbegränsat uppehållstillstånd, bedöms kunna styrka ID efter ytterligare utredning.
T9	Tidsbegränsat uppehållstillstånd, förundersökning/huvudförhandling i brottmål

Arbetsmarknad

C0	Arbetstagare
C7	Arbetstagare fd asylsökande
C8	Arbetstagare med visum
C9	Arbetstagare tidigare student
CE	Blåkort
CF	Egna företagare
CH	Aupair
CI	Idrottsutövare/tränare
CP	Praktikanter
CR	Gästforskare EU-dirketiv
CU	Artister
CW	Ungdomsutbyte

Övriga tillstånd

D	Gäststuderande
DA	Arbetssökande student
DF	Doktorander
F	Adoptivbarn

Bilaga 1

Asylansökningar 2014

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Totalt
Syrien	Under 18 år	8 025
	Mellan 18-64 år	22 107
	Över 64 år	451
	Män	21 394
	Kvinnor	9 189
	Totalt	30 583
Eritrea	Under 18 år	2 248
	Mellan 18-64 år	9 210
	Över 64 år	41
	Män	7 661
	Kvinnor	3 838
	Totalt	11 499
Statslös	Under 18 år	2 340
	Mellan 18-64 år	5 367
	Över 64 år	156
	Män	5 151
	Kvinnor	2 712
	Totalt	7 863
Somalia	Under 18 år	1 570
	Mellan 18-64 år	3 195
	Över 64 år	66
	Män	3 209
	Kvinnor	1 622
	Totalt	4 831
Afghanistan	Under 18 år	2 003
	Mellan 18-64 år	1 074
	Över 64 år	27
	Män	2 409
	Kvinnor	695
	Totalt	3 104
Irak	Under 18 år	589
	Mellan 18-64 år	1 933
	Över 64 år	144
	Män	1 753
	Kvinnor	913
	Totalt	2 666
Albanien	Under 18 år	591
	Mellan 18-64 år	1 093
	Över 64 år	15
	Män	1 046
	Kvinnor	653
	Totalt	1 699
Övriga	Under 18 år	5 742
	Mellan 18-64 år	13 086
	Över 64 år	228
	Män	12 194
	Kvinnor	6 862
	Totalt	19 056
TOTALT	Under 18 år	23 108
	Mellan 18-64 år	57 065
	Över 64 år	1 128
	Män	54 817
	Kvinnor	26 484
	Totalt	81 301

Asylansökningar ensamkommande barn 2014

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Totalt
Afghanistan	0-6 år	8
	7-12 år	86
	13-17 år	1 453
	Pojkar	1 438
	Flickor	109
	Totalt	1 547
Eritrea	0-6 år	5
	7-12 år	27
	13-17 år	1424
	Pojkar	1078
	Flickor	378
	Totalt	1456
Syrien	0-6 år	91
	7-12 år	246
	13-17 år	896
	Pojkar	944
	Flickor	289
	Totalt	1233
Somalia	0-6 år	14
	7-12 år	58
	13-17 år	1046
	Pojkar	815
	Flickor	303
	Totalt	1118
Statslös	0-6 år	46
	7-12 år	95
	13-17 år	307
	Pojkar	320
	Flickor	128
	Totalt	448
Marocko	0-6 år	
	7-12 år	9
	13-17 år	372
	Pojkar	377
	Flickor	4
	Totalt	381
Algeriet	0-6 år	
	7-12 år	
	13-17 år	126
	Pojkar	125
	Flickor	1
	Totalt	126
Övriga	0-6 år	30
	7-12 år	53
	13-17 år	657
	Pojkar	589
	Flickor	151
	Totalt	740
TOTALT	0-6 år	194
	7-12 år	574
	13-17 år	6 281
	Pojkar	5 686
	Flickor	1 363
	Totalt	7 049

Bilaga 2

Självmant återvändande (inkl Dublinären) 2012–2014, fördelat på medborgarskap

Medborgarskap	År	Antal	Antal inom 2 veckor	Antal inom 1 månad	Genomsnittlig handläggningstid
Serbien	2012	2 550	782	1 343	53
	2013	1 790	522	960	60
	2014	863	227	410	51
Albanien	2012	633	308	494	28
	2013	510	128	261	52
	2014	652	176	381	59
Syrien	2012	155	21	98	49
	2013	756	87	387	36
	2014	618	125	336	36
Kosovo	2012	578	48	118	119
	2013	639	93	253	80
	2014	354	48	145	58
Bosnien och Hercegovina	2012	1 698	695	1 320	29
	2013	474	167	269	57
	2014	339	123	212	50
Irak	2012	565	66	164	183
	2013	419	76	171	111
	2014	308	76	144	70
Statslös	2012	220	23	64	133
	2013	318	40	181	63
	2014	284	32	121	63
Makedonien	2012	461	76	218	66
	2013	461	157	260	49
	2014	245	76	123	59
Ryssland	2012	347	50	128	116
	2013	272	46	94	112
	2014	230	33	74	105
Afghanistan	2012	361	19	121	79
	2013	327	27	131	73
	2014	215	22	61	74
Mongoliet	2012	411	47	154	83
	2013	203	38	100	104
	2014	176	41	92	113
Övriga	2012	3 758	680	1 432	92
	2013	3 869	721	1 816	84
	2014	3 315	668	1 590	77
TOTALT	2012	11 737	2 815	5 654	76
	2013	10 038	2 102	4 883	73
	2014	7 599	1 647	3 689	67

Bilaga 3

Grunder för beviljade förstagångstillstånd till flyktingar m.fl. 2014

Beslut i första och andra instans

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Klassningskod								Totalt
		AF	AT	AC	AV	AS	KV	G	AI	
Syrien	Under 18 år	346	4 010	3			342	1		4 702
	därav barn utan vårdnadshavare	56	541				3			600
	Mellan 18-64 år	1 469	10 751	5	2	358	1			12 586
	Över 64 år	8	283				14			305
	Män	1 470	10 085	4	2	356				11 917
	Kvinnor	353	4 959	4		358	2			5 676
Totalt		1 823	15 044	8	2	714	2			17 593
Eritrea	Under 18 år	1 324	33	1			68			1 426
	därav barn utan vårdnadshavare	991	14				3			1 008
	Mellan 18-64 år	3 858	96	1			160			4 115
	Över 64 år	14	5				1	1		21
	Män	3 531	63	1			140			3 735
	Kvinnor	1 665	71	1			89	1		1 827
Totalt		5 196	134	2			229	1		5 562
Statlös	Under 18 år	156	1 149	1		6	33	71		1 416
	därav barn utan vårdnadshavare	26	242	1		2	1	5		277
	Mellan 18-64 år	453	2 524	1		14	44	54		3 090
	Över 64 år	7	64			2		8		81
	Män	419	2 304	2		15	46	69		2 855
	Kvinnor	197	1 433			7	31	64		1 732
Totalt		616	3 737	2		22	77	133		4 587
Afghanistan	Under 18 år	371	217	66		10	142	487		1 293
	därav barn utan vårdnadshavare	141	185	64		6		464		860
	Mellan 18-64 år	490	91	5		4	184	53		827
	Över 64 år	8	2				2	3		15
	Män	476	276	71		13	109	502		1 447
	Kvinnor	393	34			1	219	41		688
Totalt		869	310	71		14	328	543		2 135
Somalia	Under 18 år	376	134	21		11	89	50		681
	därav barn utan vårdnadshavare	218	113	19		8	1	49		408
	Mellan 18-64 år	412	118	9		14	72	12		637
	Över 64 år	17	11	1		2	1	5		37
	Män	322	205	29		18	76	49		699
	Kvinnor	483	58	2		9	86	18		656
Totalt		805	263	31		27	162	67		1 355
Iran	Under 18 år	132	5					8		145
	därav barn utan vårdnadshavare	8	1					1		10
	Mellan 18-64 år	488	14				8	15		525
	Över 64 år	6						9		15
	Män	325	12				6	15		358
	Kvinnor	301	7				2	17		327
Totalt		626	19				8	32		685
Irak	Under 18 år	47	17	5	8	8	3	90		178
	därav barn utan vårdnadshavare	6	6	3				10		25
	Mellan 18-64 år	129	48	4	12	16	6	99		314
	Över 64 år	20	9	1	1	4		28		63
	Män	92	44	7	11	12	3	97		266
	Kvinnor	104	30	3	10	16	6	120		289
Totalt		196	74	10	21	28	9	217		555
Övriga	Under 18 år	404	65	3		4	239	379		1 094
	därav barn utan vårdnadshavare	81	14	1		2	3	61		162
	Mellan 18-64 år	796	117	7		4	203	296	1	1 424
	Över 64 år	10	3				2	15		30
	Män	700	107	5		6	215	343	1	1 377
	Kvinnor	510	78	5		2	229	347		1 171
Totalt		1 210	185	10		8	444	690	1	2 548
TOTALT	Under 18 år	3 156	5 630	100	8	39	916	1 086		10 935
	därav barn utan vårdnadshavare	1 527	1 116	88		18	11	590		3 350
	Mellan 18-64 år	8 095	13 759	32	12	54	1 035	530	1	23 518
	Över 64 år	90	377	2	1	8	20	69		567
	Män	7 335	13 096	119	11	66	951	1 075	1	22 654
	Kvinnor	4 006	6 670	15	10	35	1 020	610		12 366
Totalt		11 341	19 766	134	21	101	1 971	1 685	1	35 020

Bilaga 4

Grunder för beviljade förstagångstillstånd till anhöriga 2014

Beslut i första och andra instans

Medb-skap	Ålder/ Kön	Klassningskod																		Totalt		
		B	B3	B4	B5	B6	B7	B8	BR	CA	CB	CG	DB	K	K1	K4	K5	K7	K8	KR		
Syrien	Under 18 år	92			3					7	1 178		3	3 330		12					4 625	
	18-64 år	5	2	130	51					3	811		6	1 779		56		1			2 844	
	Över 64 år	1		2							15			28		3					49	
	Män	43	1	46	22					3	918		4	2 133		27					3 197	
	Kvinnor	55	1	89	29					7	1 086		5	3 004		44		1			4 321	
Totalt		98	2	135	51					10	2 004		9	5 137		71		1			7 518	
Somalia	Under 18 år	234	2	2	2									1 734	1	81	3				2 057	
	18-64 år	40	1	3	29	5			6					490	1	37	1				614	
	Över 64 år			1										10							11	
	Män	147	1	4	22	4			4					1 070	2	57					1 311	
	Kvinnor	127		1	10	1			2					1 164		61	4				1 371	
Totalt		274	1	5	32	5			6					2 234	2	118	4				2 682	
Statslös	Under 18 år	66		4						7	2	41	11	1 390		17					1 538	
	18-64 år	7	2	204	18					1	1	10		696	1	28					968	
	Över 64 år			1										12		1					14	
	Män	40		111	10					3	1	26	6	963	1	20					1 181	
	Kvinnor	33	2	98	8					5	2	25	5	1 135		26					1 339	
Totalt		73	2	209	18					8	3	51	11	2 098	1	46						2 520
Indien	Under 18 år	30								32		900	18									980
	18-64 år	8		85	33	2				63	2	1 131	77									1 401
	Över 64 år											1										1
	Män	16		39	25					22		535	32									669
	Kvinnor	22		46	8	2				73	2	1 497	63									1 713
Totalt		38		85	33	2				95	2	2 032	95									2 382
Irak	Under 18 år	189		5	2					2	9	291	10	71	1	2						582
	18-64 år	26	2	914	141			6		7	160	5	91	1	5	2						1 365
	Över 64 år	2	1	4	1	1					1		6	1	1							17
	Män	113	2	401	92		1	4	2	7	189	5	73	4	3							901
	Kvinnor	104	1	522	52			2		9	263	10	95	1	3	1						1 063
Totalt		217	2	1	923	144		1	6	2	16	452	15	168	1	7	4					1 964
Afghanistan	Under 18 år	131	1	2						1		18	1	702	1	78						935
	18-64 år	11	5	227	33		2	1	1		16		447	2	123	1	2					871
	Över 64 år			1								15		3								19
	Män	80	3	110	18		2	1	1		14	1	472	3	72	1						778
	Kvinnor	62	1	4	118	15				1		20		692		132		2				1 047
Totalt		142	1	7	228	33		2	1	2		34	1	1 164	3	204	1	2				1 825
Kina	Under 18 år	127		3	1					75	26	281	50	2		2						567
	18-64 år	18		245	201		1	80	21		329	101	6									1 002
	Över 64 år			1							2											3
	Män	73		49	45					51	22	220	64	3		1						528
	Kvinnor	72		200	157		1	104	25		392	87	5		1							1 044
Totalt		145		249	202		1	155	47	612	151	8		2								1 572
Övriga	Under 18 år	2 815	1	3	33	50				200	112	1 867	457	790	4	14	2					6 348
	18-64 år	319	19	22	6 014	5 302	9	2	61	216	114	1 657	598	961	5	20	7	4				15 332
	Över 64 år	4	3	1	28	18			1		2	5		7		2						71
	Män	1 562	13	14	2 469	2 148	3	1	42	143	73	1 215	432	797	5	12	4	3	1			8 937
	Kvinnor	1 576	10	12	3 606	3 222	6	1	20	273	155	2 314	623	961	4	24	5	1	1			12 814
Totalt		3 138	23	26	6 075	5 370	9	2	62	416	228	3 529	1 055	1 758	9	36	9	4	2			21 751
TOTALT	Under 18 år	3 684	2	7	50	53				317	156	4 576	550	8 019	6	205	7					17 632
	18-64 år	434	22	34	7 848	5 784	11	4	75	361	148	4 114	787	4 470	10	269	11	6	1	8		24 397
	Över 64 år	7	3	2	38	19		1	1		2	24		78		10						185
	Män	2 074	16	22	3 247	2 364	3	4	51	222	106	3 117	544	5 511	11	193	8	3	6			17 502
	Kvinnor	2 051	11	21	4 689	3 492	8	1	25	456	200	5 597	793	7 056	5	291	10	3	1	2		24 712
Totalt		4 125	27	43	7 936	5 856	11	5	76	678	306	8 714	1 337	12 567	16	484	18	6	1	8		42 214

Bilaga 5

Grunder för registrering av uppehållsrätt för EES-medborgare och beviljade uppehållskort 2014

Beslut i första och andra instans

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Klassningskod							Totalt	
		R1	R2	R4	R5	R6	R7	Q1		
Polen	Under 18 år			1		166			167	
	Mellan 18-64 år	630	33	23	16	130			832	
	Över 64 år	2			8	1			11	
	Män	453	22	13	10	118			616	
	Kvinnor	179	11	11	14	179			394	
	Totalt	632	33	24	24	297			1 010	
Tyskland	Under 18 år			7	1	50			58	
	Mellan 18-64 år	226	10	231	34	42	1		544	
	Över 64 år	1			14				15	
	Män	136	4	100	27	32			299	
	Kvinnor	91	6	138	22	60	1		318	
	Totalt	227	10	238	49	92	1		617	
Rumänen	Under 18 år				68				68	
	Mellan 18-64 år	224	4	15	15	51			309	
	Över 64 år	1							1	
	Män	134	5	5	4	50			198	
	Kvinnor	90		10	11	69			180	
	Totalt	224	5	15	15	119			378	
Frankrike	Under 18 år			3		26	1		30	
	Mellan 18-64 år	92	1	131	5	22			251	
	Över 64 år	1							1	
	Män	61	1	68	4	19	1		154	
	Kvinnor	32		66	1	29			128	
	Totalt	93	1	134	5	48	1		282	
Storbritannien	Under 18 år			1		36		1	38	
	Mellan 18-64 år	137	6	56	14	22			235	
	Över 64 år				6				6	
	Män	100	4	27	11	23			165	
	Kvinnor	37	2	30	9	35		1	114	
	Totalt	137	6	57	20	58		1	279	
Italien	Under 18 år			9	1	34			44	
	Mellan 18-64 år	115	3	76	10	19			223	
	Över 64 år									
	Män	84	2	46	4	18			154	
	Kvinnor	31	1	39	7	35			113	
	Totalt	115	3	85	11	53			267	
Spanien	Under 18 år				50	1			51	
	Mellan 18-64 år	135		47	10	23			215	
	Över 64 år				1				1	
	Män	83		26	6	33	1		149	
	Kvinnor	52		21	5	40			118	
	Totalt	135		47	11	73	1		267	
Övriga	Under 18 år	1		3	1	272		150	2	429
	Mellan 18-64 år	925	23	352	53	204	1	711	12	2 281
	Över 64 år				9			4	9	22
	Män	606	15	134	28	190	1	405	8	1 387
	Kvinnor	320	8	221	35	286		460	15	1 345
	Totalt	926	23	355	63	476	1	865	23	2 732
TOTALT	Under 18 år	1		24	3	702	2	151	2	885
	Mellan 18-64 år	2 484	80	931	157	513	2	711	12	4 890
	Över 64 år	4	1		38	1		4	9	57
	Män	1 657	53	419	94	483	3	405	8	3 122
	Kvinnor	832	28	536	104	733	1	461	15	2 710
	Totalt	2 489	81	955	198	1 216	4	866	23	5 832

Bilaga 6

Grunder för beviljade uppehållstillstånd för varaktigt bosatta i annat EU-land och för medborgare i Schweiz 2014

Beslut i första och andra instans

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Klassningskod							Totalt
		H1	H2	H4	H5	H6	H7	LS/LT	
Schweiz	Under 18 år							31	31
	Mellan 18-64 år							176	176
	Över 64 år							3	3
	Män							106	106
	Kvinnor							104	104
Totalt								210	210
Nigeria	Under 18 år					65			65
	Mellan 18-64 år	88	2			37			127
	Över 64 år								
	Män	61	1			36			98
	Kvinnor	27	1			66			94
Totalt		88	2			102			192
Mongoliet	Under 18 år	1				48			49
	Mellan 18-64 år	79				35			114
	Över 64 år								
	Män	45				35			80
	Kvinnor	35				48			83
Totalt		80				83			163
Marocko	Under 18 år					38			38
	Mellan 18-64 år	82		1		20	1		104
	Över 64 år						1		1
	Män	72				22	1		95
	Kvinnor	10		1		36	1		48
Totalt		82		1		58	2		143
Pakistan	Under 18 år					51			51
	Mellan 18-64 år	41	5			22	1		69
	Över 64 år						2		2
	Män	39	5			29	2		75
	Kvinnor	2				44	1		47
Totalt		41	5			73	3		122
Ghana	Under 18 år					31			31
	Mellan 18-64 år	54				18			72
	Över 64 år								
	Män	44				18			62
	Kvinnor	10				31			41
Totalt		54				49			103
Bangladesh	Under 18 år					10			10
	Mellan 18-64 år	70				13			83
	Över 64 år								
	Män	70				5			75
	Kvinnor					18			18
Totalt		70				23			93
Övriga	Under 18 år	4		1		121		2	128
	Mellan 18-64 år	286	8	1	7	89	2	13	406
	Över 64 år					1			2
	Män	248	6	1	5	75	1	4	340
	Kvinnor	42	2	1	3	135	2	11	196
Totalt		290	8	2	8	210	3	15	536
TOTALT	Under 18 år	5		1		364		33	403
	Mellan 18-64 år	700	15	2	7	234	4	189	1151
	Över 64 år					1		3	8
	Män	579	12	1	5	220	4	110	931
	Kvinnor	126	3	2	3	378	4	115	631
Totalt		705	15	3	8	598	8	225	1 562

Bilaga 7

Grunder för beviljade tillstånd avseende tidsbegränsade uppehållstillstånd 2014

Beslut i första och andra instans

Medborgarskap	Ålder/ Kön	T2	T3	T4	T5	T6	T9	Totalt
Bulgarien	Under 18 år <i>därav barn utan vårdnadshavare</i>						1	1
	Mellan 18-64 år						18	18
	Över 64 år							
	Män						15	15
	Kvinnor						4	4
	Totalt						19	19
Rumänien	Under 18 år <i>därav barn utan vårdnadshavare</i>						2	2
	Mellan 18-64 år						14	14
	Över 64 år							
	Män						3	3
	Kvinnor						13	13
	Totalt						16	16
Statslös	Under 18 år <i>därav barn utan vårdnadshavare</i>						3	3
	Mellan 18-64 år	1		3			5	9
	Över 64 år							
	Män	1		3			6	10
	Kvinnor						2	2
	Totalt	1		3			8	12
Irak	Under 18 år <i>därav barn utan vårdnadshavare</i>							
	Mellan 18-64 år		1	5				6
	Över 64 år							
	Män		1	5				6
	Kvinnor							
	Totalt		1	5				6
Syrien	Under 18 år <i>därav barn utan vårdnadshavare</i>					1		1
	Mellan 18-64 år			3		1		4
	Över 64 år							
	Män			3	1	1		5
	Kvinnor							
	Totalt			3	1	1		5
Ryssland	Under 18 år <i>därav barn utan vårdnadshavare</i>						1	1
	Mellan 18-64 år	2	1				1	4
	Över 64 år							
	Män	1	1					2
	Kvinnor	1					2	3
	Totalt	2	1				2	5
Iran	Under 18 år <i>därav barn utan vårdnadshavare</i>							
	Mellan 18-64 år	1		2			1	4
	Över 64 år							
	Män	1		2			1	4
	Kvinnor							
	Totalt	1		2			1	4
Övriga	Under 18 år <i>därav barn utan vårdnadshavare</i>						2	3
	1							1
	Mellan 18-64 år	3	2	5	1		15	26
	Över 64 år							
	Män	3	2	4	1		8	18
	Kvinnor	1	1				9	11
TOTALT	Totalt	3	3	5	1		17	29
	Under 18 år <i>därav barn utan vårdnadshavare</i>	1				1	9	11
	1							1
	Mellan 18-64 år	5	5	19	1		55	85
	Över 64 år							
	Män	5	4	18	1	1	34	63
	Kvinnor	2	1				30	33
	Totalt	5	6	19	1	1	64	96

Bilaga 8

Grunder för beviljade förstagångstillstånd avseende arbetsmarknadsärenden 2014

Beslut i första och andra instans

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Klassningskod												Totalt
		C0	C7	C8	C9	CE	CF	CH	CI	CP	CR	CU	CW	
Indien	Under 18 år													
	Mellan 18-64 år	3 142		1	81		14	3	2	2	167	30		3 442
	Över 64 år											1		1
	Män	2 702		1	75		14		2	2	130	23		2 949
	Kvinnor	440			6			3			37	8		494
Totalt		3 142		1	81		14	3	2	2	167	31		3 443
Thailand	Under 18 år													
	Mellan 18-64 år	2 987			2		2	24			10	7		3 032
	Över 64 år	1											1	
	Män	2 727					1				5	6		2 739
	Kvinnor	261			2		1	24			5	1		294
Totalt		2 988			2		2	24			10	7		3 033
Kina	Under 18 år	1					1						2	
	Mellan 18-64 år	880	1	1	76		44	11	6	4	270	39		1 332
	Över 64 år	1											1	
	Män	670			43		27		3		173	19		935
	Kvinnor	212	1	1	33		18	11	3	4	97	22		402
Totalt		882	1	1	76		45	11	6	4	270	41		1 337
USA	Under 18 år													
	Mellan 18-64 år	359		3	11	1	3	47	158	4	107	143	2	838
	Över 64 år	4							1		3	2		10
	Män	258		3	10	1	1	1	126	3	74	109	1	587
	Kvinnor	105			1		2	46	33	1	36	36	1	261
Totalt		363		3	11	1	3	47	159	4	110	145	2	848
Syrien	Under 18 år	4												4
	Mellan 18-64 år	759	1	1	2		1		1				7	772
	Över 64 år	4											4	
	Män	478		1	2		1		1				6	489
	Kvinnor	289	1										1	291
Totalt		767	1	1	2		1		1				7	780
Ukraina	Under 18 år													
	Mellan 18-64 år	365	1	1	22		6	37		149	33	56		670
	Över 64 år													
	Män	287		1	11		3			101	23	50		476
	Kvinnor	78	1		11		3	37		48	10	6		194
Totalt		365	1	1	22		6	37		149	33	56		670
Turkiet	Under 18 år													
	Mellan 18-64 år	427	16	2	13		15			2	32	6		513
	Över 64 år													
	Män	383	15		5		14			2	19	2		440
	Kvinnor	44	1	2	8		1				13	4		73
Totalt		427	16	2	13		15			2	32	6		513
Övriga	Under 18 år	3								1	1	8	30	43
	Mellan 18-64 år	2 778	153	35	367		146	144	233	65	502	329	436	5 188
	Över 64 år	15					1			1			1	17
	Män	2 074	118	28	299		113	16	195	44	326	245	289	3 747
	Kvinnor	722	35	7	68		34	128	38	22	178	92	177	1 501
Totalt		2 796	153	35	367		147	144	233	66	504	337	466	5 248
TOTALT	Under 18 år	8					1			1	1	10	30	51
	Mellan 18-64 år	11 697	172	44	574	1	231	266	400	226	1121	617	438	15 787
	Över 64 år	25					1		1		4	3		34
	Män	9 579	133	34	445	1	174	17	327	152	750	460	290	12 362
	Kvinnor	2 151	39	10	129		59	249	74	75	376	170	178	3 510
Totalt		11 730	172	44	574	1	233	266	401	227	1 126	630	468	15 872

Bilaga 9

Grunder för beviljade förstagångstillstånd avseende gäststudenter, doktorander och adoptivbarn 2014

Beslut i första och andra instans

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Klassningskod				Totalt
		D	DA	DF	F	
Kina	Under 18 år	7			53	60
	Mellan 18-64 år	1 575	33	267		1 875
	Män	658	18	174	40	890
	Kvinnor	924	15	93	13	1 045
	Totalt	1 582	33	267	53	1 935
Indien	Under 18 år	1			1	2
	Mellan 18-64 år	706	14	93		813
	Män	546	13	72		631
	Kvinnor	161	1	21	1	184
	Totalt	707	14	93	1	815
USA	Under 18 år					
	Mellan 18-64 år	656	1	41		698
	Män	305		23		328
	Kvinnor	351	1	18		370
	Totalt	656	1	41		698
Pakistan	Under 18 år	1				1
	Mellan 18-64 år	321	8	78		407
	Män	238	8	71		317
	Kvinnor	84		7		91
	Totalt	322	8	78		408
Singapore	Under 18 år					
	Mellan 18-64 år	382		2		384
	Män	193		1		194
	Kvinnor	189		1		190
	Totalt	382		2		384
Iran	Under 18 år				2	2
	Mellan 18-64 år	176	18	184		378
	Män	101	5	111	1	218
	Kvinnor	75	13	73	1	162
	Totalt	176	18	184	2	380
Turkiet	Under 18 år					
	Mellan 18-64 år	354	1	20		375
	Män	163	1	8		172
	Kvinnor	191		12		203
	Totalt	354	1	20		375
Övriga	Under 18 år	21		4	165	190
	Mellan 18-64 år	3 698	47	558		4 303
	Män	1 917	24	358	88	2 387
	Kvinnor	1 802	23	204	77	2 106
	Totalt	3 719	47	562	165	4 493
TOTALT	Under 18 år	30		4	221	255
	Mellan 18-64 år	7 868	122	1 243		9 233
	Män	4 121	69	818	129	5 137
	Kvinnor	3 777	53	429	92	4 351
	Totalt	7 898	122	1 247	221	9 488

Bilaga 10

Beviljade uppehållstillstånd avseende verkställighetshindersärenden 2014

Medborgarskap	Ålder/ Kön	Klassningskod			Totalt
		M4	M5	M6	
Ryssland	Under 18 år <i>därav barn utan vårdnadshavare</i>		1	28	29
	Mellan 18-64 år			21	21
	Över 64 år		1		1
	Män		1	19	20
	Kvinnor		1	30	31
Totalt		2	49	51	
Irak	Under 18 år <i>därav barn utan vårdnadshavare</i>			22	22
	Mellan 18-64 år			2	2
	Över 64 år			17	17
	Män			23	23
	Kvinnor			16	16
Totalt			39	39	
Statslös	Under 18 år <i>därav barn utan vårdnadshavare</i>			4	4
	Mellan 18-64 år	14		20	34
	Över 64 år				
	Män	14		14	28
	Kvinnor			10	10
Totalt		14	24	38	
Afghanistan	Under 18 år <i>därav barn utan vårdnadshavare</i>			9	9
	Mellan 18-64 år			3	3
	Över 64 år			20	20
	Män			18	18
	Kvinnor			11	11
Totalt			29	29	
Kazakstan	Under 18 år <i>därav barn utan vårdnadshavare</i>			13	13
	Mellan 18-64 år			14	14
	Över 64 år				
	Män			12	12
	Kvinnor			15	15
Totalt			27	27	
Somalia	Under 18 år <i>därav barn utan vårdnadshavare</i>			4	4
	Mellan 18-64 år			19	19
	Över 64 år				
	Män			10	10
	Kvinnor			13	13
Totalt			23	23	
Kosovo	Under 18 år <i>därav barn utan vårdnadshavare</i>		2	11	13
	Mellan 18-64 år			4	4
	Över 64 år	2		8	10
	Män			2	10
	Kvinnor			11	13
Totalt		4	19	23	
Övriga	Under 18 år <i>därav barn utan vårdnadshavare</i>		2	144	146
	Mellan 18-64 år	1	2	10	10
	Över 64 år			145	148
	Män			2	2
	Kvinnor	1	4	133	133
Totalt		1	4	291	296
TOTALT	Under 18 år <i>därav barn utan vårdnadshavare</i>		5	235	240
	Mellan 18-64 år	15	4	19	19
	Över 64 år		1	264	283
	Män	14	3	2	3
	Kvinnor	1	7	237	254
Totalt		15	10	501	526

Bilaga 11

Avgjorda medborgarskapsärenden, anmälan och naturalisation 2012-2014

Medborgarskap	Kön	2012	2013	2014
Irak	Kvinnor	3 694	5 133	3 587
	Män	6 540	5 571	2 607
	Bifall kvinnor %	86 %	89 %	91 %
	Bifall män %	84 %	81 %	80 %
	Totalt antal	10 234	10 704	6 194
	<i>Totalt bifall %</i>	85 %	85 %	86 %
Somalia	Kvinnor	638	1 033	1 254
	Män	578	1 155	1 336
	Bifall kvinnor %	82 %	76 %	78 %
	Bifall män %	74 %	78 %	75 %
	Totalt antal	1 216	2 188	2 590
	<i>Totalt bifall %</i>	78 %	77 %	76 %
Polen	Kvinnor	826	1 031	1 001
	Män	527	887	811
	Bifall kvinnor %	92 %	93 %	95 %
	Bifall män %	87 %	91 %	92 %
	Totalt antal	1 353	1 918	1 812
	<i>Totalt bifall %</i>	90 %	92 %	94 %
Thailand	Kvinnor	1 421	1 526	1 602
	Män	163	197	187
	Bifall kvinnor %	94 %	94 %	95 %
	Bifall män %	83 %	84 %	86 %
	Totalt antal	1 584	1 723	1 789
	<i>Totalt bifall %</i>	93 %	93 %	94 %
Statslös	Kvinnor	576	904	675
	Män	784	1 082	880
	Bifall kvinnor %	72 %	74 %	72 %
	Bifall män %	64 %	65 %	65 %
	Totalt antal	1 360	1 986	1 555
	<i>Totalt bifall %</i>	67 %	69 %	68 %
Iran	Kvinnor	766	675	539
	Män	578	592	566
	Bifall kvinnor %	92 %	90 %	86 %
	Bifall män %	83 %	79 %	82 %
	Totalt antal	1 344	1 267	1 105
	<i>Totalt bifall %</i>	88 %	85 %	84 %
Turkiet	Kvinnor	497	459	391
	Män	681	629	566
	Bifall kvinnor %	92 %	89 %	88 %
	Bifall män %	87 %	83 %	83 %
	Totalt antal	1 178	1 088	957
	<i>Totalt bifall %</i>	89 %	86 %	85 %
Övriga	Kvinnor	10 198	9 871	9 599
	Män	9 137	9 412	8 874
	Bifall kvinnor %	87 %	88 %	88 %
	Bifall män %	80 %	81 %	83 %
	Totalt antal	19 335	19 283	18 473
	<i>Totalt bifall %</i>	84 %	84 %	86 %
Totalt	Kvinnor	18 616	20 632	18 648
	Män	18 988	19 525	15 827
	Bifall kvinnor %	87 %	88 %	88 %
	Bifall män %	81 %	80 %	81 %
	Totalt antal	37 604	40 157	34 475
	<i>Totalt bifall %</i>	84 %	84 %	85 %
Bibehållande/befrielse		1 035	1 064	1 088
Summa avgjorda ärenden		38 639	41 221	35 563
Summa inkomna ärenden		39 007	37 163	41 601

Bilaga 12

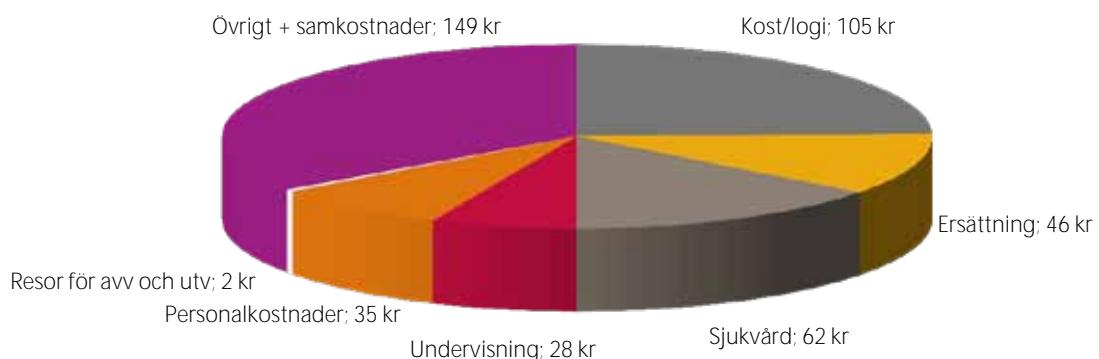
Utbetalade statliga ersättningar till kommuner och landsting
för flyktingmottagande 2012-2014

	2012	2013	2014
Anslag	4 675 417 000	5 878 039 000	7 392 064 000
Extra ersättning för mottagna 2010	6 140 000	1 840 000	0
Ny schablonersättning (2010:1122)	566 373 760	1 539 759 440	2 496 113 640
inkl. överföring från anslaget 12:3:6			
Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd	69 339 500	128 294 000	172 177 000
Prestationsbaserad ersättning	0	0	313 055 000
Ersättning för hyreskostnader	0	758 468	1 889 106
Grundersättning	119 680 000	123 260 000	61 716 000
Schablonersättning (1990:927)	692 683 320	0	0
Särskilda kostnader för äldre, sjuka och funktionshindrade	67 611 764	133 309 351	130 381 895
varav			
ekonomiskt bistånd (1990:927)	27 240 965	57 710 753	28 209 922
stöd och hjälp i boendet (1990:927)	38 953 150	56 598 134	54 046 550
färdtjänst (1990:927)	47 216	0	0
ekonomiskt bistånd 19.1 § (2010:1122)	348 906	3 195 979	8 505 999
ekonomiskt bistånd 19.2 § (2010:1122)	131 089	1 653 334	1 666 769
ekonomiskt bistånd 19.3 § (2010:1122)	0	0	1 926 840
ekonomiskt bistånd ungdomar 20 § (2010:1122)	764 748	6 120 426	6 445 160
stöd och hjälp i boendet 22 § (2010:1122)	125 690	8 030 725	29 580 655
Särskilda kostnader för barn utan vårdnadshavare	2 071 747 472	3 200 666 128	3 403 611 170
varav			
boendeplatser	1 275 404 760	1 604 649 300	2 039 371 143
familjehem o.dyl	740 872 712	1 539 616 828	1 312 340 027
barnschablon	55 470 000	56 400 000	51 900 000
Extraordinära kostnader	59 721 393	75 999 996	79 999 802
varav			
direkta kostnader för kvotflyktingar	10 391 653	14 791 657	13 194 973
övriga individuella insatser	52 088 472	61 372 975	66 988 173
strukturella insatser	-2 758 732	-164 637	-183 344
Sjukvårdsersättningar	192 700 035	295 129 628	248 818 170
varav			
varaktig vård kommuner	107 757 728	143 773 795	107 544 169
varaktig vård landsting	79 798 807	144 760 373	117 725 931
häloundsökningar landsting	5 143 500	6 595 460	23 548 070
Extra ersättning 2007--2009	2 100 000	0	0
SFI för anläggningsboende	0	0	287 000
Totalt	3 848 097 244	5 499 017 011	6 908 048 783

Bilaga 13

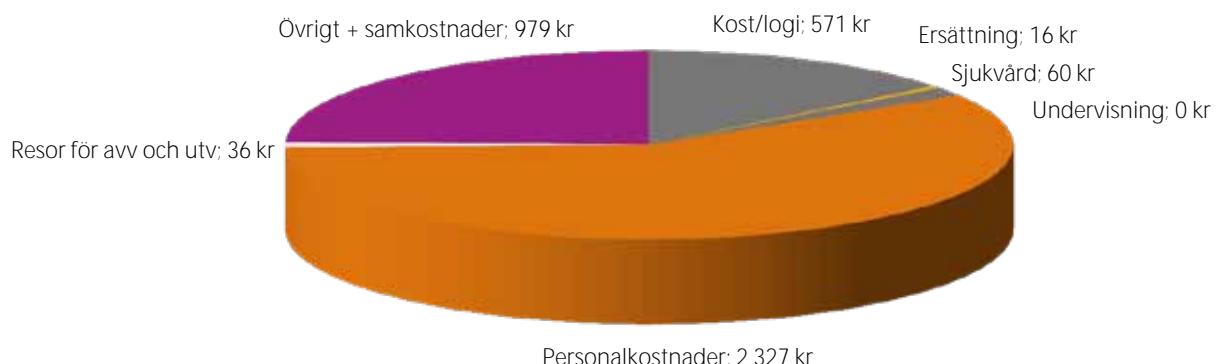
Dygnskostnad fördelat på kostnadsslag, exkl förvar

Totalt 426 kr/dygn

Dygnskostnad i förvar fördelat på kostnadsslag

Totalt 3 898 kr/dygn

Dygnskostnad totalt fördelat på kostnadsslag

Totalt 440 kr/dygn

Bilaga 14

Koppling mellan ekonomisk översikt och resultaträkning

Verksamhetskostnader		Resultaträkning	
Ekonomin översikt		Resultaträkning	
Totala kostnader	20 086 820	Så verksamhetskostnader	5 979 861
		Finansiella int	(171)
		Lämnade bidrag	14 129 980
		Intäkter avg. och andra ers	(4 938)
		Intäkter av bidrag	(17 030)
		Medel som erh.fr andra mynd mfl.	(881)
		Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	
Summa	20 086 820	Summa	20 086 820

Finansiering		Resultaträkning	
Ekonomin översikt		Resultaträkning	
Summa finansiering	18 610 253	Intäkter av anslag	5 954 520
		Medel som erh fr statsb	12 646 691
Summa	18 610 253	Summa	18 601 211

Differens mellan total nettokostnad och summa finansiering		
Nettokostnad	(20 086 820)	
Anslagsavräknat	18 610 253	
Differens	(1 476 567)	
Består av:		
Årets kapitalförändring	(1 442 289)	
Saldo uppbördssverks	(43 320)	
Anl.tillg mot statsbudget	0	
Summa	(1 485 609)	(9 042)

Förklaring till differens om (9 042) tkr:

Not 1 till Resultaträkningen: 9 097 tkr av differensen motsvarar en minskning av semesterlöneskuld sparad före 2009 och som tagits ut under 2014 och bokförts direkt mot anslaget. -55 tkr avser en rättelse av balanserad kapitalförändring som skett direkt mot räntebärande anslag.

Bilaga 15

Ensamkommande barn – kostnad efter boendeform 2013 och 2014

Redovisning av kostnader 2013 för platser och belagda platser enligt överenskommelse

Under perioden april 2013 till och med mars 2014 betalade Migrationsverket ut totalt 2 017 500 800 kronor i ersättning för platser enligt överenskommelse, det vill säga 1 600 kronor per plats och dygn.

För att utbetalning ska kunna ske månaden efter varje aktuellt kvartal, görs utbetalning fördelat på de olika anslagsposterna utifrån hur överenskommelserna är formulerade. Om exempelvis en kommun har överenskommelse om tio platser varav minst fyra ska vara tillgängliga för asylsökande, har alltså ersättning för fyra platser betalats från ”asyl-anslaget” medan ersättning för sex platser betalats från ”PUT-anslaget”.

Först efter att kommunerna redovisar sina belagda platser, kan omföring göras så att kostnaderna fördelar per anslag utifrån beläggning istället för utifrån överenskommelse. Eftersom det saknas formella krav på när en sådan redovisning av belagda platser ska komma in, kan det dröja lång tid och det kan fortfarande finnas redovisning av belagda platser som ännu inte kommit in. Migrationsverket kan därför aldrig med säkerhet redovisa beläggningsgrad utifrån asyl- respektive PUT-platser. I den här sammanställningen redovisas därför endast den totala kostnaden.

Utbetalad ersättning á 1 600 kronor ger antalet dygn.	1 260 938
Till och med den 31 december 2014 har Migrationsverket betalat ersättning á 300 kronor för 1 130 586 belagda dygn, varav mer än dubbelt så många dygn för PUT-platser som för asyl-platser.	1 130 586
Antal dygn som antingen inte var belagda eller där redovisning över beläggning ännu inte kommit in och ersättning betalats ut.	130 352
Dessa drygt 130 000 dygn motsvarar drygt 10 procent av det totala antalet platsdygn som fanns under 2013.	10,34 %

Utbetalad ersättning för asylsökande ensamkommande barn som avser kostnad från och med 2013

Antal personer (unika): 4 742

I redovisningen kan samma person förekomma flera gånger, till exempel olika boendeformer

Antal barn per åldersintervall och boendeform. Observera att ett barn kan finnas vid flera boendeformer.

	Belagd plats asyl	Faktisk kostnad BUV asyl - innan uppdelning	Familje- hem asyl	HVB asyl	Jourhem asyl	LVU asyl	Privat placering asyl	Utsluss- ning asyl	Summa
0-6 år	5	2	19	15	8	1	15		65
7-15 år	528	59	162	489	97	23	67	1	1 426
16-17 år	1 622	117	121	1 145	157	30	53	2	3 247
18-19 år	726	53	74	516	34	10	25	9	1 447
20-21 år	162	18	21	142	20	5	8	3	379
Summa	3 043	249	397	2 307	316	69	168	15	6 564

Antal dagar per åldersintervall och boendeform.

	Belagd plats asyl	Faktisk kostnad BUV asyl - innan uppdelning	Familje- hem asyl	HVB asyl	Jourhem asyl	LVU asyl	Privat placering asyl	Utsluss- ning asyl	Summa
0-6 år	677	162	2 175	513	533	12	1 009		5 081
7-15 år	53 684	4 038	16 139	19 132	6 285	1 948	5 517	5	106 748
16-17 år	192 318	7 751	13 718	53 694	4 727	3 429	6 436	318	282 391
18-19 år	94 402	3 437	8 243	32 342	898	848	2 961	1 737	144 868
20-21 år	16 497	787	3 596	6 926	375	216	763	911	30 071
Summa	357 578	16 175	43 871	112 607	12 818	6 453	16 686	2 971	569 159

Utbetalad ersättning per åldersintervall och boendeform.

Observera att belagd plats endast anger just ersättning á 300 kronor per belagd plats.

	Belagd plats asyl	Faktisk kostnad BUV asyl - innan uppdelning	Familje- hem asyl	HVB asyl	Jourhem asyl	LVU asyl	Privat placering asyl	Utsluss- ning asyl	Summa
0-6 år	203 100	93 983	2 820 439	1 664 404	494 678	4 066	230 105		5 510 775
7-15 år	16 105 200	7 929 973	15 397 208	57 804 638	7 027 234	7 658 523	2 144 432	8 930	114 076 138
16-17 år	57 695 400	16 068 530	13 718 853	159 862 143	6 101 590	16 918 095	3 451 783	563 868	274 380 262
18-19 år	28 320 600	9 678 230	8 941 650	93 207 119	939 214	4 230 224	1 743 225	2 230 694	149 290 956
20-21 år	4 949 100	1 596 582	3 563 762	20 951 881	465 408	1 064 370	627 302	1 042 758	34 261 163
Summa	107 273 400	35 367 298	44 441 912	333 490 185	15 028 124	29 875 278	8 196 847	3 846 250	577 519 294

Utbetalad ersättning för asylsökande ensamkommande barn som avser kostnad från och med 2013

	Belagd plats asyl	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	Totalt belopp per belagd plats (1 600+300/dygn)
0-6 år	5	677	203 100	300	1 286 300
7-15 år	528	53 684	16 105 200	300	101 999 600
16-17 år	1 622	192 318	57 695 400	300	365 404 200
18-19 år	726	94 402	28 320 600	300	179 363 800
20-21 år	162	16 497	4 949 100	300	31 344 300
Summa	3 043	357 578	107 273 400	300	679 398 200
	FAKTISK KOSTNAD BUV ASYL - innan uppdelning	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
0-6 år	2	162	93 983	580	
7-15 år	59	4 038	7 929 973	1 964	
16-17 år	117	7 751	16 068 530	2 073	
18-19 år	53	3 437	9 678 230	2 816	
20-21 år	18	787	1 596 582	2 029	
Summa	249	16 175	35 367 298	2 187	
	FAMILJEHEM ASYL	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
0-6 år	19	2 175	2 820 439	1 297	
7-15 år	162	16 139	15 397 208	954	
16-17 år	121	13 718	13 718 853	1 000	
18-19 år	74	8 243	8 941 650	1 085	
20-21 år	21	3 596	3 563 762	991	
Summa	397	43 871	44 441 912	1 013	
	HVB ASYL	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
0-6 år	15	513	1 664 404	3 244	
7-15 år	489	19 132	57 804 638	3 021	
16-17 år	1 145	53 694	159 862 143	2 977	
18-19 år	516	32 342	93 207 119	2 882	
20-21 år	142	6 926	20 951 881	3 025	
Summa	2 307	112 607	333 490 185	2 962	
	Jourhem asyl	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
0-6 år	8	533	494 678	928	
7-15 år	97	6 285	7 027 234	1 118	
16-17 år	157	4 727	6 101 590	1 291	
18-19 år	34	898	939 214	1 046	
20-21 år	20	375	465 408	1 241	
Summa	316	12 818	15 028 124	1 172	
	LVU asyl	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
0-6 år	1	12	4 066	339	
7-15 år	23	1 948	7 658 523	3 931	
16-17 år	30	3 429	16 918 095	4 934	
18-19 år	10	848	4 230 224	4 988	
20-21 år	5	216	1 064 370	4 928	
Summa	69	6 453	29 875 278	4 630	
	Privat placering asyl	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
0-6 år	15	1 009	230 105	228	
7-15 år	67	5 517	2 144 432	389	
16-17 år	53	6 436	3 451 783	536	
18-19 år	25	2 961	1 743 225	589	
20-21 år	8	763	627 302	822	
Summa	168	16 686	8 196 847	491	
	Utslussning asyl	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
7-15 år	1	5	8 930	1 786	
16-17 år	2	318	563 868	1 773	
18-19 år	9	1 737	2 230 694	1 284	
20-21 år	3	911	1 042 758	1 145	
Summa	15	2 971	3 846 250	1 295	

Antal barn per åldersintervall och boendeform. Observera att ett barn kan finnas vid flera boendeformer.

Antal barn	Belagd plats PUT	Faktisk kostnad BUV PUT	Familjehem PUT	HVB PUT	Jourhem PUT	LVU PUT	Privat placering PUT	Utslussning PUT	Summa:
0-6 år	3	4	18		3		14		42
7-15 år	348	72	342	203	44	12	78	6	1 105
16-17 år	1 512	175	422	742	55	16	31	82	3 035
18-19 år	1 315	240	370	791	17	13	29	655	3 430
20-21 år	235	109	94	186	1	1	3	290	919
Summa	3 413	600	1 246	1 922	120	42	155	1 033	8 531

Antal dagar per åldersintervall och boendeform.

	Belagd plats PUT	Faktisk kostnad BUV PUT	Familjehem PUT	HVB PUT	Jourhem PUT	LVU PUT	Privat placering PUT	Utslussning PUT	Summa
0-6 år	668	269	3 524		242		1 652		6 355
7-15 år	64 079	6 968	65 852	27 320	4 733	1 416	13 682	564	184 614
16-17 år	339 587	17 184	87 524	137 693	4 913	2 159	4 847	9 337	603 244
18-19 år	310 451	27 155	85 370	163 566	2 221	2 183	4 450	143 324	738 720
20-21 år	58 223	12 044	23 152	37 252	51	165	376	69 233	200 496
Summa	773 008	63 620	265 422	365 831	12 160	5 923	25 007	222 458	1 733 429

Utbetalad ersättning per åldersintervall och boendeform.

Observera att ersättning för belagd plats avser just ersättning á 300 kronor per belagd plats.

	Belagd plats PUT	Faktisk kostnad BUV PUT	Familjehem PUT	HVB PUT	Jourhem PUT	LVU PUT	Privat placering PUT	Utslussning PUT	Summa:
0-6 år	200 400	111 711	1 297 325		198 375		367 319		2 175 130
7-15 år	19 223 700	9 287 102	48 265 706	76 116 643	6 427 974	6 562 810	3 655 083	537 626	170 076 644
16-17 år	101 876 100	29 087 941	77 256 061	331 820 393	6 320 808	10 181 867	1 261 039	10 177 148	567 981 357
18-19 år	93 135 300	31 462 890	69 329 612	358 089 525	2 692 546	9 910 619	1 269 858	120 219 192	686 109 542
20-21 år	17 466 900	12 852 456	14 775 477	62 214 641	66 907	558 622	109 535	55 447 151	163 491 689
Summa	231 902 400	82 802 100	210 924 181	828 241 202	15 706 610	27 213 918	6 662 834	186 381 117	1 589 834 362

Utbetalad ersättning för ensamkommande barn med uppehållstillstånd som avser kostnad från och med 2013

Belagd plats PUT	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	Totalt belopp per belagd plats (1 600+300/dygn)
0-6 år	3	668	200 400	300 1 269 200
7-15 år	348	64 079	19 223 700	300 121 750 100
16-17 år	1 512	339 587	101 876 100	300 645 215 300
18-19 år	1 315	310 451	93 135 300	300 589 856 900
20-21 år	235	58 223	17 466 900	300 110 623 700
Summa	3 413	773 008	231 902 400	300 1 468 715 200
Faktisk kostnad BUV PUT	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
0-6 år	4	269	111 711	415
7-15 år	72	6 968	9 287 102	1 333
16-17 år	175	17 184	29 087 941	1 693
18-19 år	240	27 155	31 462 890	1 159
20-21 år	109	12 044	12 852 456	1 067
Summa	600	63 620	82 802 100	1 302
Familjehem PUT	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
0-6 år	18	3 524	1 297 325	368
7-15 år	342	65 852	48 265 706	733
16-17 år	422	87 524	77 256 061	883
18-19 år	370	85 370	69 329 612	812
20-21 år	94	23 152	14 775 477	638
Summa	1 246	265 422	210 924 181	795
HVB PUT	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
7-15 år	203	27 320	76 116 643	2 786
16-17 år	742	137 693	331 820 393	2 410
18-19 år	791	163 566	358 089 525	2 189
20-21 år	186	37 252	62 214 641	1 670
Summa	1 922	365 831	828 241 202	2 264
Jourhem PUT	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
0-6 år	3	242	198 375	820
7-15 år	44	4 733	6 427 974	1 358
16-17 år	55	4 913	6 320 808	1 287
18-19 år	17	2 221	2 692 546	1 212
20-21 år	1	51	66 907	1 312
Summa	120	12 160	15 706 610	1 292
LVU PUT	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
7-15 år	12	1 416	6 562 810	4 635
16-17 år	16	2 159	10 181 867	4 716
18-19 år	13	2 183	9 910 619	4 540
20-21 år	1	165	558 622	3 386
Summa	42	5 923	27 213 918	4 595
Privat placering PUT	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
0-6 år	14	1 652	367 319	222
7-15 år	78	13 682	3 655 083	267
16-17 år	31	4 847	1 261 039	260
18-19 år	29	4 450	1 269 858	285
20-21 år	3	376	109 535	291
Summa:	155	25 007	6 662 834	266
Utslussning PUT	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
7-15 år	6	564	537 626	953
16-17 år	82	9 337	10 177 148	1 090
18-19 år	655	143 324	120 219 192	839
20-21 år	290	69 233	55 447 151	801
Summa	1 033	222 458	186 381 117	838

Utbetalad ersättning för asylsökande ensamkommande barn som avser kostnad från och med 2014**Antal barn per åldersintervall och boendeform. Observera att ett barn kan finnas vid flera boendeformer.**

	Belagd plats asyl	Familje- hem asyl	HVB ankomst asyl	HVB schablon asyl	Jourhem asyl	LVU asyl	Privat placering asyl	Utslussning asyl	Summa
0-6 år	4	10			4		2		20
7-15 år	300	88	199	111	52	7	25		782
16-17 år	1 086	77	573	334	61	33	23	1	2 188
18-19 år	669	46	197	223	16	9	19	7	1 186
20-21 år	102	16	63	37	9	4	1	4	236
Summa	2 161	237	1 032	705	142	53	70	12	4 412

Antal dagar per åldersintervall och boendeform.

	Belagd plats asyl	Familje- hem asyl	HVB ankomst asyl	HVB schablon asyl	Jourhem asyl	LVU asyl	Privat placering asyl	Utslussning asyl	Summa
0-6 ÅR	180	1 143			159		105		1 587
7-15 ÅR	23 562	7 921	1 365	6 443	2 652	445	2 065		44 453
16-17 ÅR	95 725	7 077	3 328	23 477	2 762	2 507	2 228	103	137 207
18-19 ÅR	63 975	4 625	1 285	16 988	930	858	2 356	1 073	92 090
20-21 ÅR	8 653	2 066	298	3 133	316	260	90	425	15 241
Summa	192 095	22 832	6 276	50 041	6 819	4 070	6 844	1 601	290 578

Utbetalad ersättning per åldersintervall och boendeform. Observera att belagd plats endast anger just ersättning á 300 kronor per belagd plats.

	Belagd plats asyl	Familje- hem asyl	HVB ankomst asyl	HVB schablon asyl	Jourhem asyl	LVU asyl	Privat placering asyl	Utslussning asyl	Summa
0-6 ÅR	54 000	723 351			46 842		15 188		839 381
7-15 ÅR	7 068 600	6 229 472	6 337 817	12 241 700	1 846 550	1 590 015	691 604		36 005 758
16-17 ÅR	28 717 500	8 350 156	15 907 458	44 606 300	2 509 557	11 097 081	648 976	193 600	112 030 628
18-19 ÅR	19 192 500	5 566 511	5 731 689	32 277 200	855 818	4 419 281	981 019	1 218 624	70 242 642
20-21 ÅR	2 595 900	2 265 150	1 481 889	5 952 700	521 915	958 335	12 840	486 054	14 274 783
Summa	57 628 500	23 134 640	29 458 853	95 077 900	5 780 682	18 064 712	2 349 627	1 898 278	233 393 192

Utbetalad ersättning för asylsökande ensamkommande barn som avser kostnad från och med 2014

	Belagd plats asyl	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn
0-6 år	4	180	54 000	300
7-15 år	300	23 562	7 068 600	300
16-17 år	1 086	95 725	28 717 500	300
18-19 år	669	63 975	19 192 500	300
20-21 år	102	8 653	2 595 900	300
Summa	2 161	192 095	57 628 500	300
	HVB schablon asyl	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn
7-15 år	111	6 443	12 241 700	1 900
16-17 år	334	23 477	44 606 300	1 900
18-19 år	223	16 988	32 277 200	1 900
20-21 år	37	3 133	5 952 700	1 900
Summa	705	50 041	95 077 900	1 900
	Familjehem asyl	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn
0-6 år	10	1 143	723 351	633
7-15 år	88	7 921	6 229 472	786
16-17 år	77	7 077	8 350 156	1 180
18-19 år	46	4 625	5 566 511	1 204
20-21 år	16	2 066	2 265 150	1 096
Summa	237	22 832	23 134 640	1 013
	LVU asyl	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn
7-15 år	7	445	1 590 015	3 573
16-17 år	33	2 507	11 097 081	4 426
18-19 år	9	858	4 419 281	5 151
20-21 år	4	260	958 335	3 686
Summa	53	4 070	18 064 712	4 439
	HVB ankomst asyl	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn
7-15 år	199	1 365	6 337 817	4 643
16-17 år	573	3 328	15 907 458	4 780
18-19 år	197	1 285	5 731 689	4 460
20-21 år	63	298	1 481 889	4 973
Summa	1 032	6 276	29 458 853	4 694
	Jourhem asyl	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn
0-6 år	4	159	46 842	295
7-15 år	52	2 652	1 846 550	696
16-17 år	61	2 762	2 509 557	909
18-19 år	16	930	855 818	920
20-21 år	9	316	521 915	1 652
Summa	142	6 819	5 780 682	848
	Privat placering asyl	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn
0-6 år	2	105	15 188	145
7-15 år	25	2 065	691 604	335
16-17 år	23	2 228	648 976	291
18-19 år	19	2 356	981 019	416
20-21 ÅR	1	90	12 840	143
Summa:	70	6 844	2 349 627	343
	Utslussning asyl	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn
16-17 ÅR	1	103	193 600	1 880
18-19 ÅR	7	1 073	1 218 624	1 136
20-21 ÅR	4	425	486 054	1 144
Summa	12	1 601	1 898 278	1 186

Utbetalad ersättning för ensamkommande barn med uppehållstillstånd som avser kostnad från och med 2014**Antal barn per åldersintervall och boendeform. Observera att ett barn kan finnas vid flera boendeformer.**

Antal barn	Belagd plats PUT	Faktisk kostnad BUV PUT	Familje- hem PUT	HVB PUT	Jourhem PUT	LVU PUT	Privat placering PUT	Utsluss- ning PUT	Summa
0-6 år	6		12				4		22
7-15 år	178	2	196	62	28	3	50		519
16-17 år	801	7	205	299	34	12	26	23	1 407
18-19 år	1 244	20	248	501	22	12	26	299	2 372
20-21 år	384	21	90	157			5	357	1 014
Summa	2 613	50	751	1 019	84	27	111	679	5 334

Antal dagar per åldersintervall och boendeform.

	Belagd plats PUT	Faktisk kostnad BUV PUT	Familje- hem PUT	HVB PUT	Jourhem PUT	LVU PUT	Privat placering PUT	Utsluss- ning PUT	Summa
0-6 år	614		1 208				356		2 178
7-15 år	20 460	181	26 025	6 812	2 087	209	5 082		60 856
16-17 år	104 959	634	26 393	33 617	2 646	1 153	2 896	2 187	174 485
18-19 år	172 719	1 672	32 287	63 268	1 523	1 318	2 550	34 478	309 815
20-21 år	52 662	2 496	11 332	20 234			769	43 820	131 313
Summa	351 414	4 983	97 245	123 931	6 256	2 680	11 653	80 485	678 647

Utbetalad ersättning per åldersintervall och boendeform.

Observera att ersättning för belagd plats avser just ersättning å 300 kronor per belagd plats.

	Belagd plats PUT	Faktisk kostnad BUV PUT	Familje- hem PUT	HVB PUT	Jourhem PUT	LVU PUT	Privat placering PUT	Utsluss- ning PUT	Summa
0-6 år	184 200		595 324				127 709		907 233
7-15 år	6 138 000	23 501	19 106 069	21 862 851	2 759 123	787 060	1 623 415		52 300 019
16-17 år	31 487 700	1 013 805	27 097 156	91 756 591	2 522 699	4 090 495	811 437	2 703 770	161 483 653
18-19 år	51 815 700	1 759 213	35 435 110	152 155 040	2 015 707	6 309 525	780 514	33 359 156	283 629 965
20-21 år	15 798 600	919 777	8 748 046	38 614 528			204 258	36 691 660	100 976 869
Summa	105 424 200	3 716 296	90 981 705	304 389 010	7 297 529	11 187 080	3 547 333	72 754 586	599 297 739

Utbetalad ersättning för ensamkommande barn med uppehållstillsänd som avser kostnad från och med 2014

	Belagd plats PUT	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	Totalt belopp per belagd plats (1 600+300/dygn)
0-6 år	6	614	184 200	300	1 166 600
7-15 år	178	20 460	6 138 000	300	38 874 000
16-17 år	801	104 959	31 487 700	300	199 422 100
18-19 år	1 244	172 719	51 815 700	300	328 166 100
20-21 år	384	52 662	15 798 600	300	100 057 800
Summa	2 613	351 414	105 424 200	300	667 686 600
	Faktisk kostnad BUV PUT	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
7-15 år	2	181	23 501	130	
16-17 år	7	634	1 013 805	1 599	
18-19 år	20	1 672	1 759 213	1 052	
20-21 år	21	2 496	919 777	369	
Summa	50	4 983	3 716 296	746	
	Familjehem PUT	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
0-6 år	12	1 208	595 324	493	
7-15 år	196	26 025	19 106 069	734	
16-17 år	205	26 393	27 097 156	1 027	
18-19 år	248	32 287	35 435 110	1 098	
20-21 år	90	11 332	8 748 046	772	
Summa	751	97 245	90 981 705	936	
	HVB PUT	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
7-15 år	62	6 812	21 862 851	3 209	
16-17 år	299	33 617	91 756 591	2 729	
18-19 år	501	63 268	152 155 040	2 405	
20-21 år	157	20 234	38 614 528	1 908	
Summa	1 019	123 931	304 389 010	2 456	
	Jourhem PUT	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
7-15 år	28	2 087	2 759 123	1 322	
16-17 år	34	2 646	2 522 699	953	
18-19 år	22	1 523	2 015 707	1 324	
Summa	84	6 256	7 297 529	1 166	
	LVU PUT	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
7-15 år	3	209	787 060	3 766	
16-17 år	12	1 153	4 090 495	3 548	
18-19 år	12	1 318	6 309 525	4 787	
Summa	27	2 680	11 187 080	4 174	
	Privat placering PUT	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
0-6 år	4	356	127 709	359	
7-15 år	50	5 082	1 623 415	319	
16-17 år	26	2 896	811 437	280	
18-19 år	26	2 550	780 514	306	
20-21 år	5	769	204 258	266	
Summa:	111	11 653	3 547 333	304	
	Utslussning PUT	Antal dagar	Totalt belopp	Snittkostnad per dygn	
16-17 år	23	2 187	2 703 770	1 236	
18-19 år	299	34 478	33 359 156	968	
20-21 år	357	43 820	36 691 660	837	
Summa:	679	80 485	72 754 586	904	

www.migrationsverket.se